

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

B 475.203 (2)
128

**OPERA LVCIANI PHILO-
SOPHI LVCVLENTISSIMI.**

Luciani de ueris narratio-
nibus.

Luciani de asino.

Luciani philosophorū uitæ

Luciani Scipio.

Luciani tyrānus.

Luciani schaphidium.

Luciani palinurus.

Luciani Charon.

Luciani Diogenes.

Luciani Terpsion.

Luciani hercules.

Luciani uirtus Dæd.

Luciani in amorem.

Luciani Timon.

Luciani de calumniâ.

Luciani laus muscæ.

Luciani de aulicorū erūmis.

EXHORTATIO.

Tu linguam latialem studiosissime lector adipisci desi-
derans, ipsamq; augere, habes Luciani philosophi ac
oratoris clarissimi uario disciplinarum genere scatentis,
opera exacte recognita tantaq; cū diligentia (ut nihil pe-
ne addi aut remoueri queat) ab Impressoribus exarata.

434

Clarissimi Luciani philosophi ac oratoris de ueris narrationibus Liber primus nouiter castigatus.

Præmium.

Os est athletarum: ac eorum: qui summa diligentia corpus exercent: non modo bonæ habitudinis: ac exercitationis habere rationem: uerum & eius: quod magnam exercitationis uim habere arbitrat: nonnunquam remissioni corporis acquiescere. Idem literarum studiosis fieri oportere censeo: ut cum grauius: ac serius legēdis defatigati fuerit: ad animi laxamentū aliquid per declinet: donec ad futurum laborem robustiores: ac uigetiores efficiantur. Maximum uero ex hoc ocio: atque quiete fructū caperent: si talium rerū lectioni uacarent: quæ non modo tenuē: ac ieiunam: uerū neque rudem: neque incōcinnā speculationē presferrēt: quale quiddam & de his scriptis sensuros suspicor. Neque enim solum mæteriæ nouitas: atque festiuitas: neque id quod multa: ac uaria mendacia uerisimiliter: ac probabiliter confingunt: eos ad legendum alliciet: uerum id precipue: quod omnis fere me narratio neminem: aut ex antiquis: aut scriptoribus: aut philosophis: qui monstruosa quædam: & fabulis similia quæ ueris literis mandarunt: sine morfu reprehensionis pretermisit. Quorum quidē omnium nomina subieci: nisi ea tibi ex ipsa lectione perspicua: & manifesta fore intelligerem. Ctesias quidam Etyiochi cniū miræ quædam de indorum regione conscripsit: atque ea quædem quæ neque ipse audiuerat: neque ab alio qui uera narraret: acceperat. Iambolus quoque de his: quæ in mari magno

LIBER PRIMVS.

sunt: multa præter fidem: ac opinionem hominũ suis libris inseruit: omnibus quidẽ apertum commentus: mēdasium: non tñ insuauis: materiæ cōpositor. Multi præterea hos imitati in eadem ratione scribendi uersati sunt: q̃ errores: ac peregrinationes commendarunt: ac immensa beluarum corpora: & effrenatos hominũ mores enarrarũt. Huius uero deceptionis artifex, & inuictor extitit homericus ille ulysses: qui & uentorum seruitutem: & monoculos: cruēdaq; comedentes homines: & multorum capitum sociosq; meretricum beneficijs permutatos: multaq; monstrosimilia rudi phæacum populo est ementitus. In quos quidem cum incidissem: non multum sane his uituperationis tribuendum statuebam: quum hoc genus sermonũ ab his: qui se philosophos esse profitentur: usurpari uiderem. Illud uero nō parum in eis admiratus sum: si quum falsa dicerent: id alios latere existimarent. Quapropter & ipse præ inani gloria studens posteris aliquid relinquerem: solus expers sim libertatis in fabulis dicendis (nihil enim memoratu dignum: quod uere narrare possem: mihi contigerat) ad mendaciũ me transtuli: atq; (ut mea quidem fert opinio) multo tolerabilius q̃ ceteri. Nā quũ hoc ipsum: qđ mentior: uere dicam: idcirco me aliorum reprehensiones iure ac merito effugere existimaui: quoniã nihil me ueri narraturum polliceor. Ea igitur scribo: que neq; ipse uidi: neq; passus sum: neq; ab alijs audiui: que præterea omnino non sunt: neq; ab initio esse potuerunt. Quare qui hoc legerit: nullam his fidẽ adhibeat: oportet.

Luciani de ueris narrationibus Liber primus.

Egressus olim ab Herculeis columnis: & in hesperium oceanum delatus: secūdis q̄dem flatibus nauigabam. Causa autem peregrinationis, & argumentum mētis solertia: & nouarum rerum desiderium scireq; cupiebam: qui sit oceanus finis: quāq; homines ultra oceanum inhabitent. Huius igitur gratia commeatus: & suppellectilem multam imposui: aquāq; ac coetaneos quinquaginta parem mihi sententiam habentes, & armorum copiam: gubernatoremq; optimū magno precio conducens accepi in nauem: erat autem nauis mediocris ad magnam: ac uiolentam nauigationem robusta. Die igitur: & nocte secunde nauigantes: terra admodum apparsente: non adeo multa ui agebamur. Sequenti die simul oriente sole uētus increuit: & fluctus intumere: caligosq; cuncta impleuit: neq; iam demitti uelum poterat. Cū uento igitur conuersi: & committentes nos ipsos tempestati: hyemauius diebus nouem & septuaginta: octuagesima uero die oriente iam sole repente conspiciamus nō longe insulam sublimē, & arboribus confitā. Circa eam fluctus non asperi frangebantur: & eū procelle iā maxima pars quieuerat. Adeuntes igitur: & descendentes: ut ex multa maris molestia super terram strati diu iacui mus. Tandē exurgentes ex nobis ipsis statuimus triginta quidē custodes nauis stare: uiginti autē mecū ascendere: quæ in insula erant exploraturos. Progredientes igit quantum stadijs tribus a mari: per syluam uidemus colūnam quādā æream: græcis literis circum sculptam: caduicis tamen: & cōsumptis dicebant eousq; Hercule & Ba

LIBER PRIMVS.

chum deuenisse. Erant autē & prope uestigia duo sup̄ pes
 tram: unum quidem instar iugeris magnum: alterum autē
 minus mihi quidem uidebatur. Bachi fuisse quod minus
 erat. Herculis autem quod maius: uenerantes igitur locū
 processimus. Nō iam longe aberamus quum ecce flumini
 supra stetimus: uino fluenti sumillimo: latoq; tramite dea
 currenti: uinum profecto tale: quale ex Chio insula habe
 tur. Erat & fluxus inundās: & multus: ita ut alicubi nas
 uibus esset transitus. Nobis ergo maior addita est fides:
 ut literis crederemus: quas antea sculptas in colūna uide
 ramus: testimonium iam sumētibus de bachi peregrina
 tione. Cupiens tamen & fluminis initium inuestigare:
 ascendebam contra fluentia: & fortē quidem nullū: mul
 tas tamen: ac magnas uites uuis onustas inuenimus ear
 um autem cuiusq; radicitus uinum scatebat lucēs: quod
 in unum cōfluens flumen efficiebat. Videbamus & in eo
 pisces: & colore: & gustu uino similes. Quomodo igitur
 piscari nobis suaderamus: & in capturam plures obues
 nissent pisces: ad esum illecti ebrietati subcubuimus: &
 iam errare: ac nutare: & primū stomachari: q; praeciden
 tes faese plenos inueniebamus. Deniq; commiscentes eos
 qui ex aqua nascunt pisces: ac comedentes uinalem fumū
 temperauimus. Tunc & flumen traicientes: qua uadibus
 le fuit uitium: portentuosam rem inuenimus. Nā truncus
 inferior: qui a terra surgebat: ferax erat: & pinguis. supe
 rior autem mulieres erant: quantum & foemoribus sus
 pra perfecta omnia habentes. Talem apud nos Daphnem
 scribunt: Apolline iā cōprehendētē: in arborem uersam.
 A summis autem earum digitis exoriebantur palmites

uinis pleni:capitis pro comis inerant clauiculi: & folia: & uina. Ee ergo ad nos accedentes salutabant: & dextas p
tendebant: aliquæ quidem lyda: aliquæ inda: plurimæ græ
ca lingua loquētes: orēq; nos deosculabantur. Tum deos
sculatus: inebriatus cōfestim: dubius: ac nutabūdus erat.
Fructum autem decerpi non sinebant: sed eo euulso dōle
bant: & quidem cum clamore. Gliscebant autem uehes
mentissime nobis commisceri: duoq; ex nobis adherens
tes: ab his non amplius soluti: sed ex pudendis connexi
sunt. Traxerunt enim repente ex eadem specie natura
m: & contradicati mansere: iam & ipsis palmites digi
ti emittebant: & clauiculis circūplexatibus uina plene
erumpebant. Derelinquentes igitur eos in nauim confus
gimis: & ascendentes qui ibi remanserunt cum alia: tum
& derelictorum comitum commixtionem cū uitibus enar
rauimus. Accipiētes ergo amphoras aquas hausimus: itē
& e flumine uinum: inq; uicino litore noctem duximus.
Mane autem ferebamur: & non uiolentis flatibus: circa
meridiem uero: non iam apparente insula: repente corru
scans turbo factus est. Qui nauē circūuoluēs: & in sublis
me eleuans: q̄tum stadijs tribus milibus nō iam in pelas
go deposuit: sed supra suspensam: ingruensq; uelis uētus:
& sinu facto deferebat carbasum. Septem igitur dies ac
totidem noctes per aera decurrentes: octaua die inspis
cimus terram quandam magnam in medio aeris: uelut in
sulam lucidam: & circularē multa luce micantem. Ad
hanc ergo delati: portumq; ingrediētes descēdimus. Ex
plorantes autem regionem inuenimus habitatam: & cul
tam: & die quidam nihil uidebamus: nocte autem appare

LIBER PRIMVS.

bāt & alie ppe insula: quedā ut uidebāt maiores, minores quedā igni colore similes. Erat & alia inferius terra urbes in se hñs & flumina, & maria: syluas: mōtes: quā huic: quē a nobis incolitur: comparabamus. Volentes ergo ulterius procedere: comprāhensi fuimus in equogryphos (sic enim illos dicunt) incidentes: hi autē equogryphi homines sunt: equorum loco gryphonibus infidentes. Magni & enim sunt gryphones: & ut plurimum tribus capitibus unixi: hinc autem discat quis illorum magnitudinem. Malo etenim onerariē nauis ala quēq; maior: & robustior est. His igitur equogryphis imperatum est circūuolantibus terram: si quis aduena inueniretur ad regē agere: quiq; & nos comprāhēdentes ad regē duxere. Is uero ut inspexit ex ipsis (ut opinor) uestibus similitudinē capiens: græci an ne inquit uos aduene. Assentiētibz aut nobis: quomodo inquit aduenistis tantum aeris superantes. Et nos illi omne retulimus. Tum ille incipiens nobis: quē circa eum fuerāt enarrabat. Quod scilicet homo existens nomine Endymion in nostra ortus terra: raptusq; olim dormiens: & eo delatus: in regione. Esse autē terram illam dixit: quē infra a nobis luna dicitur. Sed cōfidere nos dixit neq; periculum ullum suspicari: & enim cuncta uobis adierunt necessaria. Si autem uicero bellum inquit. quod nunc solem incolentibus infero: omnium felicissimi apud me uiuetis. Hinc nos interrogauimus. Qui sunt hostes: & quē odiorum causæ. Tum ille. Phæthōn inquit eorum qui in sole sunt. Rex & enim ille etiam habitatur: quē in admodum & luna multo id aduersum nos bellatur tempore: cœpit autem ea: quam audietis: ratione. Ego

olim pauperrimos quosq; qui in meo erant regno congregans: nolui coloniam in luciferum deducere: desertū tūc: & nullis habitatum Phæthon autem inuidia stimulatus transitum prohibuit: medio in itinere occurrens: equos formicis aduectus: tunc qdem uicti (nō em̄ apparatu equales: eramus) secessimus. Nunc autem iterum uolo bellum afferre: & coloniam traicere. Quod si uultis mecū classe communicare: gryphones uobis regalibus dabo unū unius cuiq;: & ceteram armaturam: Cras autem faciemus exitum. Equidem: quando tua hæc est sentētia. Sic inq; fiat. Tunc apud eos recepti mansimus. Mane autē exurgētes statuebamur in aciem: nunciabant enim exploratores: hostes appropinquare. Magnitudo quidem exercitus centū milia erāt: absq; peditibus: & externis auxilijs: itē absq; impedimentis: & machinarum peritis. Horū autē octuaginta quidem milia equo gryphorum erant: qui autem ab aloleris ferebantur: uiginti milia. Est autem alex hec maxima: oleribus pennarum loco obsita. Qui uero ex his uelociiores erant: pennas habebant lactuæ folijs maxime similes. Vbi uero & cum his cenchroboli ordinati sunt: & scorodomachi. Aduenerunt a septentrione auxilia psylotoxoti quidem numero triginta milia uentocursores autem quinquaginta milia. Horum sane psylotoxoti magnarum pulicum sessores sunt: unde & appellationem trahunt: pulicum uero magnitudo: ut duodecim elephantes. Porro uentocursores pedestres quidem sunt: ferūtur autem uento absq; alis per medium aëra. Modus autem quo feruntur talis est. Subcingunt se talaris tunicas: easq; uento sinuātes: uela in paruis scaphis immittant. Hi

LIBER PRIMVS.

pugna scutis armati plurimum ualent. Dicebantur autē aduentare ab his: quæ supra cappadociā sunt stellis. Stru-
tobalani quidē numero septuaginta milia: equo grues quæ
quaginta milia. Hos ego non uidi (non enim uenerāt qua-
re neque eorum naturas scribere ausim. Portēt uosa quæ
dam: ac incredibilia de his dicebantur: Et is quidem erat
Eudymionis exercitus: omnium autē armatura eadē erat.
Galea quidē e fabarum spolijs. Magne autē apud illos fas-
bæ: Et durissimum illarū spoliū. Thoraces autē squas
meæ oēs Et squameæ quæ lupiæ: Et em lupinorū lepas cō-
suētes: thoracas faciūt. Sūt aut lepæ ipsæ (ut cornu) duræ
scuta, Et enses qualia argolica nostra uidemus. Vbi uero
tempore datum est: sic in aciem deducti sunt. In dextro q-
dem cornu equo gryphi, Et rex optimos quosq; circa se ha-
bens: Et nos cum his, in leuo uero aloleri. Porro inter
utrumq; auxilia, ut cuiq; magis placuit. Erat Et peditas
tus maximus myriadarum sex milium. Hunc statuere in
aciem. Sic araneæ apud illos multæ, ac magnæ sunt: quæ
q; ex cycladibus insulis una multo maior. Has iussit inte-
xere medium aeris, quod a luna in luciferum diffundit.
Idq; ut primum perfecerunt, campus substratus appa-
ruit: in quo peditatum statuunt. Ducebat autem hūc Nys-
sterion bonreguli. Hostium autem leuū quidem equos
formici: Et in his medius Phæthon. Bestiæ Et enim mas-
gnæ sunt alatæ. Hisq; apud nos sunt formicis præter mas-
gnitudinem non dissimiles, harum maxima duorum iuge-
rum mensuram implet. Pugnant autem non solum qui
desuper insidebant, sed Et hæ cornibus maxime. Dice-
bant esse horum numerum pene quinquaginta milium.

In eorum autem dextro Aeroculices fere quinquaginta milia. Sagittarij omnes magnisq; culicibus delati. Post hos autem Aerocardaces nudi: ac pedestres: uerum bellicosi, Et enim longe iaciebāt rapas fundis maximas, percussusq; neq; parum subsistere poterat: moriebatur. s. cōfestim uulnere quodam factore infecto: nanq; sagittas malbae ueneno delibutas ferebant. Hos iuxta Caulomycetes posuerunt armis accinctos: Et coninus pugnātes numero decem milia. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniā scutis quidem fungis utuntur, hastilibus uero asperagorū uirgultis. Steterunt autem post hos Et Cynobalamin: quosq; miserunt: qui canem stellam inhabitant: quinquaginta milia numero, Et hi uiri non humanis: sed caninis uultibus super alas glandes pugnabāt. Dicebant autem ab ipsis hostibus, Et alia auxilia defecisse a lacteo orbe emittenda, fundam mittentes, scilicet ac nubecentauri, sed hi diiudicato iam praelio utinam minime aduenerūt. Qui uero funda mittebant: omnino non aduenerunt. Quare iratum Phæthonta tradunt, in posterum omnem illorum finitimam sibi regionem igne uastasse. Et is quidem Phæthontis exercitus erat. Postq; uero signa erecta sunt: Et aselli ruditu undiq; constrepere. (Nam his tubarū loco utuntur) committentes praelium pugnabant: Et solarium quidem leuum cōfestim fugit. Neq; enim sufferre ualuit instātes equogryphos: nosq; in sequebamur cēdentes: dextrum autem illorum cornu superius euadebat: nostro, qd in leua erat: propulsato. Exeuntes autem aeroculices in sequebantur usq; ad peditatum hinc auxiliātibus illis: defecerunt e regione declinantes: idq; maxime ubi senserunt

LIBER PRIMVS.

suos: qui in leuo fuerant: manifeste deuictos. Fuga uero insigni facta: multi quidem capti: plurimi uero confecti accubuerunt: in ipsa s; nubes sanguis multus defluebat, ut madida ruborem traherent. Quales apud nos uidetur occidente sole. Multus & in terram decidit: ut putarent: tale ne aliquid olim contigisse, quum Homerus suspicatus fuerit. Iouem in sarpedonis morte sanguineas guttas pluuisse. Conuersi autem a caede duo trophaea statuimus. Vnum quidem araneis: & pedestri pugnae, alterum autem aere cum supra nubes. His iam dudum exactis nunciatum est nubecentauros aduentare, & irrumpere: quos phaeontes antea aduenisse oportuerat. Ii; ubi aduenerunt spe et aculum prebuere insolitum, & inexpectatum, homines erant alatis equis commixti. Magnitudo quidem hominum & rhodiorum colossus ex medietate supra equorum autem sinuulis ualide onerariae naui. Equidem eorum numerum non scripsi, necui incredibile id fiat: tantus erat. Ducebantur autem a sagittario, qui est in zodiaco. Vbi autem amicos deuictos sensere: ad Phaeontem quidem miserunt iterum remeare. Ipsi autem in aciem structi in lunares turbatos irruunt inordinatos quidem ob eam: quam hostibus fecerant fugam: & iam spolia diuidentes: omnemque nostrorum multitudinem a tergo prementes fugant. Ipsum autem regem insequuntur usque ad ciuitatem: atque ex illius alitibus conficiunt plurimas. Deiecerunt autem & trophaea: ac omnem aranearum intextum. Campum decurrere meque ceperunt & e comitibus duos. Iam autem & Phaeonades erat, & sub illis trophaea alia statuerunt. Nos autem ad solem ducebamur: araneae: fragmento manibus post tergum

ligatis. Hi ciuitatem obsidere ignorabant penitus. Conuersi ergo medium aeris uallauerūt, ut decetero splendor de sole ad lunam minus descenderet. Vallum autem erat murus duplex nubeus: ut necessario lunæ eclipsis fieret. Et iam continua nox cuncta tenebat. Qua in re pressus endymion mittens deprecatus est: ædificium demoliri: neq; eos despici in tenebris uictitantes. Promisit autem Et tributa persolvere, seq; auxiliarem, Et amicum fore, neq; in posterum bellari: in super Et obsides offerebat. Phæthon uero: Et qui apud illum erant: congregato bis concilio: primo quidem in ira pertinacius infracti: immobilesque steterē, postremo respicere, Et pacis condiciones admittere: ubi Et fœdera conscribere. Solarij: Et horum auxilia tores, ac socij, ad lunarios, eorumq; auxilia tores, ac socios primum solarios demoliri murale: neq; in posterum lunam inuadere: statutoq; precio captiuos reddere. Lunarios autem dimittere stellas liberas: arma quidem decetero, solaribus non inferre. Vicissim autem auxiliari: si quis inuasit uestigalium conditionem, tribuere annuatim regem lunariorum: amphoras roris decem milia, obsidesq; e suis dare decem milia. Coloniam in luciferum communem fieri: Et ex utrisq; uolentem participare. Sculpti autem fœdera columna electrina: erigiq; in medio aeris cōsumio. Qui uero pepigere ex solarium quidem parte igneus estiuus, Et flāmeus lunarium autem nocturnus, lunatus, ac multilucus, Et talis quidem pax secuta est, confestim murum demoliri, Et captiuos restituere. Vbi autē ad lunam ipsi regressi sumus: obuiauerunt nobis socij, Et cum lachrymis salutauerunt nos, Et endymion ipse. Atq;

LIBER PRIMVS.

suadebat is quidem, nos ibi secum remanere & in coloniā
participare, dareq; in uxorem mihi pollicebatur suā: quā
habebat, prolem. Ego autē nullatenus suadebar, sed oras
bam demitti in mare. Qui ut impossibile uidit: septem cōs
uiuatus diebus: tandem dimisit. Interea in luna uersatus
quæ uiderim, quæ uenoua, & inaudita cognouerim dis
cam. Primum quidem eos nō generari ex mulieribus: sed
nec quid sit femina omnino scitur: nec masculus. Coeunt
autem inuicem sine ulla sexus discretionē: quum tñ utros
q; utantur sexu. Nam ad quintum & uigesimum usq; an
num omnes mulierum habentur loco: eo autem supra nō
habentur: sed habent. Concipiunt nō in uentre: sed in cru
riumposteriori parte. Vbi autem embrio conceperit, tus
met crus, tandem suo tempore præcidentes educunt mor
tua, tum eadem aduentum hiantia proponentes mulcent,
& ad uitam excitant. Inde & mihi uidetur ad græcos il
lud de surorum conceptu prouerbiū deuenisse: q̃ apud
illos uentris loco sura concipit. Maiora eorum enarrabo.
Genus hominum apud illos est, qui dicuntur arborci, idē
q; tali ordine nascit. Testiculū hoīs prædicātes in terrā plā
tatiū more defodiūt. Inde aut exorīt arbor carnea maxima,
ut phallus. Ramos qdē habet & frōdes: fructus aut cubis
tales glandes. Vbi aut eæ maturæ fuerit circumsculpen
tes in hoīes effingūt. Pudenda quidem habent positina, ali
qui quidem eburnea pauperes aut lignea qbus coeāt. Post
q̃ autem senuerit quis, nō moritur, sed ut fumus solutus
in aerem euanesceat. Cibus ē omnibus unus, facto etenim
igne, ranas assat super primas. Multæ apud illos sunt ræ
næ per aera circunolantes. His autem assatis circumsidūt.

DE VERIS NARRATIONIBVS: 8

ut ad mensam: trahunt q̄ ad sensus ascendentem ex illis
 fumum: ac comedunt, & cibo quidem tali aluntur. Potus
 autem illis est aer expressus in calicem: liquorem in se ut
 rorem sumens, ij non egerunt, neq; mingunt. Sed ex il-
 lis neq; duabus his necessitatibus ea in parte: ut nobis na-
 tura satisfecit, utpote circa poplitem connubia qui consu-
 mant, quandoquidem eo in loco concipiens est sexus. Pula-
 cher apud illos putatur caluus quis & sine coma, comas
 tos autem oderunt. Apud eos uero, qui cometas inhabi-
 tant stellas: comati formosi habentur. Aduenerunt enim
 quidam, qui nobis illorum mores narrauerunt. Barbari
 autem ad genua paulominus emittunt, & pedibus quidē
 ungues non habent, sed monodigiti omnes. In specie can-
 de ramus quidam in longum emittitur: continuo germi-
 nans, qui & resupino cadente non frangitur. Distillantē
 & mel pinguisimum, quiq; siquādo uel labori insudāt,
 uel luctantur: corpus lacte deliniunt, ut & caseus coagu-
 letur melle paululum distillante. Oleū autem e capis edui-
 cunt, maxime pingue, ac redolens: ut unguētum. Vineas
 habent plurimas & diuersas, ubi & uuarum racemi: ut
 grādinis grana sunt; & mihi qdē. uidet ubi uētus incide-
 rit, uites illas quaterē: fractisq; tunc uuis grandinē huc
 ad nos dimitti. Ventre ut sacculo utuntur: in eum quana-
 tum cupiūt imittētes. Apertus & enim uēter est illis, &
 iterum clausus introq; neq; intestinum ullum, aut epae
 apparet, uel id solum. Nam dēsus est intus, & obstitus: ita
 ut & paruuli, ubi algore frigent, in eum subeant. Amis-
 ctus autem diuitibus quidem uitreus, & mollis, ceteris
serens contextus. Nam sunt minerea loca, & metallorū

LIBER PRIMVS.

foecunda: uq; aqua superfundentes: metalla ut lanam
 exercent. Quales autem habeant oculos omnino non aus
 sum scribere, ne forte me quis mentiri putet ob sermonis
 incredibilitatem, tamen & id quidem dicam. Oculos cir
 cum exactos habent, & cupiens accipit, ac custodit quoad
 rursum uidere indigeat: itaq; apponens uidet. Et multi q
 dem casu proprios amittentes, ab alijs mutuuntur, & ui
 dent. Sunt & locupletes qui plures habent oculos, oc
 cultos quidem, & repositos. Aures illis sunt platani for
 lia: praeter eos, qui ex glandibus formantur, illi etenim,
 solum ligneas habent aures. Caeterum & mirabile aliud
 in regia conspiciatus sum. Speculum maximum supra pu
 teum adiacens non adeo altum. Hunc in puteum si quis
 descenderit, cuncta audiet, quae apud nos in terra loquiun
 tur. Si uero speculum intueris, omnes quidem urbes: om
 nesq; gentes uides, non secus quam si omnibus adesses.
 Tunc & ipse meos uidi, & patriam omnem, an uero &
 illi me uiderint: satis exploratum non habeo. Quod si for
 te quis erit incredulus, neq; his credendum putet, quum eo
 pueniet, sciet me uera dixisse. Tunc salutantes regem: & q
 circa illum erant, nauem ascendentes ferebamur. Ab eun
 ti autem mihi dona dedit endymion, uestes quidem uitreas
 duas: aereas autem quinq; lupineamq; armaturam om
 nem, quae in posterum cuncta in ceto amisi. Misit & nobi
 scum equogryphos mille stadijs quingentis. Nauigantes
 autem circa terram illam alias prouincias plurimas dis
 misimus praeterlabentes. Peruenimus & ad luciferum nus
 per inhabitatum, ubi descendentes aquas hausimus: Hinc
 zodiacum introeuntes, ad lenam. qdē solem praetergredebam
 mur, circa

mur, circa illius terre marginem subnautes. Neq; enim descendimus: & quidā socijs id summe cupiētibz: erat enim uentus, qui nos a terra propelleret obuiam tamē sumus prouinciam fecundam, ac pingue, optimarū aquarum, ac bonorum multorum plenam. Atqui nubecentauri, hi scilicet, qui phæthontis stipendia accipiunt, speculati nos longe, ac delapsi uolauerunt in nauem, quiq; socios esse conspicati, ocius abiere, tamen enim, & equogryphis uale feceramus. Nauigantes autem succedentem, ac diem delati uersus occidentem peruenimus ad lucernarū urbem (sic enim illā uocant) iā iter nostrū ad inferiora secantes. Hæc autem ciuitas inter pleiades, ac hyades stellas sita est, zodiacoque multo inferior. Descendentes autem neminem quidem inuenimus: lucernas uero multas decurrentes, & in foro, & secus portum deambulantes, aliquas quidem paruas: & ut egenas, ex magnis autem, ac potentibus paucas, & has ualde illustres, ac nobiles. Domus illis & lychnatia seorsum uniusq; fiebant, noie q; appellabantur, ut homines: & uocem emittentes audiebamus, neq; nocebant, magis autem uolebant & hospicio suscipere. Nos tamen formidare, nec nostrum uel unus apud illos cenare est ausus. Principatus autē illis media in ciuitate celebratur: hic per omnem noctem earū sedet princeps, nomine unamquāq; compellans. Quæcumq; uero non par et, condemnatur ad mortem, ut transfusga, mors autem est extinguere. Astantes autem nos considerabamus quæ fiebant: simulq; lucernas respondentes audiebamus, causasq; quo iure tardauerant, dicētes. Hic & lucernam nostram cognoui, interrogansq; exigebam, q

LIBER PRIMVS.

domi sunt, quomodo se haberent, ea autem mihi illi omnia enarrauit, & noctem quidem illam ibi mansimus. Sequenti uero secedentes, iā secus nubes nauigabamus. Hic & coccygiam uidimus nubium urbem, uidentesque admirati sumus, neque in eā descendimus, non enim permittebant flatus. Regnare autem ibi dicebant coronam cotsophioni. Tum ego aristophanis poetæ recordatus sum hominis quidē sapientis, & ueri, ac in his, quæ scripsit, frustra non creditus. Tertia autem ad hac die, & oceanū iā manifesta uidebamus, terram autē nusquā præter aereas illas, & ipse q. lē igneæ, & micātes, mihi ut, per phantasiam uidebantur. Quarta autem die circa meridiem molaliter aspirante aura, & subsidente, in mare deposuimus. Ut uero aquam attigimus, mire ac supra modum letati fuimus, omneq; gaudium ex presentibus faciebamus, & descendentes natabamus, contigit enim pacatū, & quietum esse pelagus. Sed ut uidetur sepe numero mutatio in melius, maiorum malorum consueuit esse principium. Et enim nobis duos tantum dies feliciter nauigantibus, illucente tertia ad orientem solē repente bestias uidemus, & cetos, & alia quidem multa. Vnum autem omnium maximum, & quingentorum milium stadiorum magnitudine, adueniebat hians, & maris multum turbans, spumasq; undiq; circumfusus. Dentes habens his, qui apud nos sunt fellis multo altiores, acuti omnes, ut spine, ac ebore candidiores. Nos igitur quum postremo nos inuicem salutassemus, & amplexi essemus, prestolabamur. Is autem iam adlerat, qui ut nos arborbuit, cum ipsa naui debibit. Non quidem contigit in dentes offendere, sed per eorum

raritatem nauis inducta intro concidit. Vbi autem intus conuoluti fuimus, primo quidem tenebre erant, & uidebamus prorsus nihil. Tandem eo hianate uidemus cetum magnum, & omnino altum & latum, capacem quidem, ac decem milium hominum ciuitati similem. Erant preter ea in ipso aditu & parui pisces, & alie quidem bestie coccise multe, nauiumque uela, & anchorae, & hominum ossa, & onera. Circa medium uero & terra, & colles, erant, ut coniunctio, ex ea quam combiberat crassitudine accumulati. Igitur & sylua in his erat. & arbores omnigenae, oleaeque, ac cuncta cultiuatis agris similia, circuitus autem terre stadij ducenti, & quadraginta. Erat autem uidere & marinas aues, laros, & alcyonas in arboribus nidificantes. Tunc uero plurimum lachrymati fuimus. Denique subleuantes comites nauem ereximus, ipsique e silicibus excitantes ignem, & accedentes, coenam ex his, quae aderant, fecimus. Aderant enim omnigenum piscium carnes, aquaeque; lucifero etiam habuimus. Sequenti uero exurgentes die, siquando hiasset cetus, saepe quidem montes uidebamus quaque; solu celum, quandoque; insulas, nam sentiebamus eum concite ferri ad omnem pelagi partem. Postquam autem mansionem iam assueti eramus, accipiens e comitibus septem deambulabam per syluam, cuncta lustrare, ac explorare uolens. Necdum quinque; stadiis procul inueni sacellum quoddam neptuni, ceu epigrammate apparebat. Non postea multum, & sepulchra, & columnas desuper uenimus, iuxtaque; fontem elucetis aquae. & canis etiam latratum audimus, longeque; apparebat fumus, & tugurijs quaedam simillima. Studio autem, accedentes, ossa

LIBER PRIMVS.

fendimus senem, & adolescentem sedule, ac diligenter
 sulculos quosdam facientes, ac per eos aquam de fontibus
 diffundentes. Lati simul, ac timentes constitimus, &
 illi quidem idem, & nobis simile merito passi, sine uoce
 steterunt. Post uero multum temporis, qui uos estis aduenæ
 inquit senex, utrum ne ex marinis estis dijs, an uero infæ-
 lices homines nobis similes? Etenim nos hoies, & in terra
 nutriti, æquorei nunc sumus, tenemurque hac bestia cir-
 cuncclusi, neque quæ patimur satis nouimus, mori quidem
 uidemur uiuere autē credimus. Ad hæc & nos homines
 inquam sumus o pater ipsa cum nauī nuper absorpti. Ac-
 cessimus autem nunc uidi scire, quæ in sylua sunt, quomo-
 do se habeant, multa enim nobis, & densa uisa est. Deus
 autem ut uidetur nos duxit, te scilicet ut uideremus, scire
 musq; nos in hac bestia inclusos esse, non solos. Sed disses-
 re nobis tuam ipse fortunam, quisq; es, & unde huc intro-
 ieris. Is autem inquit non dicam, neq; quæ apud me sunt
 scietis ni primum hospitio recepti ex presentibus bonis,
 me dante, accipietis, simulq; manus accipiens nos duxit
 in domum. Parauit cōfestim & abunde, cum subsellia po-
 nens aliaq; exruens, olera nobis, & capas apposuit, & pi-
 sces, uinūq; etiam expediuit. Vbi uero uentri pro mensus
 ra satisfecimus, exigebat a nobis quæ passi sumus senex.
 Tum ego incipiens cuncta illi ordine enarraui hyemē illā
 & nobis quæ in insula contigerant, tum aeream nauiga-
 tionem, & prælium, cæteraq; usq; ad ceti absorptum. Is
 uero supra modum admiratus, & ipse ex parte quæ circa
 eum fuerant enarrabat dicens. Genere quidem sum cy-
 prius o hospes egressus autem e patria ad mercaturā cū

DE VERIS NARRATIONIBVS. II

filio, quem uidetis, alijsq; meis familiaribus multis nauis gabam in italiam, nauis quidem magna, ac uarijs mercibus onusta, quam forte in ore ceti dissolutam uidistis. Igitur in siciliam usq; feliciter nauigauimus. Inde uiolento flatu ablati tertiam post diem in oceanum delati fuimus. hic in cetum incidētes, & ipsa cum nauis ac comitibus absorpti, cæteris morietibus duo nos euasimus. Tumulātes autem illos templum neptuno ereximus: in posterum eā quam uidetis, degentes uitam. Olera quidem ex orto habemus, uescimur exinde piscibus ac cepis. Multa autem, ut uidetis est sylua, & sane uineas habet plures, e quibus nobis uinum exoritur dulcissimum, fontemq; non minus optima, ac frigidissima aqua. Lectulum autem substernimus e frondibus, ignemq; succendimus copiose aduolantesq; uolucres aucupio deprehendimus, piscamur & uiuentes pisces ad raucum bestie guttur exeuntes. Hic & abluimur siquando cupimus, & enim stagnum est non longe stadiorum uiginti circumferentia, quodcumq; in se piscium genus habens, in quo & namus, & nauigamus parua in cimba, quam ipse compegi. Annos autem a ceti abortu septē & uiginti connumerauimus, & alia qdē æque ferre possemus, sed incolis nobis uicinis ualde malis, & onerosis offendimur, inmitibusq; & acerbis. Pape inquā ego & alij quidam sunt in ceto? multi quidem inquit, & immansueti, ac uisu deformes. Nam occidentalem imprimis sylue partem, tarichanes inhabitant: gens oculis quidem anguillinis, & in facie gambareæ bellatrix, furibunda, ac mordax, aliam quæ ad dextrum deducitur latus, tritonemendites tenent, superioribus quidem partibus

LIBER PRIMVS.

hominibus similes, murilegis uero inferioribus: siquidem alijs minus immites sunt: ad leuam uero carcinochites, & thynocesali fœdera adinuicem, & auxilia habentes. Mediterraneam deniq; paguradæ, ac psittopodes, genus bellicum, ac cursatile. Que ad orientem ipsum, scilicet bestie os uergunt, deserta ut plurimum sunt, & a mari stagnantia, tamē & hæc ego teneo, uestigal psittopodis exoluens annis singulis ostreas quingentas, & ea quidē provincia talis est. Vos autē prospicere oportet: quomodo possumus tot cū gentibus præliari, & quo iure uiuere. Quot inquam ego omnes hi? Plures inquit nulle, armis autem, quibus utuntur, nullius inquit nisi piscium ossibus. Igitur inquam ego fœliciter dimicabimus, si nos his bello cōgre diamur, utpote qui armati cum hi inermes sunt. Idq; factum bene, si enim superabimus, cæteram sine timore trahemus uitā. Quā ut probauimus abeuntes ad nauem accingebamur. Belli autem ratio futura erat, tributum nō datio, iam pacto tempore imminente. Et illi quidem misere tributum postulantes, is uero superbe respondens nūcios effugauit. Primi igitur. Psittopodes & paguradæ scinttharo (sic enim uocabatur) indignati cum tumultu inuas erunt. Nos uero aggressum preuidentes stetimus armati insidias statucentes hominum quinq; & uiginti. Præceptū autem erat his. ubi pretergressos inimicos uidissent insurgere, quod & prefecere. Nam insurgentes a tergo cedebant illos, nos uero & ipsi uiginti qnq; (siquidē scinttharus, eiusq; filius cōmilitabant) obuiauimus, committētesq; manum ira & fortitudine periclitabamur. Deniq; uertentes eos in fugam: ad suas usq; latebras insecuti sum

mus. Cæsi autem ex hostibus sunt homines nonaginta e nostris uero unus, qui & gubernator terzū sardinula pisce perfossus. Die quidem illā, & nocte bellico perstrepuimus sono, tropheum quæ statuimus aridum delphini tergum infigentes. Sequenti uero die aderāt & alij, quæ facta fuerant sentientes. Dextrum quidem cornu tarichanes, quos & pelamus dūctitabat, leuū Thinocephali, medium carcinochires tenebant, nā ea gens, q̄ tritonomēdetem dicebant quiescebat, neq; socijs suffragia afferre uoluit. Nos uero congressi apud neptunium templum obuiamur, manūq; conseruimus, multo clamore usi resonabat autem cætus, ut ex uocibus antra solent. Hos itē a tergo insecuti sugauimus in saluā, reliquum terræ tenētes, neque post multum nuncios mittentes, fustulerunt suos in bello mortuos, fœdera, & amicitias postulantes. Nobis uero de amicitia uel fœdere non est uisum, sed postera die concedentes ad eos, pene omnes cecidimus, præter tritonomēdetes, Siquidem hī ut uidere quæ contigerant, præuenientes ad ceti reucalia loca exitumq; inde nacti desiliere in mare. Igitur prouinciā circumeūtes iā hostibus uacua de cætero absque timore habitabamus, palestris, alijsq; gymnasijs plurimum, ac uenatioib; dediti. Quādoq; uineis exercentes eramus, aut ex arboribus pomale gentes, & omnino his similes, qui in maximo, & inēuitabili carcere conclusi conuiuāt & gaudent Annū & menses octo ibi exegimus. Nono autem mense, quum bestia ad tertium esset oris hiatum (tunc enim id semel quodlibet anni tēpore faciebat, ita ut nos coniectura assequeremur, quattuor ea esse anni tempora) Ad tertium igitur (ut præ

LIBER PRIMVS.

dicimus) oris hiatum, confestim uocem ac tumultum audiebamus, ut nautarum præcipientium, ac remigantium. Turbari igitur ad ipsam bestiae os ascendimus, stātesque intra dētes inspiciebamus omnium, quæ ipse uideram in auditū miraculū. Hoies magnos dimidiū stadij statura. magnis insulis non secus quam trirēibus nauigantes. Vidi equidem incredibilibus simillima, scribo, dicam tamen. Insule erant in longum porrectæ arduæ non multū, quæq; quantum stadiorum centum circumferentia centūque in se habens, ac uiginti semistadios nautas horū aliq; utrinque insule lateribus infidentes, ordine remigabāt, cyperissis magnis ipsis cum ramis, ac frondibus tanquam remis. Pone autem ad ipsam puppē uidebatur gubernator, ut in colle quodam sublimi, æreum regens gubernaculum, longitudine stadiorum quinque. Ad prorā uero ex his bellatores fere quadraginta armari pugnabāt, horū minibus, præter comam, omnino similes. Ipsa enim coma ignis erat, & ardebat, ut galearum usu non sane profecissent. Pro uelis uero uentus in syluam incidens quæ plurima cuique inerat sinuabat insulam, & deferēbat, quo gubernator ipse cupiebat. Erant & in his præfecti ad remigium incitantes, ac ocius mouentes, quemadmodū in longis nauibus consueuerunt. Primum igitur duas uidebamus, aut tres, postremo, ut sexcente apparuere, stātesque seorsum cōmittebant prælium, ac pugnabant. Multe quidem aduersus sese urgentes proris dissipati, mutuo multæque impulsu obrui. Aliæ potenter quidem connexe certabant, neque facile abinuicem soluebantur. Qui uero ad prorā sortiti pugnabant, omnem ostendebant induere

striam, conſcendentes & maſtantes, neminem autem ca-
ptiuātes, ꝑ ferreis autem roſtris folpos magnos inuicem
connexos iaciebant, qui & ſyluis complicati tenebat inſu-
las. Iaciebant etiam, ac cedebant oſtreis, quorum unum
uix currum impleat, & ſpongijs ingerere. Hos autem du-
cebat eolocentaurus illos palagopotes. Pugnare aut iſtis,
ut uideatur, contigit prædæ gratia, & enim dicebat pala-
gopotes multos, Eolocentauri delphinorum greges ſurri-
piſſe, ut erat audire, uocantibus illis uiciſſim, & regum
nomina conſlamantibus. Deniq; ſuper erant qui ex eolocē-
tauro, & hoſtium inſulas ſubruunt cētum circiter & qua-
draginta, treſq; iſtis una cum hominibus capiuntur, ce-
teræ uero puppem uertentes euafere. Sane hī per paulū
poſt illos iſecuti, uerſpere factō, ad naufragia cōuerſi, plu-
rima obtinuerē, ſuaq; exceperē. Etenim inſule non minus
octuaginta ſubruerant. Statuerunt autem trophæum nō
naualis, ſed inſularis pugne, in capite ceti unā ex hoſtīū
inſulis ſuspendentes. Noſte quidem illa circa beſtiam cōs-
morati ſunt, retinacula ad illam alligantes, & ancoris ia-
cientes. Nam utebantur ancoris magnis uitreis fortiffi-
mis. Poſtera autem die ſupra ceti tergum litantes, ſuoſq;
ibi tumultantes abiere læti, & ut pæana canentes. Hæc q̃
dem quæ in inſulari pugna geſta ſunt.

Liber Secundus.

Nterea non iam ſerens ego meam in ceto
moram, manſionisq; illius tædio affectus
querebam quam inde arte nobis pates-
cet exitus. Et primū quidem non in utile
uſum ad dextrum latus fodere, perq; des

LIBER SECVNDVS.

fossam foramen tentare fugam:incipientes igitur præcis-
debamus. Vbi uero incumbentes quantum quinq; stadia
effodimus, nihil proficientes ab opere destitimus. Tū, syl-
uam ex uere ducebamus, foreq; cetum moriturum quod
si fieret, facile licere egredi. Igitur ab ultima caudæ regio-
ne incipientes cōburebamus, & dies qdem septem, ac tot-
tidem noctes a calore insensibilem se bestia præbuit. Por-
ro octaua, ac nona intelleximus pristino illum robore non
teneri, quū hibat nō solita cū uehemētia, cū neq; hiatū su-
spēdebat ac ptrahebat sed cōfestim subsidebat. Decima
autē & undecima mori uidebat, deformisq; erat ac male
olens. At duodecima uix excozitauimus piclitari nos & i
cadauere concludi, inhiāte ceto, cuneos submitteremus,
quo pāse fauces in posterū non commuerent. Itaq; ma-
ximis trabibus illius erigentes ora nauem parabamus,
aque plurimum inferentes, & ad necessitatem cætera gu-
bernator futurus erat scintarus. Postera quidem die iam
ille mortuus erat. Nos uero attrahentes nauem, & per ra-
ritatem dentium educentes, ac explicantes leniter in mas-
se demisimus. Ascendentes autem in dorsum apud insulare
trophæum neptuno immolauimus, ibique tribus diebus
mansimus (erat enim tranquillitas). quanta uero nauigā-
tes abscissimus. Hinc nos multis ex insulari pugna cadas-
neribus obuiauimus: & applicantes corpora dimensi mis-
rabamur. Diebus autem quibusdam nauigauimus multa
aeris temperie usi, tandem uiolento se immittente boreæ
frigus magnum secutum est sub eoque totum glacie astri-
ctum est pelagus, non modo in superficie. sed & in pfuns-
dum & alte, quantum passus trecenti, ut descendentes

super glaciem cursaremus. Quum autem uentus acrius increbresceret, nosque sui uehementiam non tolerares mus, tale quiddam facimus. Qui uero in ea re sentens tiam dicebat erat santitharus. Igitur in aquam specu maximum fodientes eo latitauimus diebus tringita, ignē excitantes, ac nutriendes uescebamur piscibus, siquidē fo diendo plurimos inueniebamus. Vbi uero quæ ad comnea tum fuerant defecere, egressi infixam nauem euulsimus denteque uelum trahebamus, ut nauigantes, molliter ac leniter per glaciem delapsi. Quinta autē die tepidiori au ra inspirante oē gelu defluxerat, interūque fluctus succes sere glacie penitus soluta. Iam uero ¶ stadiater centum exegeramus, quum ad insulam delati non adeo magnam ¶ eam desertam aquas hausimus (iam enim defecerant) taurosq; syluestres ibi duos arcu confecimus, Ipsi autem tauri cornua non in fronte, sed in ipsis habebant oculis. ut momo placuit. Post nō multum in pelagus deuenimus non iam aqueum, sed lacteum, ¶ in eo insula apparebat alba referta uitibus, erat autē insula caseus maximus coas gulatus, quemadmodū postea comedentes didicimus: eius autem circumferentia stadiorum uigintiquinque. ipse aut uites uuis plenæ, quas conterentes lac, non quidem uinū bibimus. Templum autem in media erat insula galateæ ne rei sacrum, sicut ostendebat epigramma. Quoad igitur in insula consedimus, esca quidē nobis ac cibus terra fuit. lac autem ex uuis potus. Regnare autem in regiōibus his dicebatur tyrona salmonei cum a neptuno honorem acci piens exactis autem in insula diebus quinq; sexta egressi sumus portu, pacato pelago, ac aura quadam impellente.

LIBER SECUNDVS:

Porro octaua die nauigantes lacteum excessimus iterūque salsum, ac cæruleum infecantes, uidemus hoīes multos supra mare decurrētes, oīno nobis similes & corporibus & magnitudine præter solos pedes, siquidē hos suberinos habuerunt. Quare (utī existimo) & phellopodes appellati sunt. Mirabamur autem uidentes nullatenus demergi sed fluctibus super extare, intrepideque incedere. Qui & accedentes salutarunt nos græca uoce. dicebant autem in phelloniam eorum patriam properare. Commēbant igit nobiscum præcurrentes certo uiarum spatio, postea conuersi ab itinere abibant facilem nobis nauigationem orātes. Postmodum autem non multo exacto tempore & insule multe apparuerē. Prope quidē a leua phellona, ad quā illi properabant: ubi & ciuitas super magno subere habis tabatur. Longe autem & ad dextram magis, quinq; maxime insulæ, & eminentes, ignisq; ab eis ascendebat multus. Per prorām autem una lata & humilis, distans stadiis non minus quingentis. Iam prope aderamur, & mirabilis quædam aura ad nos penetrauit dulcis, & odorifera, qualem historicus herodotus a felici arabia spirare dicit, aut tale nobis dulce afflauit quele a rosis narcissis, hyacinthis, lilijs, uiolis, myrto, uel lauro, redolere consueuit. Odore igitur leti, bonumq; aliquod longis ex laboribus presumētes, iam insulam breui spatio propinquam spectabamus. Hic & portus uidemus plurimos tranquillos, & magnos nitentiq; flumina leniter in mare prorumpere, prataq; & syluas, & canoras aues aliquas quidem, per litus cauentes: multas autem super ramos. Aer autem lenis: ac placide spirans e regione circumfundeatur: & ala

eres quædam auræ spirante leniter syluam monebāt, eoq; motu letum, ac continuuū quoddā modulamen sibilabat, simile oblique fistulæ in desertis locis modulanti. Audiebatur tamen uirum clamor. Et applausus, ut cōmixtæ multitudinis non tumultuarius, sed qualis in conuiuio quibusdā quidē sonātibz, alijs autē exultantibz, simul ac fistula, uel cithara modulātibz. His ille cti deferēbamur in portū egressiq; nauem scintharum in ea, Et ex socijs duos dimissimus. Procedentes autē per florens quoddā pratum in cistudes incidimus, ac ministros qui nos roseis uinculis uincientes (id enim apud eos maximū est uinculum) ad principem adduxere, a quibus Et per uiam intelleximus eā esse beatorum insulā: regnareq; in ea ceticū rhadamanthem: ad quē ubi adducti fuimus: stetimus in ordine indicandorū quarto in loco. Erat autē prima causa de diace talamonio: an illi in heroū numero esse, liceat. an uero non: accusabatur autē qd furijs actus seipsum necauerit. Deniq; multo prius habito: sermone uisum est rhadamanti tradere eū ipocrati coo medico hebellorū bibiturum: indeq; iam melius sapiētem in heroum confessum recipi. Secunda autē causa amoris erat thesei scilicet ac menelai pro helena certantium: cuius illa cohabitare debeat. Et Rhadamas quidem cum menelao iudicauit: qui Et coniugij huius gratia tātis olim laboribus sese subiecerit: periculisq;. Eteū theseo ipsi alias esse mulieres. amazonem scilicet ac minois filias. Tertia uero de primo accubitu alexandro scilicet philippi filio Et hanibali carthaginensi iudicatum quæ est alexandrū præcedere: eiq; sedes posita est apud cyrum persem primum. In quartam autem causam nos adducti sumus: Et is qdem

LIBER SECVNDVS.

interrogauit: quidnam passi essemus: quia uiuentes ad sa-
 crum illum coetū deuenimus. Nos autem ex ordine cuncta
 illi enarrauimus: tum nobis paululū e loco summotis: diu
 in causa pensabat: eamq; communicabat socijs secum assi-
 dentibus. Confederant autem cum eo & alij quidam mul-
 ti, tum & ante alios atheniensis aristides cognomento iu-
 stus, cui: ut placuit decreuere, ut daremus poenas curiosi-
 tatis: & eius quod in populo uersati essemus: quando cunq;
 fuissimus extincti, quum moriremur subire & nos debere
 iudicium. Nunc uero pretaxato tempore licere nobis in in-
 sula apud heroas uersari: indeq; abire. Prescribere & re-
 cessus terminum non amplius quam menses septem. Tum
 florum nūculis: quibus paulo ante nos deuinxerant: solue-
 bamur: ac in urbem adducebamur: ad beatorum conuiuiū.
 Ipsa quidem ciuitas omnis aurea. Murus autem smarag-
 do lapide constructus. Porro huius portæ septem sunt: sim-
 plices quidem: monolignæ cinamomeæ. Pavimentum uer-
 ro ciuitatis & intra mœnia terra eburnea. omnium deo-
 rum templa berylo lapide constructa: & altaria in eis ma-
 xima uno e simplici lapide ametysto: ubi & dijs immolāt.
 Per ciuitatem uero fluius defluit unguento optimo hus-
 usq; latitudo regalium cubitorum centum: altitudo: ut cō-
 mode nare posses. Porro ipsius balnea: domus magnæ sunt
 uitreæ, cinamomo succensæ. Pro aqua ros tepidus in ænīs
 uersatur. Utuntur autem uestibus purpureis: tenuissimis
 ut araneæ filis contextis. Ii corpora non habent, & impala-
 pabiles sunt absq; carne. Formā autē & effigiē solā habēt
 ac ostēdūt. In corpore tamē quū sint: stāt mouētur: intellis-
 gūt: uosq; emittūt: oīnoq; similis uidet eorū aīa: ut nuda

quedā figura corporibus similitudinē circūdata. Si q̄s autē non tetigerit: nō credet quod uidetur nō esse corpus. sunt enim ut umbræ rectæ non nigræ. senescit nemo: sed ea ætate: qua se eo contulit permanet. Deniq; hic nusquā est nox neq; dies clarissima: sed quale crepusculum esse solet: iam aurora apparente ante orientem solem: talis lux terrā habet: quare & unum solum anni tempus nouere. semp̄ eū uer est unusq; uentus spirat Zephyrus. At quidem locus cunctis quidem floribus: mansuetis plantis: & umbrosis uiret. Quæ illic sunt uineæ: duodecies annis singulis florent: duo:deciesq; uuas reddūt. mala uero granata ac mel: ceteraq; poma terdecies dicebant. Si quidem lunæ ut uidetur cursu germinant: annoq; in tredecim lunas diuiso: terdecies poma reddūt. pro frumēto uero spice in summitate paratum panem emittunt: ut fungos esse uidemus fontes sunt per ciuitatē: aque quidē qnq; & sexaginta ac treccēti: mellis autē totidē unguenti: argenti uerum & hi minores sunt: flumina lactis septem: & uini octo. Conuiuium autem celebratur foris ciuitatē in elysio campo. Etsi enim paratum est pulcherrimū: & circa illud nemo omni arborum specie consitum, umbram discumbentibus ex se proferens. stratum autem substernunt e floribus. Ministrant quidem, ac cuncta afferunt uenti præter uinū miscere: siquidē eo nō indigēt. Nam ad mēsarū circuitum arbores sunt uitreæ magnæ e micanti uitro. harū fructus calices sunt omni specie operis: ac magnitudinis. Vbi autē quis ad conuiuium accesserit: unum uel ex calicibus quos uindemiāns mēsis apponit: idq; confestim replentur. Pro sertis uero lusciniæ: musicæq; uolucres ceteræ: flor

LIBER SECVNDVS.

res e proximis pratis ore legentes cum cantu circa ac supra uolantes infra demittunt : discumbentibus odo rem suauissimum ingerentes. Ceterum dense nubes unguentum combibentes e fontibus ac flumine supraq; conuiuium sparse prementibus uentis leniter: et tenuissimum rorem distillant in conuiuium autem musice et cantis lenis uacant. Cantantur autem in primis homeri uersus ipseque homerus adest:isque cum ijs cōuinatur supra ulysem discumbens. Igitur et choreæ sunt e pueris ac uirginibus, ducunt autem choreas et concinunt eunomus lo crus: arion lesbis: et anachreon et stesichorus. Nam et hunc apud eos uidi iam ipsi helena recōciliata. Vbi autem ij quieuerunt, secunde choreæ accedunt e cygnis philomenis: ac hirundibus. Post has iam tota sylua modulatur ducentibus uentis: idque maximum ad lætitiā habent fontes duo sunt circa conuiuium, unus quidem risus: alter autem læticiæ: ac uoluptatis. Ex ambobus hi principio omnes bibunt: in conuiuium prius nihil omnino degustantes, deinde de reliquū læti ac ridentes exigunt. Volo et insignibus uisitis quos apud eos uidi dicere. Omnes quidem semideos, qui et sub ilio militauere: præter locrensem aciem: illum solum dicebant in impiorum loco multari. Barbarorum autem utrūq; cyrū: scytamq; anatharim et thracem zamolēxim numamq; italicum: necnon et lacedæmoniensem ligurgum et photionem et tellum athenienses: et præter periandrū sapientes omnes. Vidi socratem sophrom si cum nestore et palamede uersari: circa quem hyacinthus lacedæmonius et thespis eus narcissus et hylas aliq; boni. Visdebantur autem ad hyacinthum magis deflecti: idq; multis argumentis

his argumentis. Dicebant autem radamãtem ei irasci: mis-
nariq; sepe numero: uelleq; illum a sacra insula excludere
si stulte aliquid admitteret: neque omiſſa temeritate con-
uiuari uelit. Solus plato non aderat. sed illum fictam ab co-
ciuitatem inhabitare dicebant utẽtem politia & legibus:
quas ipse conscripſit. Qui quidem circa aristippũ & epis-
curum erant: primi apud eos habebantur quum læti eẽnt:
& alacres & ad bibendum paratissimi. aderat & esopus
phrygius: & quotquot ad risum facile mouent. Diogenes
quidem synopeus tantum a pristina uita mutatus erat: nẽ
coniugio meretricem laidem acciperet: quique sepe nume-
ro ab ebrietate surgẽs nutabat. Stoicorum autem aderat
nemo: adhuc enim aſcendere dicebantur erectum uirtutis
collem. Audiuimus & de chrysipo scilicet non primam il-
li licere in insulam aſcendere: in se prius expurget ellebo-
ro quater accepto. Academicos dicebant: uelle quidem uen-
ire: continere se tamen: & cõsiderare meq; adhuc cõpre-
hendere: an illa insula talis sit, Sed (ut coniector) rhada-
mantis timuere iudicium. quoniam & ipsi iudicia demos-
liri conati sunt. Ex horum numero dicebant commotos eẽ
multos: ut una cum his: qui ueniebant: & ipsi accederent
se: ut degeneres defecisse in uia: timentesq; ne forte com-
prehenderentur media ex uia repedasse, hi quidem inter
presentes dignissimi erant: & in primo habebãtur loco.
Honorant autem achillem maxime: & post hũc theseum.
Quod uero ad coitum & uenerem pertinet: commiscetur
mulieribus indifferenter palam & cunctis spectantibus.
idq; nullatenus putatur turpe. Solus socrates iurat se eo
mundum esse, & quidem scientibus cunctis illum perierat

LIBER SECVNDVS.

re idq; se penumero narcissus & hyacinthus cōfiteant, ille
 aut negat. Fœminæ sunt oibus cōmunes, nemoq; cōplici in-
 uidet, sed sunt i hoc uel maxime platonicæ, ipsæq; fœminæ
 uolētibus se exhibēt minime reluctātes. Nūdū duo aut tres
 dies exacti erāt. & accedēs ego ad homerū poetā, quū abo-
 bus ociū esset, & alia qdē plura, tū & unde esset rogabā.
 Id enim dicēs apud nos quæri solere usq; in nostrū tēpus.
 Is aut neq; se ignorare inq̃t, quosdā eunchiū, aliquos smyr-
 neū, multos phoceū autumasse. Esse aut se dixit babylonii,
 & apud quidē multos nō homerū sed tigranē noiatū esse.
 Postremo quū apud grecos obses haberet denotatiōē pri-
 strinā amississe. Ceterū carmina quæ a multis reprobata
 sunt, interrogabā, an ne ab eo cōscripta fuerint. Is aut cū
 etia sua esse dicebat. Spernebā ego zenodotū & aristarchū
 grāmaticos, illorūq; loquacitatē. Vbi aut hic abūde mihi sa-
 tiffecit, iterū illū interrogabā, quare ab achillis ira princia-
 piū sumpserit. Sic enī inq̃t: mihi i mētē uenit nihil solertius
 cogitanti. Tum & illud an illiadem post odyssæam conscri-
 psit: quod multi affirmare uolunt, is autem negauit: neq;
 unq; se cæcum fuisse dicebat: quod de eo multi & affirma-
 re uoluerunt: q̃ autem cæcus non fuerit statim sciui: uide-
 bat enī quare non erat opus ipsum percōtari. Accedens enī
 interrogabam: isq; ex aduerso prompte: ac urbane respon-
 debat, maxime post causam, ubi uicit. Erat enī libellus cō-
 uitiorum quidam contra eū latus a ther site: q̃ hunc in suo
 poemate spreuit gibbum. Vicitq; Homerus ulyssæ orante.
 & eius causam defendente. Post uero id temporis aduenit
 & pythagoras samius septies mutatus: qui & i tot anima-
 libus uixit: tūc enim primū animæ errores finiuit: iudicā

tūq; est recipi in sacro cœtu. Dubitabat autem adhuc : an
 ne pythogorā se: uel magis euphorbium appellaret. Empe
 do cles qdē ipse uenit sed circūcoctus: ac totū corpus ex
 austus nō tamē receptus est, q̄q; id multis tū precibus po
 stulasset, Procedēte aut tēpore statuerūt agones: quos the
 natusia uocat. Certauit achilles qnq;: theseus septies: Et
 alia quidē cūcta lōgū esset cōmemorare. Sumā aut gestorū
 scribā. Iterū uicit Cyrus: qui ab hercule deducit ulyssē p
 corona decertās. Pugillaris aqualis fuit ario egyptio: qui
 in Corintho sepultus est: Et epio mutuo se urgētibus. Lus
 di aut: quē pancratiū uocat. apud illos prēmū nō ponitur.
 Porro cursu certatiū nō plane memini q̄s uicerit. Poetarū
 sane (ut uerū fatear) superabat homerus: uicit hesiodus.
 Brauia oībus erāt eorone cōnexa ex pauonū pennis, Certa
 mine quidē iā pridē perfecto: nunciatū est, qui in impiorū
 loco mulctarētur: plectis a se uinculis. Et custodibus sup
 tis p insulā irrūpere. Duces aut illorū esse phalarim agrigē
 tinū: Et busirim egyptiū thracēq; diomedē: Scironem: Et
 pityocatapē. Ut uero hæc audiuit rhadamas: statuit heroas
 in aciē sup litus. Duces aut erāt theseus Et achilles: aiāq;
 thelamonius iādudū sapiēs: cōmittētesq; manū pugnaues
 rūt. Tādē heroes: achille multis qdē dignius: ac gloriosius
 pugnāte cōfluxerūt. Cōfluxit Et socrates in dextero latere
 ordinatus: multo magis q̄ quū uiuēs apud Delū pugnauit.
 Etenim quattuor ex hostiū numero irruētibus in eū non fu
 git: sed uultu intrepidus constitit. Cuius in posterum rei
 gratia brauiū pulchrum: ac manum delegerunt, ortū scili
 cet ante ciuitatē: ubi sodales et amicos cōuocās disputabat.
 nec academiam locū appellās, Comprahendētes eos: qui

LIBER SECVNDVS.

uisti fuerant & ligantes: remiserunt multo durius puniēdos. Scripsit & hanc pugnam homerus mihi que abeunti libros dedit ad nostros homines deferendos. sed & hos in posterum cum & reliquam supellectilē amissimus. Erat autem poematis initium. Pauidē defunctorum bellum mihi semidecorū. Nunc dea. Tunc uero fabas excoquētes: quemadmodum lex apud eos est: ubi bello superauerint, comederrunt. uictricia dona. festosq; egerunt dies. Solus pythagoras conuiuium omnino defuit. Stabat enim longe ieiunus sedens, & fabarum esum grauius ferens. Iam uero mensibus sex exactis, septimo que mediante noua res ac casus insperatus contingit. Siquidem cyniras scinthari filius cum procerus, tum & imprimis pulcher helenam multo iam tempore deperibat. Ipsa autem non obscure trahebatur adolescentem amans. nutibusq; in cōuiuium agebant, adinuicēq; bibebant, soli q; exurgentes errabant per syluam. Tandē quum exarderet cyniras potiri q; posse desperaret: consuluīt helenā rapere: idq; itē & illi uidebatur: abeūtesq; ad aliquam proximarum insularum proficisci, aut in phellossā, aut in tyronā, addiderunt & huic consilio coniuratos meos e comitibus tres audacissimos ac robustissimos. Et patri quidem suo id non indicauit cyniras, utpote qui uidebatur rei impedimēto fore. Itaq; rem ex sentētia perfecere, ubi enim nox aduenit (ego quidem non aderam: sed contingit me in conuiuium discumbētē dormire) ij clā alijs helenam accipientes in pelagus delati sunt. Media autem nocte excitatus menelaus: ubi uacuum thorū sensit: clamorem emisit: fratremq; secum arripieus cōcitus uenit ad regem rhadamantem. Porro illucēte die retulere specus

latores nauem se uidere non longe distantem, Quare assu-
mens rhadamantus ex herois quinquaginta compulit in
monoligneam nauem ascendere asphodelinam iussit præ-
dones insequi. At uero ij persequentes: Et quidem ex anis
mo circa meridiem comprehendunt eos: tunc primum in
lactæum oceani pelagus secus tyronam tantū itineris trās-
gressi sunt: ut fugerent roseisq; cathenis connectentes na-
uem ingressi sunt. Ipsa quidem helena lachrymabat: erus
bescensq; operiebatur latitans: uultu in terram demisso.
Rhadamas autem perscrutatus: si forte e meis alij cū cynia
ra interfuissent, ut nullum dixeret: cyniram ac coniuratos
suos a uerecundis uinciens, misit in impiorū locum malua
primū duriter flagellatos. Decreuit item Et nos ante præ-
taxatum tempus excludere, succedenti tantum die in insu-
la moraturos. Hinc ego dolebā Et lachrymis profusis an-
gebar: Et ego bona quæq; amittens: iterum errare coge-
rer. At illi contra unū solamen adhibebant: qd essem eo non
post multum temporis una uenturus. Iam in futurum mi-
hi sedem ostendebant: Et locum meum optimis quibusq;
proximū. Accedens ergo ad Rhadamantem orabam iugis-
ter: ut quæ mihi futura erant: prædiceret: quæq; sit nauiga-
tio futura ostenderet. Is autem inquit in patriam me affus-
turum: multis primum erroribus: ac periculis uersatum.
Regressus autem tempus addere noluit: sed Et contiguas
ostendēs insulas: apparebant autē numero quinq;: Et alia
sexta remotius. Has iuxta: insulas inquit esse impiorū sedes
a quibus ignem iam uides plurimum ascendere. Sexta au-
tem remotior illa somniorū est ciuitas: post hāc Et calipso-
ne est insula: sed neq; iam tibi uidetur. Postremo ubi hās

LIBER SECVNDVS.

omnes præterlaberis: tum deuenies in magnam illam terram: ei quam habitatis ex aduerso positam ubi multas passus prætergressusq; nationes: innumerabilesq; inter homines peregrinatus, tempore tandem certo in alteram applicabis terram. Hec ubi dixit euellens e terra malbæ radicem, protendit mihi, huic orare iubens: si quando maximis in periculis uersaremur. Admonuit autem, si tempore tandem in hanc rediremus terram neq; ignem gladio cedere neq; lupinis uesci neq; puero supra octauum decimum annum inherere: horumq; si memor inquit fueris: spem habetui ad insulam reditus. Tunc equidem quæ mihi ad futuram nauigationem suppeditarent parauim? quum uero tempus erat cōuescebar illis. Succedenti quidē die accedens ego ad homerum poetam orabā: ut bimitrum mihi epigramma faceret, quod ut fecit columnā berylli lapidis erigens supra portum insculpsi. Id autē tale erant, lucianus diuis hæc uidit cuncta beatis. Carus & hinc propriā cōtulit in patriā. Manens autem & diem illam sequenti ascendebam comitantibus herois. Hic mihi & ulysses accedens clam penelope epistolam dat in ogygiam calipsonæ insulam deferendā. Transmisit & mecum rhadamas transuectorem nauplūū, nequis nos comprehenderet: si forte ad insulas laberemur ut alijs pro mercibus nauigantes. Vbi uero procedentes odoriferum æra relinquimus: repēte factor quidam pessimus suscepit: ut bituminis, sulphuris, & picis simul ardentis. Nidor autem erat ingratus, & importabilis ut affatorum hominum: aer turbidus, & caliginosus, stillabatq; ab eo ros ut picis gutte. Audiebamus & flagellorum sonitū, multorumq; hominū fletū. Ad cæteras quidem nō accessio

mus, in hanc uero descendimus, eaq; talis erat, circū omīs
 impræceps: & arida: asperaq;, & cauitibus horrida, Ar-
 bor autem nulla neq; aqua inerat. Nos tamen applicantes
 per præcipitia illa in uiamq; quandam senutā ingressi sen-
 tibus, ac tribulis plenam, plurimam terræ illius uidimus
 deformitatem. Procedentes autem ad carcerum & pœnas
 rum loca, primum quidem loci naturam admirati sumus.
 Etenim omīe solum gladijs quibusdam ac tribulis efferbue-
 rat. Circum autem flumina decurrebant, unum quidem
 lotabri & id terreum, alterum autem sanguinis. Porro in
 interioribus tertiu uidebatur igneum, idq; magnū appri-
 me, & immēsum, defluebatq; ut unda, ac maris more flus-
 ctuabat. Habebat, etiam pisces: & quidem multos igneis
 torribus similes, puis uero carbonibus ignitos, quos lyc-
 niscos uocant. Additus ad cuncta illa unus erat, & is ara-
 ctus, terribilis, ac pœnalis portitor stabat timon athenien-
 sis. Ingressi tamen Nauplio ducente uidemus eos, qui in
 pœnis erant. Et quidem reges multos, inferioresq; alios
 plurimos, eorumq; aliquot agnouimus. Vidimus & cynis-
 rū fumo succēsum a pudibundisq; suspēsum. Apposuerūt,
 & historici supra cuiusq; uitā, inscribētesq;, & peccata q̄
 bus mulctantur. Maxima omnium pœna afficiebantur,
 qui uitas, ac aliorum mores inscribentes mentiri sunt, ue-
 ritatem obscurantes. In quibus etestas cnedius & heros-
 dotus erat, aliq; multi. Hos ego ispiciēs bona sum spē cō-
 fisus, utpotē q̄ mihi erā cōsciūs i meis ipse scriptis narra-
 nus mētiri. Ocius igit ad nauē accelerās (neq; enim uisum
 āplius fere poterā) ualeq; nauplio faciēs abfessimus. Post
 uero nō multū & somniorū īsula penes apparuit, īstabā

LIBER SECVNDVS.

his ac incerta uisu. Habebat autē & ipsa somnijs aliquid
 simile, secedebat enim accedentibus nobis: & subfugiebat
 longiusq; euadebat. Compræhēdentes eam tamen: ac in
 portum delati: quem somnū intoca: penes eburneas por-
 tas: qua galli templum inerat: circa uesperā descendimus.
 Tum in urbem succedentes: somnia quidem multa: ac uar-
 ia uidimus, Primū qdā uolo de ciuitate ipsa scribere: quā
 do quidam antea nemo scripsit: nisi forte homerus: qui ne
 q; accurata: ut potuit. Hanc quidem circum: ac undiq; sur-
 rexit sylua. Arbores autem sunt Papauera: ac mandragor-
 æ: hæsq; super uespertilionum multitudo: ea enim sola in
 insula ales gignitur. Flumen autem iuxta defluit: qd nis-
 tiorum uocant. A portis fontes duo scatent hisq; nomi-
 na uni quidem negretus: alteri uero pannrychia. Ipsa autē
 ciuitatis mœnia sublimia uaria iriq; colore similima: por-
 tæ quidem non duæ sunt: ut homero placuit sed quattuor:
 duæ quidem desidiæ & molliciei campum respiciunt. una
 ferrea: altera e cornu facta: hisq; mortifera: terribilia: ac
 crudelia somnia efferiuntur. Duæ autem ad portum & ma-
 re, una quidem cornea: altera autem eburnea: qua nos ur-
 bem ingressi sumus. Introcūti autem ciuitatem: a dextris
 quidem est noctis templum. quippe deos colunt, & gallū
 maxime illiq; secus mare sacellum est. In sinistra autē som-
 ni regia. Is enim apud eos regnat satrapas duos & duces
 faciens: taraxionem mateogenis, & plutocleum: phantas-
 tionis. In medio autem foro fons quidam inest, quē careos-
 tim uocant: iuxtaq; delubra duo, delusionis scilicet ac uer-
 ritatis: ubi & penetrabile est cortina, ibi prophetans præ-
 rat. Antipho somniorum simulator ad honoris a somno ac

cipiēs: somniorum autem neq; natura est eadem: neq; effigies: sed alia quidem procera: & pulchra: ac specie multa alia autem minora. Quaedam parua, & deformia, & alia quidem aurea: ut uidebatur: alia in deos: aliosq; huiusmodi ornata. Horum nos plurima cognouimus a nobis olim uisa: quæ & ad nos procedentia salutabant: ut nota: ac domestica: ab hisq; ubi hospicio suscepti sumus, discumbētes luculente quidem: ac urbane hospitati sumus, Postero die instaurare: ac apparatus instruere, & quidem opulentissime. polliceriq; regem, & satrapas facere. Quaedam uero detulere nos in patriam domesticisq; nostris ostendere unaq; die retulere. Triginta dies: ac totidem noctes eo loci consedimus, iacentesq; maxime: ac dormientes uescebamur. Postmodum uero quū fulmen quoddam e caelo repente dirupisset fragore excitatus ac plurimum turbati recessimus Iprimum depasti. Tertia exinde die ad ogygiam insulā delati descendeuamus. Hic ego grimum epistolā soluens: quæ intro scripta erant: perlegi. Erant autem hæc. Vlysses: calypsonæ sue salutē. Nolim te ignorare post meū abs te discessum: quæ me inuenerint mala. Si quidē ut primum egressus portus tuos nauiculā, qua uehebar: ut posui reparaueram, quum me hyems, & naufragium comprehendit, ut uix euaderem apud leucothoem in phæacorum insulam: ubi hospitio receptus scitum est mihi, multos uxoris procos in mea domo ad uoluptatē nutriri: quos ubi omnes confeci tandē ipse a Telegono nato mihi ex circe mortem occubui, & nunc in beatorum sum insula: maximeq; doleo olim deseruisse eā: quā apud te habui conuersationem: & potrectā abs te immortalitatē. ubi igitur tēs

LIBER SECUNDVS.

pore concedetur, hinc effugiens ad te ueniam. Hæc in se-
 pistola complectebatur, nosq; ut hospitaretur. Ego au-
 tem procedens parūper a mari antrum inueni tale, quæ-
 le Homerus dixit, & ipsam quidem squallidam, ac moe-
 rore plenam. Vbi uero epistolam legit, primum lachrys-
 mis illam compleuit tum nos ad hospitium orauit, ubi
 ornate ac abunde discubuimus, inter epulandum im-
 primis illa de ulysse multa rogabat, & penelopes;
 qualis in specie esset: & si casta: quemadmodum de
 illa Vlysses delirauit. At nos illi respondimus, quæ iad-
 letitiam esse possent. Tunc abeuntes secus nauem in li-
 tore obdormiuimus. Mane autem ascendentes ferebas-
 mur lacrioribus iam descendentibus flatibus: diebusq;
 duobus hyemē multam passi incidimus in colochyntios pi-
 ratas. Homines enim sunt hi. feroces e uicinis insulis pre-
 dantes quod ea nauigantes trāseunt. Naves autē magnas
 habent cucurbiteas lōgitudine cubitorum sexaginta. Vbi
 enim cucurbitā exiccāt exenterātes exhauriunt, & quæ
 intra sunt: egerentes nauigant malis quidē harundineis.
 folio autē cucurbitarum carbasi loco utētes. Igitur ij pros-
 ris ad nos deductis (erant em̄ numero, qui geminas urbes
 implessent) pugnabant e nostris complures uulnerantes:
 feminibus cucurbitarum ad nos iactis: cominus enim: acri-
 ter, & uiolenter pugnabant. Circa meridiē uero post eos
 lochyntios, caryos piratas aluentare uidemus: hostes autē
 erant ij: ut experimento didicimus. Nam ut eos adesse: &
 post tergum urgere colochyntij sensere, confestim spretis
 nobis conuertebant: inuicēq; pugnabant. Nos autē interē

et attollentes velum: utrosq; fugimus deserentes eos certantes; & manifeste quidem caryorum nauæ uictores: futuri erant: utpote: qui plures (quinq; & enim urbium multitudo erat) & a fortioribus nauibus certabant. Erant enim his naues nucium conchæ per medium diuisæ euacuatæ: magnitudo autem cuiusq; conchæ in longum passuum quindecim. Vbi uero ab his secessimus: & sublatimus, curare eos: qui uulnerati fuerant, ceteram autem turbam armis accingere. Semper enim nobis insidiari copiam timebamus: neq; adeo inuadum. Nec dum enim. sed occubuerat: quum ecce ab deserta quadam insula aduersum ferebantur in nauem ut uiri uiginti delphinibus insidentes: latrones ij delphines quidem insulientes aduehebant eos tute ac immobiles quisq; similes & infremebat. Quum autem e proximo astitissent hinc quidem alij: & alij illinc cedebant nos sepijs & cancrorum oculis at nos missis. Igitur nobis contra sagitis utentibus: non substinere: sed maxima eorum parte uulneribus saucia confugerunt ad insulam. Circa mediâ uero noctem: quum iam mittesceret mare latitauimus: nido alcyonis omnium maximò allabentes. Erat enim illius circumferentia stadiorum sexaginta: ubi at alcyon ales cubans inerat: ouaq; fouens, & quæ euolans paulominus nauem obruit. alarum uento impulsam: ibat igitur fugiens & flebile quoddam insonans. Nos autem illucente iam die descendentes intuemur nidum uaste nauis similem: maximis ex arboribus congestum: in quo & oua erant quingenta singulaq; maiora chiæ amphora: iâ qdē: & intro pulli appare

LIBER SECVNDVS.

bant clamitantes. Securibus igitur ex ouis unum disrumpentes: pulum nudū & absq; plumis egressus: ingentē ac gryphonibus nīginti maiorem. Vbi uero nauigantes a mīdo ut stadijs ducentis secessimus prodigijs: quibusdam magnis: ac mirabilibus perculsi sumus. Si quidem cheniscus: qui ad prorā erat: subitis pennis permatuſ apparuit: & excāmauit. Porro gubernator scintharus caluus iam dudum ac canus repentina caesariæ capillatus est: & quod omnium mirabilius: ipse nauis malus germinauit: ramisq; productis in uertice fructum ædidiſ: ficus. ſ. ac nigros: botros non ſane maturos. Que ut uidimus, merito exhorruimus: deprecabamurq; deos: ut a phantaſmatis huius nouitate nos alienos faceret. Nondum & quingētos ſtadios exiētes: uidemus ſyluam maximā: ac conſitam pinis: cypariſſiſq;. Nos quidem imprimis ſuſpicati ſumus illam terrā eſſe: id autē erat pelagus: & abyſſus arboribus ulla absq; radice ſupra plantatis. Ipſe tamen arbores recte ſtabant: & immobiles, ac nauigātibus ſimiles. Igitur ſecus educti omne explorabamus: quidue acturi eſſemus in dubio uerſabamur. Neq; enim intra arbores nauigare facile erat: condeſſis illis: ac contiguis adinuicem ſe habentibus: neq; retrodare uidebatur. Ego autem aſcendens ſupra maximā ex arboribus ſpeculabar ulteriora: quomodo ſe habebant: & ſyluam quidem uidebā per ſtadia quingenta: aut eo amplius contineri: aliumq; ex inde nobis oceanum ſuccedere. Et nobis proſecto uīſam eſt nauem ſupra ſyluæ (deſiſſima quidem erat) cacumen attollere: perq; arborum comas nauigare: poſſeq; tādem ad alterum oceanum applicare. Igitur nauem magnā cum arundine circumligantes & in ne

moris deſitatem aſcendentes: uix illam hauſimus: ſupraq; ramorum frondeta deponentes: pandentes uela: ut in mari nauigabamus uento impellente acti. Hic & mihi in mentem uenit antinachi poetæ dictum: dixit enim ille quodam in loco: his autem qui per ſyluarum frondeta nauigantes adueniunt. Magno tamen cum conatu ſyluam ſuperantes in alterum peruenimus pelagus. Tum nauem ſimiliter de mittentes ſecabamus iam pueros: ac lucidiſſimos fluctus: quoad delapſi ſumus ad hiatum quendam: ac abyſſum maximum: quis. hincinde diſtātibus: quale in terra ſepe uidemus: aut terræ motibus aut eſtibus maximis euenire. At quidem nauis deponentibus nobis uela facile ſtetit: quæ paulominus accedens in uoraginem illam conciderat. Inſurtes autem uidemus profundum penitus: quaſi ſtadium mille tremendum ualde & admirabile: ſtabant; enim aquæ: ut diuiſa & ad dextram non longe pons ſex aquis compactus: duo maria ſecundum earū ſuperficiem coniungentibus: ab alteroq; arcu conſecto in alterum mare decurrentibus. Allabentes igitur remis eo deferimur: multa q; ui innixi ſuperauimus pontem, ac traiecimus: & quidem præter opinionem q̄ nullatenus ſperaremus. Hinc nos ſuſcepit pelagus placidum: ac mite, inſulaq; non magna fertilis: & ad acceſſum facilis. hanc autem homines incolebāt bucephali cornua habentes: qualem apud nos minotaurū ſingunt. Descendentes igitur procedebamus aquas hauſuri: accepturiq; & cætera quæ ad cōmeatum (iam enim deſecerant) eſſent. ſi forte poſſemus: & aquas quidem iuxta adin uenimus aliud autem nihil præſerebat: & quidem cum circumspectaremur: non longe tamen audie

LIBER SECVNDVS.

batur mugitus multus. Quum autem id boũ armentũ esse putaremus, confestim accedentes homines offendimus. Qui et simul iacerunt nos, et insecuti sunt: et tres quidem e comitũ numero cõprehendere, cæteri uero ad mare confugimus. Hic nos ubi armis omnes accincti fuimus, (neq; enim probauimus socios despicere ut inultos, irruimus in bucephalos, intersectorũ carnes dilanantes oēsque magno cum clamore in fugam compulimus, et quinquaginta quidẽ strauimus. Duos autẽ comprehendimus illesos, ad nauẽq; concessimus captiuos trahẽtes, porro quæ ad cõmeatum essent, nullatenus inuenimus. et quidẽ alij suadebant cõprehensos interfici. Ego autẽ nõ pbaui, sed uinctos illos custodie tradendos censui, donec ad nos bucephalorum oratores peruenirent, captiuos ipsos redempturi. Intelligebamus autem eos nutibus agentes, et flebile nescio quid mugientes orantibus similes. Quæ uero pro redẽptione erant, offerebant cascos quidẽ, et siccos pisces multos: et ceruos quattuor: tres quẽq; habentẽ pedes, duos quidem retro. qui uero anteriores erant, in unũ cõcreuerat. accipientes igitur, captiuos dimisimus, unaq; tantum exinde die subsidentes recessimus. Iam et nobis pisces apparebãt, et aduolabãt aues, aliq; multa proxime terre signa, Post non multum et hoies uidimus nauti æ nouo quodã modo deditos: ipsi et em nautæ et naves erant. Dico navigationis modũ, quũ em super aquam resupini iacerent, erigentes uerēcunda, quæ et magna ferũt ex hisq; extendentes uelum manibus, ut carbasi pedẽ tenebant, ac incidente uento nauigabant. alij autẽ post hos suberibus insidentes, duos delphines una coniunxerant.

habentibus; gubernantes insequabantur cursu, ij accedentes, neque offendebant nos, neque inimice insectabantur: sed decurrebant sine timore, ac pacifice nostre nauis figuram admirati, et circum undique conspectantes. Vespere autem iam facto ad insulam delati sumus non magnam. Incolebatur autem a mulieribus: ut putauimus, græca lingua loquentibus. Accesserunt enim, et datis dextris salutauerunt nos amice admodum, et ornate, omnes que pulchre, et adulescentulae, tunicasque trahentes ad terram usque delapsas. Insulae quidem nomen, Deiciens ciuitatis uero nusquam. igitur mulieres suscipientes nos, quælibet ad proprios abiectæ lares, hospicioque recepit. Ego autem paululum substans (non enim mihi ipsi bona prænotificabar) diligentiusque circumspiciens, uideo multorum hominum ossa, testasque iacentes: et clamorem quidem emittere, ac comites conuocare, ad arma, que secedere non probaui. Ad manus autem malum habens, orabam iugiter a presenti malo euadere. Post non multum hospita ministrante uidi illius crura, non mulieris, sed asini ungulas. Tunc ego educens gladium comprehendo hanc, uinciensque omnia percontabar. Illa autem, et si inuita dixit se ipsas esse maritimas foeminas onosceles nuncupatas, cibumque eis esse aduentantes illuc hospites. Vbi autem inquit inebriauius eos, concubentes obstrancamus. Hæc ubi audiui, illam quidem dimisi ibi deuinctam ipse autem ego supra tectum ascendens, clamabam comitesque conuocabam. Qui ubi conuenire enarrabam illis cuncta, ossaque omnibus debam. tum exterius illos ad deuinctam educens, ea autem confestim in aquam conuersa est, et inuisibilis apparuit, tamen essem in aquam condidi tentans ea uero sanguis effecta est, Ocius

DE ASINO.

igitur in nauem descendentes abscessimus. Vbi uero sciscitans dies illuxit: uidētes terram: coniectura intelligebamus eam esse: quæ huic nostre in aduersum adiacet, Inclinantē igitur, ac adorantes, quæ futura nobis essent: mente contemplāmus. Et quibusdam quidē solū descendere uidebatur: iterum quæ remeare ad nauem: quibusdam uero nauem ibi destituerē: supraq; mediterraneū ascendere, Et incolarum mores: ac uitam tentare, Interea dum hæc nobiscum conferremus: hyems nimia: ac uolentus turbo in nauē incidēs ad litus disiecit, ac dissipit. Nos uero nix enarumus, arma secum quisq;: ac siquid potuit abripiēs. Hæc quidē igitur quæ mihi ad aliam usq; terram contingere in mari ac inter nauigādū in insulis i aere, indeq; in ceto. Vbi uero egressi pestem illā euasimus quæ apud heroas Et somnia: ac demq; apud bucephalos: Et onoscelas. Cætera autem quæ in terra: subsequentibus libris amplectar.

Lucianus De Asino.

Quum in thessaliam: ubi quedā mihi paterne rationes erant, cum eius gentis uiro profisciscerer: in thessallos quosdam incidi, qui in Ipatam thessaliæ urbē redibāt: uehebar equo: necessaria quædam usui ferens: unico comitatus seruo: qui sequebat̃ pedes inter eundem: cum uarijs de rebus eloquentes iam urbi appropinquaremus: a thessalis petij: num eius urbis ciuem nossent nomine hiparcū (habere enim me ad eum literas: ut apud ipsum uelut hospitē diuerterem) illi Et hominem sibi notum esse dixerunt: locupletem: auarum: qui solum domi uxorem: Et unicam ancillam haberet, Et quo in loco urbis habitaret

bis habitaret describentes ortum quempiam: in quo esset eius habitaculum. data deinde salute: acceptaq; abierunt. Ego domum hyparchi adiens hostium leuiter pulso. accessit uxor, quam rogo, an sit hiparcus domi. Illa cum q; essem: q; quid mihi ueliam quæsisset, a deciano sophista patrensi habere me literas respōdi, Mulier manere paulum hortata, occluso hostio abiit: pauloq; post rediēs me iubet introire. Ingressus salutato homine epistolam trado. Erat ille in cœnæ principio. in lectulo sedens admodū paruo, una muliere discumbente. mensa cibus uacua, lectis literis amicissimus. Mihi inquit grecorum excellētissimus decianus fecit optime, qui suos ad me amicos fidenter miserit. Vides luciane habitaculum hoc paruum esse, sed qd̄ satis sit habitanti, uerum reddes tua presentia domum, si equo animo tuleris, ampliorē. Vocata deinde ancilla palestra, des inquit huic hospiti nostro tunicam, q; siquid secum detulit, cōde, dehinc mitte ipsum ad balneū, qd̄ longa uia a nobis abest. Cepit me palestra, ostensaq; domo pulcherrima, in hoc inquit lecto nocte dormies, huic puero tuo lectum substernam, q; addam puluinar. Cū hæc dixisset, ego in balneum profecturus ordeumq; cibum equi ancille dedi. Lotus cum reddissem hiparcus me benigna excipiens pene se iussit sedere, cœna splendida fuit iunū suauē, q; uetus, post cœnam q; potus q; sermo dignus hospite, Ita potando uespere absumpto dormitum profecti sumus, Postridie rogat me hiparcus quo pergerem: q; quot diebus essem apud se affuturus. Laryssam peto iquā sed hic fere quinque diebus morabor (id nequaquā dixi ex animi sententia) optabā siquē ibi aliquandiu esse quoad

LUCIANVS

aliqua a me maga repta essent: cuius ueneficijs aliquod nobis
 strum conspicerem: aut hominē uolantē: aut lapidē factū:
 Huic curae deditus coepi urbē perambulare: quāuis quo in
 modo inquirendum esset nescirē. Interim mulierē uideo ac
 cedentem: ut ex uia conijci poterat iuuenem opulentam
 uestis enim erat floribus intexta, serui plures, aurum sum
 ptuosius: appropinquans mulier me compellat. Ego inquit
 abria sum amica: siqua inquam fuit: matris? quæ quum eius
 filios: non secus ac meos diligam: uolo fili apud me diuersi
 tas. Magnas inquam gratias tibi ago mater: cupio tecum
 esse sed pudore impediōr, ne uidear hospitem amicum con
 temnerē: si eius domum relinquam: animo autem et benis
 gno tecum ero. Nunquid hiparcus auarus ille tuus est hos
 pes inquit? Non his uerbis utaris mater inquam? splendi
 dus quippe, ac sumptuosus in me fuit, adeo ut ex nimia im
 pensa lauticiāq; culpāri soleat. Illa subridens manūq; ap
 prehensā seorsum ducens caueas ait uelim omni cura Hip
 parci uxorem: magna etenim est præcipua admodum uene
 ficiū potens: appetens atq; uiros, siquos in adolescens
 tes oculos coniecit, nisi quis uoluntati eius pareat, omni co
 natu illos ulciscitur hos perimens: hos in belluas transma
 tū. tu uero fili adolescēs es: ac formosus: ut facile placeas
 mulieri. Præterea externus et aduena, qui ut plurimum
 contemuntur. Ad hæc animaduertens me id: quod iam
 diu querito habere domi fœminam relinquo: abiēs mecum
 ipse coepi de uia loqui: age inquam tu: qui tantopere hanc
 nūrandam artem te profitemis, appete, excita te ipsum pau
 lo: atque eam disciplinam condidisse, qua quod libuerit potis
 ris, et quādo quidem amici hospitis uxorem non licet, age

gredere ancillam palestram, tibi illam omni ratione concilia. Nam si illam expugnaris, absq; labore quod cupis cognosces, seruis quidem & honesta & turpia omnia domitorum nota esse consueuerunt. Hec mecum loquens ingredior domum: ubi neq; hiparcum: neq; uxore offendo. Palestra penes focum sedebat carnem nobis parans. Hic ego opulcra palestra inquamq; uenuste & admodum nates simul & ollam circumfers atq; euoluis: lumbis meis paulum humoris superabundat: ex quo beatus erit si quis paulum degustarit. Illa lasciuior admodum, & ultu grata. abi hinc inquit si sapias adolescens nisi tibi maioris uitam eripi: & loca fuge ignis & fuliginis plena. Nam si me tetigeris: nullus tibi inferetur igneus: quo apud me deficies: ab hoc neq; medicus alter: neq; deus poterit te curare. Sed ego te uelut mirummodum dolore afficiam: cuius curam haud facile sustinebis neq; lapidibus pulsatus dulce uitabis dolorem. Quid autem rides? quid ita respicis hominem coquum doctum non solum hos uiles parare cibos: sed homines quoq; quod his maius est ingulare? pellem adimere. partiri in frusta: uiscera quoq; ipsorum & corda rimari? Hoc inquam enarraſti recte nam me quamuis procul a te remotum non solum concalefecisti: sed sibi in mea uiscera absq; aliqua iniuria exurenda coniecisti. Itaq; te oro: ut mihi salutem afferas his aspis & suauibus: quas dixisti medellis: medeq; iam mortuum excoria, ut iubet illa his uerbis arridens cum iam mihi facta esset propitior pollicita est postq; domini essent dormitum se mecum esse comitaturam. Interea cum redisset hiparchus loti imus conuictum potus fuit frequens nobis inuicem coepulantibus. Ego summi fingens: cum surrexissem: abij dormitum: ubi oia mihi optatis

LUCIANVS

tus præparata erāt: extra lectus seruo stratus. mēsa iuxta lectum sita: & in ea calix: ac uinum una cum frigida: calidāq; aqua: quæ singula disposuerat palestra: quæ & lectū plurimus quoq; ros sparserat: & sarta supermiserat ex as confecta. Ego sympodium promptum uidens compotricem: censiui expectandam: illa ut patronam in lecto collocaret euestigiola ad me uenit. Erat autem ilaris inuicem nobis et potum & oscula propinantibus: sumpto potu: qui nos efficeret in nocte paratiores. Tum illa hoc præ cæteris adolescens memineris: oportet te in palestram incidisse: nūc ostēdas licet, an sis factus inter adolescentes agilis: & ad huiusmodi certamina exercitatus. Cui haud inquam defugiā hanc prouocationem: ut iam nudari & palestræ exercitio incumbere sum paratus. Tum illa: uolo obtemperes mihi ait: ego doctoris: & præsidis more certaminum: quibus te exerceri uolo prescribam nomina: tuum erit iussis prætere parere. Manda inq;: quod lubet: sed aduerte: ut nostra certamina in tempore. Concinne cum humore fiant: Illa stās nuda: & exuta ueste imperat: exue te adolescēs: sumptoq; iunguento: aggredere contra certantem: femori coniuncto femore: prosterne me resupinam: deinde super incumbens meīs in altū cruribus erectis: femori inherere: & quāq; uersus percutere uulnera: telum etiam ferens quoad fueris desessus: & lumbi bellum egrægium porrexerint. Tum educto telo: rursus illud in inguē iunge: ac ualidius percutere atq; insta quousq; aduersarium ad parietem impellas. Sed quum lapsus eris: paululū tibi indulge: neq; festines postmodū cōmuni Marte pugnes. His dictis quū oīa: quæ madata erāt: perfecissem diligenter: finisq; iā nostri certaminis

adeffet. Tum ego paulo subridens: palestram alloquor nigram inq̃ uides quā facile, prompteq̃; paruierim tibi. Sed animaduertas uelim, an satis recte has mihi iposueris coluclutiones: cōmutes enim luctandi genus, aliud ex alio iubens. Illa me in faciem, percutiens, quem nugator em discipulum habeo inquit? uide sis ne uapules: ni dictis pareas. De hinc surgens: seq̃; ad nouum certamen parans: nunc inquit ostēdes si uiribus ualidis luctator egrægius existas sisq̃; in eo luctandi genere exercitatus, quod geniculariū appellant. Tum subnixā genibus, in lecto prona: age tu luctator mediam corporis partem ualenter aggressus, peracute, uulnusq̃; adige profundius, nudam uides: utere proptius: inijce introrsus telum, deinde introrsus flectēs iterum impellens absconde: & comprime, ne quicq̃ huic certamini adūcias interualli: caue autem ne citius q̃ iusserim telum extrahas, sed incuruās aduersarium insequere, quo prostrato, rursus certamini incūbe, quo ad lassus, uictusq̃; deficias: & sudore sis madefactus. Ego in risum effusum, uellē magistra inq̃; a me quoq̃; aliqua huiusmodi tibi præcepta tradi: in quibus mihi obtemperes uelim: sed iā te eris ge: poneq̃; sedens data dextera mihi recōcilies: nam tempus est iā dormiendi, his uoluptatibus, atq̃; exercitijs nox traducta: obliuionem penitus attulit itineris in larissam. Cum autem in mentem uenisset occasio, que cupiebam descendendi: o dulcissima Palestra inquam ostende oro te: domus nam tuam suis præstigijs usam, in aliquam se formam uertentem. Iamdudum enim aliquod huiusmodi mirandū spectaculū uidere exopto, sed a te precipue: si quod nosti: quā credo minime huius artis ignaram: hoc a nullo alio te præ

LVCIANVS

ter (quæ animâ mea es) percipere cupio. Me quidē: qui hâc
 stenus uelut adamantinus (ut aiunt) in ullam unq̃ mulie-
 rem oculos amoris causa cōieci: seruum effecisti: bello ama-
 torio deuictum. Tum palestra loquaris inquit: quis enim cā-
 tibus superare amorem potest eius artis magistrum. Ego
 per hoc caput: ac beniuolentiam erga te meâ: iuro me (neq̃
 enim literas noui) in sciam horū penitus esse: uerū si facul-
 tas dabitur: dabo operam: ut uidere queas dominā in aliam
 formā transmutatā. His dictis quum dormissemus paucis
 diebus post: quum nunciat mihi palestra: dominam se in-
 auem cōuersurā: ut ad suum amatorē aduolet, Nūc tēpus
 inquam adest, quo diutino nostro desiderio possis facere sa-
 tis. Bono animo sis ait, & quā iā nox aduētar et: me appra-
 hēsum ad ostium domus ducit: in qua illi dormiebāt: meq̃
 iubet per rimulam hostiū introsipientem: quæ fierent: ani-
 mum aduertere. Video patronā: deposita ueste: nudam pa-
 dire: accensa lucerna: duo tenentē grana: quorū altero thū-
 ris ardenti lucernæ imposito: multa in lumen loquuta est.
 Deinde grandiusculam referans arcam, plures continens
 tem pixides, unam effert, quid in ea contineretur incertū:
 sed quantum oculi coniungere poterant, oleo plena uidebat̃.
 Ex hoc assumens a summo usq̃ ad imas partes totum cor-
 pus peribat: statimq̃ alæ innascuntur illi, & rostrum cor-
 neum & ad uncum, omnisq̃ in auem conuersa est. noctur-
 næ cornici persimilem. Vt uero se uolantem aspexit: aspere
 cantans, prout hæ aues solent perq̃ hostium euolās abiūt.
 Ego qui mihi uidebar in somnium uidisse: palpebras oculo-
 rum tetigi, nequaquā oculis fidens: aut q̃ ea aspexerim,
 aut q̃ essem excitatus a somno. Idē: ut nix sensi, aut q̃q̃

dormire Palestram rogavi, ut ego quoq; eo unguento ictus in auem commutarer. Cupiebam enim experimento discere: an ex hoc homine asinus possem fieri. Illa hostium domus apariens pixidem profert. ex qua festinans exutus perūgor: totus asinus quippe malo homine nequaq; fio. Sed cauda euestigio a posteriori imascitur parte, digiti omnes nescio quorsum abierint, ungues in quattuor ungulas uerse manus ac pedes iumentum crura effecta, auriculæ longæ magnæ facies: quæ omnia circumspectans cognoui: me asinum euasisse. Vox hominis ad querendum de palestra desecerat: sed labia dimittens: ipsamq;: qua poteram forma respiciens accusabam: q̃ me pro aue in asinum uertisset. Illa manibus demulcens caput: miseram me inquit quantum mali feci festinantem: similitudo pixidum me decepit non: capientem ea, quibus homines in auem commutantur Sed confide anime mi, facilis erit huius erroris cura: nã si rosas comedes statim exues iumentum formam: & in amatorem meum redibis: ac una nocte æquo feras animo: asini formam diluculo curabis. Afferam sane rosas: quas ut ederis: fies homo. Hæc quum dixisset: tractans me: & aures: & reliquum corpus demulcebat: ego corpore asinus: sensu tamen: menteq; hominisungebar ipse ille Lucianus præter uocem. Mecum igitur multus erat tum palestræ conquestus: labia que mordens abiit. ut sciebam: equum meum: & alium uerum asinum hiparchi esse: qui ut me ingressum conspexere: ueriti ne fenum ipsorum comedere: demissis auribus: parati erant ad me calcibus repellendum. Quod ego perpendens longe a præsepe recessi: stans: ac mecum ridens: sed risus rugitus erat. Cœpi ne

LUCIANVS

to interim mecum cogitare quid, si lupus nunc aliquis ad nos intret, aut alia fera insultet mihi, qui nil mali commisi. Hac detectus cura timebā aliquā malam futuram esse fortunam. Nox in tempesta quum esset, ac silentium: et dulcis somnus, strepitus quidam exterius tanquam effos si parietis est factus. Iamque adeo dirutus erat, ut ingressi sui hominis pateret. Tum unus, et item alter, pluresque intrant armati oēs hiparcū palestrā, ac seruum meū colligant, domum spoliant: pecuniam uestem, omniq; suppellectilem auferunt: adeo ut nil relinquant domi. Tū me, equūq; atq; alterum educentes asinum strauerunt, impositisq; rebus, quas asportauerant ad graue onus, ligna nos abigentes, ad mōtes uia desueta effugerūt. Ignarus eram quantū pressi pondere mei socij paterentur laboris. Ego desuetus absq; soleis iter facere, saxis preacutis ad modum offendebar: adeoq; sepius cessitans deficiebā sub pondere. sed euestigio uir subsequens me sepius feriebat baculo. Quum cæsaris inuocans presidium, pro uoce rugitum edebam. Hoc solam absurde proferens uoce maxima cæsaris uero nomen minime sequebatur. Ad hæc uapulabā magis, ueluti rugitu proderem nocturnos fures. Nil ergo proficiscens rugiendo, statui uerbera silentio resdimere. Iam dies aderat, et nos multos transferamus mōtes, religati ora, ne pascendo iter moraremur. Meridie ad diuersorium quoddā peruenimus hominum: quibus cum cū nostris latronibus ueterem esse cōsuetudinē: tū ex mea oua salutatione: tum ex oculis poterat percipi, Iubent illi sarcinas deponere: et prandium parant nobis, iumentis ordeum præbuere, quod quum ceteri comedissent, ego

ualde exuriens (nam is cibus mihi esui difficilis erat) cogitans, quare famem sedarem, ortulum retro diuersorium conspicio, multis oleribus plenum, in quo et rosae esse uidebantur. Itaque uidens omnes prauilio intentos, accedo ad ortum, tum ut pascere olera, tum ut edere rosas, quibus in cibum sumptis, sperabam me in hominem reuersurum, Ortum ingressus raphanos, atque apium, quibus etiam crudis utuntur homines, ad saturitatem comedit: quae uise fuerant, non erant rosae, sed lauri sylvestris flores. laurum uocant homines, malum et asino, et equo cibum: cum ferant ex eo edentes euestigio mori. Hoc aspiciens orti custos rapto ingressus ligno, ut olera ita depasta uidit: tanquam irati domini erga fures deprehensos solent; neque natibus: neque lateribus pepercit, aures insuper ac totum caput fuste contriuit. Ego iam uerberum impatiens: cum ambobus calcibus resupinum super olera strauissem: ausus gi ad montes. Quod ille ut aduertit canes aduersus me incitauit. Hi cum plures essent: atque ad ursos expugnandos ualidi, ueritus, ne me dilaniarent, si me comprehēdisse sent, decreui satius esse domum reuerti. Itaque eodem cursu ad stabulum euestigio sum regressus, illi continuerunt canes currētes. Me uero haud prius percutere destiterunt quam ut ex dolore cacarem olera comesta. Et iam abouendi tempus aduenerat, cum illi grauioribus rebus, quas furto surripuerāt: dorso impositis, abierunt. Ego et uerberibus, et onere admodum defatigatus, ungulis insuper de uia contritis, decreui me in uia prosternere, neque exurgere: etiam si me uerberando necassent, eo pacto spem, illos necessitate compulso, sarcinam qua pressus eram: inter equum et asinum

LVCIANVS

partitiuros: meq; ut inutilem relicturos lupis. Sed nescio
 quis demum inuidia motus mea consilia in contrariū uer-
 tit: non alter a sinu fortassis idem cogitās de uia cecidit
 quē illi miserū baculis pcutiētes: ubi exurgere neqbat: ne-
 q; pdesse uerbera: alij cauda alij auribus apprehensū
 surgere i plebāt. Cū uano labore i cassū tēpus tererēt (asi-
 nus enim in uia stratus uelut lapis iacebat) illi ad fugam
 intenti: ne frustra tardarent: dempta ab asino onera mihi
 et equo imposuerunt: asellum uero miserum: captiuitatis
 et oneris ferendi socium, abscissis ense cruribus: adhuc
 semianimem e loco precipiti deiiciunt: mors illi attulit las-
 borum finem. Ego uidēs quorsum mea euasissent. cōsilia:
 statui aequo animo ferre sarcinā: et prompte iter cōficere
 sperans: o sis aliquādo repertis: me pristinā formam recu-
 peraturum: praesertim cū ex latronū percepissē uerbis:
 parum itineris fuisse ad locum: in quo depositis sarcinis
 manerēt, meq; etiā cursu: si opus fuerit: ad profisciscendū
 paro. Ante uesperam uenimus domū: anus uetula intus se-
 debat ad ignē: illi depositis sarcinis uetulā rogāt: cur se-
 deat: ac nō potius prādū pares. Illa oīa eē prōpta ait pas-
 nes plurimos: uinū uetus: ac syluestres carnes. Collaudas-
 ta uetula: uestibusq; depositis: ad ignē se oleo iuxerunt.
 Vas erat aque plenū calidā: qua se lauerūt. Superuenerē
 panlo post adolefcētes aurū argētū: uestes: ac muliebrē ui-
 rilēq; ornatū portātes: cōem oībus predā. Quibus rebus
 intus delatis, et eodē ipsi pacto se lauerūt. Erat illis pran-
 dium fertile: sermo homicidarum uariis. Anus mihi: et
 equo ordeū prebuit: ille cibū auide uorauit timens (ut par-
 erat) ne essem in edēda socius. Vbi mulier abest ego panē

qui intus erat comedi. Postridie relicto: cum uetula adoles-
cente quodā: ad opus suum abierūt. Ego sentiens custodes
mihi impositos diligentes (qdē contēnebā) cū facile ex eius
cōspectu fugerē. Sed adolescētē praeinctū ense in me sa-
pius respiciētē adq; adsuātē hostiū formidabā. Postridie
circiter noctē mediā reuerfi fures: neq; aurū: neq; argens
tumtulere sed uirginem formosā: sane flentem: capillis
sparsis: abscissa ueste: hanc in straminibus positam: bono
animo esse iubent: mandantes uetulae: ut continuo domi es-
set: uirginēq; adseruaret diligenter. Quā neq; potū: neq;
cibum capere uoluit: solum gemens: ac lacerans capillos:
adeo ut & ego quoq; illius cōmotus fletu sibi iuxta propē-
quus lachrymarem. Interim extra domū fures in porticu
occeant: factō die explorator quidā adueniēs nunciat: quē-
dam aduenam ea die multis cū opibus trāsiturū hi ut erāt
armati consurgentes me & equū: stratos abeuntes ducūt.
Ego infelix ignorās me ad pugnā: & bellū duci: cū tarde
irem ligno percutiebar: postq; ad locū peruētū est: qua ad-
uena ille profecturus erat, in uehicula & sarcinas incidē-
tes hoīem cū familia occidūt: preciosioribus rebus mihi &
equo impositis: cū reliquae in syluis abscondissent: reuerfi
sunt. Ego cū baculo saepius ictus eēm: ungula offendo i lae-
pidē acutū: ex offensiōe fit sūmo cū dolore uulnus: quo fa-
ctū ē: ut reliquū uie cōficere claudus. Tūc illi, qd opus ē: hūc
eē aut hūc a sinū nutrire saepius cespitātē: ex aliquo damno
eū precipitē loco: inutile bestia tāq; futurā (ut solēt exerci-
tus) expiationem. Cum hac aduersum me machinaren-
tur: ego intelligens omnia: quod itineris supersuit obli-
tus uulneris pegi. Timor epī mortis oēm abstulit uulneris

LVCIANVS

dolorem. Vt uero ad diuersoriū peruētum est, onera cū de-
posuissent a nobis: discubentes coenant deinde noctu cum
recedere uellent, quare reliqua e syluis deportarent. Quid
unus inquit hunc miserū deducamus a sinum inutile pro-
pter ungulae uulnus: hæc quæ super sunt partim nobismet
ipsis; partim equo deferenda imponemus. His dictis abie-
runt: una equum ducentes. Nox cum luceret lunæ benefi-
cio, ego mecum locutus. Quid amplius inq̃ expectas mis-
ser, osca uulturibus, & eorum pullis futurus. Nūquid nō
intellexisti quæ isti de te sunt inuicē colloquuti? uis ne ex
alta crepidine deijci, nox resplendet, fures abiēre, pete fus-
ga ab istis homicidis salutem. Hæc mecum cogitans, cum
uiderem me solutum (laqueus enim suspensus pende-
bat), ad fugiendum maxime sum commotus. Itaq; domū exiens
occepi cursu fugere. Quod anis ubi conspexit me per cau-
dam retinebat. Ego rem dignam præcipitio: & alia quauis
morte putans si a uetula retinerer: mulierē trahebam. Illa
magna uoce implorat uirginis opem, quæ cū prodisset: con-
specta re, facinus est ausa nobile: & memoratu dignum.
Nam super me ascendens: fugæ comes facta est ego tum fia-
giendi cupidus: tum puellæ gratia: extento cursu abibam.
anacula post nos relicta uirgo, orabat pro salute deos, ad
me uero, si me inquit ad paternam domum perduxeris pri-
mum ab omni opere te liberum faciam: tum ordi medimi-
nus erit tibi singulis diebus cibus. At ego tum interfectos
res meos fugiens, tum pollicitationibus puellæ motus, ne-
glecto uulnere curream. Vt uero ad truium quoddā per-
uenimus: hostes nostros redeuntes incidimus, qui a longa
propter lunam infelices captiuos cognouere currentes,

Cum me comprehendissent in uirginem uersi, o speciosa uirgo: quid misella inquirunt per ignota pergis loca? nunc quid demones non extimescis: redi igitur, nam te tuis restituenus. Quæ quum redeûtes dixissent, me retrouererunt, tum pedis. Et uulneris memoria quum renouata esset claudicare cœpi. Illi nunc tandem captus claudus factus es aiunt, cæterum fugiens non sentiebas uulnus, sed sanus uidebare, equo Et auibus uelocior cursu. Hæc inter uerba adeo me lignis percutiebant, ut iam ulceribus posteriora infecta sunt. Domum ingressi anum laqueo e petra suspensam inueniunt, uerita em̃ (ut æquum erat) latrones ppter uirginis fugam, laqueo uitam finierat. Quod illi admirantes, scisso fune inum in præcipitẽ egere, deinde ligata uirgine, sunt ad cœnam profecti, qua multo potu traducta, quum de uirgine colloqueretur. Quid ait quispiam ex eis de hac fugitiua agendum? quid, censes alter, nisi eodem illo loco, quo uetulam nostram præcipitem agamus, nam Et utilitatem nobis auferre conata est, Et nos, artemq; nostram prodere, scitis enim si ad suos peruenisset, in periculo uersaretur uita nostra, nam omnes a pluribus ex improviso circumdati fuissimus capti. Quare ulciscamur hanc uitæ nostræ insidiatricem, sed non ita ut e sexto pro lecta morte pereat repentina, mortis genus, quo longè dolore afficiatur, reperiundum est nobis. Cum de illius morte disceptarent, adiiciam ait huic quod Et uos probabitis, a fini interitum quoniam semper tardum, nunc uero fiste claudicantem oportet perdere, Et em̃ fugæ uirginis factus est socius, Et minister. Hunc interficiamus primum, tum scindamus uentrem, atq; intestinis abiectis, intus uirginem

LVCIANVS

inducamus: ita ut solum superextet caput, ne enestigio suffocaretur, reliquum corpus infra uentrem lateat: quo consuto ambos uulturibus eijciamus nouo more preparatum cibum. Aduertite queso ad hoc tormēti genus: primū uiua, mortuo asino: herabit: deinde sole urente in eius uentre decoquetur: insuper fame ad mortem torquetur: neq; poterit seipsam perimere: cætera, quibus excruciatum ex putrefacti cadaueris fætores, tum ex uermibus seattrientibus. Prætermitto uultures deniq; cadaueri depasti: & uiuentem quoq; una laniabūt. Ad hoc monstro simile acclamantes omnes: rem cōprobauere. Ego me ipsum deplorabam tanquā iam moriturū: neq; tantū meo interitu dolebā: quātū q̄ receptaculū essem futurus infœlicis puellæ: quæ nihil admiserat mali. Iam diluculum aderat, cum subito manus aduentat militum ad hos, scelestos latrones capiendos: quos omnes uinctos ad eius oræ præsidē perducūt inter hos milites: qui puellā desponderat: latronū inuestigator aderat: hic uirginem dorso meo impositā ad suos reduxit. Domestici nos etiam a longe conspectos ut agnoscerem: illis aduentū nostrum uoce significāte: profecti obuiam domum perducunt. Virgo multū de me locuta: et captiuitatis, & fuge socio: & una ad mortem destinato, cura mei demādata, cæteris mediminū ardei præbere iussit: etiam fœnum quantum sufficeret camello. ego conspectis canibus qui in aulam introeūtes: multa ut in diuitis hominis nuptijs uorabant. palestram sum execratus, quæ me non in canem sed asinum sua arte trāsmutasset. Haud multo post nuptias dies: uolens mihi uirgo pmissam gratiam referre, patrem (ut me liberum dimitteret) hortata

est. Ille subditiuum cum equarum armētis liberum in uolēptate & equas subagitare cū uellē permisit. Quæ cū mihi optima gñe redhibitio uisa esset: si mei arbitriū res fuisset. Aduocato itaq; equarum pastore: me sibi pmissit latū: tanquam non amplius sarcinarū molestiā subiturū: equas bus pastor immiscuit: ducēs simul ad pascendū. Sed cōtra: atq; opinabar accidit: nā qui armento præerat: inclusum me reliquit: uxor illa ad pistrinū illigatū: & triticū, & ordeū molere cogit. Mediocris hic erat labor: grato præsertim a fino molere: quātū domino sat esset. Sed mulier intentā questui: & in aliorum quoq; qui plurimi in agris erāt opera ad farinæ mercedem miserum fatigabat collum: inasuper ordeum mihi debitū cibū cōfricās: ac molere cogens placentas ex eo in suum usum faciebat: dabatur mihi furo fur: p ordeo: si qñ pastor inter armēta ire ad pabulū equorum sineret: q me uelut adulterū suspicabantur calcibus: & morsibus infestabar: adeo ut nullo pacto zelotipiā ualere fugere. Macilētus igitur paruo tēpore factus sum: ac de formis: neq; domi a pistrini labore q̄tus: neq; in agris pascēs: quum non essem ab equorum psecutiōe tutus. Destinabat etiā quandoq; ad mōtes lignorū sarcinas laturus: quod malum cæteris erat in omnibus deterius. Nā primū ascēdēdus mōs erat saxosus: aspa: ac dura mihi: ut q absq; soleis essem: uia ducebar a puero a sinario: q me aliquo nouo more pderet. Percutiebat currētē: neq; simplici solum ligno. sed eo: cui frequētes: atq; acuti stimuli ecēt ifixis sp̄ posteriori: dorso purgebat: adeo ut nates ulceribus inquinaret: semp ab illo eodē loco uapularēt. Onus præterea imponebat, & elephanto graue. Descensus montis licet esset

LVCIANVS

præceps, tamen continuus premebat uerberibus, si quâdo sarcina in alteram declinaret partem, nequaquâ, aut demebat ligna: aut iponebat leuius. ut æquaret latera, sed graues addebat lapides leuiori parti. Ita redibâ miser, tû ligna, tum saxa inutilia ferens. flumen erat in itinere absq; nauis, ille calceis parcēs a posteriori pte post ligna supra me quoad fluiuium trauisuissem insidebat si uero (ut saepe contigit) labore, atq; onere nimio lapsus cecidissem: tum mihi calamitas aderat non ferenda non em̄ deses me subleuabat manibus aut cano erigebat aut reddebat sarcinam leuiorē, sed a capite atq; auribus incipiens me ligno percutiebat cōtinue quo ad plagarū multitudo me cogeret ad surgēdū. Aliud quoq; malū intolerabile sum perpeessus. spinarū qppe acutarū fascem, quē ferebā a posteriori pte suspēsū caudæ alligauit, ut pedēs crura monētē (ut abulati necesse erat) acerrime pūgerēt. Neq; uero huic malo obuiare potis eram, herentibus semp spinis, ac ppter incessum repercutientibus. Nam si remissius incedens deuitarem spinarum iētus, ligno ualde uapulabam: si baculū euitatem citius ambulans, grauius posteriora torquebantur a spinis. Erat a sinario illi omnino me perdēdi animus. Itaq; cum illum aliquando calce percussissem, nunq; ē id oblitus, iussus stupam de una regione in aliam transferre, illam super deorsum meū arctē alligauit, interitūq; ex eo mihi machinatus, cum paululū processissem, raptum ex igne torrem exustum infra stupam abscondit, qua subito incensa, ego ignem sentiens, me comburendum in conspectū forte de uia stagnum meq; conieci, me in aqua una cū stupā conuolui sepius quoad ignis extingueret. Ita absq; discrimine.

discrimine reliquum confeci uir, cum non daret illi facultas stupam amplius incendendi, limo atq; aqua plenā. At scelestus ille asinarius domum reuersus: omnem in me culpam coniecit, asserens me mea sponte in ignem prosiluisse. Alter deinceps impurus puer ingens aduersum me excogitat malum: nam cū ad montē deduxisset: grādi lignorum imposito onere: rediens uicino agricolae ligna uendit: meq; uacuum lignis domum reducēs apud dominū ueluti inutilem accusat: inquit. Quid hunc asinū amplius nutrimus frustra: difficile, tardum, graue, inspicere quae sit eius cura, si mulierem, aut uirginem formosam conspiciat, euestigio calcibus prosiliens cursu ad eā fertur, tanquam osculo appetens intē concubere, ex quo lites tibi: Et odia oibus conquerentibus, pauentibusq; insurgunt. Enim uero nunc ligna ferens: conspecta in agrum abeunte formis: ligna abiecta dispersit mulierem, tanq; coiturus infestatur, donec alijs aliunde accurrentibus: mulier ab huius formosi amatoris impetu liberata est. Haec patronus credēs postea q̄s inquit neq; piter ire uult: neq; sarcinā ferre, sed mulieres appetēs amores hoīm imitat: occidite eū, Et intestinis uulturibus datis, carnes oparijs seruate: si quis quomodo sit mortuus queret, singite a lupo interceptum. Ad hoc absurdus ille puer gausus, me subito parat ingulare: sed forte accidit: ut uicinus quidam agricola me ab interitu uendicaret, quedam cōsulēs aduersum me grauiora. Nequaq; hūc asinū occidas inquit pistrino aptum atq; oneri ferendo: neq; etiā magnū si i amores mulierū labit, castra ipsum sumnota enim ueneris cupiditate mitis erit, Et pinguis, cui non sit difficile etiam grauissimū

LVCIANVS

onus ferre si quomodo castratur ignoras: tri: duo aut quatri
 duo uirum adducam huius artis peritissimū. Approbatur
 a singulis: qui adierant consilium. Hoc audiens fundebam
 lachrymas: tanq̃ uir esse in asino desiturus: neq̃ enim uiue
 re amplius cupiebā: si fierē eunuchus potius ergo aut in es
 dia deficere decreui: aut ex mōte aliquo me precipitē dare.
 ut morte misera effugerē uitā miseriore. At nocte intempe
 sta superuenit in agros. Et uillā nuncius puellā a latronib
 bus nuper raptā: Et eius spōsum meridie iuxta litus deā s
 bulantes ab inundantis maris aqua raptos atq̃ absorptos
 fuisse. Hunc finem Et rerum: Et uite sortitos: serui nouis
 dominis uacua domo: decreuere omnes nequaquā decetess
 ro seruitutē pati: raptisq̃ quae in agris erant aufugiūt: qui
 equis preerat: absumptis quae poterat: mihi Et leuis impos
 nit. Aegre ferebā nō ferre me onus asino dignum: letabar
 tamen me euasisse id periculum executionis. Vniuersa nocte
 confecimus lō gum iter: tertiā die in urbem macedoniae per
 uenimus barrinam: quippe magnam: ac populosam: in qua
 habitare statuerat: qui me ducebat: Et simul iumenta uena
 dere. Preco medio stans in foro nos proscribat: emptor
 res diligenter inspiciebant omnia: aperientes, os atque ex
 dentibus etatem cuiusq̃ coniectantes: emerunt alij iumen
 ta reliqua, me ultimum relictum preco iussit reduci domū
 inquiens: hunc solum uides nō reperisse emptorem: at fors
 multare solens sepius Et commutans in dominum minis
 me gratum parauit Cynedus: erat senex unus ex eis: qui
 deam syram per uillam Et agros circumferentes stipē dea
 offerre impellunt. Huic magno uendor praeio dragmis
 triginta, quem ligatus sequor: ubi domum phyleni (hae

emptori nostro nomen erat) peruenimus, magna ad hostiū
 uoce. O caralia inquit: seruū nobis emi pulchrum, ac grans
 dem, genere capadocem. Erant ea coralia cynedorum turba
 phyleni coadiutorum, qui omnes ad illius uocō applaus
 dentes existimabant uerum seruum emptum esse. Vt ues
 ro asinum: uidere. Phylum increpant qui non seruum,
 sed sponsum sibi adduxerit suis nuptijs dignum: ex quo
 certe pullos eiusmodi q̄s primum pararet. Ad hæc cum ris
 sissent omnes exercitio suo intenti: paratis domi sacris: mi
 hi deam super imposuerunt ciuitatem egressi: cum patriā
 perambularent in quandam uillam peruenimus, in qua
 ego deam ferens: constitui, quidem qui rei præerat: cum ue
 luti deo plenus nonnulla protulisset, uerba reliqui: mitra
 proiecta, caput subtus guttur ligantes, ensibus laceratos
 feriunt: linguam insuper foris dētes exēctā, quisq; incidit
 ut breui tempore omnia sanguine manerēt, Hic ego ualde
 extimescebam ne asini quoq; sanguine, deæ opus esset. Eo
 pacto cum sibi sanguinem eduxissent, dragmas. Et obolos
 a circumstantibus colligunt. Alij caricæ præbent, Et uis
 num: caseiq; fiscellas: alij medimnos tritici: atq; ordeū in
 asini cibum ex his: Et habebant uictum, Et sacra deæ facie
 bant. Perambulantibus illis aliquando uillam quandā, ius
 uenem grandiore a se conspectum ex piscatis domum, in
 quam forte diuerterent: deducunt. Illi muliebria (ut illis
 nefarijs cynedis mos erat) perpeffi sunt. Ego dolens me in
 asinum esse uersum: cum tantum scelus non possem ferre,
 o scelesti cū uellem exclamare: pro uoce hominis magnum
 rugitum dedi. Quidam ex ea uilla amissum asinum que
 rentes: repēte audito rugitu nullo præmonito ingrediunt

LUCIANVS

domum: quum estimarent me suum asinum esse. Repertis
 qui infanda patrabāt cynedis: multo cum risu locum egres
 si: scelestam sacerdotum nequitiam per totam uillā diuul
 gant. Illi ob eorum scelera deprehensa: pudore territi: pro
 xima nocte abeūt. Cum in locum solitarium peruenissent
 increpabant me irati admodum: quod eorum misteria patefec
 cisssem. Tolerabile hoc erat damnum uerbis mala audire:
 quod sequitur non ferendum. Deā quippe deponētes: sublas
 ta sella: nudum arbori robustae alligāt. deinde fuste ex nero
 uis facto, me ad necem uerberant: tubentes in futurum es
 se taciturnum: Et simul post uerbera me statuunt iugulas
 re: qui uillicorum iram in se incitarim: neq; per me licuerit
 facere consuetum questum. Sed ope idcentis humi dea id
 prohibentis: ne deesset: qui eā ferret: caedē effugi. Post mul
 tas tamē plagas: repozita supra me dea iter psecuti sunt.
 Vespert in hominis opulenti pradium peruenimus: qui lis
 berius nos domi excipiens sacra dea peregit. Hic ego in
 gens periculum adi. Amicus quidam nostri hospitis partē
 syluestris asini dono misit: quā canes: qui intus occlusi erāt
 coqui negligentia comederunt. Hic prāter modum: ne dos
 mini inssu uapular et: cum de morte cogitaret: consilio mu
 lieris pepercit uitae. Si mihi credes inquit: Et te saluabis:
 Et resarcies hoc damnum. Habent hic cynedi asinum: quē
 si deduxeris in desertum locum facile illum potes occidere
 sumptāq; ex eo partem parare in cibum domino: reliquum
 corporis in preceps abiice. Existimabunt Cynedi aufugisse
 se asinum: neq; amplius deprehēdi posse. Hic uero asinus
 pinguis est: Et persimilis syluestri. Approbato mulieris cō
 silio coquus intelligens eo pacto irā patroni declinaturū,

mibi propinquat: ut consilium et facinus patraret. At ego quid de me futurum esset praevidens optimum factu duxi: id periculum subterfugere. Igitur efracto: quo ducebar loco prosiliens. feror intus cursu, ubi cynedi cum hospite cenabant. Subito eo aduentu et lumen: et mensam subiij: existimans hoc scitum inuentum saluti mihi futurum: domumque euestigio me ociosum aliquo tuto in loco detenturum. Verum haec res in extremum est mihi uersa discrimen, nam furiosum me opinati: ensibus: iaculis: longis baculis: uelut occisuri me appetuerunt, quo periculo prospecto in interiora domus: ubi cynedi dormituri erant curro. Illi hostium loci exterius occludunt: diluculo nebulones illi: dea mihi superposita recedentes: ad aliam ciuitatem: copijs et opibus potentem perducunt. In qua nouum interuenit prodigium: nam cum dea priuata domus diuersorium abnueret: in templo se poni iussit eius loci: qui a ciuibus maxime coleretur. Illi libenti animo deam externam prope suum deum in templo collocant: nobis tradunt paupercule hospitium domus. Hic plures cynedi dies commorati: cum abire uellent: deamque a ciuibus peterent: templum ingressi deam asportant. Verum facinorosi homines phialam auream e templo ablatam furto infra deam recondunt. Qua re palam facta ciues nos insecuti, ut appropinquarent ex equis disiliētes cynedos capiunt: impios illos ac sacrilegos appellantes: cum phialam ereptam repeterent: scrutati singula eam reperiunt in sinu deae absconditam. Quobrem hos mulieres uiros colligatos, in urbemque tra ductos in carcerem coniiciunt: deam alio in templo ponentes aurum suo deo restitunt. Postera die: et res eorum: et me insuper uendunt. Ego a pistore incola propinquioris uillae

LVCIANVS

emptus sum impositisq; decem tritici, quos emerat, medicinis, in uilla difficili: atq; aspera uia perductus. Erat domi iumenta conserua, moleq; plurimæ ab illis agitata, oïa intus farinæ plena: me uero (ueluti seruum nouum solent) ac de uia propter grande onus fessum, eo die quiescere sinunt. Postridie me iugo mole alligantum: lintheo uelatis oculis molere iubet. Plane noram id sæpius expertus quo pacto esset molendum, sed simulans me eius operis rudem frustra quietem speravi, nam plures, qui aderant: acceptis baculis de improviso me id minime expectantē (neq; enim aspicere poteram) adeo me percusserunt, ut euestigio more turbinis circumducerem molam. Expertus sane didici, seruum ad ea: quæ fienda sunt, proptū esse debere neq; expectare domini manum. Eo labore admodum macer euasi, & corpore debilis: quapropter ortulano me uendidit, qui ortum ceperat colendum, Is olera in forum mea opera ferebat sæpius agro deinde effodiendo, plantandoq; ac rigando intentus. Ego interim ociosus: sed uita propter frigus (erat enim hyems) satis molesta, cum patronus nedum mihi, sed nec lectum sibi parare posset: me tum molle lutum: tum dura terra. atq; acuta multum offendeat. Cibus itē lactuce amaræ: ac prædura erat. Ambobus contingit alis quando nobis ad ortum adeuntibus, ut obuiaremus generoso uiro ueste induto militari, qui primum uerbis italis ortulanum allocutus: petiit ab eo, quo asinum ducat. Ille uocem militis (ut opinor) non intelligens nihil respondit, miles id ueluti se contemptum ferens, molestius ortulanum fuste cum percussisset: ille militem amplexus ad terram in uia prostrauit iacentem: tum manibus, tum pedibus, tum

saxo ferit. Miles cum se tutaretur, minareturq; si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ortulanus quid idē se futurum esset præmonitus: extractum e uagina ensem, additis uerbis longe proiecit, Miles uitæ periculo motus, se ob uerba mortuum simulat: quod ueritus ortulanus, iacentemq; relinquens, ense supra se posito: in ciuitatem pergit: datoq; alteri ad colendum orto: ob timorem penes amicum una me ducens: ubi latenter diuersi: deinde amici consilio se in arca inclusit. Me pedibus per gradum abstractum recludunt in superiori ædificii parte. Miles ubi de uia surgens: uixq; ambulans ob susceptas plagas in urbem cum redisset: narrat comilitonibus: qui obuiam forte facti sunt: iniuriam ortulanum. Hi quā nocēt quo essemus in loco: sumpto magistratu uenientes domum lictorem intus destituunt: iubentes eos qui domi essent: educi. Cum lateret ortulanus exclamant milites: illum et asinum intus esse: qui domi erant: nullos esse alios præter se: neq; uirum: neq; asinum affirmant. Cum tumultus et clamor plurimus in paruo loco esset excitatus: ego quidnam esset: cupidus sciendi caput e fenestra extuli: quo illi uiso statim exclamant: in mendacio deprehensos scrutantes singula: ortulanum inueniunt in arcula iacentem. Extractum iudicibus tradunt errati poenam daturum: me inferius demissum dant militibus. Ridebant in me uersi omnes: qui meo iudicio prodissē dominum: ex quo id uerbum primum prodijt in uulgus. Ex asino conspecto: quid deinceps patrono acciderit: ignoro. Miles me emit minis uiginti: qui minister erat uiri prædicti thessalonice

LVCIAN VS

macedonia ciuitatis. Eius ministerium erat epulas parare diuiti: cum isto cum seruus fiat habitabat pistor placentas melle cōficiēt cōia sue his erāt artis: ut ē filia atque īstrumēta. Hi mihi diuersorium dederunt in eo loco: ubi reliquiae cœnæ domini ab ipsis importabātur: per plures altero carnes, ac pisces, ab altero placētæ: inter has me inclusum res linquentes abeunt lauatum. Ego omisso ordeo humano cibo uētrē referſi: cū rediſſent, tū ex ciborū multitudine nō aiaduertunt cibos a me comestos, tum quia parce ne quid perciperent comedi. Vbi illos id non perspexiſſe ſenſi: eorum fretus ignorantia melioribus frustis corpus repleui. Tandem ut damnum cognouere, alter alterum illa surripuisse suspicatus pudore inuicem reticebant. Diligentius igitur adseruantes reliquas portiones deinceps, & frustra adnumerant. Ego uitam uoluptuosam in delicijs agēs factus sum corpore pigrior, adeo ut pellis ex pilis nitidis ad modum luceret. Illi me pinguiorem: pulchrioremque factum uidentes, ordeum uero nequaquam minui: in suspicionem mei ducti, simulant se foris ire lauandi gratia clauso hostio quid agam per rimulas aspiciunt. Ego ignorans dolum ad prandium proficiscor. Illi primo ridere incipiunt: in cibo aſini deſueto conſeruis deinde ad id spectaculum uocatis rident simul omnes uehementius: adeo ut patronus peteret: quid nam accidet ut adeo efferentur risu. Vt causam percepit: surgens a simposio: atq; introspicciens, posteaquā me uidit syluestris apri frustra edentem statim ridens se intus corripuit. Ego ægerrime tuli: me in furto & gula fuisse deprehensum. Ille suborto risu me iubet in cōuinium deduci, deinde mēſam parari adeo mul

his cibus, ut nullus alter asinus eos potuisset edere. Cocleæ crude erant pisces partim garo et oleo: partim sinapi cōditi. Fortunam ego accidentem mihi sentiens: cogitansq; his iocis salutem mihi afferri posse, mensæ astans prandium sumpsi. Qua ex re iuuer sum cōuiuium se in risum effudit: cum dixisset quispiam, bibet hic asinus, et uinum sis quis ministret? idq; patronus iussisset efferrī: oblatum pos-tui. Hoc ille præter modum admiratus duplex eius quo uersus datus eram præcium annumerari emptori iussit: meq; dari adolescenti cuidam liberto suo tum nutriendum: tum instruendū quæcunq; illum oblectare possent. Facile fuit illi me docere parentem sibi: faciendūq; singula: que mōstraret. Primum flecti me in genua supra lectum uelut hominem docuit: tum sibi alludere, ac statim pedibus anterioribus erectis psallere: ad eius quoq; uocem annuere atq; abnuere: omnia deniq; que poteram imitabar. Vulgatum iam per urbem erat, asinum uinum bibere: eludere: saltare, et quod mirabilibus uideretur, uocibus hominis obtemperare. Cum uellem habere oculorum, nutu admoneram ministrum. Mirabantur hæc omnes (ut rem insuetā) in scū hominem in asino esse. Letabar eorum stultitia: discens ambulare: ferre patronum, currere absq; ulla fessoris molestia. Erā sumptuosus ornatus porphureis fabris: freno: auto atq; argēto, distincto pēdebāt i sup̄ titinabula suauē sonum prebētia. Menocles patronus i thessalonicā abiit, ob hāc cām, ut ferebat, q̄ erat pollicitus patriæ se gladiatorios ludos daturum: qui cum ad pugnam parati adessent: nos mane profecti sumus: ferebām dominam uia dura: et uehiculis difficili. Vbi thessalonicam uenimus, omnes ad spe

LVCIANVS

Staculum, & meridēdum cōuenerant. Iam enim fama dif-
 fusa longius uulgauerat, me in modum hominis saltātem
 nārios ludos edere. Patronus post potū suis cōciuibus (hi
 nobiles erant) in cœna me iocos illos incredibiles iubet ede-
 re. Libertus qui mihi preerat: faciēs ex me questū tenebat
 inclusum: eos qui in eos ludos uolebant aspicere: aperta ia-
 nua datisq; numis intromittens: illi aliud alter in meū cis-
 bum afferebant: & ea præsertim: que uentri a fini minime
 cōuenirent: & dñi: & aliorū ciuiū epulæ: & magnum: &
 pinguiorē reddiderāt. Mulier quædā: & externa mei uis-
 dēdi cupida accedit, ut me aspiciat prudentē: ut aspexit
 euestigio in cupidinē mei exarsit: tum a fini specie adduc-
 ta: tum impulsā ludorum uenustate, Hæc cum liberto ut
 unam noctē meū esse finat: magno præcio pascit qui parū
 curās mei iacturā: præcio accepto: cum ad uespera sceret:
 post cœnā domini iussu abiens me ad locum: ubi dormie-
 bām pducit. Ibi mulierē inuenimus lectum ingressā, pul-
 uinaria mollia importata erant: uestes quoq;: & stragule
 & stratum decēs humi positum: mulieris serui alio in loco
 abeunt iuxta domum dormitum. Illa lūcē intulit permas-
 gnum igni simile: exutaq; ueste nuda ppter lumen stetit
 deinde ex alabastro proferens unguentum: se primum tā
 inungit: nareq; unguēto replet: postmodū exosculat ea lo-
 quens: quæ amor in hominē dilectum pferre cogit, Des-
 inde me sine in stratum trahit. Ego nequaquā tertio egens
 oratore: quo ducor accedēs: cum uino ueteri essem resper-
 sus: unguēti quoq; odore incitatus: pulchritudine in super-
 puella cōmotus: inclino me dubius: quonā pacto concubina-
 berē cum muliere. Nā ex quo a fini fui expers coitus fui

neq; cum asinis in ea re consueueram: neq; asinā cognos-
ram, Itaq; haud paruus timor incessit: ne scinderē: dilace-
rarēq; in coitu mulierē: ac post modū tanq; homicida meri-
tam subire poenā: sed hæc incassum a me cogitabant, nam
mulier multis amatorijs me osculis prouocans: ubi me
ad opus paratum sensit: ut hoī supincūbēs: me cōplecti:
ac paulū eleuās totū inguē accepit, Ego cū retrocederem:
adhuc reformidās: illa meos amplexa clunes ad sese trahit
cedētē paulo. Quorsum inquit refugis: atq; acrius com-
plexui inheret. Vt uero sensi supellectilē iā mihi deesse ad
explēdā fœmine libidinē ac uoluptatem: timore depositor:
haud quaquā amplius in sequēti cēdēs: eius obtēperauis
bens cupiditati: existimauiq; non esse me pasiphaes adule-
tero deteriorē. Hoc pacto uniuersa nox ueneri data est: in
uoluptatē coitus frequēter cōsumpta. Cum dies aduenis-
set: abiens mulier custodem meum conuenit: precioq; nos-
trem aliā redimit, Ille ditior meo opere factus: cū rem do-
mino significasset: cū fœmina reliquit inclusum: quæ prius
ri exercitio intenta uoluptati operā summo cum desiderio
īpēdit. Libertus iterim uesperī me in scio ad interiorē: quo
dormiebanus locum: producto patrono: me per rimulam
ostendit cum adolescentula cocuntē. Eo aspectu oblecta-
tus rem phibet: efferri cupiens me in theatrum duci ludo-
rum tēpore quo id ad me spectaculū in aliqua ex his quæ
ad bestias danatæ essent: fœmina in cōspectu omnīū uidē-
retur. Ad me introductā mihi hærere: & demulcere mani-
bus iubent: ut cum ludorum instar: & dies in theatrum de-
duceremur: oībus spectaculo futuri. Lectus erat magnus
ex indica factus testudine atq; ornatus auro: in hoc me

LUCIANVS

collocant & ponunt mulierem: deinde supra machinam le-
 ctum positum in medium theatri ferunt: magna cum accla-
 matione populi, plausuq; manus aduersus me extendētis.
 Nobis mensa erat pluribus præparata rebus, quæ in cœna
 deliciarum causa hominibus apponuntur. Astabant nobis
 formosi pueri pincernæ: uinum nobis aureo poculo mini-
 strantes: ibi custos astans meus iubet me prandere. Veres-
 cundabor in theatro situs: & simul extimescebam: nequis
 ursus, aut leo ad me dilaniandum prosiliret. Hic ergo in-
 ter alios flores recentium rosarum folia conspiciatus: stas-
 tim e lecto prosilio: arbitrabantur reliqui, me ueluti saltas-
 turum ad ludum præbendum surrexisse. At ego inter hos
 mines ad flores usq; delatus rosas selectas pascor, tum sin-
 gulis rem admirantibus iumentis speciem depono: omniq;
 prioris asini sublata forma: in lucianū illum priscum ante
 eos nudus redi. Hoc insperato ueluti mirando mōstro stu-
 pefactus populus: magno coorto murmure in diuersas sen-
 tentias distrahebant. Alij ut magū, inq; uarias formas mu-
 tari solitum statim igni comburendum. Alij paulo expectā-
 dum: meq; prius audiendum censebant: ac postea senten-
 tiam ferendam. At ego ad præfectum urbis, qui aderat in
 theatro currens: dixi me a serua thessaliæ uxoris: quæ mas-
 ga erat unguento perfusum: in asinum fuisse conuersum.
 Rogame in custodiam detineat, quoad certior fieret me lo-
 qui uera. Dic inquit præses tuorum parentum: & cognato-
 rum, si quos habes: & ciuitatis nomen? patrem esse mihi
 larcium respondi, fratrem unum eodem, quo ego uocari
 nomine, me historiarum: aliarūq; rerū scriptorem: fratrem
 poetā: atq; augurē esse, patriā urbem achaiæ paterē. Que

ubi præses audiuit: hospitis inquit filius es hominis mihi
amicissimi, qui me domini solitus est excipere: & donis p̄s
sequi: scio nil te mentiritali parente natum: deq; sella des
cendēs me āplexus exosculatur: ac deducit domū. Interim
meus aduenit frater argentum afferens, aliaq; multa cū
præses astantibus omnibus me missum fecisset ad mare de
scendimus præparata iam naui, cōmeatuq; imposito, opti
mum factum sum ratus priusq; abire, fœminā conuenire,
que me asinum adeo dilexerat. Multo enim magis uirum
me asino pulchriorem fore sibi carū existimaui. Illa admo
dum læta me uidit rei miraculo delectata, ac cœnare cubas
re secum hortata est, existimabā illā que asinum dilexisset,
multo maiore in homine uoluptatē sumpturā. Cū cœnasse
mus unguento ungor, coronāq; ex amantissimis rosis, ut
quæ mihi formā hominis restituisset, imposita capiti, cum
tēpus dormiendi iā nocte intempesta adesset uestes exuo
astans nudus, ueluti rem gratā fœminæ facturū: cum p̄
asino uirum haberet. At illa ut me nudū aspexit: & singu
la hominē esse, in me expuens: abi hinc in malā rē ait: abse
de o cius alibi dormiturus: cum peterē quodnā oberratū
meū ad diceret, quoniā non te ait, sed asinum dilexi, quo cū
non tecum concubui. Equidē arbitrabar te asini solā speciē
deposuisse, in signe illud, quod dilexerā seruasse. Tum uer
o omisti id, quod solum in asino pulchrum uidebat atq;
utile in simiā quandam conuersus, statimq; uocatis domes
sticis mandat extra domum foras me nudum eici. Ego
ante domum nudus coronata unctus in nudo suo iacui. Dis
luculo mare uersus respiciens nudus, fratri narraui non
absq; risu infortunium meum. Vēto deinde flante nauem

LVCIANVS

ascendentes, paucis diebus in patriam uenimus: ubi dijs
meae salutis auctoribus sacra persolui, ac in templo dona
suspendi, non ꝑ ex canis podice (ut iulgo aiunt) sed ex
longa a sui peregrinatione, ac uix tandem in patriam re
dierim salutem consecutus,

Luciani philosophorum uitae interlocutores uēditor mer
curius Emptor philosophus Venditor.

Qsponde tu sedulia, & scanna, & appara
locum uenientibus. Tu autem siste dein
ceps, & produc in medium uitas istas.
Sed prius exorna eas, ut formosa & deco
ra facie uideantur ut q̃ plurimos addus
cant & alliciant ad se. Tu uero Mercuri excanta, & con
uoca, fortuna prospera ad mercatum emptores iam adef
se, Vendemus enim philosophorum uitas omnis generis,
sectarumq; uariarum. At si quis nequeat statim argētum
soluere in proximum annum sarciet, dummodo constitue
rit sponsores. Mer. plures conuenerunt, q̃ sobrem nihil
morādum est. neq; ipsos detinere oportet. Vendamus itas
que, quem uis igitur, ut producamus primum? Vē. Istum
capillatum ionicum, nam & honestus esse, uenustusq; ui
detur. Mer. Heus tu pythagorice descēde, & prebe te ui
sendum his, qui sunt collecti. Ven. Excanta iam Merc.
Optimā uitā uendo et uenustissimā quis emet? quis plus
quam homo esse uult. quis scire totius mundi harmoniā
& reuiscere iterum. Em. Vultu quidē, atq; specienon
degener. quid autē scit maxime. Ven. Arithmeticā, astros
nomiū, prodigia, uatem summum uides. Em. licet ne per
contari eam? Ven. percontare in rē bonā. Em. cuias tu es?

Phi. Samius. Em. ubi es eruditus? Phi. in egypto apud eos qui ibi sunt sapientes. Em. age si te eman. quid me docebis? Phi. docebo quidem nihil, sed commonefaciam. Em. quomodo modo commonefacies? Phi. quum nitidum prius aium reddidero, & insitā in eo sordē eluero. Em. sed puto me iā nitidū eē factū. Quis modus est cōmonefaciēdi? Phi. principio longum silētium. & mutitas: & quinque totos ānos loqui nihil. Em. tēpus iam tibi est o uir optime croesi puerum erudire, ego enim loquax, non statua esse uelim. Verumtamen quid post illud silentium: atq; quinquēniū. Phi. musicam: & philosophiam exercebis. Em. lata atq; lepida dicis, si prius me citharcedū fieri, deinde esse sapiētem oportet. Phi. deinde et numerare. Em. nūerare scio etiā nūc. Phi. quomodo numeras? Em. unū, duo, tria, quattuor. Phi. uides quae tu putas quattuor eadem decē sunt, & triangulum integrū: & nostrum insurādū. Nō maximum igitur insurādū sūt quattuor. Em. nūq; diuiniora, neq; magis sacra uerba audiui. Phi. post aut o hospes cognosces de terra: et aere: et aqua, et igne, quis eis sit impetus, et quae existant formae: quum mouentur, Em. formā eī habet ignis, & aer, uel aqua. phi. uel maxime manifeste. Nō eī pnt sine forma. et sine figura moueri. Præterea cognosces deū nūerū exntē: et intellectū, et armoniā. Em. mirabilia dicis. Phi. insuper adhæc: quae dicta sunt, et te ipsum unū putari. et eundē aliū aspici, et aliū existere itelliges. Em. qd ais: alius sum et nō hic, q nūc differo: et loquor ad te. Phi. nūc quidem hic es, olim autē in alio nomine imaginabere: spatio autē & pcessu tpis iterū in aliud quoddā trāsibis. Em. hoc ais immortalē me futurū mutatū i formas plures. Sed

LVCIANVS

hæc quidē satis sunt, quæ uero ad quotidianum cibū pertinet in his qualis es. *Phi.* animal quidem nullum epulor. catgrā autem præter fabas. *Em.* cuius causā habens fabas fastidio. *Phi.* minime uero: sed sacræ sunt & miranda earum est natura. primo enim genitiles sunt, & si uiridem fabam exuas, uidebis uirilibus genitilibus similem, eam germinare: ac pullulo. coctam uero si dimittas ad lunam: noctibus permensis. & moderatis, sanguinem facies, et quod maius est: atheniensibus est lex, fabis magistratus eliges gerere. *Em.* oia bene locutus es, & rebus sacris digne: sed exuare nam & nudum te uidere uelim: o hercules aurē est ipsi feniur. Deus non homo etiam uidetur: quare emā certe eum quanti hunc uendis? *Ven.* decem misericordiarum. *Em.* accipio. *Ven.* scribe emptoris nomē, & unde emptor ipse situtatus quidē esse uidet ex his quæ circa crostonam, & farētum, & huiusmodi grætiam habitant. At qui non uisus, sed pene tracenti eum emerunt, abducant. alium producant. *Mer.* uis squallentem illum pōticum. *Ven.* admodum equādem. *Mer.* heus tu: qui per am suspēsus, & humeros atq; brachia defectus ueni, & in girū circum confessum, uitam uiridem uendo, uitam optimam, & generalem, & liberam quis emet. *Em.* o præco: quonā modo dixisti? Vendis liberum hominem. *Mer.* equidem. *Em.* deinde non uereris, ne tibi litiget seruitutis patre illata, aut te pronocet ad ariopagum? *Mer.* nulle ipsi curæ est ueditio, putat enim se omnino liberum. *Em.* quid autem quis spiam isto homine utatur sordenti. calannito seq; disposito, nisi forte habere eum fossorem, & lixam, portatorem que aquarum oporteat. *Mer.* neq; id solum, sed etiā: si hostiarium,

stiarium: ianitorē uē astituas: multo fideliorē canibus uteris: deniq; canis ipsi est nomen. Em. cuius autē est? Quā industriā: disciplināq; pfitetur? Mer. ipsum interroga. Em. ita enim facere melius est: timeo uultū eius tristē: et se uerū: Et obstipū: ne me allatret ad eū: aut p iouē: ne me etiā mordeat. Nōne uides: ut extulit lignū: Et distinxit super cilia, Et trux, Et minax: biliosusq; respicit? Mer. ne timeas, mansuctus em est. Et perhumanus Em. pncipio uir optime ex qua terra es? Phi. ex quauis terra. Em. quonam modo istud ais? Phi. mundi ciuē uides. Em. quē aut emulas ris? Phi. herculē. Em. cur igit etiā nō pellem leonis induis nā quantum in ligno es appares similis illi? Phi. hoc mihi leonina pellis est: fuscū amiculum, atq; ut ille quodā militauit, sic ego etiā milito aduersus uoluptates nō iussus sed uolūtarius expurgare lustrareq; uitā exceptā mihiq; proponēs. Em. euge diogenes cū ista optioe tua atq; pposito: sed qd te scire maxie dicamus: aut quā tenes artē? Phi. liberator sū hoīm, et medicus uitiorū, et quae summa ē ueritatis, Et fidutiae: propheta esse ueli. Em. age o ppheta: si te emā qua me institues exercitatione. Phi. pncipio te accipiens: Et exuens delitijs, Et inopia: piuriaq; cōcludēs induā amiculum: post aut laborare, Et fatigari te cogā humi dormentē bibētēq; aqua impletū et saturatū cibis cuius modi forte cōtēgerit. Pecuniā uero si habes feres ad mare, et inuicies: si ob tēpare mihi uelis, nuptias uero negliges, et pueros, et patriam: Et omnia tibi pro deliramentis, ac ineptijs erunt: paternāq; domum destituens ac repudiāns, aut sepulchrum tumulū uē habitabis, aut desertam turrim: aut domicilium aliquod. Peraq; tibi lupinorum sit referta; Et pone

scriptorum codicem, atq; ita te habens beatiorẽ te esse dices magnis, & claris regibus, ac, si quis te flagellet: aut torqueat nihil horum triste duces. Emp. quoniam modo istud ais: me non dolere flagellatum: non enim testudinis: aut locustæ piscis tergore amictus sum Phi. euripidis illud imitaberis: parum immutās. Em. quod illud est. Phi. dolebit tibi mens: lingua sine dolore erit: que maxime oportet adesse tibi: sunt hæc procacem esse conuenit: & ferocẽ: & obiurgare omnibus: deinceps & regibus: & priuatis: sic omnes spectabunt te: & utilem existimabunt. Barbaraq; tibi sit uox: & sanora loquela: ac plane similis cani: uultusq; sit intentus, & huiusmodi uultui decens ambulatio: omninoq; effera: ut bestia: & syluestria omnia sint tua: pudorq;: & egritas & modestia: & moderatio absit, ipsumq; erubescere expolia uultu tuo: & abraade penitus. Ex omnibus autẽ locis sequere celeberrima queq; loca, & maxime populosa: & in eis ipsis solus atq; insotiables esse uelis: nõ amicũ: non hospitẽ: admittens. Dirues enim & demolieris: que sunt principatus: in cõspectu autẽ omniũ: que ne priuatum, & seorsum faceret quispiã, eadẽ ipse fac: rei q; uenerere elige ea: que magis ridicula & iocularia sunt. Postremo: si tibi uideatur: polipum crudum: aut sepiã epulatus emorere. Hanc tibi beatitudinem conciliamus. Em. abidira enim: & pulota, non humana dicis. Phi. sed facillima heus tu sunt hæc: & leuissima percensere, ac percurrere: nõ enim tibi opus erit eruditione: & rationũ: & deliramentorum: sed breuis est hæc tibi uia ad gloriam. Nam & idiota si sis: aut coriarius, aut tergorum molitor. aut falsamentorum uenditor: aut faber tignarius: aut numularius

Et cotylista: nihil te prohibebit admirandum esse, si modo
 impudentia, Et audacia adsit, Et obiurgare bene didi-
 ceris. Em. ad hæc quidem tui non indigeo, nauta: aut ortua-
 lanus: siue olitor in tempore fortasse fueris: præsertim si
 absolueret te iste uelit ad summum duorum opulorum, Vc.
 accipe, Et habe: Et enim libenter isto homine carebimus,
 qui ita inquietat, Et uociferatur Et omnibus omnino iniu-
 riatur Et maledicit, uoca alium cyreneū istum, qui in ueste
 purpurea coronatus est. Agerdum attēdant omnes præcio-
 sa res hæc: Et diuitibus hominibus indigens. Vita hæc iocū-
 da Et suavis, huius per beatissima: quis delicias desiderat,
 quis emit maxime lautum Et delicatum? Emp. ueni tu: Et
 eloquere, quarū rerum gnarus es? emam enim te, si sis uti-
 lis, atq; commodus. Ven. ne uexa cū o uir optime, neq; per-
 contare: ebrius enim est, itaq; tibi nūq; responderet: quum
 ita lubrica lingua perlapsetur. Em. Et quis prudēs, aut rea-
 cte sapiens ita corruptum, Et incontīnēs mācipiū emerit?
 at quantum etiam spirat unguētorum. ut titubās, Et gres-
 sibus transuersis ambulat: sed tu saltim mercuri dic, quod
 bona ipsi adsunt, Et que sunt ea, quæ sectatur, Mer. sum-
 mū quidem uidetur in hoc homine, qd Et cōuiuere dexter,
 Et cōpotare idoneus, Et cōmessari cum tibi cœna aptus est
 amanti prodigoq; domino. Alia etiam uidentur esse in eo-
 dem, nam Et placentarum: bellariorumq; gnarus: Et cos-
 quus pitissimus, Et sophista totus, uoluptatis Et libidinis
 est, fuit enim ipse athenis eruditus, seruauit per scabā tyrā-
 nis, uehementerq; eis, Et mirifice probabatur. Caput au-
 tem huius sectæ est omnes contemnere, omnibus uti, uno-
 diq; colligere uoluptatem. Em. tempus iam tibi est aliū per-

LUCIANVS

spicere emptorem ex his diuitibus: ac pecuniosus, non ego
 sum accommodus uitam hilarem emere. Ven. inuenalis uide-
 detur o iuppiter hic nobis manere. Remoueto hunc: alium
 producito: precipue duos istos: alterum ridentem, ex abde-
 ro, alterum flentē ex epheso: simul enim eos uēdere uolun-
 tas est. Descendite in medium: duas optimas uitas uendo:
 atque omnium sapientissimas uitas? Emp. o iuppiter: quae
 est ista contrarietas: alter enim ridere nō intermittit, alter
 uidetur quempiam ligere, perpetuo enim lachrymat: quid
 ista. Heus quid fides? Phi. interrogas. nempe quia: mihi ris-
 dicula uidentur. Q. uestra omnia: Q. ipsi uos. Em. quonam
 modo istud ais: nos omnes derides: resq; oēs nostras putas
 p. nihilo? Phi. sic habe: studiosum enim in eis nihil: inania
 omnia: Q. atomorum motus: atq; infinitio. Emp. nō ita cer-
 te est: sed tu inanis q̄ uerissime: Q. demens, atq; rudis: o
 iniuriam ridere non desistes? Tu uero quid fles: o uir optis-
 me: esse multo melius puto alloqui te. Phi. reor enim o ho-
 spes humanas res lamētabiles: Q. lachrymosas: nihilq; eas
 rēsse: quod non sit corruptibile: quare miseror ea Q. ques-
 ror atq; ea: que nūc sunt presentia: nō puto magna: que ue-
 ro posteriore tēpore: erunt omnino tristitia. Dico autē exu-
 stiones: Q. totius mundi calamitatē: haec lamētor: Q. q̄ sta-
 bile nihil? sed tanq̄ in poculū confusa omnia conuolutūtur
 Q. est haec iocunditas: iniocunditas: noticia innotitia. mas-
 gnū parū sursum deorsum: circūeuntia: Q. alternantia.
 Em. quid enim est æuum. Phi. puer ludibūdus: ludēs alea:
 Q. indiferens. Emp. quid sunt homines. Phi. dī mortales.
 Emp. quid autē dī? Phi. hoīes immortales. Emp. obscura
 heus tu: Q. cognita difficilia scrupulosq;: Q. uerborū inu-

lucra cōponis. plane enim sicut obliquus apollo nihil declaras: ac planū facis. Phi. Nulla enim mihi curæ estis. Emp. ergo nec emet te q̄sq̄ recte sapiēs. Phi. Ego aut̄ oēs ex ordine: atq̄ ex atate ululare iubeo: simul eos qui emūt ⁊ q̄ nihil emūt. Em. hoc malū nō longe ab insania est: neutriū ego horū emā. Ven. inuēnales manent ij. ex canta aliū. Mer. uis atheniēsem illū: lepidū: ⁊ faciundū? Ven. admodū equidē. Mer. hecudū ueni tu uitā bonā uēdimus. quis emit uitam sacratissimā? Emp. dic mihi tu qd̄ scis maxime. Phi. amator puerorū sum: ⁊ sapiens sum ira uenerē ea. Em. Quo igitur mō ego te emero pedagogi ego egebā: quū mihi formosus puer sit. Phi. quis aut̄ me: ipso aptior existet cū manere: ⁊ uia esse cū formoso? ⁊ enim non corporā amator sum. animā opinor formosam. Deniq̄; etiā si sub eandē uestē mihi adiaceāt: audies eos a me nihil graue esse passos. Em. incredibilia dicis amatorē puerorū nō ultra animā quicq̄ querere: ⁊ in ea solū esse curiosum? presertim in eadē ueste decubātem cū facultate: atq̄ licentia. Phi. atqui iuro tibi canem ⁊ platanū hēc ita se habere. Emp. o hercules absurditatē: ⁊ inconuenientiā deorū. Phi. quid tu dicis? nō tibi uidetur canis esse deus. Nō uides Anubī in egypto q̄tus: ⁊ in celo siriū: ⁊ apud inferos cerberū? Em. recte dicis. ego autem deerabā: sed quis tibi est uiuendi modus? Phi. ciuitatē mihi quādam effuxi: ⁊ eā habito: utorq̄; república noua: ⁊ leges puto meas. Emp. audire uolebā unum id ex uestris opinionibus. Phi. audi iam id: quod est maximū: quid de mulieribus mihi uidet̄. Nullam mulierē cuiusq̄ etiā uiuus: participemq̄; nuptiarū esse unūquēq̄; qui uelit. Emp. hoc ais: sublatas esse de adulterio leges. Phi. p̄ Iouē: ⁊ simpliciter

LUCIANVS

omnē super his per funoniam. Em. quid autem de pueris tibi uidetur pulchritudinē, decor ēq; habentibus? Phi. Et iū erunt optimatibus premiū suauari: præclarū quippiam iu uenileq; operatis. Em. o donationem Et magnificentia sapientie, quod autem tibi caput est? Phi. idea, Et exempla rerum omnium que sunt, quacūq; enim uides terrā, Et que super terrā: cælū Et mare horū omnium imagines obscuræ existunt extra res oēs. Em. ubi autē existunt? Phi. nusquā si enim usquā essent, non essent. Em. non uideo ista quæ dicis exēpla. Phi. merito cæcus enim es ipsius animæ oculos, ego autem rerum omnium uideo imagines, Et te quoq; uideo obscurum, Et manifestum, Et me quoq; alium uideo, Et omnino duplicia omnia. Emp. ergo emendus es, quū sis sapiens, Et acuta acie perspicax. Age, ut uideam, quid a me petes, aut quid exiges ex hoc homine tu. Ven. dato talē ta duo. Emp. emi q̄ti ais, 'argentū tamen solū in posterū. Ven. quod tibi nomen est. Emp. dion syracusanus. Ven. suame, Et adduc in rem bonam. Ven. te epicurum iam uoco, quis emit hunc? est enim ridētis illius discipulus, Et ebriātis, illorum quos paulo ante uenditabamus? Vnum autem hic plus q̄ illi sciuit, q̄ religiosior, Et magis pius est ad cetera idē, iocundus: luxuriandiq; amicus. Em. quod est preciiū. Vē. duæ minæ. Em. sume illum autē quēpiā, ut sciā quibus tibi letet. Ven. dulcibus Et melitis, Et maxime ficcis ficibus uestatur, Em. nihil hoc difficile. ememus enim ipse palathas, massasq; caricarū. Ven. Voca aliū tristē illū, qui est ppe: Et lōge, ac late detōsum. Tōsurā enim requirit ad usq; cutē. Mer. Recte dicis. uidet enim prestolari hominē magna multitudo ex his, q̄ ad nūdinas, Et forū diuertunt

Ven. ipsam uirtutē uendo, atq; omniū perfectissimā uitā quis scire oīa solus uult? Emp. quonam modo istud ais? Vē. nēpe. quia solus hic sapiens, solus pulcher, solus iustus, et uirilis. et diues, et rex, et orator, et legumlator, et alia quotquot sunt. Emp. ergo et coquus solus, et per iorem etiā coriarius, aut tignarius, et alia huiusmodi. Vē. ita uidetur ueni o uir bone, et dic ad emptorē quis es, et illud imprimis an feras moleste, quū uēderis et es seruus. Phi. haud quāq; hæc enim nō sunt in nobis, quæ aut in nobis nō sunt, ea indifferētia esse cōtingit. Em. nō intelligo qd dicas Phi. quid ais. non intelligis. q. quæ huiusmodi sunt eorum, alia sunt pducta, et p mota? ecōtrario aut alia sunt improducta, et ipromota. Em. nec nūc qdē itelligo. Phi. merito. nō enī es cōsuetus nostris noībus, neq; deprahēsuiā imaginationē habes. At uero studiosus ille, q. rationalē pspiciētā didicit, nō modo hæc scit, sed etiā quid significat accidēs, et quēadmodū, et quātū inter se eadē differūt. Em. te per sapiētā obsecro, ne uideas hoc ipsum dicere qd est id accidēs, et enim haud scio quonā modo obstupui istorū modulo, cōcinitatēq; percussus. Phi. nulla est inuidia quū enim qspiā si sit claudus, illo ipso pede claudō lapidē offendat, et ex improviso uulnus capiat, habebat hic claudicationē id est accidēs. Idē q. nūc assumpsit uulnus. id est ad accidēs Em. o ingeniū et solertiā, qui autē aliud te maxime scire dicis. Phi. nēpe sermonū perplexiōes, quibus supplāto eos q. me alloquūtur, et obstruo eis os, et silere eos cogo. Fraternū (ut aiūt) in labrū eis opponēs, nomē autē huius sciētiae est memorabilis syllogismus. Em. o Hercules uolētū qd dā itaq; inexpugnabile dicis. Phi. cōsidera igit, est tibi pnel.

LVCIANVS

lus? Em. quid tū. Phi. hunc si forte crocodilus rapiat inueniens ipsum errantē apud fluvium: deinde se tibi restitutum polliceatur: si uerū dicas, quid tibi uidetur de restitutione infantis? quid dices eum sentire. Em. rem interrogas responsum difficile. hesito enim: & incertus sum utram ex duabus sententijs: quum dixerō recipiam: sed tu per iouē obsecro responsione usus. repara, recuperaq; mihi filiolum: ne forte ante uertat ille: & deuoret. Phi. confide: nam & alia te docebo admirabilia his. Em. quae istae? Phi. eum qui metit: & qui in omnibus dominatur: & helectram: & eum qui opertus est. Em. quē istum opertū. aut quam helectram dicis? Phi. helectram quidem illam agamenonis: quae simul scit, nescitq; eandem rem: astante enim ipsi oreste fratre suo adhuc ignoto scit certe orestem: q̄ frater suus est. Hunc autem orestem esse nescit, illum autē rursus, qui opertus est & mirabilem admodum rationem audies: responde enim mihi patrem tuum scis? Em. utique. Phi. quid igitur si tibi quempiam assignam uelatum: & interrogē an hunc scias quid dices? Emp. scilicet me nescire. Phi, atque hic ipse erat pater tuus. Itaq; si hunc nescis perspicuum est & patrem tuum nescire. Em. non ita est. nam detegens eum cognoscā id quod est uerum. Verum tamen quid est tibi finis sapientiae? aut quid ages, quum ad uirtutis summum deuenieris? Phi. ad ea nunc ueniam, & circa ea ero: quae sunt prima secundum naturā. Dico autē diuitias: sanitatē: & quae sunt huiusmodi. Prius autem est necesse multa ante laborare, & tenuiter libris scriptis uisum apponere: & interpretationes: explanationes quae conglomerare: atque solacis morū absurdorumq; uerborum impleri: & saturari: ac quod est

caput nullum fas est fieri sapiētem: nisi ter deinceps uera
tribat. Em. strenua sunt hæc tua: & acriter uirilia ues
rum esse fœneratorem: usurariumq; corrosorem: hæc enim
tibi adesse uideo. Quid dicamus ea ne esse uiri, qui uera trū
iam biberit, & ad uirtutē sit profectus. Phi. utique mutua
ri enim. & fœnerari solū deceat sapientem. Nam quum ps
prium sapientis sit syllogismis uti. mutuare autem & cōs
putare fœnora proximum uideatur esse syllogismorū. pro
fecto quemadmodum illud est solis studiosi uiri: sic etiā de
terum, hoc ut non modo simplicita quemadmodum ceteri;
sed etiā fœnora capere. An ignoras fœnorum alia esse pris
ma quedam, alia secunda tanq; prolem & sobolem. Vides
ne igitur & syllogismum qualia dicat & ratiocinetur. uis
delicet si primam usuram capiet, capiet & secundam. Em.
ergo & mercedes dicamus: quas pro tua insipientia capis
a iuuenibus. clarumq; est: q; solus studiosus mercedem pro
uirtute sua capiet. Phi. discis. nō enim mei causa capio: sed
eius qui dat. Nā quia alter est dissolutus: alter comprehen
siuus est. me ipsum studeo comprehensuum esse. Te autem
qui es solus diues, cupio esse dissolutū. Em. cauillaris heus
tu, te uerbis ipsis modo des. Phi. sed uide ne te dissagitem
illo indemonstrabili syllogismo. Em. sed mihi graue a sagit
ta tua erit. Phi. h. esitatio: cunctatio: & silentium & distor
queri animum, & cogitationem, ac quod est maximum (si
uelim) celerrime te monstrabo lapidem. Emp. quonam mo
do lapidē? non enim perseus o uir optime mihi uideris. Phi.
hoc modo lapis corpus est. Emp. utique. Phi. tu animal uis
deris igitur lapis certe es: quum sis corpus. Emp. nequas
quam, sed resolue me per Iouem obsecro, ac de integro fas

IVCIANVS

cito me hominem. Phi. haud difficile est hoc, sis igitur rur-
sus homo. Dic mihi omne animal corpus est? Emp. utique.
Phi. quid autem lapis animal est. Emp. non. Phi. tu autem
corpus es? Emp. utique. Phi. corpus existens animal es?
Em. utique. Phi. non igitur lapis es: quum sis animal? Em.
euax. recte fecisti: nam mihi crura hanc sicut niobes diris-
gebant, & fixa atque gelida erant: sed etiam te. quantum
pro isto soluam? Ven. minas duodecim. Emp. sume. Ven.
solus autem eum emisti. Em. nō per iouem: sed hi omnes:
quos aspicias, multi illi quidem & humeris firmis, ac toles-
rantes, & merenti ratione digni. Ven. ne remorare uoca-
lium. Mer. te peripateticum dico. te honestum: ac diuitē.
agedum. emitote prudentissimum, & omnia animo sciēs-
tem. Em. qualis autem est? Ven. moderatus, modestus, ap-
tus, uite: ac (quod est maximum) duplex. Em. quonam mo-
do istud ais? Ven. alius exterius apparet, & alius esse in-
terius uidetur. Itaq; si eum emeris, memento partim in-
ternum, partim externum hominem uocare. Em. qd autē
maxime scis? aut quid sentis maxime? Phi. tria esse, quae bo-
na sunt: eaq; consistere in animo, in corpore, in rebus ex-
ternis. Em. humana sapias, quanti autem est. Ven. uiginti
minarum. Em. nimium dicis. Ven. non ita est o beate tu: et
enim habere ipse argentum aliquod uidetur. Itaq; emere
eum non facile preuenias, praeterea cognosces ex eo, quā-
tum culex uiuit tempus: & in quantam altitudinem mas-
se a sole lucem excipit, & illustratur, & qualis est anima
ostreorum. Em. o hercules quanta ista sublimitas, diligen-
tiaq; ueritatis. Phi. qd si audias multa alia acutiora. & p-
spicatoria his. De semine & gnatione. et in uuluis fisione

embriionum: atq; ut hō est risibilis: asinus non: neq; risibi-
 lis est neq; fabricat, neq; edificat: neq; nauigat. Em. nenu-
 sta admodum dicis, & utilia documenta. itaq; emo cū vin-
 ginti. Ven. sit. quis nobis residuus relinquitur? nempe hic
 meditabundus. Audi tu o Pyrria: citatimq; decātare: iam
 enim plures recedunt. & refluunt: & in paucis uenditio-
 erit tamen. quis & hunc ipsum emit? Em. ego. sed impri-
 mis dic mihi tu, quid scis. Phi. nihil. Em. quoniam istud mo-
 do dixisti? Phi. nempe quia nihil penitus esse mihi uidet̃.
 nec qd tu homo quidam existis. Em. multo magis hoc igno-
 ro. Phi. o inopiam, difficultatemq; sciendi. Em. sed qd tue-
 tina, & examina ista uolunt. Phi. libro, atq; pōdero in eis
 ipsis rationes, & dirigo, ad equum atq; par. Quum aus-
 tam diligenter pares & equilibras uidero tum, demum,
 tum ignoro quod est uerius. Em. rerum autē aliarū quida-
 nam agas apte: atq; ordine. Phi. omnia praterquam fugi-
 tium persequi. Em. quid hoc tibi impossibile? Phi. nempe
 o uir bone: quia non deprehendo, neq; consequor. Em. me-
 rito tardus enim esse: & segnis, & ignarus uideris, sed
 quis tibi scientiæ finis est. Phi. in scitia, & ruditas, & in-
 disciplinatio, & neq; audire: neq; uidere. Em. ergo & sur-
 dum, & simul & cæcum te esse dicis, & sine iudicio, in-
 super & sine sensu. & omnino a uerme, & lumbrice nihi-
 lo differentē: emendus es propterea, quanti hunc dignū
 dicis. Venditor. Minæ unius atticæ. Emptor. cape quid
 ais heus tu emi te. Philoso. incertum est. Emptor. nequaquā
 etenim, & argentum solui. Philosophus. inhihero super
 hoc, & deliberō. Emptor. immo uero suquere me quem
 admodum oportet seruum meum. Philoso. quis scit: an ues

LVCIANVS

Id ista dicat. Em. nēpe prece, & minā. & presentes homi-
nes, Phi. adsunt enim nobis quī? Em. sed te ego iam conū-
ciens in pistrinū persuadebo te cē dominum secundū peio-
rem rationem. inhibe super hoc. Phi. nō p iouē, sed iā enū-
ciavit, tuiq; sententiā. Ven. tu quidem desine contendere
& sequere emptorem, qui te emit. Vos in. cratium reiū-
cio, ut em sunt idiotæ: & opifices tabernarij, & instito-
res, & nundinatores, & qui in uenditionibus & emptio-
nibus in mercaturis in cauponis cōmemorantur huiusmo-
di uitas sumus uendituri.

Luciani Tyrānus. interlocutores Charon, Cloto, Mer-
curius, Rhadamantus, Megapentes, Cimsus. Micillus.
Mortuus. Lucerna. Lectus. Charon.

Issa istæc faciamus o cloto, ciba uero hæc
iam pridem nobis disposita est, et ut dedu-
ci possit, bene præparata: siquidem et sen-
tina exhausta: & malus erectus, ac uela
explicata sunt, & remorū singuli loco po-
siti, Nihil impedit quantū in me est, quin sublatis anchos-
ris nauigemus. Mercurius tamen diu nos hic remoratur:
quando cum præsto esse iam oportet. Nauigium præterea
(ut uides) hoc uectoribus uacuum est, quum licuisset nos
bis per hunc diem tertio nauisse, & iam prope ad uesper-
rascit. Nos uero adhuc neq; obolum lucrifecimus: tū aut
ignoro plutonem in simulaturum me negligentie & tarsi-
ditatis, quū apud aliū sit huiusce moræ cā. Bonus uero et
strenuus ille mortuorū ductor quātū alius qsq; obliuionis
aquā ebibit apud superos, et ita ut sui ad nos reditus: plas-
ne factus sit immemor. Verum aut colluctatur cum ephæ-

bis: aut citharam pulsat: aut orationes nonnullas suo more
 transigit: ac perorat dicacitatem & ineptias suas palā fa-
 cturus, aut forte alicubi clam prateriens furatur, est em̄
 & hæc una ex eius artibus industria. Deinde ipse apud nos
 iactabundus gloriatur, & insolescit tā & si noster ex par-
 te dimidia sit. Clo. Quid nosti o charon, luerum illi aliqd
 spem præter acciderit negotiū. iouis gratia q̄ in rebus supe-
 rioribus multum eius opera utitur: est namq; & ille do-
 minus, Cha. non tamen adeo o cloto: ut in communē pos-
 sessionē ultra modū imperiū habeat. Nam & nos mercuri-
 um ipsum quum hinc ad superos migrandum est: demo-
 rati nunquā sumus noui tñ ipse: huius rei. causam. Apud
 nos nāq; asphodelus herba duntaxat libationes et inferiæ
 reliqua uero tenebræ caligo: & obscuritas in cœlo autem
 clara sunt omnia, ibiq; ambrosia plurima: & nectar abū-
 de. Quapropter suauis illi uidetur morari apud superos.
 A nobis autem quum abeundum est: statim subuolat: ac se
 ex carcere quoque defugiat. Post quā autē descendēdi ad
 nos tēpus iminet, tarde, & sensim: ac lento gradu uix alie
 quando demigrat. Clo. ne amplius indignare o charon, p-
 pe nāq; ut uides ille adest, quā multosq; ad nos ducit, qui
 imo tanq; gregē hosce una cōpellit baculo. Quid uero il-
 lud. Agit enim & quoddā uinctū inter reliquos, quoddā uo-
 ro ridentē, aliū suspensam peram & lignum in manu ha-
 bentem, respicientē truce: & insectantem alios. Nonne et
 Mercuriū ipsum conspicaris desudantem puluere pedes,
 & conspersum, & hanelantem? maxime est enim & illi
 os anxii. Quid hæc o mercuri quæ istæc festinatio: nā &
 turbato cui quam nobis uideris assimilis. Mer. quid aliud

LVCIAN VS

o cloto: nisiq; hunc sceleratum refugientem insectatus uix
 hodie ad uos diuerſi. Clo. quis iste: aut cuius rei gratia fugam
 exceperat? Mer. id quidem clarum. uiuere enim mas
 lebat: est enim imperator quidā tyrānus. utq; ex eius pōt
 emulatu: et questu cognosci: magna quadam uidetur esse
 felicitate: uel ipso affirmante: priuatus. Clo. deinde dea
 mens refugiebat quasi rursum posset reuiuiscere deficiēs
 te sibi fili glomere. Mer. refugiebat inquis: quinimo nisi
 magnanimus iste qui baculum gestat: me inuisset, ita ut
 eum cōprehēdētes uinxerimus abisset nos prorsus eua
 dens. Nā ex eo: quo nobis per atropum pēpore demandat
 tus est toto itinere reluctādus: et pedibus utrisq; in terrā
 fixis retinebatur: ita ut nō facile deduci posset. Nonnunq;
 uero orabat et precabāt: se ad breue missum faceremus.
 Insuper multa se daturum pollicebatur: ipse uero (ut erat
 decens) quum uiderem quæ fieri non possent: postulante
 haud permittebā. Postq; uero ad fauces ipsas uentum est
 apud eacū recensentē: eoq; numerū ipsum at symbolum:
 et tabellam tibi per sororem tuam destinatum conferens
 exclam nescio quo pacto detestandus fugam ille exceperat:
 deerat itaq; ad numerū unus tū eacus in me supercilia dis
 stringēs. Ne sempinquit o mercuri utere hac tua prædan
 di arte: satis habent tui in cælo ludi. Que uero ad rem futi
 torum uita spectant: diligentius exquiruntur. Ita ut lateo
 re non possint. Ultra mille quattuor habet symbolum hoc:
 et tabella impressos: et inscriptos: tu uero uno minus des
 tulisti. nisi forte dixeris: haud æque tibi eos adnumerasse
 atropum. Tum ipse ad uerba erubescens: quum is: qui secū
 dum iter obluetabatur mox memorie occurrisset circūspe

stans, dū eū nusq̃ uideo, fugam cepisse cognoui, statim igitur
 sum eum insecutus quātum mihi inerāt celeritatis, ea
 que itur ad lucem: optimo uiro hoc subsequente me. Ita ut
 utriq̃ cen stimulas cōcitati cursu cōtēdentes: illū in tena
 ro ipso deprāhendimus adeo ex fuga p̃cesserat. Clo. nos
 uero o charon mercuriū negligentie arguebamus. Mer.
 uerum quid hic morāmur, quasi iam nō satis diu sit immo
 ratum. Clo. recte inquis ingrediātur, ipsa uero libellum
 capiens, ac sella de more insidens adueniētes singulos per
 legam, Quis, unde, quo mortis genere et fato defunctus.
 Tu uero o mercuri hosce. excipiens dispone, & ordina, et
 primū hos recens natos inferto. Mer. quid em̃ mihi pos
 sunt reddere. Heus tu! portitor, ū numero trecenti sunt
 cum expositis. Cha. o uenationem optimā acerbos: & im
 maturos deducis mortuos. Mer. libet o cloto illugubres
 & ineffetos post hos producā. Clo. seniores dīdis, fac ut
 libet. Id em̃ me oportet habere negociū, si ueli ea: que āte
 euclidis t̃p̃a gesta sūt inuestigare. Mer. uos qui sexagenas
 rios exceditis annos, adeste. Quid illud est, nō isti me aus
 diūt prae ānis obtusi aures? necesse forte mihi erit uel istos
 sublato alios afferre. Ecce & ū duo de quadrigētis pres
 maturi oēs: & tēpestiue electi: et me non passae uuae sunt.
 Clo. post q̃ trucidati sūt p̃ducito o mercuri: & priores dī
 cite, quo pacto huc euecti aduenistis q̃nimo uos oēs in his
 scriptis ituebor. Heri i medea quattuor & octogita opora
 tuit bellātes cadere, & cū his una oxiarti filiū gonarent.
 Mer. adsunt p̃cōtare. Clo. praeerea ubi nāmet illi, quos
 philosophus theogenes, et cū eo alij septē p̃cām scorti me
 garẽsis ingularūt. Mer. Ecce astat. Clo. qui uero ab adula

LUCIANVS.

tero & iocore interemptus est? Merc. ecce tibi proximus.
 Clo. Producito et iure sunt cefi: illos dico qui capite dāna
 ti: uel qui sude transossi: & uero a predomibus occisi quinq̃s
 & decem ubi sunt o mercuri. Mer. qui gladio cefi sunt:
 adfunt omnes ut uides. uis & mulieres producā? Clo. etiā
 qui naufragio periere: una enim modo tui sunt: & fato si
 mili ac pari. Mer. uis & qui febre. Clo. & hos simul ac cū
 eis agathoclē medicum: uerū ubinā & philosophus cynis
 scus: cui cum esset hecates cenā & expiationū oua epulas
 turus: prae tereaq̃; sepiā: moriēdum fuit. Cyniscus iā pridē
 tibi asto: heus tu optima cloto: quonā meo facinore uel im
 probitate permisisti me tā diu apud superos quasi (ut arbi
 tror) totum in me fusum explicasti. Quinetiā quum tētas
 sem sepius interciderē: nescio quo pacto disrumpi nō pote
 rat. Clo. equidē te humanorū facinorū reliquerā contem
 platorem: & medicū: ingredi tamen fortuna bona. Cy.
 per iouem nisi prius uinctum hunc itroduxero haud quā
 qua ingrediā: uereor enim te precando & rogitando sed
 ducat. Cloto. a gedū uideā: quis nā is est. Cy. megapentes la
 chidi tyrānus. Clo. ingredi tu, Me. nequaquā o hera mi
 cloto. quinimmo permitte me parū per redire ad lucē: dein
 de uero ad te ueniā uocante nemine. Clo. quid illud est: cui
 ius gratia abire hinc cupias? Me. domus primū mihi esset
 tuo pmissu absoluēda quae p me semipfecta relicta ē. Clo.
 de liras: ingredi tē inq̃. Me. nū multum exposito tēpos
 ris o diua mi cloto unum saltem, & hic diē suūto me ma
 nere apud superos, quousq̃; uxori palā faciā: quo in loco
 thesaurū magnū habuerim defossum. Clo. esset id tibi uos
 lūpe haud ipetrabis Me. fiet itaq̃; tanti auri iactura. Clo.
 minime fidēs

minime fidēs esto megades mēpe tuus nepos capiet. Me. o iniuriā. ille me ne mihi infensus & hostis: quem ipse ante hac prae incuria ac negligentia non interemerim? Clo. ipse idem & tibi erit ad quadragessimū annū superstes: uel paulo plusculum. Itē & cōcubinas: uestē: & aurū oē tuū habebit. Me. haud recte mecum agis o cloto: mea oīa mihi infestissimis impatiēs. Clo. tu uero o praestantis animi uir: nōne chrydimacū: cuius fuerant haec oīa substulisti ei uita. i super spiranti adhuc illi liberos adiungulaſti. Me. nunc uero mei iurisdictionis erant effecta. Clo. ergo earum possessionis tempus: & tibi decessit. Me. uerum audi obsecro o cloto quae uelim tibi seorsum, audiente nemine dicere: uos uero secedite paululum: si me missum feceris abire eiq; permiseris: polliceor me tibi hodie daturum talenta mille auri signati. Clo. etiā nunc aurū o ridicule menti habes? Me. crateres binos si libet addā utroſq;: talenta cētum auri puri appendētes quos: enecto cleocrito: surripui. Clo. trahite hunc: uidetur enim non libens ad nos iturus. Me. uos testor equidē imperfectus mihi relinquitur occisus murus & naualia: quae proculdubio pſeciſsem: si ad quintum supuixiſsem diem. Clo. haec haud tibi sint curae: aliquod moliet: & cōstruet. Me. illud tamē iure exposco. Clo. quale illud est. Me. eouſq; reuiuiscere: quoad subsatis prſis: & lydis tributa imponam: mihiq; monumētū excitem: ac statuā per aegregium: ubi cuncta per me bella magnifice gesta: dum eſsem in uita inscribam. Clo. heus tu his rebus conficiendis haud certe diei unius: sed annorum uiginti temporis exposcis, Me. quin etiā paratus sum spōſores dare tam celeritatisq; reditus, uel si libet, antan

LUCIANVS

drum amantissimum filium meum pro me tradam. Clo. o inquinatissime: illum inquis quem persepe precabere relinquere tibi in terris superstitem. Me. precabar hæc olim: im præsentiarū uero id uelim: quod mihi uideo præstare. Clo. ueniet tamen & ille post te paululum per nouum imperatorem trucidatus. Me itaq; ne illud mihi contradixeris odiosa. Clo. quod illud est? Me. uidere uelim que post me futura sunt, quemadmodum se sint habitura. Clo. ausculta ergo, ut his cognitis angaris magis: & doleas: uxorem meas seruus: quam & olim adulterauerat, habiturus est tuam. Me. o hominem execrandum: quem ipse uxori pro eo precanti morem gerens dimisi liberum. Clo. filia uero inter præsentis tyranni concubinas diligetur. Imagines aut & statuae: quas quodammodo tibi ciuitas erexerat: euerse risum præbunt spectantibus. Me. dic mihi amicorum nemo moleste istæc fert? Clo. quis enim erat tibi amicus uel cuius rei gratia effectus? An ignoras qui te uenerabantur: dictaq; ac facta tua efferebāt laudibus, uel timore, uel spe aliqua id egisse, quū essent principatus, & dignitatis amici, & temporis inservientes? Me. in conuiujs tamē frequentes, & uoce sublata, & uotis mihi bene esse comprecabantur: uel si licuisset promptissimos esse eorum singulos meae uitæ suam post habere, & priores obire mortem, deniq; solus eram illis insurandū. Clo. cur igitur apud horū quēdā heri quū cœnasses e uita sublatu es? quod enim tibi postremo bibendum oblatum est, te istuc transmisit. Me. ergo ea propter nescio quid præsenſi amaritudinis. uerum quid ibi uolens id effecit. Clo. multa per cōtaris quā ingredi iā tibi necesse sit. Me. unū illud me angit maxime o cloto, quo

paululum reflectere ad lucem cupiebam. Clo. quid illud
 est? apparet enim aliquid permagni esse. Me. carion meus
 uerna, quum primum me mortuum inspexit sub uesperu
 domum ubi ipse iacebam, ascendit, quumq; id illi per ociu
 liceret, nemo enim erat, qui me custodiret relictus, clyce
 rium concubinam meam seorsum agens pro pristino (ut ar
 bitror) libidinis comertio, attracta, et occlusa porta icesa
 bat, ea licentia ac si nemo intus affuisset. Quum autem fas
 tis cepisset uoluptatis ad me conuersus inquit, tu uero in
 quinate homuntio plagas mihi haud merenti sepe intendi
 sti, his dictis barbam euellebat: et cedebat caput. Deniq;
 quu pingue quoddam excreasset, me inspuit, et hic superas
 bi inquiring ad impiorum loca excessit. Ipse uero ira incens
 debat neq; illi quum exanguis essem, et frigidus officere
 quicq; poteram, ancilla uero scelesti illa quu primum adue
 tantium quorundam strepitu presensisset. salua oculos cir
 eunlita: quasi me defleuisset. clamat, et me insuper nomi
 ne appellans abscessit: quos si comprehendero? Clo. desis
 ne minari, et ingredi? tempus iam est: ut te in iudicium
 offeras. Me. Quis autem audebit contra tyrannum sententia
 ferre? Clo. contra tyrannu nemo, contra mortuu et rhada
 mathus: que cofestum iustissimum spectabis, et penas sin
 gulis pro meritis inferentem, quatu uero ad presens spectat.
 tepus ne teras. Me. saltu me priuatu et cinem facito o diua
 uel e numero inopu, aut ex imperatore seruū, id modo sine
 me reuiuiscere. Clo. ubi na ille est, q baculu gestat? et tu o
 mer trahite huc intro a pedibus, no enim ultro inscendet.
 Me. sequere nunc fugitiue, excipe hunc tu o portitor, et
 acerrime deliget ad malu. Me. pfecto throno me insidere cet.

LVCIANVS.

decentius. Clo. q̄obrerē? Me. quoniā me ioue tyrannus erā:
 Et armatos habebā innumeros. Clo. deinde nonne merito
 uellebat te carion quum sis adeo ineptus: Et sinister? uerū
 si lignū degustaueris: per acerbā hanc tuā habebis tyranni
 dē. me audebit itaq; caniscus iste mihi baculum intendere:
 nonne ego te dudum: quum dicatior esses Et ad mordēdū
 acrior propesude transsodi? Cyneas: propter manebis huic
 malo affixus. Micy. Dico mea cloto: de me uero nulla uobis
 habetur ratio: uel forte: quia inops sum: eo Et ipse postres
 mo sum ingressus. Clo. tu uero quis es? Mi. credo Et coria
 rius: micyllus. Clo. deinde adco. egrefers moram nonne ui
 des quanta tyrannus iste polliceatur se daturum: si ad bre
 ues fuerit dimissus: subit me itaq; admiratio nisi Et tibi pe
 grata sit hęc tarditas. Mi. audi o dearū optima: non multū
 me cyclopis delectat donum pollicentis se ut in ultimo com
 messurum: me igitur uel primum: uel postremū iđem ex
 pectant dentes pręterea nihil est mihi cum diuitibus simi
 le: longe enim differens mea ac illorum (ut aiunt) est uita.
 Tyrannus enim quum fœlix uideretur esse in uita: minabū
 dus cunctis erat: Et conspicuus. Quumq; tantum auri Et
 argenti reliquisset: uestem in super Et somnos, cœnas, Et
 optimę formę mulieres merito dolebat: Et ab his reuulsus
 angebatur. Nescio enim quo pacto istiusmodi rebus tāquā
 uisco in hærescit animus: neque ab his discedere facile pati
 tur, quibus olim in hærescit: quinetiam disrumpi nexus ille
 non potest: quo eos uincitur: Et obstringi contigerit: utpote
 Et si huc inuiti deferuntur, clamitant, Et obtestantur.
 Quumq; fuerint in reliquis audentes: timidiore ad uiā
 que ducit ad inferos: adeundum reperiuntur. Itaq; se res

tro conuertunt: non secus ac solent: qui nimio amore rapiuntur. Volunt enim lucem: ac superos: uel eminus prospectas re cuiusmodi rem leuissimus hic factitabat: qui secundum iter fugitans: nunc et imprecatur: et obsecrat. Ipse uero, qui nihil in uita habuerim: quod me teneret non agrum: non domum: non aurum: non uasa. non gloriam: non imagines merito eram expeditus et liber: adeo ut quum mihi ditas erat atropos innuisset: ipso cultro: uetustoque corio: et crepidis ipsis: quas in manibus habebam. reiectis libens: ac desiliens statim, et nudis pedibus nondum attramentum et nigredinem absterfus secutus sum: quinimmo praeuius fui: et ductor anteriora prospectans. Nihil enim me: quod dimisisset: retraheret: aut reuocaret: et me ioue: quae apud uos: sunt bona mihi apparent omnia. Nam et pares hic esse homines: et neminem a proximo differre suauissimum esse uisetur. Video etiam hic et debitores ipsos haud repeti: neque tributa dari, et quod maximum est: neque hyeme ipso algere quicquam aut egrotare, neque a potentioribus caedi. pacata enim sunt omnia. Insuper et res ipsae nostris longe diuersae: et in contrarium reuolutae. Nos enim inopes et calamitosi ridemus anguntur autem: et ingemiscunt diuites. Clo. iam dudum te o Micille ridentem inspexi, quid autem illud erat quod tibi maxime risum mouebat. M. audi diuarum ueneratione dignissima: quum enim apud superos tyranno: et mihi commune fuisset domicilium: diligentius animaduvertebam quae per eum gererentur: et ita ut mihi, tum deo cui piam simillimus esse uideretur: ex ipso quae purpureo flore: quo induebatur: per beatum existimabam. Insuper et sequentium se turbam aurum: et uasa gemmis ornata: lectulosque argenteos

LVCIANVS

excultos & paratæ coenæ nidorem, qui me suffocabat, conspicatus, diuinus quidam uir mihi apparebat: adeo ut relictos quos homines quasi multum pulchritudine antecire uideretur, & forma. Siquidē elatus mente grauitē, & distenta ceruice obuijs quibusq; terribilis, & minax iccedebat. Postq̃ uero naturæ cōcessit: delicijs spoliatus ridiculus quidā mihi uisus est, nec minus me ipsum irrisiōe dignum existimo, qui tale scelus demirarer ex nitore coniectans hominis felicitatem: & ob coclearum sanguinē: quæ in laconico sunt mari, beatum dicerem, neq; hunc solum, sed feneratorē etiam gniphonē, quē nunc uideo ingemiscētem, & poenitentem q̃ suis non sit pecunijs perfunctus. sed illis ingustatis obierit mortem, prodigo & incesto rodochari bona relinquens sua. Is enim proximus illi erat genere, unde & primus lege in hereditatē uocabatur. Itaq; nō possum mihi satis a risu tēperare: presertim quū memor sim, quē ille pallens semper esset, & squallidus: ac frontem curis oppletus, solis digitis quibus talenta innumera computarunt distescens paulatim colligens quæ paulopost per beatum rodocharē effunderentur. sed quid non abimus? Inter nauigandum nāq; dabitur, & de reliquis ridendi locus, quando & hosce uidemus congemere, & lamentari. Clo. ingredere, ut anchoram suspendat portitor. Cha. heus; quo tendis referta nobis est iā ratis hæc, & oppleta operire in crastinum: te enim prima luce trāsuectabo. Mi. haud recte mecum agis o charon: quum inanem & leuem relinquis martuum equidem iniuriæ per me apud rhadamanthum insinuabere. o eq̃ male mecum agit, iam nauigant, ipse uero hic relinquitur solus. Verum cur non ad ipsos enato, neq;

enim, uereor si forte defecerim: quum sum mortuus, ut des-
 mergar. Insuper neq; obolum habeo, unde pro|traiecto
 mercèdem dependam. Clo. quid illud mane o micylle. non
 eni fas est, te hoc pacto tranare. Mi. quin etiā uos forte, nā
 do preueniam. Clo. nequaq; o micylle, nos uero hunc ad na-
 uigantes excipiamus tu uero o mercuri compone eum &
 cura. Cha. ubi nā assidebit, oppleta sunt (ut uides) omnia.
 Mer. humeris & dorso si uidetur tyranni. Clo. Recte mer-
 curius excogitauit. Ascende itaq; : & collum scelesti ty-
 ranni huius inculca : nos uero recta nauigemus. Mi. heus
 tu o charon optimum esse arbitror, uel hinc tibi uera predi-
 cere, ego quum nauigandi finem fecero, careo quem tibi
 dem obolo, nihil enim mihi præter hanc peram & lignum
 hoc: ut uides inest. Reliqua paratus sum ferre: que lubent,
 uel si speculatorem esse iusseris, aut si rectum mihi & ual-
 lidum rhemum cōcesseris: nihil eris de me questus. Cha.
 remiga, id enim ex te accepisse erit satis. Mi. uel si quippiā
 esset succinèdum. Cha. per iouem si nautici cuiuspiam fue-
 ris carminis gnarus. Mi. noui pleraq; o charon. sed obstre-
 punt hi (ut uides) deplorantes, ita ut nobis cantus omnis
 obturbaretur. Mer. heu qualis mihi facta est rerum ia-
 ctura quos agros reliqui. At at qualem domum: quot ta-
 lenta meus hæres suscepta hereditate male disponet:
 eh eh nuper natos quos dimisi liberos: quis uero uinea-
 ta: que anno superiori plantaueram: leget? uel faciet uin-
 demias? Mer. micylle tu non nihil quereris. neq; enim
 fas est quemq; apud nos ne lachrymis traicere. Mi.
 desine nihil est quod deplorandum censeam: quum tam
 bona utar nauigatione. Mer. Tamen pro consuetudine uel

LUCIANVS

pauliū ingemisc. Mi. ingemiscā itaq; qñ id tibi uidetur o
 mercuri. Veh mihi ubin mea sarcita sūt coria heu ubi et
 uetustæ crepide. at ubi putrescētes, et obsoletæ ocræ. Nō
 enim ipse amplius a mane ad uesperum usq; manebo ipas
 stus: neq; p hyeniē discalciatus, & seminudus uagabor dē
 tes pre algore concussans. Quis igitur meum habebit cul
 trum, & subulam? Mer. satis deploratum est. iamq; pro
 pemodum nauigandi finem fecimus. Cha. agite, persolui
 te iam pro transuēctatione hac mercedem, & tu omnium
 primus o micylle redde obolum. Mi. iocaris o charon. uel
 in aqua (ut aiunt) scriptitas : sperans a michyllo obolū te
 aliquem accepturum. Primum equidem ignoro: utrū qua
 dratus obolus iste sit: an rotundus. Cha. o uenationē opti
 mam hodiernam hanc, & lucri plenam. Sed prodite iam
 mihi: nāq; equos: boues, & canes: ac reliqua ciuitia adeū
 dū est, traiectione em & illa sunt. Clo. recipe hosce tu mer
 curi, & ducito: ipsa uero ad alteram fluminis partē na
 uigatura sum in dopatem & hiraminthrem deductura. ū
 enim quum pro terræ limitibus altercarentur: abinuicem
 erucidati sunt. Mer. pfisciscamur o uos uno ex ordine oms
 nes me sequamini. Mi. o hercules: quales hæ sunt tenebre
 ubi nunc formosus megiillus? uel quis hic queat discernere
 uerum simichē pulchrior. Phrinis sit? Cūcta enim æqua:
 & colore sunt pari, multa; hic est inter bonum & mes
 lius comparatio. Nam & attritum hoc pallium quod
 mihi ante hac deforme uisum est iperatoris purpuræ effis
 cit si le: inuisibilia nāq; utraq; sūt, & eadē caligie opta. Tu
 uero o Cymisce ubinā gētiū es? Cy. hic sū et alloquor o mis
 cyllē, uerum si lubet una incedamus. Mi. recte inquis in

Fere mihi dextram, dic mihi fuisti unq̃ in cleusinis sacris
 iniciatus? Ci. id scilicet, mi. nonne & tibi hæc esse illis si-
 milia uidentur. Cy. recte inquis. sed en appropinquat qui-
 dam tedam gestans, trux. & minax, prospiciens nūquid
 hæc erimmys est? Mi. ita apparet ex habitu. Merc. excipe
 hos o thesiphone, ecce quattuor sunt et mille. Erimmys. at
 qui iam diuinos radamāthus prestolatur. rhadā. produ-
 cito hosce o erimmys. Tu uero o mercuri prouincia, et cō-
 uoca. Cy. o rhadamathe per tuū et genitorē oro me primū
 omnium deductum ad te cōtemplare, et inspecta, Rhadā.
 cuius rei gratia? Cy. uelim incusare quēpiā, et enuntiare
 quot mala, quorum ipse non sum nescius in uita gesserit.
 Itaq; neq; ipse ea narrans fide dignus haberi possum. nisi
 prius appareā, qualis sim, et quēadmodū uixerī. Rhadā.
 q̃s nā tu es? Cy. cyniscus optis tu aio monte philosophus.
 Rha. huc accedito et prior iudiciū adito. tu uero cōuoca ac-
 cusatores. Mer. q̃cunque cyniscum hunc accusaturus est,
 huc prodito. Cy. nemo accedit. Rha. id mihi non facit satis
 o cynisce, uerū exuere, ut te uel ipsis stigmatibus: et signis
 contempler. Cy. ubi ego stigmaticus factus sum, et obsi-
 gnatus. Rha. quēcūq; ei uestrū quispiam in uita improbe
 gesserit, pro his singulis suboscuroa quedam signa aie
 impressa profert. Cy. ecce adsto iā tibi nudus, itaq; disqui-
 re. que dicis signa. Rha. q̃s prorsus iste nitidus, & tersus ē
 preter tria hæc stigmata aut quattuor subnigra admo-
 dum nec satis patentia uerum quid illud est uestigia hæc
 et pleraq; inustionum signa, nescio quo pacto delata sūt
 et absterfa. Quonam modo hæc se habent o Cynisce uel
 unde tā mūdus effectus es? Cy. dicam. olim quum essem ex

LVCIANVS

imperitia improbus, et ea propter plurima mihi stigma-
 ce a uendicassim: postq̃ celerrime philosophari ocepit:
 illius tam bona, ac perutili medella paulisper ex anima ma-
 culas absterfi oēs, et dilui. Rha. proficiscere igitur ad bea-
 torum insulas cum optimis una futurus: accusandus tamē
 est per te prius, quem dicis, tyrannus. tu o mercuri uoca
 alios. Mi. certe o rhadamanthe quod ad me spectat: pusile
 lum est: & breuiori inquisitione indigens, asto enim
 tibi iam diu nudus: itaq; & me circumspecte. Rhadamans-
 thus. quis enim tu es. Mi. cerdo, et coriarius mycillus. Rha-
 damanthus. bene habe o mycille mitidus totus es, & in-
 circumspectus: ito & tu cum cynisco hoc tyrannum iam
 ca. Mercurius megapenthes lacydi tyrannus adesto: quo-
 te uertis? accedito, te tyrannum appello: corripe eum: &
 produc o stesiphone in medium: & apprehenso collo com-
 pelle. Rhamanthus. tu uero o cynisce argue hūc: & incusa-
 uir enim hic in propinquo est. Cyniscus. omnino autem
 neq; uerbis est opus, cognosces enim hunc mox ex ipsis sti-
 gmatibus: qualis fuerit. Veruntamen detegam ipse tibi ho-
 minem, & dicendo ostendam clarius, que autem detestas-
 bilis hic egerit: quum priuatam uitam duceret prætermit-
 tenda mihi uidentur. Postq̃ uero audacissimos quosq; ara-
 mis munitos sibi asciauit: & ciuitati insurgens tyrannus ef-
 festus est: iniudicatos occidit ultra mille: & bona singulo-
 rum dirripuit. Quum autem ad diuitiarum apicem esset
 hoc pacto euectus, nullam impietatis & sceleris speciem
 omittens: quauis crudelitate, & iniuria in ciues usus est,
Virgines enim corrupit, ephabos debonestauit, & quos

DE TIRANNO.

54

nis modo fuit subiectis iniurijs. Ob insolentiam uero hominis: & animi tumorem, & inobuios quosq; supercilium: & minacem obtutum: nemo unq; posset de eo digne supplicium sumere. Facilius enim quis solem potuisset quam hunc fixis & immotis oculis intueri. Poenarum enim genera: & modos ad crudelitatem inuenta enarrare nemo posset. In inferendis autem supplicijs istiusmodi. & poenis: uel domesticis, ac familiaribus ipsis haud abstinent. Hec itaq;: ne forte uana: & leuis quedam in eorum uitiorum uideatur obiectio: affirmabunt sane: qui sunt per eum enecti: si illos exciueris: qui etiam inuocati (ut uides) ad sunt, & cum circumsistunt: urgentq; undiq;, & premunt. Hi omnes o rhadamanthe sunt ab impiissimo hoc & insidias passi: & necem partim uxoribus gratia: q; decorae essent: partim: q; aegerrime ferrent suos liberos ad dedecus & flagitium rapi: partim etiam: q; locupletes essent: & probi, & quibus res suae gestae minus placerent. Rhad. Iquid ad haec dicis omniquinatissime? Me. quas narrat caedes perpetravi equidem: reliqua uero adulteria: & ephæborum iniurias ac uirginum incestationes falso in me cyniscus commentus est. Cy. de his omnibus o rhadamanthe testes producam. Rha. istos dicis? Cy. uoca o mercuri tyranni huius lucernam: & lectum: Hi enim qui accesserint perhibebunt quorum fuerit testimonium. Merc. lectus: & lucerna megapentes adeste. o bene factum. Ecce adsunt dicto audientes. narrate ergo quorum estis. megapenti huic cōscij: & tibi o lecte sit locus dicendi prior. Lect. Vera oia cyniscus tyrannus

LVCIANVS

criminādo dixit me uero o rhadamanthe pudet dicere eius
iufmodi effent, quæ me supergesserit. Rha. apertissimum
adhæc omnia satis tuum hoc facit testimonium: siquidem
explicare ea haud toleras. Tu uero o lucerna dicito: Et ipsa
de tyranno: quid sentias. Luc. qualia ille inter diu egerit clā
me habent, non enim aderam: quæ uero noctu tum factitas
ret, tum pateretur: tedet dicere. Vidi tamen pleraq; : quæ
nec dici possunt: Et quoduis facinus: Et scelus excedunt:
unde per sepe quum extingui malletm quam ea spectare:
abstinebam oleo, ille uero me uel inuitam adducebat his,
quæ gerebantur: Et lucem mihi prorsus inquinabat. Rha.
satis iam habemus testium: uerum exuete hæc purpura: ut
Et stigmata enumeremus. pape totus hic liuore oppletus:
Et obscriptus est immo luridus Et obnigratus ex stigmati-
bus ipsis: Et teter factus. Quonam igitur afficiendus est
supplicio? nempe in phlegetontis immittendus est ignem,
uel cerbero ipsi tradendus. Cy. minime uerum si id animo
est, nouam tibi ac decetem suggeram poenam. Rha. dic ut
Et ipse ob eam rem maximam habeam gratiam, Cy. mos
est cunctis: quum uita excefferint obliuionis aquam ebibe-
re. Rha. id quidē admodum. Cy. is itaq; solus sine potu ma-
neat. Rha. quamobrem. Cy. grauiorem enim subibit crucia-
tum: si suas delitias reputando meminerit: qualis ante hæc
fuerit, Et quam esset in uita potens. Rha. recte inquis con-
demnatus itaq; apud tantalum deductus illigetur, eorum
memor quæ uiuens gesserit.

Luciani Scipio. Interlocutores. Alexander, Hannibal. Mis-
nos. Scipio.

Lybice, me decet præponi: melior quidem
 sum Ha. imo uero me. Ale. iudicet ergo mi-
 nos: semper iustissimus iudex est habitus.
 Mi. quis es tu? Ale. hic est hanibal carthagi-
 nensis: ego autem Alexander philippi regis
 filius. Mi. per iouem utriq; gloriosi: sed qua de re uobis al-
 tercatio est? Ale. de præstantia: dicit enim is sese meliorem
 q̃ ego ducem exercitus fuisse, ego uero non hoc solum: sed
 omnibus ferme, qui ante meam ætatem fuere in re militari
 præstantiorem me fuisse affirmo. Mi. dicat ergo uterq; p
 parte uirili. tu o lybice prius loquaris, Ha. unum hoc me ue-
 uat: ut & hic sermonem græcum didicerim: ut neq; etiam
 hac in re alexāder me superet. Illos maxime laudis dignos
 puto: qui quum parui a principio fuere: propria uirtute ad
 magnam gloriam euasere: potentesq; facti: & principatu
 digni uisi sunt. Ego igitur cum paucis quibusdam hesperia
 primum inuadens: quum subconsul essem optimus a fratre
 iudicatus maximis rebus idoneus uisus sum: tum celtibes
 ros cepi: gallos deuici: & quum magnos montes transmie-
 grasssem omnem heridanum transcurri. multasq; ciuitates
 euerti, & planam italiam subiugari: & usq; ad suburbia
 romam grassatus sum. Tot que uno die romanos occidi: ut
 eorum annulos modijs mensurari oportuerit: & ex cadas-
 ueribus pōtes fluminibus fecerim: atq; hæc omnia peregi
 nec Amonis dictus filius, neq; deum me fingens: aut mas-
 tris insomnia narrās: sed me hominem fatebar: pugnabāq;
 contra duces magna prudentia, contra milites, magna au-
 datia: atq; fortitudine præditos. Non aduersus medos, aut
 armenos, qui anteq̃ quispiam sequatur, fugiunt faciler-

LVCIANVS

Quis audienti uictoriam tradunt. Alexander uero patris regni successor, & id fortunæ quodā impetu ampliavit, qui quum uicerit illum miserum darium, apud ipsum & arbellas uictoriam cepit antiquam ex patre consuetudinē omittens delabi non turpe putauit: seseq; ad medorum delitias inuitari libenter tulit. atq; in conuiuijs amicos interemit quibus quum morerentur, auxiliari conatus est. Ego autem patriæ dominatus sum, quæ quū me reuocaret: hostium magna classe aduersus libyam nauigante: parui continuoq; me hominem priuatum dedi. & damnatus equo animo rem tuli. Quæ quidem egi barbarus notus, omnisq; græcorum disciplinæ expers, & neq; homerum: ut hic edidici: et neq; aristotele magistro eruditus, sed solū mea natura optima sum usus. Hæc quidem sunt: quibus me meliorem alexandro esse puto. Si uero ea causa mihi hic præferendus est qd caput eius diademate ornauerit, id deorū forsā apud macedones est, non tamen ob id præstantior hic uideatur generoso duce, & uiro qui mentis: sententia magisq; fortuna est usus, Mi. hic enim orationem: neq; in generosam: neq; ut libycum decebat: dixit. Tu uero alexander quid ad hæc inquis? Ale. oportet quidem o minos homini adeo temerario nihil respondere. Solum enim te nomen satis edocere potest: qualis ego rex: qualis hic latro habitus fuerit. aduerte tamen, an parum ipsum superaui. adolescens adhuc rem aggressus regnū obtinui. et de patris mei interemptoribus ultus sum. At quum thebas subuertissem toti græciæ terror fui, ab ea dux electus neq; dignum putavi macedonum regno me contentum esse: qd

pater reliquerat: sed totum terrarum orbem, durūq; putans, nisi rerum omnium dominus essem paucos quosdam mecum agens in asiam me traduxi: & apud theogoniam cum magna pugna uici: lidiam: ioniam & frigiam cepi: et tandem quaecunque transierim subiugans, ueni ad ipsum locum: ubi darius me expectabat: infinitos exercitus agēs. Post hæc o minos nescis: quot ad uos uno die mortuos misserim? Dicit enim charon tunc sibi schapham insuccessisse: sed ligna quædam adiungens illorum plures transportasse: atq; hæc confeci me periculis opponens, & in pugna uulnerari non timens. Et ut quæ apud thorum. & arbelas gesta sunt omittam: usq; indos ueni: atq; oceanum mei regni thronum feci & illorum hominum elephantes habui. Pyrrum uero meum captiuum coegi. & scytas homines certe non spernendos subiugari: tanaim supertransiens magna equitum pugna uici: ac amicos meos remuneravi, de inimicis ultus sum. Si uero deus hominibus uidebar parcendum illis est, nam rerum magnitudine: ut tale aliquid de me crederent: inducti sunt: tandem mors me regem occupauit. Hic uero hanibal apud prusiam bitunium exulauit: & crudelissimo: & pessimo hoī conueniens erat q̄ uero italos uicit: omitto dicere. nam non uirtute: sed malitia: atq; perfidia: & dolis id peregit: nūq̄ uero alicuius claritudinis: aut iusti memor: sed quoniam q̄ delitiose uixerim uituperauit: oblitus mihi esse uidetur eorū: quæ apud capuam admisit. Ibi enim mulieribus deditus est & uoluptatibus: his uir mirabilis per belli tempus inserviebat. Ego quoq; ea, quæ sub occidente sunt parua quidē putās:

LUCIANVS

nisi uersus orientem me impulissem: qui. l. magnificum p
fecissem: sed non digna mihi uisa sunt illa, cōtra quæ pu
gnassem inclinata redij dominū me fatentia. Nam italiā
atq; Lybiā ditioni mee adiungens usq; gades facile iussis
sem. Iam dixi. tu quoq; o minos iudica hæc quidem e multis
sunt. Scip, non nisi me prius audias o minos. Mi. quis
tu uir optime es? aut unde: p hisce claris ducibus te cōfere
re audes? Scip. italus scipio romanus. Mi. audiendus quip
pe es scipio. Ego o minos hæc nō dicā: ne preferri ueli. nū
q; em huiusce generis honoris audius fui: sed semp esse q
uideri malui: nec (quod isti utriq; fecerunt) in me laudan
do alios uituperē: iam puero mihi omne uitiū displicuit: Et
bonis artibus a primis annis deditus: humanitatq; insers
uens: scire solum turpe putabā, sed opere semp proficere
quicquid magnificum a maioribus natu: aut literis didici
sissem: conatus sum. Ita adolescens uixi: ut maxima patriæ
spes fuerim: quæ illā frustrata nō est. Nā quū senatus mas
ximo timore: an esset patria relinquēda consultaret: uir ui
uenis: quū ei etati non liceret in medios senes prosilij: Et
strieto ense patriæ hostē me habiturū p̄fiteor eū: qui dese
rende patriæ sententiam protulerit. Quare uix quartum
Et uigesimum annum agens dux electus nō cum magno
exercitu uersus carthaginē iui, atq; hanibalē secutus ui
ci: atq; eum in turpē fugā conuerti. Et deuicta carthage
ne nō rei felicitate clatus sum: eundē me amici: eundem
me patria post uictoriā habuit. Diuites uero in bonis amicis
esse putau: non in auro: nam per quattuor Et quinquaginta
annos quibus uixi: nihil unquā emi: aut uendidi:
ex foro quoq; nunquā diuertissem: nisi quēpiā mihi aliquo
modo

modo amicum fecissem: & ut mercatoribus pecunias lucrari studium est: ita mihi ut adipiscerer homines oī metallo prestantiores cura erā. Quibus qualis fuerim titus liuius: ceteriq; historici testari possunt. At ex carthagine reuersus triumphum egi: censorq; factus sum: ægyptum: syriam græciam percurri: iterumq; absens consul electus bellum maximum confeci: & numantiam euerti: atq; alia egi. Nunquam me aut in prosperis eleuantem fortuna: aut in aduersis opprimentem uidit quin tanta animi liberalitate usus sum: ut quum grandis dominus esse potuerim: quattuor & uiginti solū libras argenti reliquerim. Illud non tacebo: scilicet me nunquam iniustum: aut crudelem fuisse: aut alicuius generis uoluptate corruptū. Et hæc uti insipiens dixi, non ea ratione, q̃ præferri uelim rettuli, sed graue erat non mōstrare, ut est romanos omni genere uirtutum ceteras gentes superasse: Itaq; ut liuius pro patria pugnaui patrieq; pietatem mihi: & rebus ceteris prætuli: sic nunc apud te o minos pro patria hæc dicta sunt. Mi. per iouem o scipio & recte: & (uti romanū decet) loquutus es. Itaq; quū disciplina militari: rebusq; bellicis hisce æqualem: aut te præstatiore discamus te præferendum censeo & alexander secundus sit: et tertius hanibal, nec hic quidem spernendus est.

Luciani Scaphidium locutores. Charō. Mercurius. Me-

nippus Carmolaus. Lampicus. Damafias. Cratō. Nico philosophus. Charon.

Valde, quo quidem pacto nostra se negocia habeant: parua enim (ut uidetis) acuetus nobis est nauicula: rimisq; fatiscit: ac

LVCIANVS

fluctuum impulsione naufraga est. Vos uero nonnulli simul aduentis plurima quique secum deferentes. Si ergo his cum rebus scapham ascendetis, uereor postmodum uos poenitebit. maximeque quisquis nare ignorabit. Quo itaque consilio tute nauigemus: ego uos docebo nudos, omniumque uacuos rerum ingredi quoscunque oportet, ac cuncta superflua in ripa deponere: hoc itaque modo: nostra capax uix erit nauicula. Quare o Mercuri hoc tibi de cetero sit curae: praeter nudatos: omniumque uacuos: neminem admittere in ipso stans introitu: pepla aliaque (uti diximus) facito quaecunque deponere: agnosce, et recipe: sed nudatos ingredi coge. Mer. perpulchre dicis, sic eni saxo: sed quis natus est is prior. Me. ego sum, menipus: at uide o mercuri peram: baculumque in lacum proieci: ac palam nunime tuli. Mer. ascende menipe omnium fortissime: primusque apud naturam locum tene: quo possis onnis uiturier. Quis est hic alter? Car. carmolanus megarensis amore semper perduto affectus: cuius duorum talentum unicum fuit osculum. Mer. hunc deferre decorum labia: oscula: comam perpexam: orisque ruborem: ac uultus nitorem: o factum bene ingredi iam. Sed quis est alter purpurea ueste indutus: caputque diademate praecinctus? La. ego sum lampiceus. Mer. tot: tantaque ueniens tecum fers, Lam. decet ne o mercuri hominem regem nudum aduenire, Mer. regem minime mortuum uero potius: quare his te exue. Lamp. en gazam abicio. Mer. et insolentiam: atque seuitiam abicias o lampice: haec enim sua grauitate nostrum submergerent phaselium. Lamp. sic saxo: sed saltem diadema concede: ac uestem regiam habere. Mer. nequaquam: haec etiam continuo depone. Lamp. fiat nunquid uis aliud? nunc oibus

(uti uides) sum exutus. Mer. crudelitas: temeritas iniuria
 iracundia: aliaq; huiusmodi sunt deponenda. Lam. nudus
 iā nudus sum. Mer. ergo ascēde. Sed tu tā pinguis: tātaq;
 carne suffultus? Damasias athleta. Mer. uideri uideor te
 in palestris exercitatū esse. Da ita: sed me admitte nudum
 uenientem. Mer. nudus uenis tanta carne refertus: ea est
 deponēda: nā unico dūtaxat pede hoc nostrū submergeres
 scaphidium: hæ quoq; coronationes præconiaq; sunt abijs
 cienda. Da. profecto nunc quidē sum nudus, atq; alijs per
 mortuis. Mer. sic esse magis decet: igredere iam. Et tu cra
 ton has abijsce opes: luxuriā pariter ac mollitiē: tecū ista ne
 deferas monumenta necnon tuorū auctoritates. maiorum
 desere. Itē ¶ genus: ¶ gloriam tuæ liberalitatis, famam
 popularē: præter ea simulacra: ac epigrammata: hæc enim o
 craton sunt pergrauissima. Cra. minime ferā. cūctaq; qdē
 inuitus tamē deferam: proh dū immortales: quid iā sumus
 perpesti? Mer. dū boni: ¶ tu his emicans armis: quid tibi
 uis? etiā qd sibi hoc trophæū? Ni. Quoniā o mercuri ardua
 domi militieq; facinora feci: ob que ciuitatibus donatus
 fui. Mer. arma trophæū humi deferas: nā apud inferos oīa
 sunt summa pace cōposita: nihilq; his opus est armis. Sed
 quis est is: qui sub honestatis habitu supercilia elatus: curaq;
 onustus: ac pexa barba ornatus: tā lēto pede aduenit. Me.
 quidem o mercuri philosophus: imo magus: prodigijsq; re
 fertus: quocirca iube eū spoliari: o q̃ multa ridenda: iocas
 bundaq; uidebis. Me. imprimis hunc depone habitum: tū
 ¶ reliqua etiam. Proh iuppiter quantam iactantiam: atq;
 arrogantiam: quantamq; ignauiam: insaniamq;: ¶ lites:
 ¶ uanitates: uerbaque scrupulosa: labores uanos: nugas

LVCIANVS

ambages, atq; omnium genera deceptionum secum tulit?
 q̄primum his te exue, & quoq; mentiri, & potissimum ar
 bitrari, & cæteris potiorẽ esse non quinquẽmis hæc dũ
 taxat fere ualeret. Phi. cũctis me exuam? Me. o mercuri fac
 ei barbã abradi, nam est res grauissima. Mer. item depo
 ne barbã philosophẽ. Phi. quis est tonsor. Mer. ecce meni
 pus, cape securim meni, barbãq; philosopho abra
 de. Me. ferram potius concede, ut res sit magis ridicula. Mer.
 satim est securis, o iam barbã deposuisti. Me. non uis &
 supercilia ei abradi? Mer. maxime quid est hoc philosophẽ
 quid lachrymas mortem ne formidas? ascẽde bono animo.
 Me. aliud restat magis ponderosum, quod clãculum te ge
 rit. Mer. quid cedo? adulationes blanditiãq; quæ alia in ui
 ta sibi nalde proferunt. Phi. & tu meni, qua gratia hanc
 tuam non abiicis liberalitatem, leticiam, risum, ac fortitu
 dinem, num ceteros solus es derisurus. Mer. meni hu
 iuscemodi tecum habeto, nam lenia, utiliaq; sunt, & inter
 nauigandum oportuna. Sed tu orator desine tantam elo
 gantiam, copiamq; uerborum, & quesitiones, ac ratiocis
 nationes, atq; huiuscemodi plura: nã permaxime sunt gra
 uitatis. Or. morem tibi geram. Mer. scaphidium satis est re
 fertum, funem igitur a litore soluite: anchoram a prora re
 trahite: scalas tollite malum scandite: agite: uela uentis tra
 dite: tu quoque nauta clauum dirige. Ad quid fletis um
 bræ amĩtes: maxime tu philosophẽ? an quia modo barbã
 deposuisti? Phi. non. Mer. quamobrem ergo? Phi. quia im
 mortalis esse putauĩ. Me. mentitur, aliatre tristatur. Mer.
 quæ? Me. quoniam eleganter, copioseq; quemadmodum so
 litus est de cetero non crapulabitur, neq; noctu clanculum

scortari, dieq; adolescentes ornatuūculis adlicere, ac eos pecunia emungere ualebit, quo sobrius summo afficitur dolore. Phi. tu uero menipe non formidas mortem? Me. quo pacto quum ad mortem festinauerim nemine uocante. sed inter nauigandum nonnulla exauditur uox, uti quibusdam a terra acclamitantibus. Mer. ita est menipe, nam quidam ad subsellia pergunt: qui lampici morte congratulantur. eiusq; uxor magna mulierum frequentia domum reducitur: ac filij lapidibus ex urbe pelluntur alij clophantum laudant oratorem, quidam in cratonem cōdunt epitaphia materq; damasie cum muliebri comitatu in funus prodeit. Te uero Menipe nemo profecto plorat: solus uenis eum silentio. Me. minime. nonne rixantes audis canes: coruosq; crociantes. a quibus summo cum certamine iam humor. Mer. strenuus es. Sed iam perfecimus iter descendite uos rectaq; in ius pergite. nobis uero charon pro reliquis nostrum ad iter reuertamur. Quid tanta cum moesticia cōtemplamini ius subire, ius est, feruntq; acerbissimas hic esse pœnas: scilicet lapideas, ac uultures, atq; uitam exanimari cuiusq; necesse est.

Luciani Palinurus. Interlocutores. Palinurus & Charon.

Quæro te o charon: sine me, ut iam nauim cōscendā. Cha. quis me appellas? Pa. ego nauita quondam illius, quem nuper uiuentem transuectasti aeneā troiani. Cha. tu ne ille es qui apud portus uelinos inhumatus iacebas? Pa. ille ipse sum: sed crede celestium nutu fieri: ut trāsuechar quorū p̄digijs lōge: lateq; aeth̄e finitimæ gētes. & ossa mea iā expiauerunt: & tumulū mihi. tumuloq; in

LVCIAN VS

super solēnia statuerunt. Quare te oro o iustissime charon
 patere tandē, ut ingrediar: si p̄spera semper sit nauigatio
 tua: si solida nauis tua, atq; inconcussa. Cha. rē iustā petis
 palinure: ingredere: ut libet uos uero tā cōserta umbræ qd
 fatigatis me præcibus qd fatigatis quenā hæc uis deside-
 riū? Expectate tātis per dū trās flumē hūc porto: regrediar
 quāprimū. Pa. habeo tibi charon immortales gratias: qui
 me his tandē eripuisti e malis: qui me dira hac tandem qua
 detinebar trāsfretandi cupidine liberaſti. Cha. amo te egs
 dē. palinure tum propter aneā regē: quē mihi nominaſti:
 qui & super omnes unq; uiderim mortales uisus est mihi
 singulari quadam p̄ditus pietate: tū propter meū etiam
 quod olim: cōmune fuit tibi magisteriū: par enī sibi quisq;
 parem affectat: delectatq; magis: quæ inter pares fit: uel cō
 fabulatio: uel uitæ actio. Afficiebar porro non modico dolo-
 re: quum uidebam iādudum te in ceteriore hac ripa errans
 tē: incertūq; sedis tuæ. Neq; licebat tibi succurrere p̄pter
 legē mihi datā: ne quēq; nisi humato prius corpore trāspor-
 tē: sum enim ego minimus inter infernos habitatores: sub-
 iectusq; alienæ potestati: cui parere non tam pulcrū mihi
 q̄ alias necesse sit. Gaudeo autem nuno: & letor: q̄ ea ali-
 quando se fors tibi obtulerit: quo & tuū implere desiderii
 & meū releuare dolorem (salua lege officij mei) possum.
 Pa. Immo ego nō minus p̄pter te dolebam, o charon: quia
 perſpiciebam tot te graues: assiduosq; labores perferentē
 sine ulla relaxatione. Neq; enim me latet: quot: quantisq;
 uexari malis solēt nauīū gubernatores: qui nihil aliud in-
 uita q̄ nauigationem exercui: atq; ita exercui: ut nihil illa
 grauius nihil: periculatius contingere mortalibus putem

propter quod credibile magis tibi uideri potest, si angebat me utiq; fatigatio tua repetente animo antiquas: quas iuuenis etiam sustinebam nauticas fatigationes meas. Quarū experientia id edoctus sciebam probe pari malo tuo condolere. Cha. frustra ppter me dolebas palinure: nā nihil molestum mihi est ars mea. Pa. Quid ais. Cha. aio gratā me habere: Et iocundā artē meā, uides ut cruda uiridisq; senectus est mihi? memini haud unq; ab ipsa: qua id omniū aui nos supero longeva aetate mea: pertesum me esse laboris mei: quin quotidie in sto alacrior: atq; ualentior sed intelligo cur tu aliter tibi persuadeas. Est enim cōmunis hic morbus mortaliū: ut sortis suae quicq; diste deat semper: uinatq; contentus nemo studiis suis: laudēt uero lōge: ac beatioresexistimentur omnes: qui diuersas a se artes: atq; actiōes sequuntur, uerū falluntur maxime opinione sua. Nā si recte intueri ueri uelint: cognoscēt perspicue nullum esse in uia eorum statum: qui non magnis scateat miseris: quem non magnae grauesq; perturbent undiq; molestiae: Et uexationes. Et si detur aliquando: ut alter in alterius studia transferat: q̄ uideas tunc sua quicq; lenia uideri: quae prius praegravitate accusabat: contraq; ea grauiora: quae prius lenia uidebāt. Itaq; si bene cōsideres palinure: nō est ita grauis mea cōditio, ut cēses: neq; ppter ea, q̄ nauclerus sim. sum eo miserabilior. Sed tu, (ut uideo) sequeris uanos errores mortaliū: ego uero integritatē tātū, iudiciūq; ueri lucē secutus, de go cōtentus, ac latus sorte mea, neq; adscribo mihi calamitatē, q̄ desudē quotidie nauigādo: Et defatiger. Neq; ob hoc arbitror quēpiā horū, qui mecū simul ultimas sedes colūt, me esse beatiorē: non ipsos iudice minorem rhas

LVCIANVS

damentum: & ædum, quæq; magna omnes emineant pote-
 state. non ipsum ditem: quæq; sceptro potens sit: atq; regna
 ista moderetur. Sunt namq; & illi sui labores, sueque mo-
 lestie, & maiores forte: quo & maiore regiminis sarcina
 premuntur. Pa. potes de te tibi charon persuadere: ut li-
 bet: mihi enim de me nunq; persuadere poteris: quin ars
 nostra sine ulla comparatione ceteras laboribus: & peri-
 culis excedat. Quod liquido tibi probarem: nisi quod uereor
 tedio te afficeret fortasse longior narratio nostra. Cha. im-
 mo summa me afficeret recreatione: nam & delectat me
 tecum sermocinari: & nauigantibus etiam magnam ani-
 morum refocillationem asferre solent huiusmodi confabu-
 lationes. Pa. quando igitur non est tibi inuicidum prosc-
 quar suscepti sermonis nostri rationem: ut intelligamus
 non esse durior em allam quæ nautarum sortem: quod tibi fa-
 cile persuadebo: si animaduertas quos estus & frigora to-
 lerare eos, quos perhorrescere tonitrus, & fulgura, quib-
 us perfundi imbribus qua uentorum rabie agitari quoti-
 tidie necesse sit. Si cognoscas: quotiens eos torqueri sanq;
 & siti quotiens squallore etiam teterrimo consumi cōtin-
 gat, si attendas habitationem eorum: instar carceris sup-
 pellectilem, uel nullam: uel sordidissimam: strata dura: ciu-
 baria aspera: potum immundissimum: indumenta spurca
 incommoditatem rerum omnium: noctes insomnes & sub-
 diuo semper, & inquietates, Taceo perpetuum alioquin
 quoddam eorum exilium: quos patrie eorū, externos, proci-
 fugos: uagos pallantes: ignaros ætis, priuatos aī (quo ni-
 hil est in uita dulcius) coniugis sobolisq; fructu: ac iocun-
 ditate. Quis non abiectissimos: longeq; omniū mortalium

miserrimos esse iudicabit. Prætereo seyllā charibdim: syre-
tes symplegades, tot infesta nauigantibus maris periculis.
la. Omitto tempestates: quibus nec uisu quicquid est tristius:
nec horribilius, quibus et ad summum uitæ usque discrimen
quotidie iactantur, quatiuntur. et (quod sæpe accidit) sub-
mersi tandem obruuntur. In qua re nemo est: qui idos-
neus magis quam ego testis adhiberi queat. qui quum multis
fuerim quassatus tempestatibus tum ea maxime quæ me
ex sicilia in italiam nauigantem inuasit, tam seua, atque hor-
rens ut horrore sit adhuc mihi eius recordatio. Non pos-
sum certe (ut, par esset) explicare tibi acerbicatem illius
tempestatis. sed quanta extiterit ex hoc facile cōiecturam
facere potes, quod aeneam ducem, cuius summa cōstantia, et
animi fortitudo ubique decantatur: uidi ego eum cōtremētē gra-
uiter: atque ingemētē: precantēque ad cælū manibus beatos lo-
ge inclamātē eos, quibus ad troiam oppetere contigisset,
lamentantēque pari ab eorū morte: ac fortissimi a diomes-
dis gladio se ereptū extitisse crudelem equi. tē diū illuxisse
oibus ultimū. neque ex numero nostro quicquid putauimus euasus-
rum. Non ipsum aeneam: non ilioneū: non achatem: non aban-
tem, grandeuum uel aletem: quorum naues longe disie-
ctas: ad summūque pene exitum adductas nescio quæ uis illa
nisi diuina liberauit. Cha. nō incognita mihi narras: hæc
enim ea ipsa die rescui. Pa. quo id modo Cha. quo id modo
rogas? an acrem illū: fidūque orontem ignoras ductorem li-
cienauis: is quidem tūc submersus concessit ad me illico:
exponēs mihi et ex ordine oia: quæ tu differuisti implo-
rans deinde opem: rogitanque multū: ut se ulteriore in ris-
pa sisterē: quod nunquam passus fui: quū inter fluctus adhuc

LVCIANVS

corpus suū sine sepulchri honore iactaretur. Nūc agit sese
 circum hæc stagna mœstus: atq; errabundus uidisti illū?
 Pa. Et uidi unicū meorū malorū solatiū habui, dū tantisper
 in ripa moratus pari cū eo detinebar infelicitate. Nec em̄
 falsa detristi eius interitu retulisti, cuius adhuc imago su-
 bit mihi, dum excussus e puppi: contortūq; terreum, atq;
 circunactū horrendum affluctu rapidus tandem æquore
 uortex absorpsit. Sane quod ad me pertinet, nihil edisses-
 ram, qui licet eam euaserim tempestatem: amarū tandem
 aliquando etiam uitæ meæ finem inueni: excussus Et ipse
 pariter, atq; iactatus inter undas (quod de erat) insuper
 ferro præterea obtrūcat. Ex quo nec tantū mihi timui q̄
 anea meo. ne tantis undis surgentibus spoliata magistro
 nauis deficeret. Hæcine eorū delitiæ: opus: tranquillitas:
 sic illis uiuitur: sic moritur, tui nūc Et aliorū defende stu-
 dia: Et artes cōtēneq;: si libet: maiora esse etiam eorum mi-
 seriam: Et calamitatem: qui patrias incolentes suas: uxo-
 rumq;: ac filiorum societate beati quiescūt: gaudent: ludūt
 hortantur: amicitias colunt exercentur commode: habi-
 tant magnifice: uestiuntur culte: conuiuantur late: cubāt
 molliter: iocundos suos: ac geniales agunt dies. Adde qui
 in urbibus optiātes: Et priarū magnā sibi uēdicāt aucto-
 ritatē: hñturq; summo in precio: atq; honore: q̄ ius dicant:
 qui causas agunt aliorū q̄ asces gerūt: qui ducūt exercitus
 q̄ uel assistunt principibus: uel principes ipsi magni: illu-
 stresq; sunt: q̄bus nec optabilius quicq; in uita esse uideo:
 neq; beatius. Cha. falleris longe palinure: nam quos bea-
 tiores esse arbitraris: miseriores illi sunt ulla sine dubitas-
 sione, Neque enim negauerim sortem subiectam esse nau-

tarum magnis malis: sed ita subiectam: ne comparatione aliarum, quæ maioribus etiam grauantur incōmodis minus certe misera iudicanda sit. Quid enim tristius (ut ad tuos ueniam) qui patrias suas colunt; quid miserabilius: quæ domi suæ agere, et ita agere: ut iocundiores aliquādo quæ uitam mortē optes. Quæ ulla maior calamitas quæ circumdari urbem hostibus: ingruere bellum, uolitare tale: stringi enses, perfodi muros: fremere tormentis: saxa dirui domos: tremefieri et cōcuti? quemquæ fame: siti quæ deficere: cor rumpi aerem: occupari mœnia, spoliari templa: dirrumpi patrimonialia: publicari bona: incendia parari, malos exultare bonos torqueri. affici conuiuijs, expelli domibus, uulnerari. carcerari, relegari, deportari: trucidari filios. ante parentum ora: uim pati uxores stuprari gnatas. Videntur autem hæc tibi mala palinure, et an his, quæ tu meministi: ulla ex parte comparanda. Pa. quæ uera narras o charon quæ nunc uel audiens ista perhorresco. uenit enim mihi in mentem grauis illa, et deploranda patria meæ desolatio troiæ: inquam tam præpotentis olim: atque prædiuitis, cuius euersione nihil credo referri posse crudelius: aut lachrymabilius, tanta quæ fuit calamitatis eius magnitudo: ut longe plura etiam atque tristiora quæ tu supra memoraueris sibi contigerint: quæ si uelis omnia tibi ut rectius agnoscas explicabo. Cha. haud opus est palinure: quoniam et tempus non patitur et ego hæc omnia non secus ac tu nota atque cōpta habeo. Nā et mihi renūciauerūt: ut quæque aduertebat animæ ex illo bello perfecta. Nihil certe: ut tūc tu dixisti puenit ad aures meas crudelius: aut lachrymabili. Pa. saxo ut iubeas: sed aduertat charon grauiissima hæc sunt: rariora tamen cōtingere quæ ea nanturū

qua supra exposui. Cha. referam ergo alia frequentiora:
 Et ex ipsis quidem met ciuitatibus, quarum relatio auge-
 bit etiam earum miseriā. Vade oro Et per ciuitatem, plas-
 teas porticusq; discurre, quid aliud ostendes q̃ oblatratiū
 maledicta: simulationes pestilentissimas, optimi cuiusq; di-
 lacerationem quid non exploratorum insidias, inuidetiūq;
 uenena. Diuerte modo gressum, Et artificū, mercatorūq;
 tabernas: ac conuentus pete quid aliud deprehēdes q̃ sero-
 monum nebulas: fucos, mēdacia: deceptiōesq; manifestas.
 Trāffer dehinc te in fora publica: sedesq; iudiciarias, quid
 aliud audies q̃ undiq; omnia magno strepitu, ac clamore
 misceri? Quid intelliges aliud q̃ caedes hominum, compis-
 lationes: furta: grassationes: con spirationes: proditiones?
 Quae alia occurrent tibi nisi litigatorum iurgia: Et contē-
 tiones, testium periurationes, causidicorum prauaricatio-
 nes, iudicum corruptiones praesidum ambitiones. ac rapis-
 nae? Quos ibi alios obuiam tibi habebis q̃ exultātes impro-
 bos: lugentes bonos: oppressas uiduas, proculcatos puppil-
 los: egētes prostratos. Attolle postea altius oculos Et atria
 principum perscrutare, non uidebis ibi quam senatorum
 exaltationē: speculatorum acceptionem, militum audaciā:
 feneratorum uoracitatem: quæstorum improbitatem, quā
 non potentum hominum intenuiores nim, atq; insolentiā?
 Quas non concussiones. quas non populationes: quos non
 innocētes accusari, criminari: carcerari: proscribi? Pa. gra-
 uia haec nimis: ac miseraabilia. Cha. at restant alia: quae non
 minus tibi grauiora, Et miserabiliora uidebūtur. Pa. pers-
 ge. Cha. quae fortassis etiam grauiora Et miserabiliora ius-
 dicabis: quoniam domestica ac frequens magna est eorum

pestis. Pa. fare. Cha. nolo tibi palinure afferre in medium
 graues: longosq; artificū: & negociatorū labores: non eos
 quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites:
 non quibus causidici ceterarumq; disciplinarum sectatores
 res æstus: algores: inedia: peregrinationes: anxietates:
 uel pericula: uulnera: cædes districtas: habitationes infinis
 taq; agendi: cubandi: uescendi incōmoda: uel fastidia: lassitudines:
 uigilias: sollicitudines: odia & infamationes. Nam
 si complecti cuncta sermone meo: atq; exequi uoluerim: tot
 tantaq; dicenda se offerent: ut præ longitudine malorum
 acimole: citius nauigatio nostra quam oratio finem possit
 inuenire. Omittam itaq;: & commemorabo tantum: quas
 inter domesticos parietes tum seruorum: tum uxorū ac
 filiorum molestias: ac turbatiōes pessimas perferre solēt &
 gubernationi præfiant rei familiaris cuius si ita ut naualis
 expertus esses: facile quicquid dicturus sum me etiam tacē
 te: & intelligeres: & approbares. Nam seruorum primo
 in dominos semper prompta maledicta: furti: impositiones
 fugas: arrogantiam: negligentiam rerum dominorum: temulentiam:
 edacitatem: somnolentiam: tarditatem: ignauiam: nemo est qui non
 uideat magnam afferre: his qui patiuntur infelicitatem. Deinde filios:
 quorum amore nihil dulcius esse fertur: quanta animi cum amaritudine aspiciant
 parentes: uel egrotare, uel mortem obire: quod frequenter
 admodum fit. Satis existimo etiam te intelligere: quæ uero
 grauem: & anxiam credis esse eorum: uel parturitionem: uel
 educationem: uel institutionem. Quotiens pro eis bonos parentes
 gemere: suspirare, dolere torqueri: quanta etiam putas
 perturbatiōe affici: dum quos progenuerūt

LUCIANVS

immensaq; adeo cētra aluerunt: uel parum sibi audientes:
uel rebelles ac infestos postea habere cōtingat q̄ dolēter
eos ferre arbitraris: dum insani: & uicordes sunt, dū ebe-
tis, & crassi ingenij dū effeminati: & molles, dū dilap-
dāt, & euertūt patrimonia, dum nullo bono operi: & stus
dio intēdūt: dū per prācipitia uitiorū oīm uitā ducunt suā.
Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus infōs
lentes: forma suspectas, deformitas reddit inuisas? Quas
rum lingua nihil permiciosius, quarū audacia nihil p̄digio-
sius: quarū improbitate nihil execrabilius, Quae iurgij
semp & contentionibus obtundunt uiros, quae sp̄ cōquerū-
tur: semper exprobrant: semper insidiant. Quibus quum
desint cātera, nunq̄ tamen lachryme: gemitus, & suspi-
ria. quae caeca sua: qua tantū ar dēt: ornamentorū ambitio-
ne exhauriunt opes, labefactāt domos, cogunt maritos in
malos quēstus in dira scelera. Non refero turpissima adul-
teria: quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quic-
q̄, ea quanto dolore efficiāt bonos coniuges, nemo satis
unq̄ iudicio meo enarrare posset: sed magnū doloris argu-
mentū prestant, & grauissimas caedes: & ingētia, quae se-
pe propter corruptas uxores bella exarserūt. Pa. hoc plus
q̄ uellem scio nā arduū illud, qđ ego uidi grācorū & tro-
ianorū bellū ppter helenae raptū in eā exerceat rabiē: quā
nulla mūdi regio ignorauit. Cha. quae toti mundo manife-
sta sunt, ea tantū nosti palimure, at si singula, quorū nihil
me latet intelligeres, adducereris in tantum stuporem, ut
stupefcens etiam prae miseratione coniugalē uitā lachrys
ināres. Pa. hui qđ narras. Cha. narro quae quotidie uideo,
& ptracto. Pa. ergo cōnubia putas polluta, et coingnatas

Cha. minime id nūq̃ dixerī. P. at q̃ multas meminī me uis-
 disse ea præditas honestate, ea religiōe: ac uitæ integritate
 ut diuinū quoddā magis q̃ hūanū redolere uiderēt. Cha.
 & multas utiq̃; eiuscemodi eē cōfiteor: sed eas q̃dē que op-
 timis, hōestissimisq̃; ortæ parētibus, ebiberūt a primis an-
 nis sobrios, et castos mores. Quæ scitis parētū suorū exem-
 plis educatæ uitā iſtituerūt: peccare caſtigatæ: ſapiēter ad
 māſuetudinē edoſtæ, ad pietatē, ad fidē, ad dinū cultū: ad
 rectū: cōpoſitū q̃; regimē rei ſamiliaris, quæ ſe a thiaſis: ſal-
 tibus, iocis, quæ ſe a ſpectaculis: ab imodeſtiore cultu, ab
 licētiore colloq̃o abdiarūt. Cæterū quæ cōtra ſcitatē q̃ ma-
 lis iſtitutis pueriſq̃; parētū exēplis imbutæ molliter uixe-
 rint. aſſuefactæ delitijs, q̃a turpi ocio. quæ nihil niſi, ſalta-
 re canere, fides p̃ſare didicerūt: quæ præterea oculis ſuis
 auxerūt: matrū præſerti obſenitates, et imūditias. Haſce
 q̃ fide, et integritate eē putas erga maritos? Illabūt ſi q̃dē
 tāq̃ uenenata nellis mētib⁹ parētū exēpla: idē rariorēt q̃
 reris ē hymenealis hōeſtas: q̃ q̃ eas uelēmēdatis iſtituat
 morib⁹: uel ſctō inuitēt exēplo: parētes ſimul ratiōres ha-
 beāt. Prodeūt poſtea i publicū: quæq̃; et p̃catiores apta frō-
 te, diſiecto grefſu quaſi pudicitia ipſæ cōſecraſſe uideāt. Et
 quæ ſecretū itra cubile probra geſſerunt: quum uestem in-
 duerit: illi contexiſſe, atq̃; occultaſſe exiſtimant. Voſq̃; ea
 uanum uulguſ, ita ut cernitis, uera ducentes eſſe arbi-
 tramini. At ego nihil ac res ſe habet de eis iudico. nuda em̃
 hic oīa: atq̃; apta ſūt nō ueste hic tegūt maculæ: nō palio ob-
 nubūt ſcclera: exertos oēs, ac nudatos: rerūq̃; oīm uacuōſ
 p̃rſus huc igredi oportet. Quicq̃d i uita male tētātū ma-
 leq̃; actū ē: hic frōte corā ipſa demū geſtatur: diſpoliatur.

LUCIANVS

ostentatur: quare non mirum tibi uideatur, si quorūcūq; nota habeo crimina. Qui quorūcūq; etiam nudas ita ut prædixi transueho umbras: q̄s promde ingentē uideo earum turbam quæ quum impudicitiam longe apertam ostēdant suam, pudicissime tamen in uita habeantur: Quantas secum in maritos fraudes gerunt: quot simulationes, quot prodiones: quantam ypocrisim, quot aliorum obsecnos amores, quot pollutiōes: quot suppositos partus: quot mentitas enutritiones, quot alienis seminis susceptas menses. At quod ridiculum magis est: lugēt postea ignari mariti: hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cōtūs: Et predicant quasi pudicitie principes. Statuunt mausolea plurimi quoq; epigrammata condidit orationes scribis, et p̄nunciari curant in laudem, ac memoriam, castitati, fidei q̄ earum sempiternam. An hæc tristitia Et anara esse censēs palinure? Et an comparationem ullam habere putas cum his nauitarum: quæ ea feneritate: Et acrimonia recēs fusti: ut cætera læta: fausta delitiarūq; plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. Pā. hanc equidē tanta in ciuitatibus: priuatisq; domibus, quanta modo enumerasti mala: regnare credidissē. Cha. ita p̄ficit inexpertos sermonem aliquādo inire cum his: qui multarum rerū usum: atq; experientiam habent. Pā. ita fit. Cha. quid si animaduertas labores: quos p̄ferunt nautæ: corpori magis q̄ animo infensos ire concedes amplius etiam in sententiam meā. Nam huiusmodi res duræ assiduo quodam usu, Et assuefactione mitiores fiunt, Et quodāmodo domant: quas nero ego memorauī: quum animum magis affligunt: non ita usus Et assuefactio mitigare: atq; edomare potest.

Pā. consentio

Pa. consensio tibi iam : gaudeoq; in eā lucem te illustrans
te peruenisse, ut intelligam tam magnam aliorū, & mas
iorem etiā q̃ nauarū miserā. Sed illud non possum intel
ligere: quin principes saltē: ac magni uiri: nō dicā nautis:
sed ceteris insuper quibuscūq; mortalibus beatiore sint.

Cha. Cur. Pa. qm̃ oībus abundet: atq; affluat bonis. Cha.

quibus. Pa. honore: gloria: opibus: delitijs: amicis: potēta

tu: imperio. Cha. hīscē? Pa. hīscē & multo pluribus. Cha.

erras. Pa. error ē hoc optassem in uita mīhi. Cha. deliras.

Pa. maluissē ita delirare q̃ tua cū sentētia sapere. Cha.

quid si nihil illis miserius? Pa. quid si nihil beatius? Cha.

haud unq̃ hoc mīhi demonstrabis. Pa. nō tibi ij beati uiden

tur: qui q̃quid ad explēdas uoluptates optari potest: asse

quuntur. Quibus cōtinuandī: cubādī: ungendi: lauādī. Ine

lēdī: uenādī: aucupandī: ad oēm nitor ē: atq; facietatē sem

per facultas sit. Quibus quotquot uelint cōcubitus fornicis

harum: quotquot uelint arua equi, canes, quibus tot sunt

serui, tot exulta palatia: tot munitae arces: oppida. Qui

tantum possideant auri, gemmarū: uestiū: suppellectilis q̃

bus audiant omnes, adsurgant: inclinent: quos populi ues

centur: timeant, laudent, decantent. Qui leges dicant: mā

dent: exerceant: proscribant: puniāt: extollat amicos, uis

dicent inimicos: trucident rebelles. Cha. non est tam mas

gna, ut existimas, palinure eorum beatitudo. Nō parit cer

te fastidium tanta bonorum: continuatio tantaque affluē

tia: neque sapit tantū: quae non aliquando intermittitur uo

luptas? Praeterea quomodo eos tu beatos iudicare potes,

qui tantis opibus: atq; delitijs suis nunquā fruuntur cum

iocunditate: nunq̃ cum gaudio: quae in tanta rerum copia

nunq̃ exhilarent se, nunq̃ releuent animum nunq̃ exultent. Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes: tristitia tamen semper obducantur, solitudine premantur: anxietate torqueantur. Non tibi multa optabilior uidetur priuatorum conditio: quorū & uita securior, & uoluptates etiam: si mentem intendas: maiores sunt. Quos summa semper conditio hilaritas: mulcet festiuitas, explet alacritas. Quantam putas afferre delectationē cōmunis: quæ cū uxoribus & filiis uita: exigitur. Dum cubant tute, uescuntur late: iocantur modeste: q̃s dulcem esse arbitraris amicorū inter se: & equalium parem uitam: domesticum usum: frequentem conuentum? Quid eorū amore suauius: confabulatione gratius, curis melius, atq; commodius? Quantum credis letitiæ: & exultationis habeant eorum conuiuia, iudi, cantus solationes. Quantum dilatent animos: & permulceant, quantum emanet mellis: cuius nec stillam principum aliquis degustauit. Pa. haud intelligo charon hanc: quam refers regum tristitiam: atq; anxietatem: qui inter risus tantum: blandicias: iocosq; uersentur, quibus semper psallatur cantetur: plaudatur: & quicquid ad transigendum hilarem uitam excogitari potest: exhibeatur, Cha. etiam ut uideo iudicas palinure quæ oculis tantum patent quo errore decepti mortales plurimū seduci solēt: sed quod certum afferre possunt iudicium exteriora corporis, quæ uelamenta quedam magis sunt ueritatis. Aut quid certi pmittere & ostentare potest frons hominum: quæ plures q̃ protheus species mentiri: atq; in plures mutari queat. Cōsiderande sunt secreta animi fibre: perscrutande sunt interiores mentis latebræ: quas si peruidere ita ut frontē pos

Jes: prohdolor quantam ibi malorum turbam: quātam for-
midinum: atque strepitationum aciem introspiceres. Quot
angores: solitudines, suspitiones, quot pestilētes morbos
& perturbationes: quāta aperirentur ulcera: quot plagae &
caedes, quot insidiae, quot enses: & telorum infinita gene-
ra: quae nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos: nec
opulentiā dulcē: nec imperiū iocundū, nec delicias: iocosq;
letos esse permittant. Pa. nesciebam adhuc haec eorū, qui
dominantur mala, sed cur illis contingant tanta nō capio.
Cha. contingunt tanta propter graues inimicitias, acera
baq; odia, quas continue cum finitimis ciuitatibus, cum
subditis sibi populis cum sibimet ipsis etiam gerūt. Quo
fit ut ingrauescētibus odijs, incrementibusq; iniurijs, qui-
bus quotidie afficiūt quēq; necesse sit illos torqueri & affli-
gi grauius, confidere nemini, suspicari omnia possunt,
extimere muscas etiā (ut aiunt) uolantes gaudere & leta-
ri nunq; tristitia & maerore detineri semper. Pa. Adduc-
cis me facile, ut credam suspectas eos habere finitimas ci-
uitates, cum quibus et infensa odia confiteor propter con-
tinua, quae exercentur bella, & dominandi libidinem, qua
plurimū incendūtur. Cū suis uero, quibus iperāt populis,
nihil accipere possum nisi amorē & dulcissimā pacē. Porro
si cū finitimis sint inimititiae, si oriāt bella. ac demū etiā
augētur iperia subducūtur oppida, profligātur acies: spo-
liātur & captiuātur hostes, populiatiōes magnae fiūt tro-
phaeis decoratur patria, uictorijs celebrāt triūphis extol-
litur. Ob quae & principum gloria, et urbium ornatus,
& inimicorum timor & populorum inter se leticia,
atq; erga principes fides, & amor crescit. Cha. at tana-

LUCIANVS

tum narras quæ prospera sunt, & læta ac quæ frequentibus accidunt aduersa & tristia pretermittis. Quasi semper eos putes debellare hostes, potiri uictoria, triumphis exultare: nunquā uinci, p̄sterni agros suos populari bona sua diripi. & e suis se oppidis deici: sed maiora hæc prætereamus: de minoribus tantum dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum, & cædes sustineant comperies longe maiore damno quā lucro partas eorum uictorias constare: discussaque ratione decessisse plus illis quā accessisse. His addicias: ut popularium etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas: quod ad inferenda bella: & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu: munito nauigio, longe armorum & machinarum præparatiōe: quæ quum magno & inestimabili constant sumptu: nec propriū suppedient redditus necesse est nouis neccigalibus nexas re populos, nouas inducere præstationes, nouas angarias augere tributa multiplicare onera: exhaustire res omnium, exadi mar supia: imo uiscera pauperū: paruos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit ut quum inuisos manifeste se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque. Nullius fidei: nullius amicitie credere: cōiectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malum factorum conscientia, ut quos iniuria affecit, nunquā reuocari in amicitiam: nunquā mitigari, & ad ueniam moueri posse putet, proinde magis insurgitur, grauiores initur iniurias hunc, proscribunt: illum carcere includūt. Quorundā patrimonia publicant, alios iugulari: aut strāgulari iubent uoluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis leserunt malis cognitos affines, amicos, socios

seruos quasi fidei suae diffidentes persequuntur. Tum ceteri qui chariores etiam uidebantur: exempla aliorum praeponunt sibi, acuiuntque ipsi non minus odia. Nam non minus rebus suis: ac salutis suae timent. ita pedetentim ciuitas omnis indignatur, obmurmurat rapitur ira, odijs incenditur coquit nouas cogitationes, noua concilia molitur: Mox eo deueniunt: ut haec intelligentes uideant, quantae ruinae, quantoque precipitio subiaceant: quae tenuissimo quasi quodam filo pendeant imperia sua. Tunc cernas eos pallores, tristari, consumi, expauere, omnia torqueri scelerum suorum conscientiae: quae prima est poenarum omnium. Timere hostium insidias: ciuium, conspirationes domesticorum perditiones oppressorum uindictas. Tunc securum nihil existimare nisi quod ui ac ferro tueantur. Propterea non credunt se tuto: cumque non ministris, non necessarijs, non germanis quorum maiorum etiam quae aliorum auctoritatem magis formidant: arcent se ab aspectu et presentia omnium: cingunt se fossis et aggeribus: claudunt se arcibus quasi ad perpetuas damnati carceres, custodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis, ut obsideri eos putes circumvallatur. Nihil illis dulce: nihil sapidum, nihil iocundum. Dormiunt cum magna inquietudine: cum maiore etiam uigilant. Terret illos conuentus hominum, angit sollicitudo, timet colloquia, timet salutatioes: timent dona, suspecti illis aditus, suspectae sellae, suspecti cibus et potus, qui nec etiam nisi praegustati, sumunt, suspecti pellicum et item oxorum thori. Quibus mirum est, cur sine cuiusque praegustatione congregantur, ipsos uero, quorum se custodie commiserunt, non minus extimescunt, quibus quam carere nequeant ob tutelam suam ergo magis augeatur eorum timor et miseria quo armatos pra-

firmiore illos presidio esse necesse sit, quare alienigenas,
 & barbaros homines, atq; abiectissimos quosq; sibi debis
 gunt, eosq; frequentius comitatur. Deijciunt sepius, ac ex
 terminat quo salutis sue (& si nō alia, at saltem hac via) cōs
 sultum ire possint. Quid foedius & ignauius dici queat q̃
 hominibus immanibus flagitiosis se committere, suos uer
 o prudentes: sobrios, iustos spernere, atq; deuotare. Quā
 ta ista tyrannorum foelicitas quos continuus & ingēs sem
 per angore afficit metus: quo non modo animi grauiter ex
 cruciantur, sed cuncta insuper dulcia mundi dona fugant
 & dissipantur: quanta istae eorum deliciae: quanta gaudia
 qui tranquillitatem nunq; & pacem sibi: ne dicam popu
 lis suis: aut hostibus concesserunt expertes: omnino tā san
 ctissimi atque omnium dulcissimi boni. Quae nam ubertas
 ista bonorum: qui distracti aliunde neq; sciant, neq; uisunt
 neq; pertractent neq; gustent unq;. Quanta ista imperij
 bona: quae quum ipsi uidere: & attrahere non possunt: cō
 iectant necesse est aliorū cura & gubernatiō: ignari rerū
 suarum: nescij omnium ferme quae sub se gerūtur: fraudati
 ti quotidie: & decepti ab his praesertim, quos praeter cete
 ris hauserunt, quibus tamen quum se credant, quot innoce
 tium criminationes: quot facinorosum falsas cōmēdatiōes
 audiūt. Quotiens eorum fidē sequuti bonos pro malis mas
 los pro bonis ducunt, atq; hos beneficijs, illos poenis affi
 ciunt. Quodq; grauius est, quoties ipsis etiā uidētibus: hi
 quos tantū extulerūt p̃ sententia sua in foro quosq; ledunt
 concutiunt: opprimūt, atq; dilaniāt. Quid mirū: si exarde
 scūt postea populorū odia: si labefactatur postea eorum sta
 tus: atque desolat. Quanta ista quāque optāda imperia: cū

quibus & seruitutem pessimā degant: subiecti tantis perturbatiōibus tātis insidijs subiecti ipsis etiā, quos sibi subiecerunt: cōstricti quasi quibusdā regni cōpectibus, clausi intra arces: quasi magni alicuius criminis rei: coartati instar ferarū: exclusi ab oī: quæ foris capitur recreatione: priuati libertate, quod est tā dulce & oībus optabile bonū: non hominibus modo: sed cæteris insuper quibuscūque animantibus: cuius priuatione quid est quod tristius, aut infelicius cōtingere possit. Pa. non credis charō bonos aliquos, mitisq; & moderate naturæ tyrannos esse. Cha. immo multos credo: sed tanta est dominandi libido, tantus, ardor, tāta nescio quæ pestis ingenta ut quos semel inuasit sint summa quamuis bonitate præstantes: adeo illiciti eos: illis ciensque deprauet, ut uita potius q̄ imperio: quod iam occupauerunt carere possint: uel ad conseruandum, uel & ad amplificandum contendunt unguibus dentibusq; ac propterea nemo est tā bonus tyrannus, cui conseruationis, amplificationisq; suæ gratia multis nō magnas inferre iniurias: atque ob eas illatas nō plurimum timere, plurimas ue pati anxietates cōtingat. Pa. miror eur tātis in malis: quæ plane ita ut narrasti uera esse puto: appetāt tātope mortales imperiū, nisi id fortasse faciūt cupidine honoris, & gloriæ. Quid nimiū tā præstans atque excellēs bonum tolerabiliores reddit, tātas quas mō exposuisti misérias. Dulce quippe est mādare alijs: præferri omnibus: cminere præcellere, uenerari, timeri: suppliciter exorari, assurgere sibi, uia decedi, inclinari ceruicem, flecti genua, audire laudes suas, & rerum bene gestarū decantationes. Quæ quū & diuina numina plurimū capiāt: facile itelligi pōt quātū

LUCIANVS

Et his quoque mortalium mentes capiunt. Cha. quæ tantum capere potest tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio: qui se certo inuisos omnibus esse sciunt a quibus, silaudentur: si audiatur: si assurgatur: atque incuruetur intellegunt palam uel assentationis, uel timoris causa id fieri. Quare non est ita dulcis: ut putas: huiusmodi honoris et gloriæ extersio, magis quam exhibitio. At uero dulcioris est, qui in priuatos homines ab amicis et beniuolis honor exhibetur propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem uirtutem. Vera ista gloria: uerus iste honor ac dignus quidem: quo et diuina numina capiunt. Pa. nullam ergo uideo causam: cur tantopere imperia desiderant: desiderataque conseruent nisi quod habendi cupido: qua tantum trahitur humanum genus: in his maxime explet. Quo enim quisque plus auri: agrorum: edificiorum oppidorum acquirere possit: nullo parcat labori: quantumque suis magno et intolerabili: neque ullus tam amarus labor: qui propter questum et maiorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant: super omnes et beatiores uidetur: licet cetera eis tristia sunt atque penacerba. Cha. neque istud quidem affert ullam beatitudinem: nam in primis non efficit diuitem maior abundantia sed minor cupiditas. Qui enim paruo contentus est: tantum cupit: quod necessitati uitæ sufficiat. Is abunde est locus propter honestum quod facilius implere potest desiderium: quod quum et impleuerit liberatus est ab omni qua alij rapiuntur habendi anxietate. Qui uero quantum libet diues plura concupiscit pluribus indiget: quia perseuerante acquirendo in faciente efficitur minus uoti compos. Quo

enim magis crescit multarum rerum possessio: magis etiā cupiditas, neq; finem unq; habet uorago illa cupiditatis. Deinde nō est iudicāndus quisq; uel locuplex multitudine: uel pauper paucitate diuitiarum: sed uel uerū magis impleto uel necessitate. Nā si multitudinem excedunt sumptus: quomodo potest is credi diues qui minus habet q̃ necesse esset, quā equum necessitatem sepius magnam patiantur: qui tantam imperij molem administrant: indigentiores etiam putandi sunt priuatis hominibus, quibus licet tenues sint opes: at necessitatibus saltem suis uel pares uel superiores. Taceamus graues, quas quotidie expiationes uel rapinas pferunt a quæstoribus suis: Et ab his maxime quorum fieri magis credunt: qui quo maiora etiā nati sunt imperia: eo maior antiq; furta maioremq; proinde rerum suarum diminutionem patiuntur: a quibus priuatos saltem homines liberos esse constat. Qui Et diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, Et attentius omnia intueri possunt. Dicamus uero curas Et labores, quos in administrandis tantis opibus: gubernandoq; tanto potestate tolerare eos oportet: quorum fortiores q̃ herculus humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam q̃ argi oculos ad tantam rerum uarietatem preuidendam: atq; distribuendam: plura quoq; q̃ Iani: aut uertum capita ad intelligenda: examinādaq; tot ac tāta cum hostium: tum populorum suorum: quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi uis: quæ nō debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo quæ non remittatur? Cuius est tanta ualitudo: tantum robur: qui se tam uasto curarum ponderi parum aus

LVCIANVS

deat polliceri? Cuius est adeo æquabilis: & moderatus animus? adeo perseruas: qui tam multis tãq; continuis laboribus nõ defatigari, non quassari nunq; atque infringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantũ: qui hæc ultisima loca colimus loquamur. Verũ putas palinure beatiorẽ esse uel me: qui pauperrimus sum omnũ: qui nihil præter hæc quæcernis pusillã litrem possideo: uel plutonẽ tã latitãq; immẽsi regni tyrannũ: intelligo: & si taceas quale de hoc sis iudiciũ prolaturus. Crede mihi minime meũ cũ suo statu cõmutarẽ. Pa. quare. Cha. qd letus ago: et summa animi gete. Nõ ullius rei ullã gero nisi trãsuehẽdi hæscẽ huc descẽdentes animas: & conseruãdi incolumẽ hũo fasellum meũ sollicitudinẽ in qua dicã tibi quicqd est: qd me grauet. Quum enim propter uetustatem fatiscat alie quando rimis: curare me oportet ut restituatur integritas ei suæ. Quare cũ cõsuo sæpius & obstruo: si quid rimarum est: hæc omnis mea cura est: hic omnis labor. At Pluto cum tantis diuitijs suis: ac regno tãto nunquã letatur, nunq; quiescit: tot curis carpitur: quot repletur hic umbris locus implicatum semp habet ubiq; animũ: hinc fertur: illinc rapitur: omnibus intentus locis: omnibus occupatus minisfris: huic mandat: illum terret, alios acciri iubet metũ illi omnia incutiunt: nunc terræhiatus, nũc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas phœbi: ne ulla ex parte irradiet regno suo. Sæpe & fulmẽ magni fratris: ne penetret auerna atq; labefacte: quotiens uidi ego illum dum rebus suis timet iniectum summo curru peragrarẽ oẽm hanc regionem: lustrare fines: scrutari omnia diligenter: ascendere etiã in superũ orbẽ: circuire terras puestigare

quā cuiq; periculū perferre posset nihil oīno incauti et in explorari relinquere: quē quū multis in locis: ut maxime ea solet efficere in terris siciliæ: quē magis etiā eū terrēt propter magnas reluctationes Thiphœi gigantis, quibus totā cōquassat illam patriā. Nō postq; ipse ausus fuit bella inferre cælo: iniecere superi eius corpori trinacriā, sub qua ab oībus undiq; mōtib; pressus et grauatus conatur. sepe se attollere impositaq; sibi reuicere. Proindeq; magnos cōcitāt motus, ac tātos quidē ut hæc loca nostra cōturbat grauiter: et tremefaciat: cogita nunc q̄ leta et optanda sit fors huius inferni tyranni, cuius tot diuidit animus curis tot propellitur, tumultuationibus. quē tot oporteat precauerē pericula tot dispēsare ministeria: oīa per censere. oīa corrigere: oīa uel ipse gubernare: uel alijs gubernāda cōmittere. Attēde rogo et uel ex hoc uno collige ei⁹ felicitatē. Nā si me deficere cōtigē, huic nauiculario misterio quā ita necessariū ē: ut uides, necesse ēēt eū uices meas subire: ne aliqñ deficiente portitore regno suo male succederet. Pa. hoc pfecto nō mō uerū eē uideo: sed māib⁹ et ipsis (ut aiūt) tāgo. Nā ea nocte: q̄ alias sōno grauatus e puppi i mare excussus fui: id cōtinuo sensit aeneas meus q̄ errātē sine magistro nauē itelligēs gubernauit eā tota ipsa nocte: nō indignat⁹, q̄ quæ sceptrū gestare solebāt. remū et man⁹ atra tractaret. Cha. de magno ei⁹ germano nihil loquor nō melatet quātos. et ille labores ac curas sustinet. S; id præcipue scio quū temeritate phatōtis tot⁹ pene orbis cōflagrasset: q̄tū tūc regno suo tūit: q̄tū tota cæli mœnia circuit: et ne qd labefactū uirib⁹ ignis corrueret: explorauit. Prætereo tertiu frēm moderatorē undarū, cuius pte ēt: ac maxie cu

LVCIANVS

re non facile explicari possent, sed praesertim quae sub illa quoque phaeontea conflagratione ad summum poene usque exitium cum toto regno suo eum affecerunt. Pa. de hoc possum: quod oculis meis uidi, afferre testimonium, uidi equidem tempore illius, quae supra retuli horrendae apud siciliam tempestatis commotum grauiter neptunum, et ex alto prospicientem uocasse ad se euntem, et zephyrum increpatis acriter eis pro tanta suscitata tempestate, placasse ocius omnia atque tranquilla reddidisse quod argumentum praestat mihi euidentis plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quod omnia in latissimo imperio suo paria sunt curarum suarum. Cha. dic oro palinure, putas ne iam beatam esse tyrannorum uitam. Pa. minime. Cha. optares ne uiues eorum forte? Pa. ut quid optarem, in quo nihil omnino optandum esse manifeste intelligo. Cha. ergo certo eos arbitraris miseros. Pa. non miseros modo, sed omnium etiam miserrimos. Cha. mirum quod modo eos tanta frui beatitudine praedicabas. Pa. quid mirum si caecus laudet tenebras, quas postea luci restitutus damnet. Cha. uis ut et alia eorum mala tibi referam? Pa. restant item alia. Cha. et alia, et grauiora. Pa. quid audio grauiora, haud unquam istud credam, posse his, modo dixisti grauius aliquid addi. Cha. credes quam audieris. Pa. dic ergo. Cha. uides ut appropinquemus iam ripae, non possum longiora tecum iam facere uerba. Pa. rogo te mi charon, ne fallas audissimam expectationem meam. Cha. an ceterarum umbrarum quas in litore reliqui audissimam etiam expectationem uis ut fallam? Pa. num diu moraberis perge o mi charon. Cha. immo diutius quam soleo demoratus sum sed lentus etiam nauigavi propter te, cuius fabulatio delectabar. Pa.

age ergo ut facis lentiorē protrahe navigationē, ut quæ re-
liqua sunt dicēda psequi possis. Cha. ea tandē tanta est tibi
audiendi cupiditas? Pa. tanta. Cha. morē tibi gerā qua
in re illud te scire uelim, q̄ plurimum miserā reddit mortā-
lium uitam instabilitas scilicet & ruina rerum. Nam cer-
tum nihil & permanens in uita quisq; sibi polliceri queat.
Quomodo is beatus censebitur, cuius summā quātūvis &
plenam beatitudinē minima omnis disturbatio uiolare &
auferre potest, sano quum omnia apud mortales infirma
atq; mutabilia sunt. Nulla tamē infirmior fors est, atq; ma-
tabilior q̄ tyrannorum, quorum etiā quum maior sit exal-
tatio & sublimata, magis status altitudo, magis est proin-
de (quum mutari eos contingat) casus & ruina. Inde tan-
tæ tyrannorum proditiones, euersiones, trucidationes, ut
nemo eorum fere unquā euaserit, qui non uel regno depul-
sus, uel ueneno necatus, uel cruēta aliqua & pessima mor-
te cæsus, uel percēptus sit. Qui talem eorum uitam optabit
qui pro modici tēporis felicitate (si tamē illa felicitas apo-
pellanda sit) tam tristi postea, tāq; amaro fine cōsumatur.
Horret animus dicere, nam ne credas his tātum mortales
subiectos malis esse sensimus, & horum magnam partem
aliquando nos inferi, licet tam ualida nobis, & munita sit
ciuitas, tam firma, & præpotēs, atq; omnibus undiq; præ-
sidijs circumsepta. Nō possum sine dolore meminisse illius
diei, qua hercules heros ille fortissimus hæc regna penetra-
uit perfrēgit fores inuasit regem: exterruit reginam, quā
& ante socij eius rapere adorti erant, abstraxit cerberum
uinctūq; & cathena cum magna ui in orbem duxit, cōces-
sit loca omnia, trepidare omnes umbras, atq; ipsos iudices

LVCIANVS

fecit me quoque non modicum leſit, quem erepta cimba cō-
 to hoc meo percuffit: impalſumque graniter in mediā pas-
 ludem exturbauit: timui equidem: tunc deſolatum iri bara-
 trium totum: credidi tunc ſupremū plutoni finē adueniſſe
 regni ſui: neq; minus illum cum coniuge in prædam duci
 ad ſuperos quā tartareum canem: ſed paulo humanius cū
 eo actum eſt: quæ opinabar. Nam tādē ſibi, ac regno ſuo
 bene cōſultum eſt: neq; tamen ita conſultum eſt, quin tri-
 plici cuſtode ſuo, q̄ tam pernecellarius: erat ſpoliare ē: q̄ ſi
 opinionem meam, que cōis erat, ſata cōæquaſſent, tūc cer-
 nere fuiſſet uerū. beator uel meus uel plutonis tanti regis
 ſtatus eſſet. Ego quidē nihil ambigo: priuatus fuiſſem hac
 manucula, hoc enim habeo tm̄: qđ adimi mihi poſſit: priua-
 tus etiā fuiſſem rege meo: ſed quotquot alios uoluſſem re-
 ges ꝑculdubio inueniſſem: q̄ miniſterio meo indigētes ſer-
 uitū meū perlibenter ſibi delegiſſent. Et fortasſe hoc lu-
 cri feciſſem: q̄ pro uetuſta Et attrita: qualem hāc intueris
 nouam mihi Et magis ſolidam lembum acquiſiſſem. At
 Pluto quantas opes quantos honores quantum regnum
 amiſiſſet. quantam in egeſtatem: quantam in calamitatem
 deciſiſſet. Qui neq; par quam aliū: regnum uti parē ego
 uel meliorem nauim, neq; parē aliū ſamulatum uti pas-
 rem: ego uel meliorem dominum inueniſſem. Excedo iam
 modum dicendi, ſed ſi tempus ſineret narrarem, Et
 quibus olim curis uexatus, quantoq; timore percuffus
 propter bella gigantium fuit ſummus olimpi rector cu-
 ius narratio maiorem etiam augeret eorum: quæ ſupra
 dixi malorum, confirmationem. Palinurus. haud opus
 eſt exemplis mihi, nam nemo mortalium fuit qui maior

ra quæ ego unquam uiderit eorum malorum exempla. Quid enim
 extitit his temporibus troiano rege maius: quid opibus suis
 cumulatus: quid opibus munitius et pulchrius: et quid
 demum exitu tantorum bonorum tristius: quid crudelius
 quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum et longum
 bellum: tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit euer
 sam funditus et incensam urbem. Vidit latrantem coniugem
 captiuam nurus et filias populatione tantarum di
 uitiarum: ipse quoque: quod ultimum restabat: illi senectus
 sue solatium: Pyrrhi ense confossus: et crudelissima
 morte consumptus est. Cha. quis melius me hæc nouit:
 qui cunctos hac scapha transuexi: a quibus et omnem cala
 mitatem suam seriatim perdidici. Notus est abunde mihi
 priamus cuius cognito acerbo casu non potui non dole
 re. Notus est troilus: noti hector et deiphæbus: nota est
 cætera tot filiorum ac nepotum turba, noti innumerabi
 les: qui illo bello perierunt. troiani: pariter et grai duc
 ces. Nota est infinita: quæ tunc occidit populorum ma
 nus. Nullo memini tempore longiorem intersectorum
 multitudinem huc descendisse quam illo: quo ita lassatus
 fui: ut præ multitudine omnibus transuehendi minime hæc
 cymba sufficeret. plane quid opus est tibi monitore ad
 aperiendas eorum miseras: quas tu subiectas oculis tuis
 habuisti: quod si pro angustia temporis liceret (iam enim
 uideo propius nos applicare ripæ) narrare et millia aliorum
 tyrannorum: ex quibus cresceret etiam magis tibi opinio eorum
 calamitatis. Nam illud possum: quod certo scio tibi uerum
 confirmare: nullum fere me uidisse unquam tyrannorum huc descen
 dentiū (descendunt porro omnes) qui non: uel alicuius ueneni

LVCIANVS

infectionem: uel magnas ulcerum cicatrices: & sanguinolenta alicuius mortis horrida signa praeserret: ita mirum est uidere tot ac tantos necatos confossos cruciatos: trucidatos. Pa. quis nunc se tantis in malis tyranni nunquam esse optabit? quis imperia assequi quæret: quæ iam certius certo cognosco magis fugienda etiam quam medusæ caput. Cha. audisti quibus apud superos tyranni males torquentur: sed si intelligeres: quæ hic apud inferos grauiora etiam illis parantur: perhorresceres: & longe magis eorum sortem. Pa. ergo & alia hic tyrannis parant. Cha. credis palimure scelera quæ patrant mortales: hic aliquando impunita esse? Pa. hoc modo animaduertebam. Cha. animaduertendum est igitur tibi quodcūque in uita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis poena puniri. Nam ut capias quod dico: situ palimure artem tuam nauticariam uiuens male exercueris, si in dominum tuum mali quicquam: uel cogitaueris: uel commiseris: si inausiciens dicto suo extiteris: inuenies hic tibi preparatas his: quæ deliqueris similes poenas. Pa. nihil profecto: charon scio: quod male egerim uel in dominum meum peccauerim nisi somnolentam illam dormitionem meam: qua negligenter certe qua debebam me gessi. Nam magno in periculo nauim simul & dominum: quem uehebat meum reliqui: nisi uigilantior ipse & cautior melius sibi consulisset sed poenarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in uita recepi. Cha. recipes etiam in morte. ibis enim quum enasui te demisero ad seueros iudices nostros. qui examinant, & censent delicta omnium. ducent quoque te in examinationem: scrutabunturque crimina tua. Videor uero uidere qualitatem indicabunt

dicabunt poenae subiiciendum. Pa. quali? Char. parē peccato tuo tibi poenam statuent: nam quum somno peccaueris: eterno etiam te somno damnabunt. Pa. dormiā ergo in aeternum? Cha. ita puto: nisi grauius sit aliud peccatū tibi. Pa. sic mites habeam iudices: ut non sit grauius aliud mihi. Cha. nullam ergo nisi somni poenam patieris. Pa. nō hēc grauis poena mihi uidetur. Cha. neq; asinis etiam: & bobus: at magnis: & excellēti aliqua uirtute praeditis uiris grauiſſima exiſtimatur. Pa. quas uero die poenas perferent tyranni? Cha. audis tot clamantes & lamentantes uoces: tot orificos planctus: tantū stridorem ferri: tot tractus cathenarū. Pa. delectabat me adeo ſermocinatio tua: ut his minime animū intenderem. ſed quid audio tam triſte: atq; horredū q̄ prae horrore poenae aures meae ſuſtinere nō pōt? Cha. ſūt hēc quae audis tormēta tyrānorū nā cū illi i uita carcere quēq; incluſerit ſpoliauerit: flagellauerint, trucidauerit in ſummū luctū: i ſummā egeſtatē, et calamitatē deduxerint: damnati ſunt etiā ab incorruptis iudicibus ad perferendas pares poenas. Ideo teterrimis quoq; carceribus incluſi: ſpoliati: flagellati: rotati: ceſi membris, ac mille atrociffimis mortibus cruentati: tantos edunt quantos audis gemitus: tantum luctū: tot ac tantos reboatus: clamores, atq; eiulatus. Pa. dic etiam mihi Charon: an his poenis plectuntur q̄ magni: atq; primarij tyrānis aſſiſtunt. Cha. prorſus hiſdem: nam ſuaſu. & conſilio eorū maxime comittunt tyrāni ſcelera ſua. Pa. an & in uita illi beati. Cha. non ſecus ac tyrāni: quibus aſſiſtūt: nam hiſdem quoq; malis ſubiecti ſunt: eadē enim ſunt in eos populorum odia, maiora etiā inter ſe eadē curae: eadē pe-

rculdet quod miserabilius est: deiciuntur saepe a tyrannicis
 suis, & uel carcere, uel morte aliqui pessima afficiuntur.
 Pa. tanta est ergo tãq; generalis omnium calamitas, nullam
 uero prorsus esse putas hominũ sortem que beata duci pos
 sit. Cha. immo beatos aliquos non nego fuisse mortales
 sed perraros tamen. Pa. quos perraros? Cha. qui amore uir
 tutis & litterarum cõtẽpserunt cetera mundi bona. Quĩ
 se innocuos: pueros, castos, integros, incorruptos, cõseruã
 tes extulerunt animũ altius ad gustandã diuinã excellen
 tiam: humana quasi sordida: & abiecta relinquentes. Nã
 uirtus per se tam dulcis, tamq; iocundores est, ut incredi
 biles amatoribus suis afferat uoluptates. Tam nobilis &
 prestans est eius possessio, ut summa quadam ubertate dis
 tet possessores suos. Quã quere est assequutus, nihil præ
 ter litterarum studia dulce, nihil præter dei cognitionẽ has
 bet amabile. Quĩ tãtum prædulcia sibi bona stabilia: per
 petua, incorrupta præeligit: custodit, amplectitur relique
 uero mundi supremo tandem gustu amara infirma, momẽ
 tanea: corruptibilia fucõ mendaciora: hilo maiora: billa ie
 uaniora: papis uolantibus leuiora: fugit, contemnit, abiicit
 cõculcat. Cõtentusq; se ipso ac honestissimis: suauissimisque
 studiis suis totum nihili mundũ ducit: ruentẽ etiam nõ for
 midat. In his recreatur: refocillatur: letam, & iocundam
 agit uitam, ridet tantas hominum: tãq; stultas: & ultro se
 bi quæsitã anxietates: tot ineptias, tot cassos labores: tot
 inanes curas, nemini nocet: nemini molestus est. Laudat
 eũ, oēs prædicat, admirantur beniuolentia cõplectuntur:
 fauore prosequuntur, q̃ uere hic beatus est, qui consciens
 sue sue inocetia, & integritate fruitur. Quod primũ est

Et dulcius oibus bonus, securusq; sui nullo timore angit,
 nulla angustia torquetur, non timet larga (quibus caret)
 quasq; nihili facit diuitias sibi a potētoribus eripi. Non timet
 a quocūq; se ledi: qui nec quēq; se lesisse certo itelligat
 q̄ uere hic fœlix est, qui tot: tātisq; semotus curis, et peris
 culis: tātārū uacuis pturbationū, sibi semp, alijsq; iocūdus
 letet semp et oibus quotquot sunt mundi honestis, et his
 etiā, que cœlibū cōmunes sunt perfruat̄ uoluptatibus, et
 humanioribus sanctioribusq; deditus studijs contemnat
 omnia, cōtēnēsq; omnia possideat. Nā is possidere oia uide
 tur: nō qui oibus abundet: sed cui nihil deficiat. Porro illi
 nihil deficit, qui nihil concupiscit. Concupiscens autem ni
 hil: contēnit omnia: contēnēsq; ita id assequitur. quod desis
 derat. Desiderio non suo ea demū uera et sola beatitudo:
 beatorūq; omniū plenitudo est. Pa. hi ergo quum nihil mali
 egerint, pœnarū et nihil patiunt̄. Cha. nihil prorsus imo
 propter transactā bene uitam meritum magnum asse
 quuntur. Pa. quod. Cha. uel cœli sunt incolæ cōmunicātq;
 eternū illis cœlestis bonis uel si huc descēdunt: mittunt̄ in
 elisium. Qui locus est quietis: ac deliciarū ubi sedes fortis
 natæ, cāpi aperti, leti oīmoīno pœnarū exptes. Pa. o si mi
 hi ad mortales redire aliquādo cōtingeret: iclamare q̄ ma
 gna possem uoce, admonerē p suo quēq; officio, et digni
 tate, accusare in tantā laborū frustrationē, tantā curarū
 uanitatē: tot corruptas opiniones puerisq; iudicia, sed q̄
 maxime increparē: qui uel magistratu quopiam magno,
 uel imperio ceteros antecedunt, ostenderem tanta, que an
 tea ignorabam: sed te docēte nunc itelligo mala eorū gra
 uissima, dictu horribilia, reuocare omnes a uitijs, ab infestis

LUCIANVS

rendis inuicem, ad meliorem uictum: a superflua agendas
rum rerum cura: intenderem: desiderio uirtutis laudarem:
innocentia: predicare frugalitatem: exhortarer cunctos ad
bene grauiter, castigateque uiuendum: ad se cognoscendum ad con-
temnendum tot caduca: **¶** somni cuiusdam uel umbrae magis
similia mundi bona: inuitare ad honestas artes: ad ingenuas
exercitationes: ad studia literarum ad spem: ac contem-
plationem diuinae bonitatis. Cha. **¶** recte sane sed uides: **¶**
ripam attigisse egredere iam. Pa. **¶** iam egressus sum, ad in-
dices te: placida opto tibi semper navigatione: salue o charon
¶ uale. Cha. **¶** ego ad reliquas umbras redeo: placidos
opto tibi semper iudices, salue o palinure **¶** uale.

Luciani Charon siue speculantes locutores. Charon **¶**
Mer. Mercurius.

Vid rides o charon? quid ne relictis cymba-
is solus admodum ad haec nostra uenisti? cha.
desideraui o mercuri quae in uita sunt con-
gnoscere **¶** quid uiuentes agant quibusue
priuati: cum ad nos descenderint, omnes plorant.
Ex ipsis enim nudum quisque sine lachrymis an nauigauit.
Quonia igitur impetraui a plutone diei unius uacationem
quae admodum adolescens ille thessalus ascendit ad hanc lucem:
oportuneque tibi uideor occurrisse. Scio enim optime te mihi
ducem futurum: quaeque nosti ostensurum omnia. Mer. non
ocium mihi o portitor. nam isui maximo aliquid humanarum
rerum ministraturus abscedo, Irascitur ille facile: quare
uercor: ne si fuero tardus: totum me uestrum fore iubeat:
coniciatque in tenebras. uel **¶** mihi quod uulcano enemat:
ut de caelo in terram deiectus: cenochois altero pede claudis

eans ridiculus dijs manibus fiam. Cha. oberrantē igit me
 super terrā aspernabere: precipueq; cū inter nos magna
 intercedat familiaritas: unaq; et nauigemus et transue
 stemus. bene tamē se se res habet o fili maiā, si meministi: q
 tibi: neq; ut remigis fungereris officio: neq; ut sentinā ex
 haurires iussi unq; cum tamē humeros fortissimos habeas:
 sed stertis tu quidē in lecto iacens: uel siquē nactus ex mora
 tuis fueris per totam cū eo nauigationē cōfabularis. at ego
 senex cymbā trahens solus remigio. Sed per iouē patrē ne
 me deserere mi mercuriole. Verum p omnia: quæ sunt apud
 superos circūducito: ut redeā cum uiderim aliquid. Quod
 si me deseris: cecis haud quicq; interero: nā ut illi errāt et
 labuntur in tenebris. ita rursus et ipse tibi cæcutius lumē
 aspicio. Sed sine te exorē mi cylleni. quoniā non in ingratū
 sed in eū: qui semper meminerit: beneficium cōferes. Mer.
 in me hæc euidetur faba. Video enim qui optime: si tibi dus
 catū præstitero: quā sum habiturus mercedē colaphis et pu
 gnis omnino cædat. mos tamen gerendus tibi est. Nā qua
 quis dignus est pœna, si ab amico coactus aliquid fecerit?
 Verū et enim fieri haud quāq; potest o charon ut uideas
 omnia diligenter, multorum enim annorum futura mora
 est. Deinde preconium facere tanq; ab ioue aufugerim me
 oportebit. Itemq; publicanus æacus ægre feret si ne obolū
 quidem lucrabitur. Verum ut capita rerum uideas: quid fa
 cto opus est consideremus. Cha. tu ipse præcipias. nam eo
 rum quæ sunt supra terram quum sum peregrinus noui ni
 hil. Mer. excelsiore quodam loco nobis est opus o Charon
 unde omnia queas despicere. quod si cœlum posses ascende
 re, non laboraremus. nam ex eo loco tanq; e specula quidā

LYCIANVS

cuncta intueri liceret. Sed tibi quæ semper es inter mortuos
 & deos manes iouis regiam non est fas ingredi, quæ
 propter res admonet, ut aliquem eminentiorem locum in-
 ueniamus. Cha. quæ tibi o mercuri internauigandum so-
 leo dicere ea te meminisse decet. nam quando uis uentorū
 uela uehementer impetit: fluctibusq; unda attollitur, &
 uos nauigationis imperiti iubetis nunc uela laxari: nunc
 contrahi, nunc ea uentis permittere: ego in puppi sedens
 clauo inherens non ignarus eorum quæ factū opus sunt: si-
 lere uos iubeo. Eodem modo tu o mercuri ceu gubernator
 nunc ea facias, quæ tibi meliora uidentur. Ego uero ut lex
 est apud epibatas, tacitus, sedēs quæ iusseris parebo. Mer.
 dicis perbelle iam fileas iubeo. inueniam certe speculā nos-
 bis idoneam, nunquid caucāsus, aut celsior parnāsus: uel
 eminentior utroq; olympus erit commodior? non enim fru-
 stra aspexi olympum, sed tua mihi opus est opera. Cha. in-
 bernam quicquid iusseris faciam p uiribus. Mer. homerus
 poeta ait duos aloei filios quum essent adhuc pueri ossam a
 radicibus euellentes olympo super imposuisse deinde pe-
 lion super ossam ratos per hunc modum posse cælum ascen-
 dere, sed quia Iouis hostes dederunt merito pānas, nos ue-
 ro quum nihil aduersus deos agamus quid obstat, ne mons
 tes montibus superimponamus, ut ex sublimiore quodam
 loco cuncta intueri possimus. Cha. poterimus ne o mercuri
 nos pelion eleuare & ossam? Mer. quare non charon? an-
 censes nos qui inter deos annumeramur illis adolēscētibus
 esse imbecilliores, Cha. minime, sed res uidetur perdifficilis
 factū, Mer. obtusa es ingenio charon: & imperitus: mi-
 nimeq; poeticus: nā homerus poeta celeberrimus duobus

uerfibus afcenfum nobis facit in cœlum adeo facile mon-
tes montibus fuperimponit. Et miror fi tibi hæc monftra
uidentur. qui atlanta cognoueris, qui folus cœlum fufinet
Et quæ in cœlo funt omnia: fed ut atlas ab eo aliquando la-
bore quiefceret: afferunt herculem fratrem illi tantæ mo-
fi fupposuiffe caput. Cha. ego ifta audiui o mercuri, fed an
uera funt: ne nofti tu: Et poete nos negocium noftrū peras-
ramus. Mer. ueriffima funt o charon, nec fapientiffimos
homines ifta finxiſſe exiſtines. Itaq; offam fummoueamus
prius ueluti homerus architectus egregius nos admonet
carminibus: Et fuper offam pelion frondofum. Vides ne q̃
facile ac poetice confecimus hanc fabricam? Eia igitur aſcē-
dam: ut uideam ſatis ne hoc fit an adhuc ædificare oportet.
Pape in loco humili ac depreſſo adhuc ſumus: nāq; ab oriē-
te iuxta ionia lydiaq; uidentur: ab occaſu ſolum italia Et ſici-
lia: ab Aquilone hiſter, ab aſtro creta, nec illa bene appa-
ret. Quare oetam quoq; nobis fummouendum eſt ac ſupra
omnes parnaſum ipſum poni oportet. Cha. ita faciamus:
ſed uide ne ſupramodum opus extollētes una cum illo ruā-
mus: amarāq; homeri fabricam perfractis ceruicibus ex-
periamur. Mer. confide in tuto cuncta conſiſtent, tranſſer
oetam: ſuperimpone olympum. Cha. en tibi. Mer. aſcendo
ruſus bene ſeſe res habet omnia uideo, aſcende iam. Cha.
porrige dextram o mercuri: non enim paruam iubes mo-
lem aſcendere. Mercurius. ſi omnia o charon cupis cognos-
ſcere: nequaq; ſimul hæc duo: ut tutus ſis, Et ſpectandi cus-
pidus: tene dextram. caue ponas in lubrico pedem. Ofas
Itam bene aſcendiſti Et tu: quia parnaſus biceps eſt, come

LVCIANVS

prehendamus utrumq; uerticem: ut sedentes cuncta quod
 mus aspicere: circumspecte iam totam terrarum orbem, Cha.
 uideo terram amplam a stagno quodam peringenti circum
 datam. Video montes: flumina: quae & cocyto sunt et phle
 gethonte maiora homines etiam pusillos, & eorum quas
 si quosdam nidulos. Mer. urbes illae quidem o charon: quas
 tu nidulos appellas. Cha. nequicquam o mercuri elaborasse
 nos nos uideo, & parnasum cum castalio fonte: ceteraq;
 & montes alios transtulisse. Mer. Quod obrem? Cha. quia
 non ueni ut montes: fluminaq; prospicerem: sed cupiens
 res hominum actusq; cognoscere quod tibi scire tunc licuit:
 quando ridenti mihi factus obuia: cur ita effuse riderem
 interrogasti. Audiueram enim quempiam: atq; ideo supra modum
 sum letatus. Mer. quidnam id erat. Cha. uocatus quidam ab
 amico: ad coenam arbitror: cras inquit ueniam: ac inter in
 cedendum a tegula: quae e tecto decidit, nescio quomodo ex
 edificio occisus est, hoc cum aspexi risi uehementer: quia
 quod promiserat prestare: miser non potuit. Sed uolo disce
 dere: ut longe plura & audiam & uideam. Mer. mane lena
 bo ego te huiusmodi cura, lyncemq; breui efficiam cum ab
 homero quaedam, & incantationem: quae ad id accommodet: acce
 pero: atq; interim dum dico carmina: memineris, non te ad
 huc uisu hebeti cernere, uerum apte uidere omnia. Cha.
 dic modo. Mer. iam ex oculis animo ne caliginem: ut bene co
 gnoscas: & deum & hominem. Cha. quid est. Mer. iam uides.
 Cha. Lynceus ille praeme tamquam caecus admodum. Itaq; tu
 me doce: responde interroganti: sed uis ut & ego homeris
 te interrogem? ut scias, & me non ignarum esse homeri.
 Mer. tu remota & nam semper incumbens nosti homerum?

Cha. noli artem nauigandi deridere: quod te haud quaquā
 decet: sed q̄ illū p̄benorim hinc scire maxime potes, nam
 p̄acheronta cum illum nauī transueherē: orta tempestate
 illos uersus canere cœpit: quibus infustum nauigantibus
 iter describit. Neptunus nubes collegit, atq; ab imissē die
 bus mare totum cōmouit trifido tridente: omnibusq; pros
 cellis. Hæc & multa alia cum caneret unda uehementios
 re turbine concita puppim repente irruit: illiusq; pœne
 euertit ui carminum. Cūq; nauis caret ille multa euomuit
 carmina de scylla carobdi & cyclope, nō mirum igit si ex
 tanta uomitione pauca asseruauī. Sed dicas mihi uelim: q̄s
 nam sit ille uir nequam: qui tanta carne suffultus forma
 & corporis magnitudine decorus uertice supereminet cæ
 teros. Mer. ille ē milo crotonitates: cuius de laudibus unio
 uersa pene græcia reboat: qđ uiuum taurum in medio stas
 dio arripuit: atq; humeris tulit. Charon. quāto ego maio
 re dignus sum præconio qui paulo post milonē ipsum cor
 ripiens imponā supra scaphidium meū, qui cū se prostræ
 tum abiectūq; uidebit, palmarum ac laudum suarum me
 mor ualde plorabit. Nunc quia taurum humeris in stadio
 sustinet: nunqđ existimamus putare se ad nos aliquando
 eē uēturum. Mer. in tāto corporis robore non cadit cogita
 tio mortis. Cha. omittamus in presentia risum quem dum
 nauigabimus milo nobis abunde præstabit: quum non so
 lum taurum: sed ne culicem quidem sustinere poterit. At
 quis ille specie, & forme honestus non græcus cœu ex ipso
 habitu apparet? Mer. cyrus o charon filius cābisis: qđ a me
 dis in persas imperium trāstulit: quique nup̄ deuicit assy
 rios: ac babylonem redegit in ditionem suam: & nunc lys

LUCIANVS

ad patrem: cræsusq; regno priuatus uidet futurus olim princeps. Cha. ubinam cræsus ille. Mer. coniice oculos ad magnam illam: altamq; urbem triplici muro circumdatam: sardis ille sunt. Est item ille cræsus, qui aureo strato recumbens uerba facit cum solone atheniensi philosopho: uoluimus nequid inter se confabulantur audire? Cha. quid nunc cræsus: attice hospes uidisti ne diuitias, & thesauros meos: & quantum non signati argenti: atq; auri: & quæ multæ mihi sint opes dic mihi quæ ante omnes homines esse potestas feliciorum? Cha. quid respondebit Solon? Mer. sis animo bonus? non dicet quicquid inuale: atq; plebeium o Cha. non Solon. per pauci quidem o cræse felices, ex iis quos ipse noui: cleobin ac bytonem puto felicissimos extitisse sacerdotis filios. Cha. narrat hic oriundos argis & iugo colla summissi statim postquam ad iunonis eadem: matrem sacerdotem plausstro impositam pertraxerunt una ambo interiere. Cræ. habebant illi primas partes felicitatis dic age quas est secunda. Solon. athenienfis tellus, qui bene beatq; uixit: atq; pro patria mortuus est. Cræ. ego uero o scelestè tibi fecisse non uideor? Solon. Nondum scio o cræse, nisi ad finem usq; uite pueneris, nam quod quis in uita fortunatissimus fuerit: mors est argumentum certissimum. Cha. optime respondisti o solon: quoniam non es nostri immemor: nisi nasymba nostra uexerimus: non putas posse fieri horum uerum iudicium. sed qui sunt quos cræsus emittit? quid ne supra humeros ferunt? Mer. lateres pythio apollini aureos donat: mercede oraculi quo morietur breui. est profecto natum perquam studiosus. Cha. illud est igitur aurum splendidiq; atq; suppalidum, nunc primum uidi, & sic audiuimus

semper. Mer. illud quidem o charon clarum nomine: pro
inter homines pugnat assidue. Cha. nihil in esse boni quip
in eo uideo, nisi forte illud solum quod portantes aggras
nat. Mer. nescis adhuc quot apud insanos homines ppter
aurum bella: insidia: latrocinia. pirata. cedes uicula: quot
item longa nauigationes, quot ad emendum, uendendum
ue itinera: quot seruitia fiant, o charo. Cha. nō tū o merce
in multū ab ære differt aurū es ei ego noui qñ (ut scis a sur
gulis quibusq; quos cymba præterueho, accipio quodlibet.
Mer. ita est certe: sed æris magna est copia atq; ob id non
est curæ mortalibus. Aurum uero est q̄ rarissimum: quod
ex terræ uisceribus effodiunt: nō enim nisi e terra est aurū
ut plūbū: & cetera metalla. Cha. extremam hoīm dicis in
saniam, qui rem pallidam, per grauem C ita discupunt:
amatq; uehementer. Mer. et ille solon o charon asperniatur
aurū croesum C & barbari iactantiā (ut cernis). deridet,
et mihi quidem tale quid dicturus uidet. Cha. audiamus
igit. Solon. dic mihi o Cræse putas ne apollinem hisce in
digere lateribus? Cræsus. certe per iouem non, est em̄ del
phis tale quid munus. Solon. igitur beatiorē existimas
uidere deū si una cū ceteris aureos habeat lateres? Cræ.
quare non? Solon. ingentem dicis o Cræse in cælo penus
riam, si ex Lydia transmitti aurum ad se cupiant cælico
le. Cræ. ubi nam tantum auri quantum est apud nos? So
lon. dic mihi nascitur ne ferrum in lydia? Cræse. non. So
lon. melioris igitur indigna est lydia. Cræf. quomodo
ferrum est auro præstantius, scies utique si responde
re non fuerit graue. Cræf. percontare quicquid placet
o solon. Solon. utrum qui salutem alijs afferunt an qui

LUCIANVS

efficiantur saluti meliores? Cræ. qui saluos alios faciūt. Solon. si ergo cyrus (ut dicant nonnulli) aggrediatur lydos
 ut eos, ne tu gladios militibus feceris, an erit opus ferro? Cræsus. ferro certe. Solon. Et nisi si ferrum paraueris,
 tuum aurum captiuum migrabit in persas. Cræ. non infu-
 cias eo o solon. Solon. absit ferrum enim auro melius esse ui-
 deris concedere. Cræ. iubes ne igitur, ut et deo ex ferro la-
 teres mittam? utq; aurum in posterum rursus implorem.
 Solon. neq; ferro illi opus est: sine æs siue aurū dono mita-
 tas, alij profecto aliquando possidebunt: et lucrum dedec-
 ris hysce muneribus, aut phocensibus, aut delphis, aut
 boetis ipsis, aut tyranno cuipiam, aut latroni. deo autem
 parue curæ est aurum tuum. Cræ. semper mecum altercas
 propter diuitias, mihiq; inuides. Mer. egre fert lydus o
 charon audaciant uerborum et ueritatem. Verum dura
 res ei esse uidetur homo pauper qui nihil timet, sed quod
 adest libere loquitur. At uero solonis breui meminerit quā-
 elo ipsam captiuū imponi supra rogam cyro iubente opora-
 rebit. Audisti enim dudum clotho inuiscuiusq; fila recens-
 sentem, ubi cum multa, tum hæc inscripta erant, cræsum
 auro captiuū iri cyrum uero ipsam a massageti de illa esse
 occidendum. Vides ne sit idem illam in equo albo agētem?
 Cha. uideo certe. Mer. ea est tomyris, quæ abscisum a se cy-
 ri caput in utrem inijciat plenum sanguine. Vides ne ipsis
 etiam cyri filium adolescentem, ille est ambises, qui patri
 succedet in regnum. cumq; milites in libya æthiopiaq; ero-
 rauerit postremo furēs interfecerit apia ipse peribit. Cha.
 orant cachino dignam sed quis ipsos nūc intueri queat as-
 spernantes alios: siue quis crederet inquam, quod paulo

post hic erit captiuus? illius uero caput erit in utre pleno sanguinis, ille uero o mercuri quis est purpurea ueste indutus cum diademate, cui reddit annulum coquus exente rato pisce in amphirete insula. quendam uero se esse regē ostentat. Mer. dicis optime o charon, uerum polycratem uides samiorum tyrannum, qui se putat esse fortunatissimum omnium. sed ipse etiam a menandro seruo oretæ satrape hosti traditus cruci effigetur miser qui ex tanta sollicitate tam breui deciderit, & enim hæc idum clothosila recēset accepi. Cha. admiror te generosa elotho eos ipsos o optima obrunca, horum capita abscinde, crucifige, ut cognoscant quod homines sunt tolluntq; in altum ut lapsi grauiorē ruant, itaq; magis doleāt. Ego uero ridebo quādo unūquēq; eorum nudum inuenero in scaphidio: neq; purpuram neq; tiaram auream ne lectum afferentem. Mer. & horum quid est sic sese res habeant, sed populos cernis ne o charon quorum hi nauigant, hi bella gerunt: hi pro tribunali cognoscunt causas, hi agros colunt, hi facerantur, hi sunt una litera plusquam medici? Cha. uideo sane populos uarios, uitāque hominum tumultu, atq; erroribus plenam, et ipsorum urbes aluearibus similes, in quibus suum quisq; habet aculeum, & proximū quemq; pungit. Pauci quidem agunt, ac ferunt humiliorem ut. uespe. sed hæc turba, quæ ipsos circūuolat palam qui sunt. Mer. spes o charon & insania, & noluptates, & auaritia, & ira, & odiū, & id genus cætera quibuscum ignorātia quidē immiste est, simulq; uersatur, & per ionem etiam odium, ira, zelotipia, inscitia, indigentia, auaritia. Sed eorum, qui supra uolitant, timor quidem irruens percutit &

LVCIANVS

perterriti interdum. Spes uero imminentes capit, cum ma-
xime sperat hoies obliuiscuntur ipso et euanescent ipso sa-
qz hiates deserunt, et frustrant ut unda tatali: que uides
apud iferos excruciani: si uero acius ituearis: uidebis par-
tas sua cuiqz stamia trahere: ac tenuissimis oes ceu arach-
ne alligatos filis pedere. Cha. uideo optie tenuissimu qd:
qz filii: multa qz per plexa tu uni: tu alij supra caput. Mer-
cigne: ac merito o portitor enim in fatis: ut ille ab hoc: atqz
ab illo: hic uita priuetur: et hic illius: ille huius fiant haesi-
redes: et cui angusta sepes est: is locupletis bona cōsequa-
tur: hoc autē pplexitas illa significat, Nonne uides oes tea-
nu quodā pendere filo: quādoquidē pōdus pferre amplius
haud quāqz potest: ingēti sonitu ruit p̄cep̄s: hic uero par-
tisp ab humo sublatus: si cadat: nullus fiet strepitus: uix qz
a uicinis p̄prioribus audietur casus. Cha. ualde haec ridenda
la o mercuri: et plena insanie. Mer. at qui non posses uita
quā dicere p dignitate satis haec esse ridicula. et maximo
cum summo ista studio exquirant homines, quā diū sequū-
tur: mors optima eos arripit, cuius nuncij: et ministri nala-
de multi (ut uides febres uariæ: uonicae: pulmonaria: glas-
diū: latrocinia: aconita: iudices: tyrāni: quorum nihil unqz
eis uenit in mentē: ut bene faciant. Verum cū in hos inci-
dunt casus: tunc frequens illud: heu: heu: ab o: heu: qd: huius
si ab initio cōsideraret se esse mortales, breuissimāqz eē ni-
tām hominibus datā tanqz e summo e uita descenderent: ter-
renis omnibus derelictis. uiderentqz prudētius, atqz obeū-
tes mortem longe minus dolerent. Sed quia putant se ab
his rebus nunqz posse uelli: quando mortis minister ada-
st, uocatqz, et febris uonica abducit enectos: qz pluri

nun dolent, & conquerunt e uita excedere: qui nunq
 priuatū in se terrenis: & caducis rebus existimabant: qui
 summo studio: curāq; edificat: inquitatq; operarios: face
 ret ne: si se domū nō habitaturū: sed perfecta illa, statim mo
 riturum herediq; relicturū: nec semel quidē in ea carnati
 rum cognosceret miser. Alius autem o charon: quia filium
 peperit uxor: in conuiuūq; amicos conuocat: atq; patris
 nomen imponit: si sciret mendicū interiturum esse filiū:
 uidetur ne tibi eo filio gauisurus: sed causa est quia patrē
 athlete gaudio sumo affici uidet: quoniam ex olympico cera
 tamine uictor domū redierit filius. Vicinum aut filiū effe
 rētem funus nō uidet: ignorat: quali etiā ipsius filius sta
 mina pendeat. Qui uero de agrorū finibus litigāt, q; ut
 sibi pecuniam congregent: nunq; quiescunt: quales sunt uē
 des qui priusq; partis potiri cōperint, ex iis, quos predi
 xi nuncijs, ac ministris mortis arripiuntur: abducuntur
 q; ad inferos. Charon. omnia certe uideo: mecumq; ipse
 considero quid dulce illis in uita sit, quidue sit illud: quo
 tantum doleant: luceantq; priuati. Nam si reges eos se
 cum quis cogitet: qui felicissimi esse omnium uideant in
 uita prāter incertam: ambiguanq; (ut aiunt) regum
 fortunam: plura esse illis armata q; dulcia inueniet me
 tus, tumultus: odia: insidias: iras: adulationes, horū enim
 omnes sunt participes. Prāter eo luctus, morbos passiones
 honorum equalium: quae ipsis imperant: & dominantur.
 Nondum enim tempus: ut haec qualia sunt in priuatis hos
 minibus connumeremus. Dicam tibi igitur o mercuri. cū
 nam similes esse homines putem: uitamq; eorum omnem.
 Vidisti ne unq; ampullas in aquis repētis imbribus ge

LVCIANVS

ueratas. dico inflationes ex quibus cogitur spuma? Sunt enim ex illis nonnullae paruae: statimq; ortae euanescent. Aliae paulo durant diutius, quae alijs superuenientibus in magnū tumore excrescūt: sed tñ et illae extinguntur paritus aliter enim fieri non potest. Talis est hominum uita, oēs eñ uitali aura tumētes: hi maiore qdē alijs uero minore atq; his quidem angusta est uita: aurāq; cito interituras: hi uero una cum esse coeperint, extinguuntur. Omnibus tamen moriendū est. Mer. Non minus propriam similitudinem q̃ homerus, fecisti o charon: qui solijs humanū comparat genus. Cha. atque cū breuissima sit uita hoīs: quid agant uides, & quēadmodum alter alterum in principatu honoribus, diuitijs, & ceteris generis eiusdem superare pro uiribus expetit: quibus omnibus derelictis, oportebit eos unum dumtaxat habētes obolum proficisci ad charonem. Et quoniam in excelso sumus loco: uis ut exclamās perurgenti naue ipsos admoneam: ut ab insanis abstineant laboribus ac modeste & quieto uiuant animo: mortē praeculis semper habentes. Dicam o stulti: qui insanitis in rebus uanis: quid tanta animi inquietudine delirāis? quiesciam: abstinete inanum laborum: nō enim uiuetis semper: earum: quae istic sunt, nō est quicq; aeternum: non aliquid moriens quispiam secum affert, nudū proficisci necesse ē: domū uero: & agrum. atq; aurum modo horum modo illorum esse: transmutare identidem oportet dominos: si haec & huiusmodi ex sublimi hoc loco illis clamabo: nōne existimas uitae admodum utile: multoq; sapientiores futurū. Mer. o fortunate: charon nescis: quāta sit illis ignorātia, quātus error: ut ne terebella quidem eorum aperire aures

queas

queas: tanta illas cera concluderunt quanta sociorum aures
 ulysſes ſyrenum metuens dulcis cantus, unde igitur illi: ſi
 rumperis etiam clamans poſſent audire? Quod late apud
 nos: apud homines ignorantia poteſt. ſunt tamen ex ipſis
 pauci: qui aures cera non occluſerunt. ueritati acquieſcunt:
 Tres humanas acute perſpiciunt: atq; quales ſunt haud
 faciunt pili. Cha. illis igitur exclamemus. Mer. ſuperuas
 cum hoc: ut illis quæ optime norint inculces. nōne uis
 des: ut abſtinentes multa: quæ ſunt derident: & nequaquæ
 eis placent. Sed certum eſt eos ſcđm nos de uitæ curricula
 iam cōſulere habētur em odio ignorantia eorum coarguē
 tes. Cha. enge o generoſe. ſed per pauci o mercuri. Mer. cu.
 ſunt & hi multi. ſcđm etiam descendamus. Cha. a. huc unum
 ſcire cupio o mercuri: cum illud oſtenderis a te mihi cumu
 latiſſime ſatiſſactum fuiſſe fatebor, ubi nam corporū lapos
 thæcas effodiunt ſcire uelim. Mer. monumenta o charon.
 & tumbas: tumuloſq; & ſepulchra hæc uocant homines:
 uerūtamen cernis: ne ante urbes aggeres illos: ac ſtatuas
 & pyramides? Mortuorū thæcæ ſunt omnia: & ſarcophas
 gi. Cha. quid igitur illis oronant ſaxa: atq; unguento illis
 niūt. Quid uero ante tumulos: ſtructa pyra foueaq; effoſa
 ſaſtantas ibi adolent cœnas: uinum effundētes: ac melicratū
 tum. Mer. neſcio o charon quid proſunt hæc hijs: qui deſ
 cēderūt ad inferos. ſed credūt aīas circumuolantes nidorē
 inietie, fumūq; delibare et a fouea bibere melicratū. Cha.
 illoſhibere et comēſſe: qui oſſa ſunt ſicca, et per arida: ridi
 culus ſane tibi uideor iſta cōmemorās: qui quotidie agas
 eorum animas: noſti enim: an qui ſemel ſunt ſepulti: redire
 re ad ſupos queant. Præterea ego o mercuri q; plurimis ne

LVCIANVS

gocij impeditus eachino digna perferrem si me nō semel illos: sed iterum: deducere oporteret. O stulti qui ignoratis: qd iter mortuos uiuosq; intersit: & qualia sint ea: quae nos habemus: & qm inhumatus eo differt: grite sepultus. Atq; eadem atridae: & fortuna binominis byri.

Non est deformi therfite maior achilles.

Aequae imbecillum miseris caput omnibus: aequae.

Nudi omnes: arent herbosa: ut prata calore.

Mer. optime homerum adducis o charon: & quia id meministi sepulchrum tibi achillis ostendam uidefne illud in litore apud troianum sigeum? e regione uero in rheteo aiax sepultus est. Cha. parua illa quidem sunt o mercuri sepulchra. sed iam celeberrimas urbes: quas audiuius: ostendas mihi uelim: & quae nini fuit: quaeq; sardanapali: babylona: mycenae: cleonae: ipsamq; ilion: permultas equidem meministi: ut qui decem totos annos transuectari illinc ad nos perfectas aetas: ut non modo nō discedere unq;: sed ne sentinā quidē exhaustire potuerim. Mer. nini quidem o portitor delata est penitus: ut ne uestigiū quidem appareat: neq; locum: ubi nam fuerit: possis ostendere. Illa uero est babylon bene turrata: ac muris cincta q̃ latissimis: uerum & ipsa paulo post (ut nini) penitus delebitur. Mycenae uero: cleonaeq; pudet ostendere: atq; illo maxime suffocabis: scio cū descenderis homerū. qui urbes istas ita illustrauerit carminibus: uerū tamen olim fuere illae faelices: nunc & ipsae interiere: nā ipsae quoq; urbes o portitor ut homines pereūt: & quod uix credas: flumina etiā omnino extinguuntur. nā in machine alueus quidem relictus est apud argos. Pape homere, hisce laudibus & nominibus sacra illos & lacrima

beneq; edificata cleonæ: sed dū loquimur qui sunt illi: qui bella gerunt: uel quam ob causam se inuicem interficiunt: mutuisq; uulneribus? Mer. argiu & lacedemonij sunt o charō: ille uero exanimatus: ac semimortuus est o thryades imperator qui suo nomini trophæum ascribit. Cha. quare est inter ipsos bellum o mercuri? Mer. Propter campum ipsum, in quo preliantur. Cha. o summam dementiam: o stultissimos homines: o cæcum humanum genus. Nesciunt miseri: q; si totam ipsorum quisq; possideret peloponessum uix pedalem acciperet ab æaco locum. Cāpum uero ipsa alij: atque alij saepe colent, agricolæ: qui funditus trophæa aratro euertent. Mercurius. ita quidem hæc futura sunt o charo ninos uero iam descendamus: montesq; destruens res rursus in locum suum transmutemus ac abeamus: ego quidem quo missus sum: tu uero ad porthmeum & cymæbæm, ueniā autem paulopost: & ipse agens mortuos. Cha. fecisti probe o mercuri: sane tuum hoc in beneficium nulla unquam delebit obliuio. Didici enim te duce: quales sunt res infælicū hoīm, ostendisti reges, lateres aureos, solēnia sacrificia: pugnas. Sed de Charone nullus inquam sermo. Luciani Diogenes locutores. Dio. Alexan. Dio.

Vid hoc o alexander: & tu quoq; e uita migrasti: quēadmodū & nos oēs. Al. miraris o diogenes: haud quāq; admiratione: si homo cum essem mortuus sum. Dio. ammon igitur mentitus est. te quū suū esse filiū fateretur. Al. equidem philippi sum profecto: non enim e uita decessissem: si amonis fuisset filius. Dio. quippe olympiādē in cubiculo draconē eduenisse asseuerabat: idē ex ipso te peperisse philippū ues

LUCIANVS

ro summopere decipi cum putaret te suum esse filium. Al-
 at egomet eadem audiui: sicut & tu hac uero tēpestate per
 lucide intelligo & nihil sani neq; mater ipsa, neq; ammo-
 ni uates proferebantur. Dio. sed ipsorū mendaciū non inuti-
 le tibi ad res gerendas fuit o alexander: deterrebantur enī
 q̄ plurimi te deū esse putantes. dic mihi amabo: cui tam in-
 gens reliquisti imperium? Ale. latet me o diogenes: quā cir-
 ca hac cogitare nihil potuerim prāter id solū q̄ moriendo
 perdicā annulū tradidi. Sed tu queso cur rides o diogenes?
 Dio. quid autem aliud est q̄ q̄ in mentem deuenerunt: quae
 graeci (iam non diu est) blandientes egerunt, quū te praesie-
 dem: & aduersus barbaros imperatorē deligerent. Quidā
 uero & te duodecim dijs quum adderēt tēplū aedificarunt
 ac sacrificia tanq̄ draconis filia obtulerunt. Verum dicas
 queso, qua in parte te macedones sepelierunt. Alex. baby-
 loniae iaceo tres modo iam dies. Sed ptolemæus armiger
 meus pollicitus est, si contingat ab impediēte cū tumultu
 ocium ducere: me in ægyptum deferre: ibiq; accuratissime
 sepelire tanq̄ unum ex ægyptiorū dijs. Dio. non igitur ri-
 debo o alexander, quum cernā te in inferno adesse, & ada-
 huc isanire: sperareq; o siridē: aut aminidem fieri? sed hoc
 idem o diuinissime ne speres: cum nefas sit & illis, qui sca-
 mel paludem transsretarunt, ut redeat aliquis: aut qui in-
 fra ipsius os transierit. Non enim segnis est eacus: non cer-
 berus contemnendus, uerum ego id abs te perlibentissime
 audirē: quo animo fers te quum intelligas tantam in terra
 reliquisse felicitatē: corporis custodes defensores: milites,
 auri, tantam copiā, te gentes innumeras uenerantes baby-
 loniam bac̄tra: ingentes bestias, honorē gloriā in signē esse

ac opera summo studio dante, ut & tuum caput splendida corona & corpus regia purpura ornatur. Nonne tristant te hæc quæ in memoriâ redeunt, cur fles o stulte. Nõne aristoteles ille sapiens te res huiusmodi docuit? non firma, nõ stabilia fore: quæ fortuito fiunt? Al. sapiens ille omnium: quæ fuit adulatorum perditissimus. Me tantum mitte quæ aristoteles sunt scire: quæ a me poscit: quæ iubebat, quo adhuc pacto erga disciplinam meam usus est diligentia, & commendans & blandies nunc quidẽ ex fortuna tanquam ipsa pars summi boni existeret nunc autem ex rebus gestis, aut quæ rursus & partem summi boni esse affirmabat: ut & ipsemet accipiendo non erubesceret. Homo o diogenes deceptor, atque ueneficus nempe nisi tristitiam ex eius adeptus sum sapientiarum quemadmodum ex bonis illis: quæ deinceps ego apud me non connumerabo. Dio. scias denique uelim quid acturus sis medicinam enim huiusmodi tristitiæ imponam. hoc in loco quum eleboris ualitudo non uagetur. Tu uero obliuionis aquam diripiens quæ auarissime bibe, & rursus bibe, & quæ sepiissime. hoc enim pacto de aristotelicis densum quam habes tristitiâ maxime interimes. Cæterum & elitum illum & castitem cerno: qui & quibusdam cum alijs in te impetum ferunt, quo te imprimis lacerent: ac de his, quæ in eos egisti ulciscantur, quamobrem alteram tu hanc uiam deambulas & sepe, quemadmodum dixi, bibe.

Luciani terpsion Locutores. Ter. Plu. Terpsion.

Vstum ne hoc est o Pluto: me quidem & uita obijisse. xxx. quum si annorum. Tu critum uero sonem septuagenarium: & ultra adhuc uiuere? Plu. iustissimum quidẽ o terpsionam & si ipse

LUCIANVS

uiuit: ad nullius tantum mortem affectus est: tu uero omni
 tēpore suā hereditatē expectans: cū mori audissimē cupies
 bas. Ter. nonne opus fuerat quum senex sit: nequeatq; de
 cetero eius uti diuitijs: locum dare iuuenibus, Plu. nouas o
 terpsio statius leges: quum ad uoluptatem diuitijs uti, nes
 queat: ipsum e uita decedere: aliter autem & ipsam sortē
 de eo & nostram statuissē uidetur. Ter. hac de causa huius
 modi accuso ordinem. opus enim foret eas res successione
 graduq; fieri: senem primo: deinde qui in ea etate sequeretur
 mori: haud quāq; se exercere: aut uiuere ex senectā pos
 test, tres dumtaxat dentes illi relicti sunt, uix deseruiunt
 oculi: curuatus a quattuor famulis deducitur deguttantes
 nares: lipposq; oculos habens: nihil deniq; uoluptatis des
 gustās: haud aliter existens q̄ animatū quoddā sepulchrū
 ab ipsa iuuentute derisum. Vt moriatur optimi: atq; robus
 tissimi adolescentes haud secus esse uidetur: aut si flumina
 na sursum deferantur: aut saltem scire necesse foret: quan
 do & semibus quilibet obiret, ne aliquos: prout eis mos est
 falleret q̄ppe in praesentia est illud puerbii (ut aiunt) qua
 drigia bonem sapissime ducit. Pl. hac quidē o terpsio prus
 dentius fiunt q̄ tibi profecto uideantur: uerum & uos qd
 passi estis? rebus enī alienis gaudetis: dū semibus filijs orba
 tis: uosmet tantopere tradatis q̄ sobrem in derisum adducti
 ab illis sepelimini: quod quidē plurimis fit p̄uicundū. Nam
 q̄to uos magis illos mori peroptatis: tanto plus omnibus
 q̄ gratissimū est: si ante eos uos mori cōtingat. & enī nouā
 quādā in medium ad lucitis artē, uetustos atq; decrepitos
 quū amatis praesertim, qdē, si liberis sunt orbatī, q̄ uero li
 beros habet: illorū nobis nō est cura: q̄q̄ ex his q̄ amantur

plurimi: minime uero ignari astusi eis liberos esse cōtingat illos odisse dissimulāt: ut & ipsi habeāt amatores. Inde his in testamēto exclusis: q̄ munera diutissime obtulerūt liberi sicuti q̄ factō dignū est: omnē eorū substantiā consequūtur. at illi tristitia affecti: suāq; spe delusi dētibz fremūt. Ter. omnia hæc uera sunt quæ autumas ex meis: quāta tucritus quum semper eam mori putarem. Introducebat enim me dum in angustia positus esset: atq; sub uelamine quodam tanq̄ ex ouo pullus imperfectus garrulabat. Vnde quanto citius eum ad sepulchrum duci existimabam: tanto plus mea me fallebat opinio: quū semp magis se differre pararet: & ne ij qui in amore concurrebāt muneribus me præclaris uincerēt: plurima sollicitudinē excitatus iacebā singula enumerās: atq; causa mei fuerūt interitus. Is tandē adeo mihi hamū dulaceratē impressit. ut prius me deridēs sepulchro traderet. Pl. euge o tucrite diutissime uiuas: una & diuitijs abūdās & huiuscemodi hoīes deridēs: neq; prius moriaris, q̄ hos blanditores cūctos præmittas. Ter. hoc q̄ dēo pluto pincūdissimū mihi foret si ante tucritū careados uita decederet. Pl. boni animi sis o terpsio & phido etiam & melāthus, & omnes penitus ipsum præcedēt, & ipsi sēmet, ut prædiximus curis. Hæc ego summopere commendo o tucrite diutissime uiuas.

Luciani Her. locutores. Dio. Her. Diogenes.

Vnquid hercules ipse est? haud q̄squā me hercule alius, arcus, claua pellis leonina, magnitudo ipsa: totus deniq; hercules ē. Igit̄ e uita decessit, q̄ iouis fuerat filius? dic quæso o præclarissime: mortuus ne es. Ego ei quū terræ supesset tibi haud

LVCIANVS

secus quam deo sacrificauit. Her. recte quippe sacrificasti. hercules enim ipse in caelo una cū dijs immortalibus constitit: ebem apud se habens eruribus formosissimā. ego uero qui te alloquor sua sum umbra. Dio. quidnam dicis amabo umbra ipsius dei. Her. fieri enim potest altera cum ex parte deum esse: altera uita decessisse. Dio. utique. Her. ille ei nequaquam mortuus est: sed ego dūtaxat: qui sui sum imago. Dio. perpendo nunc peroptime: te ipsam pro sua uirili parte plutoni tradidisse. Her. sic res se habet. Dio. quo pacto igitur calidissimus quum sit caecus te eum nequaquam esse non nouit sed admisit tanquam subinductum herculē. Her. quoniam sibi sum perquā similis. Dio. uera autumas. nam ita persimilis, ut ille ipse sis, caueas igitur ne contra sit, tu quidem hercules existas imago uero apud deos immortales ebem in uxorem duxerit. Her. audax nimium es: atq; loquax. Et nisi ab argutijs: quas in me intulisti, desinas: senties quamprimum qualis dei imago sis. arcus enim nudus est: atq; paratus. Dio. cur autem decetero te timeā quum semel mortuus sis. Sed per tuum herculem dic quāso: dum ille uinebat: eras ne una secum: Et tunc imago existens: aut unus quidem eratis in uita: posteaq; e uita decessistis? separati: ille quidem ad deos immortales aduolauit: tu uero umbra: ut dignum uideat ad inferos aduenisti. Her. cu. Et si fas equidem foret: nequaquam responderem uiro sophisticæ perconstanti: at tamen aures quoq; ad hoc porrigas. Quicquid enim amphitriōis in hercule erat: id ipsum morte affectum est: qđ nempe ego sum ut dixi totū: qđ aut ioui attineret est cum dijs immortalibus constitutū. Dio. pspicue nūc intelligo. autumas enim eadem uice alchmenā

duos peperisse hercules, unū qdē ex amphitrione: alterū
 nero ex summo ione, ex quo factum est, ut gemini unius
 matris utero lateretis. Her. nequaquāo insane: idē profecto
 ipse eramus ambo. Dio. neq; adhuc ad intelligēdum id fas
 cile est: duos hercules in unū esse tōpositos. nisi q; diceret
 uos tanq; ipocētaurum in fuisse copulatos hominem. uis
 delictet atq; deum. Her. nōne sic tibi homines tōponi uis
 det animo & corpore? unde qd prohibet animū quidem
 ipsum ex summo ione natū adesse celo: me uero mortalem
 ad inferos aduenisse. Dio. utiq; eleganter hæc diffinissim
 si corpus hac tēpestate esses, sed in corpore a imago: itaq;
 periculum est te triplicem idē fecisse herculem. Her. quo
 nā mō triplicē. Dio. hoc qdē mō, nā si unus i celo existit.
 tu nero apud nos imago: corpus aut apud tumulū iā i pulo
 nerē uersū hæc tria iā cōfecta sūt. Ad uentias igit ueli: quē
 tertiū corpori eē intelligas patrē. Her. audax es atq; sophi
 sta. sed quod nomen tibi est, qui huc aduenisti? Dio. diogeni
 nis sinopei imago, ipse autem p̄r ipsum iouem m̄tine cū
 dijs me immortalibus, sed cum mortuorum optimis cōstitū
 tui homerum atq; huiusmodi fabulas deridēs.

Luciani Virtus dea locutores Virtus. Mer. Mer.

Virtus dea per epistolas orauit modo: ut ad
 se irem: et percontes. qd nā me uelit: illico
 ad iouem redibō. Vir. salue mercuri: ago ti
 bi gr̄tias: quandoq; tua in me pietas at
 q; benignitas efficit: ut non penitus despe
 ctus ab omni cetero deorum sum. M. expecto quid narres tu
 mō per breues narrationes factis. nam edixit: ut cōfestim
 ad se redirem iuppiter. Vi. etiam ne tecū nobis non licebit

LUCIANVS

nostras erimas exponere. Quos igitur habeo ultores iniu-
riarum: si nō modo apud ipsum maximum iouē: uerum &
apud te: quem semper in fratris locum habui: colui: obse-
ruui: cōdolendi facultas negatur. O me miserā ad quos cō-
fugiam: unde auxiliū petā: me quidē cum ita despiciar: mas-
lo esse truncū aliquē q̄ deam. M. tandem effare dum prae-
beo operam, Vir. uidē q̄ sum nuda & foeda. Hoc ita ut
sum efficit fortunae dea impietas: atq; iniuria. Aderē sane
ornata apud elisios cāpos inter ueteres illos amicos: plato-
nem scilicet socratē: demostenē: ciceronē: archimenidē: po-
licerem: praxitelē: & eiusmodi uiros doctos: qui me dum-
uitā agebant: piissime: ac religioissime coluere. Interea
loci: cum iam nō pauci salutatū ad nos aduolassent: euesti-
gio fortuna dea insolēs: audax: temulēta: p̄cax: maxima ar-
matorū turba cōsepta: atq; stipata p̄perās ad nos iactabū-
da. En inquit plebeia tu ne maioribus dijs aduentantibus
non ultro cedis? Dolui iniuriam nobis imeritis eo pacto fie-
ri. Ac non nihil ira cōcitata inq̄. Neq; tu maxima dea his
uerbis me plebeia efficiens: neq; si maioribus cedendū est:
tibi turpiter cedendū censeo. Illa uero illico in cōitiū sese
effert aduersum me. Prætereo hic quas cōtumelias in me
primū: dum hae inter nos gerunt: effunderit. Idcirco pla-
to philosophus cepit contra nonnulla de deorum officijs
disputare: illa escādescens. A pagite hinc uerbose inquit:
non enim decet seruos deorū causam suscipere, Cœperat
& cicero orator plura uelle suadere: at ex turba armatorū
erupit. Mer. antonius præpotēs latera illa sua degladiato-
ria ostēdēs: grauissimūq; pugnū in os cicerōis iniicit. Hinc
ueteri mei amici perculsi metu: fuga sibi p̄pere cōsuluerē.

neq; enim policletes poplites peniculo : aut phidiās scabro
 pro. aut archimēnides horoscopo : aut ceteri inermes ad-
 uersus audacissimos armatos : eosq; prædis : atq; homici-
 dijs suetos bello ad sese tuēdos ualebāt : ergo me infelici-
 simā ab ipsis dijs oibus : qui tū aderāt : atq; hoībus desertā
 pugnis : ac calcibus totā confregere : uestes meas diripue-
 re : in lutū prostratā reliquere : demū abire : ouantes. Ego
 uero ita cōfecta : cū primū licuit : cōscēdi huc ut. IO. M. his
 de rebus facerē certior ē : nā quidē mihi ut itromittat expe-
 ctāti mēsis elapsus ē : dūq; id : ut impetrē oēs deos exeūtes :
 atq; redeūtes precor nouas semp aliquas excusatiōes au-
 dio. aut em̄ deos aūt uacare ut ī tpe cucurbitæ florescant :
 aut curare : ut papiliōib; alæ ppulchræ pictæ adsint. Quid
 igit; ne uero aliqd semp hēbūt negociū, quo nos exclusas te
 neāt : ac floccipēdāt. Tū etiā *Q* uilicus suscepit curā dudū :
 ne cucurbitæ siti peāt : nos tñ neq; dijs neq; hoīb; cordi su-
 mus, Has ob res te iterū atq; iterū precor : obtestorq; mer-
 curi : q sp̄ apud deos ipsos iterpres extitisti : *Q* ut causam
 hāc meā iustissimā : atq; piissimā suscipias, Ad te cōfugio,
 te supplex oro ī te oīs mea sita ē spes : atq; expectatio, Da
 queso operā : nedū a uobis excludor ipsis quoq; mortalib;
 sim ludibrio. Nā erit qdē dedec; deorū ordini : ubi homin-
 culi me tā *Q* si ifirmā deā floccipēdant. Mer. Audiui : dos
 leo, uerū p ueterē nostra amicitia unū admoneo : durā nis-
 mis atq; difficilē causam te aduersus fortunā suscepisse.
 Nā *Q* iuppiter ipse : ut ceteros omittā deos : cū se ad acce-
 pta bñficiā nimīū fortunæ debere sentiat : illi; uires : atq;
 potetiā ueret. Ea enī ad ccelū dijs ascēsu; prestitit : atq; ubi
 uelit ualēs sua armatorū manu ei ciet, Qua de re : si sapi-

LUCIANVS

inter plebeios deos ignota quo ad fortune odium extinctū
sit latebis. V. Aeternum latitandum est, ego & nuda: &
despecta ab eo.

Luciani carmina heroica in amorem.

Er diderat natū genitrix cytherea uagantē
Anxia sollicito: quē dum per cōpita passū
Quærit: ab excelsō tales cāit aggere uoces
Errabunda mens uestigia forte cupio
Qua fugiēs tulerit: q̄sq̄ mōstrarit aperto

Indicio: huic merces ueneris libanda ferentur
Oscula, captiuum si quisquam adduxerit: illi
Mox aliquid gaudens ultra dabit oscula mater.
Quo reperire queas puerum. bis dena dabuntur.
Signa tibi cautus memoris: que mente recondes
Huic non candor inest: rubor igneus inficit omne
Corpus: & ardescunt acri contenta nitore
Lumina nec dulces: sequitur mens subdola uoces.
Quippe hybleæ sonus uincit dulcedine mella
Sed malle fallaci respondent pectore sensus
Fervidus accensa signando exæstuat ira
Indomitos animos gerit, immanis uetiq̄ corda.
Seducit uerbis, nec uera fatebitur unquam.
Est puer ille quidem: magno sed prouidus astu.
Ludit & interdum: sed ludens seria tentat.
Dependent humeris crispis certo ordine crines.
Nec pudor audaci: nec inest reuerentia uultu
Sunt illi paruaq̄ manus: paruiq̄ lacerti.
Sed tamen exiguo longos de corpore iactus
Dirigit, una ferum telo sub terra ditem

Perculit: & regem manes sensere subactum,
Candia cum stygio rapta est proserpina curru.
Corpora nuda gerit nullo uelamine: tectus
Verum animus uario prudens ornatur amictu.
Præterea aligero suspendens membra uolatu.
Hinc nymphas petit inde uiros: ultroq; receptus
Visceribus sedem sibi ponit: & ossibus imis
Est breuis hinc arcus: sed quo fatalis arundo
Vsq; sub astra suum seruat propulsa tenorem.
Auratam cernes humero pendere pharetram.
Pestiferosq; intus calamos: quibus impius ille
Ipsi sepe mihi letalia uulnera fecit.
Omnia seua quidem: sed cunctis senius illud.
Dextra facem uibrat: miseras quæ iacta medullas
Pascitur: hæc ipsum solem succenderat æstu.
Hunc si nexilibus poteris constringere nodis
Duc arctè uinctum: ne tu miserere precantis:
Quamuis aspicias manantia lumina fletu
Decipiare caue: nec si ridentia cernas
Ora: graui iubeas laxari uincula nexu
Quod si te blandis inuitet ad oscula uerbis
Effuge, nam labris certum est habitare uenenum
Si uero facili promittet uulnera uultu
Telaq; gnosiacosq; arcus, pictamq; pharetram:
Noxia dona time, quicquid tetigere perurunt.

LUCIANVS

Luciani. Timon locutores. Timon. Iuppiter. Mer. Diuitiæ.
Paupertas Gnatonides. Philaides. Demeas. Thrasydes.
Blepsias.

Iuppiter amabilis, hospitabilis, amabilis,
is, uestalis, fulgurator, adiurabilis, col-
lector nubium, tonitruum opifex: Et si
quid aliud te altissimi patre uocant: prefe-
rim cum tuo ad eorum carmina fauore in-
digent. Tunc enim illis multorum nominum factus metri-
ruinam fulcis: hac hiātia supple. Vbi nunc ualde resonās
fulgur Et grauis fremitus tonitruum? ardensq; ac lucus
lentum Et terribile fulmen quippe omnia hæc præter so-
lum nominum strepitum, deliramenta: et fumus uere poe-
ticus uidentur: tua uero famosa Et procul misilia: prom-
ptaq; arma: nescio quomodo frigida facta prorsus extin-
cta sunt. Quispiam ergo ex his, qui periuria perpetrant:
fere lychnum citius timuerint: q̃ fulminis cuncta dos
mantis flammam; adeo semiuustum quendam stiptem ui-
brare uideris ipsis: ut ignem quidem uel fumum ex illo nō
metuant: solum aut hoc se cōsecutos putent ex uulnere: qđ
fuligine pleni sunt. Iam itaq; tibi propterea salmoneus res-
tonare ausus te non falso credit sic ad iram frigidum: idq;
merito, quum ueluti super mandragorā dormias, qui nec
periuros audis, nec iniusta operātes attendis. ea quæ fiūt
tēnis: auresq; ceu decrepiti obstrusas habes. Qui ei iuue-
nis eras: uelox, Et uinax ad iram: multa aduersus iniustos
ac uiolētos agitabas: nulleg; tibi erāt feræ: nūq; uacabat
fulmē. egis Et quassabat: tonitrua murmurabāt: Et fulgu-
ra ceuiacula quedam inter consertas hostium manus iunc

intermissione iactabantur: motus uero terræ frequentes,
 nauiumq; cumuli: ac saxee grandines, utq; tecum graue
 loquar: impetuosæ imbres & ualidi, spumantiaq; flumina.
 Itaq; huiusce temporis in momento naufragia sub deuca-
 lione facta sunt. ut substernentibus cunctis, qui submersi
 fuerant: una uix arcula illisa litori saluaret: fauilla huma-
 ni generis regenerationem maioris uicij seruatura. Me-
 ritas ergo desidiæ pœnis luis, quū tibi hostias: uel coronas
 nisi forte quis in olympicis, non religiōe aut uoto: sed ues-
 tusto q̄ si quodā more: nēo iā offerat. Teq; o diuū atq; hoīm
 rex sublato paulatī honore saturniū eē dicit. Quotiens iā
 tēpla tua expoliarūt: nōnulli quoq; tibi ī olympiadicis uio-
 lētās iniecere manus. Tuq; altitonās: uel ad suscitādos cas-
 nes, uel ad uicīos inuocādos: ut cū clamore citato gradu il-
 los cōprehēderūt adhuc p̄atos ad fugā piger extitisti. Quū
 tu fortis, gigātūq; deletor: ac titanū uictor sedebas. intor-
 tā cesariē ab illis tondebaris undeci cubitorū fulmē tenēs
 dextra. Hec itaq; admirāde quousq; cessabūt: adeo sine cu-
 ra inspecta. q̄nue de tāta iūria pœnas sumes? Quot phatōs
 tibus & deucaliōibus opus eēt: ut tā ingētis cōtumeliæ ul-
 tio digna sumeret. Ceterū ut omissis publicis p̄pria dixe-
 rim: quot atheniēses in sublime extuli illustrariq; diuitijs
 ac ī cūctis necessitatibus adiui? repētias quoq; ad bñficiū
 amicorū opes effudi. postq; uero p̄pterea iops sū factus ab
 his, q̄ paulo añ me cū tiore mirabāt: et colebāt: nutūq; p̄s-
 debāt meo tāq; ignotus uilipēdor. At si carpēs iter obuius
 eis fiam: ueluti quādā statuā diu mortui supinā, & multo
 p̄stratā m̄ tēpore prætereunt. Qui ne quū me p̄tocol aspe-
 xerint, infaustū ac inexecrabile quoddā omē se uidisse ar-

LVCIANVS

bitrati: quē pridem saluatore esse dicebant: & bñfactor ē
 diuertunt. Itaq; hac malorū mole pressus endromide tellu-
 rem colo quattuor obolorū mercede contentus: & hac soli-
 tudine bidenti operando, Sed pro lucro mihi pono: si dein-
 ceptis non uideo q̄ plures indignos foeliciter agere. nā hoc
 me uehemēter coquit. Quādo igit̄ o saturni rheasq; nate
 altum hūc: sempiternūq; sopore excuties. Iam enim ultra
 epimenidē dormiisti fulmēq; quaties aut ex octa factū
 genti flāma ostendes irā fortis & adolescentis iouis? nisi
 forte uera sunt: quae de tertuoq; sepulchro eretes fabula-
 tur. Iup. quibus est hic o mercuri qui ex attica ad hymeti
 radices uociferatur: totus sordidus: ac scallēs & amictus
 endromide inauratus arbitror terrā fodit: homo loquax
 & temerarius: philosophus ne est. Neq; enī aduersus nos
 tam impia: atq; execranda iacularetur uerba. Mer. quid
 ais o pater? ignoras ne timor a cheeratidi de collyttea. hic
 est qui quondā diues se penos sacris in solēmbus centū ci-
 bauit tauris: & apud quē cōsueuimus splēdide in iouialis
 bus epulari. Iup. o mutationē: bonus ille diues? circa quē
 tot amici? quae igitur passus est squalidus: miser effossor:
 mercenarius: & (ut apparet) tā graue tractans bidentē.
 Mer. illum (ut ita dixerim) benignitas: & humanitas: ac
 erga oēs indiguos miseratio? utq; uerius loquar: cōsuetu-
 do: & amentia: prodigalitasq; sic contriuit: qui haud intel-
 ligebat. quid esset adulatoribus & lixis gratias impende-
 re. A tot uero: tantisq; uulturibus infelix epar corrosus
 amicos suos ex beniuolentia: quā ad eū ob uoracitatem ha-
 bere simulabant: eos arbitrabatur: qui denudatis obisq;
 ossibus: medullā: siqua ierat exorbebāt: & postq̄ sum-
 ma cū

ma cum diligentia hoc fecerant: abibant illum aridum, ab-
 scissumq; radicatus desertentes, nec amplius cognoscētes: aut
 aspicientes. unde nāq; dixerim eos impendisse auxiliū: uel
 gratias egisse. Ob hoc itaq; amictus endromide: ac bidēte
 armatus prae pudore urbe derelicta mercede ut uides fas-
 ctus agricola: malis indignatur, q̄ ab illo ditati ipsum quo-
 dam cum fastu pretereunt. nomen timonis ignorātes. Iup-
 pi. haud negligendus est uir: infortunio quippe suo irasci
 nō immerito. Nam & nos similiter profanis illis adulato-
 ribus faciemus: minime obliti uirum: qui tot taurorū femo-
 ra: & caprarum adipēs nobis super aras adolere consueue-
 rat. Adhuc enim olocustorū nidorem in naribus habeo.
 uerum ppter occupatus uarios: ac deierantiū tumultus,
 & iam atq; rapinas facientium: ob metū quoq; sacrilegia
 perpetrantium (Multi quippe & inuitabiles hi sunt: quā-
 ne uel parū per oculos claudā sinunt) multo iā tēpore attis-
 sam non despexi: presertim ex quo philosophia: & uerbos-
 rum contentiones multiplicatæ in illa sunt. Quum em̄ in-
 inuicem litigent: & clament audire uota nequeo sic ut
 obstrusis auribus me sedere præstet: obetri ab ipsis: q̄ nos
 uirtutē quādā incorpēā: deliramētisq; simillimā fore mas-
 gna uoce cōfirmāt. Et ideo cōtingit: ut hic a nobis negles-
 ctus sit q̄ certe malus nō ē. Ceterū o mercuri assūptis diui-
 tijs ad illū uelocius accede. diuitie uero secū ducāt thesau-
 rī: abo q; apud timonē maneāt nec sic facile abscedāt: q̄q;
 prae benignitate illas ex domo rursus expelleret. De adu-
 latoribus uero: illorūq; ingratitude postea deliberatū
 meritasq; pœnas dabit: dū iterim fulmē reficio. Fracti nā
 q̄ et obtusi sunt duo eius radij maximi: qū ambitiosus illos

LVCIANVS

pauloãte ego acui cõtra sophistam anaxagorã: qui suis fam-
 ularibus persuasit nullos oĩno nos esse deos. Sed ab eo
 aberravi: super, ipsum nãq; pericles suam posuit manum
 fulmen autem anacæum irruit: illudq; incendio flagrauit
 ast ipsum pauloninus contritum est petram. Cæterum il-
 lis ingens tormentum erit: si timonem diuitem uiderint.
 Mer. quantum fuit querulum: importunumq; et audacẽ
 fuisse: hi quippe soli iudicia tractãt. en continuo ditissimus
 ex inope timon erit: eo qđ clamauerit: ac fidenter orauerit,
 ionemq; ad sua uota conuerterit. qđ si cum silentio tellurem
 effodisset: ad hunc incuruus foderet a ioue derelictus. Di-
 ui. ego quidem o iuppiter nunquam ad illum redeam. Inp.
 quare o bene diuitiæ præsertim quum id iubeam. Diui. ede
 pol: qui me contumelijs affecit, ac expulit, meq; patris sui
 amicam partitus in plura est: deq; domo quibusdam quãsa
 (ut ita dixerim) furcis eiecit haud aliter qđ ij, qui e man-
 bus ignem excutiant. Redibo ne inter parasitos: et adula-
 tores: ac meretriculas rursus diuidenda? Ad illos me mitte
 iuppiter: qui diuinum munus intellecturi me fruituri sunt
 quibusq; desiderabilis: atq; in precio sum. Hi nero ardeis
 familes, cum paupertate: quam præhonorant: simul sunt
 sumptaq; endromide cū bidente gaudeãt miseri quattuor
 assium mercede, qui decem talẽta sine meditatione largiũ-
 tur. Iupp. nil tale deinceps operaturus est timon: bidens
 quippe illum: nisi forte renum dolorem penitus non sentit
 apprime castigauit: ut te necessario paupertate præligat.
 Cæterum mihi semper de his uisões queri: quibus numeĩs
 easas timonem: qui foribus apertis libere te uazari permis-
 sit: nec te reclusit, aut tui zelotipus fuit. Nonnunq; nero

aduersa contra diuites querebare: te quibusdam seris ac uetustibus signorumq; impressionibus inclusam usq; adeo detinentes: ut te erigere in lucem non ualeres. De his itaq; lamentata es, qd multis in tenebris pene suffocabare, Et ob id nobis pallens, curisq; plena: uncisq; articulis prae assidue comparatorum uidebare: si tempus se obtulisset discessura. Graue namq; tibi uisum est: ut aeneo: aut ferreo thalamo, ceu altera dane ab auarissimis: iniquissimisque paedagogis usuris: Et computationibus enutritam uitam agas. Itaq; illos intolerabilia tibi irrogare dicebas, qui te ultra modum diligant dumq; liceat frui: nequaquam audeat: siue quum dominum sunt, amore non utantur: sed multis cum uigiis signa custodiant: claustraq; immotis oculis obseruet: proq; magno fructu ducant: si fructu careant: neminiq; communicent: ceu canis in praesepio qui nec ordeum comedat: nec esurientem equum manducare finat. Rursusq; auaros Et custodes irridebas: quid haud nouerant nequa seruum: aut dispensatorem, aut furciferum clam subiturum, Et contumelijs affecturum infelicem: ac immitem dominum ipsumq; ad uigras angustiq; oris incernulam: stupasq; sitientes usuris uigilare dimissurum: quo pacto igitur nonnumquam ista tua querela est? Diui. At si uerum percontaris iuppiter, utcumq; non sine ratione fecisse uidebor tibi. Haec namq; timonis permagna remissio: negligensq; nulla prorsus in me beniuolentia tibi uideretur. Rursus qui me hostis, ac tenebris clausam seruant, ut pinguior fiam: nec me contrectant: aut in lucem agunt: amentes: iniuriq; arbitrato meo sunt, utpote, qui me de ipsis benemeritam tantis in uinculis putrefieri compellant ignamq; non multo post tempore abibunt: me cupiam fortunato relin-

LVCIANVS

quentes. Nec illos igitur: neq; ipsos prodigos mei laudauerim: sed eos qui (ut dignum est) modū rei ponūt. nec omnino abstinētes nec: prorsus abiiciētes. Ceterū quæso iuppiter: si quis formosam adoleſcētulā lege ducat uxorē: postq; nec illius custodiam gerat: aut zelum habebat permittens: ut die noctūq; quo uelit eat: cūq; illam uolentibus simul sit in superq; mœchos ipsos adducat: & patentibus ianuis lesno fiat, omnesq; ad illam uocet, an hic amare uidebitur? Non equidem arbitror iuppiter, ut qui sepe amasti hoc dicturus sis. Si quis uero contra libera, ac liberali muliere in domum legitimæ traducta filiam arantis adamet, ac uiuidæ: formosēq; uirginis sperant amplexus: nec uideri illā sinat, sterilemq; & absq; liberis uirginitatē seruare cōpellat: hocq; faciat amare sic asserēs: idq; indicet: & pallor: & macies: & oculi concaui: nōne hic uidebitur insanire, quum opus esset nuptiarum fructu. procreationi liberorū indulgere? Sed decorum uultū sic exterminet: puellāq; formosam ceu alteram cæteris sacerdotem per omnem uitam nutriet. Ita & ego indignor quum absq; honore a quibusdam calcitrer: audivsq; immergar faucibus & effundar. A nonnullis uero ueluti seruus nigrantibus liuoribus castigatus tractet. Iup. quid igitur aduersus illos indignaris? utriq; enim meritis pœnas dabunt: & hi quidem: ceu tantalus sitientes atq; ieiuni, solūq; auro faucibus inhiantes. Alij uero haud aliter q̃ phineus rapta ex gutture ab haropyis esca. sed ad timonem uade: illū penitus sobrium reaperitura es. Diui. ille enim quādo quiescet: festinabit exhaurire me tanq̃ ex cophino perforato: anteq̃ tota in fluā sua dens præoccupare affluentiam: ne ego affluēs plus q̃ ille

possit exhaurire eū inūdē? Quare ad danaidū dolium aquā ferre mihi uideor: & frustra exhaurire: uase non tolerāte: sed effundēdo id quod affluit ante ppe q̄ influxerit: adeo est latus hiatus hydrie ad effusionem: & exitus liber. Iup. igit̄ nisi obturaberis huiusmodi: & semel tantum euolans: te breuiter effusa, in doli fece. Endromidē ac bidētē rursus inueniet, sed abite iam tandē: diuitēq; illum facite. Tu uero mercuri tuo in reditu memor esto ab aetna ad nos dare cyclopes: ut fulmen acuant: quū cuius acumine opus sit. Mer. abeamus o diuitie quid hoc est? claudicans me o generosa: haftenus latuisti: quum caeca sis: & clauda. Diui. non semper o mercuri: sed quum ad aliquem imperio iouis accedo: nescio quo pacto tarda sum, & utrūque claudam pedē ut iuxta terminum attingam: ac ut nonnunquam senio confectus sit: qui me manet. quum uero discessura sum: uolucrē uidebis: ac somnijs ociores. Simul ergo flagellum cecidit, & ergo iam uicisse predico stadio transito: plerūque etiā his qui ad spectaculum sunt, nequaquā cernentibus. Mer. in hoc aperte mentita es: multos quidem tibi nominare possem: qui externa die nec affem, quo laqueum emerent: habebant: hodie repente locupletes effectos: albos ducere bis iuges: quibusq; aliquando nec asellus erat: nunc rubenti amicti purpura: & manibus auro micantibus incedūt nix credentes (ut arbitror) quia non in somnijs diuites facti sunt. Diui. secus est mercuri: neque etiam pedibus tunc uado meis, ad illosque non iouis: sed ditis imperio. qui est magnificus diuitiarum elargitor accedo: quod ex ipso nomine liquere potest. Quam autem opus est, ut de altero in alterum trāseant: tabellis immissam & accurate ligatā sublas

tam transferant: & is qui mortuus est: in aliqua domus te-
 nebrosa parte iacet, ueteri lintheo tectus super genua: pro
 quo more catino pugnatur. Qui uero me habere sperant:
 in foro hiantes: ceu hirundinem circūuolātem stridulus ni-
 dus expectat. Quum autem signum ablatum: uincula fras-
 ta: aperte tabellæ, nouisq; dominus publicatus fuerit: si-
 ue cognatus, siue adulator, siue minister scelerum ex com-
 pedibus honoratus: adhuc barbā rasus ob multiplices: &
 diuersas uoluptates, quas olim extraneus illi suppeditaui-
 ingenti accepta mercede, generosus ille quicūque fuerit:
 me raptis tabellis currit exportans pro pyrrio: uel dromos-
 ne, uel tibio: siue megacles aut megabizo aut protarchus
 nomen habeat: illis nequaquam hiātibus seque alterutrum
 intuentibus derelictis uerumq; luctum agentibus: utpote:
 quibus de profundo sagene gremio ingens thynnus effus-
 git qui non modicum deuorarat escam. Cæterum is qui me
 repentinus inuasit: ignarus boni: duratusq; laboribus: ho-
 mo adhuc horrens compedes: ac si quis transiens eum flis-
 gris cadebat auicula: arrigens aures molendinumque: ceu
 regale palatium uenerans: non amplius tolerabilis est his
 qui obuij fiunt: sed & liberis contumeliam irrogat: & con-
 seruos uerberibus cedit: licet eiusmodi expertus sit: quoad
 in meretriculam quempiam inciderit: equosq; mittat uel se
 adulatoribus dedat qui illum turent: & formosiorē mico-
 reo: & generosiorē cærope: seu codro: ac prudentiorē
 ulysse, & cræso ditiorem, sex & decem in temporis momē-
 to miser effudit talenta: quæ multis cum periurijs: & rapi-
 nis, atq; palatijs fuerant paulatim cumulata. Mer. commu-
 nia pene sunt ista quæ narras. cæterū quā tu is ipsa pedibus

incedis, quomodo cæcam uiam inuenis? Aut ad quos te iuppiter miserit: quâ illos dignos esse indicat: ut diuites fiât nostri. Diui. putas ne me inuenire: qui sint hercle nō semper: neq; enim aristide relicto ad hipponicū: aut calliā accederē cōpluresq; alios ex athenis: qui nec obolo digni sunt. Mer. uerum quum fueris destinata quid agis? Diui. nūc sursum nunc deorsum circumiens erro donec in aliquem incidam. qui non intelligat: quicūque uero mihi obuiam uenerit: me secū abducta uenit teq; pro ineffabili: insperatoq; lucro paratus eat. Mer. iuppiter ergo decipitur putas te (put ipsi uidetur) diuites facere eos: quotcūq; dignos dixerit: qui distentur. Diui. imo maxime: nec immerito o bone: qui quā me cæcū uideat mittat querere rē adeo difficilis: laboriosaq; in uentionis: & multo tēpore absconditā: quā neq; lyncæus facile inueniret adeo terrā & paruā. Igitur quā bona tā pauca sint, mala uero plurima, urbesq; cunctas occupēt: facile in huiusce inscido, ab illisq; irretior. Mer. præterea quō relictis illis facile aufugis ignorās uia. Diui. quippe ad fugā dūtaxat acuto lumine cerno, pedibusq; integra sum. Mer. item uelim respondeas mihi, quomodo cæca quā sis (pace dixerit tua) & pallida, grauisq; cura: tot amatores habeas teq; cuncti mirentur. seseq; fœlices autumēt, si te cōsecuti fuerint. q̄ si non, uita odio sit. Noui igitur quāplures adeo amatores tui: ut in altū pelagus se præcipites dederit, deq; saxi solc ipsum uertice pulsantibus a te cōtemni existimantes. quoniam ab initio illos nō uideras. Sed scio, q̄ & tu nō inficiabere, si qua tibi mens est illos insanire: qui hoc amore insaniant. Diui. an putas, ut eis qualis sum uidear, uel clauda, uel cæca, aut cætera, quæ insunt mihi. huiusmodi?

LUCIANVS

Mer. & quare nō & ipsi oīno caci sunt. Diui. cāci haud
 quāq; sunt sed amētia: errorq; quibus nunc oīa plena sūt
 illos obūbrat: ego quoq; ne pr̄sus deformis uidear: sumo
 pto personatu quodā amabili, auro, gēmisq; distincto uas
 rū s induta: illis obuiā uenio: qui personam cernere arbitri
 meam decorē amant: perenutq; nisi consequantur:
 quod si quis totum denudauerit: meq; illis ostenderit cons
 stat utiq; sese accusatum: ire, qui non acutis luminibus
 talia intuitus res minime amandas. deformesq; amaue
 rit. Mer. cur igitur diuites effecti iterum falluntur. Ac
 si quis eos diuitiis priuare contendant: cernis caput: quam
 personatum abiciāt. Neq; em̄ licet eos tunc ignorare: qua
 si forma superlata sit: quum omnia introrsus inspexerint.
 Diui. mercuri etiam ad hoc me pauca adiuant. Mer. quæ:
 Diui. Nam si quis primo ad uotum apertis me ualuis ad
 miserint: ambitio: ignorantia: instantia: mollicies: cōtume
 lie: error, ceteraq; huiusmodi una mecum introeunt.
 Ita p̄ infelix animus ab omnibus captiuatus nō admirand
 dam miratur: & appetit fugienda: neq; omniū matrē ma
 lorum illis circumductā stupet: uniuerſaq; potius mala pa
 teretur: q̄ me reiecere sustineret. Mer. quū sit res quæ
 dam maxime delicata: & lubrica: & fugitiua: nullumq;
 certum porrigens capulum, sed anguilla: uel serpens in
 ter digitos effluas: nescio quo pacto inopia uisco plena: &
 captu facilis. innumerisque hamis obsita. Sed dum intere
 ea ambagibus intenti sumus, res haud parua delituit. Di
 ui. quæ? Mer. thesaurum enim: quo potissime indigebamus
 non attulimus. Diui. hac parte confide: in terra nanq; sem
 per illo relicto ad nos uenio monēs: ut intus hospitia mas

neat, neminiq; aditū pandat: nisi me uocāte adierit. Mer.
iam atticam deuenimus: proinde sequere me palliū tenens
donec terminum attigero. Diui. bene agis mercuri manu
me ducēs. si enim sola uager in hyperbotum: uel cleonē for
sitā incidā. Sed quis hic strepitus eeu ferrū ad silicē? Mer.
timon hic ppe montonā. lapidosūq; tellurem bidente fe
rit. proh & paupertas adest, & improbus labor: tolerans
tia quoq; ac sapientia: & fortitudo: ceteriq; omnes, quos
fames erudit longe prāstātiores q; satellites tui. Diui. ut
quid ergo mercuri uelociter nō abimus, nihil enim dignū
faciemus ratiōe cum uiro q̄ tali est stipatus exerciciu. Mer.
haud hoc uisum est ioui, nō ergo timeamus. Pau. quo hanc
argi peremptor manu reducis? Mer. A ioue huc ad timon
amittitur. Pau. nunc diuitie ad timonem accedunt: quem
ego olim male in delitijs habentē assumpsi: & his sapiens
tie scilicet & labori uirū fortē tradidi: precioq; multo dis
gnum feci. Itane? ego uobis irridenda: iniurijsq; digna
sum uisa? ut mihi hāc solā possessiunculā auferre uelitis.
quam cum summa cura ad uirtutē usq; percolui? quē quū
diuitie rursus assumpserint: contumelijs superbie tras
dāt mitemq; priori effocinatum, ac degenerem: & ino
sanum efficiant: mihi rursus lacera ueste obfitūq; reddāt
Mer. sic ioui placitum est. Pau. abeamus itaq; o labor: et sa
pientia: uosq; ceteri sequimini me: hic uir forte cognitus
rus est: qualem reliquerit me cooperatricem optimam, &
magistrā uirtutum cum qua illi semper fuit mens sana in
corpore sano: uirūq; dixit uitā, seq; respexit: ac superflua
& multa eiusmodi aliena: ut sunt dixit. Mer. abeunt: nos
autem adeamus. Ti. qui estis o maledicti: uel quid querens

LUCIANVS

Res huc uenistis airo agricola molestiam illaturi? Sed abis-
 te potius cum malo execranda cohors: alioquin in uos gles-
 bas, & lapides iacio. Mer. absit timon, ne iacias nō enim
 mortales ferires: ego quidem mercurius sum: ista uero di-
 uitiae. misit autem nos iuppiter uotis anteuertens tuis: ita
 q; bona cum fortuna accipe diuitias: et a laboribus requie-
 sce. Ti. ploraturi estis licet dii, ut ait, quippe una omnes
 & deos & homines odi. hanc uero eecam, quaecunq; sit,
 (bidente pulsabo.) Diui. ad Iouē redire consiliū est o mer-
 curi. Hic enim homo: ut uidetur: non mediocriter insanit:
 nequid igitur mali ultra recipiam ab eo. Merc. Nihil inhu-
 manum agas timon: quin haec tua omni feritate deposita
 protende manus bonam eape fortunam: iterumq; diues
 esto: atheniensiumq; primus, ac despice ingratos illos for-
 lus felix. Ti. nihil nobis opus est, nolite mihi molesti esse:
 hic bidens mihi copiose diuitiae sunt. Ceterum fortunatis-
 simum me fore arbitror: si mihi nemo sit proximus. Mer.
 sic o amice inhumane: utq; uerius, dixerim impie: crudelis
 ter: ac pertinaciter agis: merito forsā homines oderis, a
 quibus tāta perpeffus es? cur uero deos odio habeas igno-
 ro: qui tantam de te curam gerūt, Ti. tibi uero mercuri: io
 nūq; de cura: quam erga me habuisti gratias ago, has uero
 diuitias nūq; admissurus sum. Mercurius. quamobrē?
 Timon. quia olim mihi mille malorū causa fuere, quae &
 adulatoribus me tradiderunt exposuerunt in fidis, odiū
 suscitauerunt: uoluptatibus corruerunt inuidiosum rede-
 diderunt, tandem repēte: infideq; ac (ut uerius loquar)
 proditorio quodammodo deseruerūt. optima uero pauper-
 tas laboribus me uirilibus exercuit. Etenim fide, ac uirtu-

temecū obseruata laboranti mihi necessaria pręstitit: sus
 perfluaq; illa contemnere. Spesq; omnes uitę meę ex
 me ipso perfecit: & quę erant diuitię meę: quas nec
 adulator. nec calumniator: nec populus concitatus: nec
 sententiam proferens concionator: nec tyrānus insidiosus
 auferre possunt, ostendit: bona itaq; ualitudine ex labori
 bus fretus agrum hunc libenti cum labore colo. Nihilq;
 eorum, quę sunt in urbe considero, copiosamq; ac sufficiē
 tem mihi ex bidēte farinulam habeo. Itaq; reuersurus abi
 o mercuri ad iouem diuitys tecum ductis, Mihi autem
 hoc satis: superq; fuerit, si iussu iouis omnem etatem, quę
 relis plenam mortales agāt. Mer. absit timon: neq; enim
 modo tales omnes sunt querelis idonei. Cęterum iracun
 diam hanc pueriliaq; ista dimitte: sumeque diuitias, non
 spernenda sunt iouis munera. Diu. uis timon tecum disse
 ram: an si tibi loquar indignaberis? Timon. dic haud lon
 ga tñ & sine proemio, ut prauū rhetores, patiar appete
 si pauca dictura es ob hūc mercuriū. Diu. forsā opus fue
 rit proluxo sermone: ut quę a te sim tam uehementer accu
 sata: uide tñ: si qd tibi, ut ais: iniuste feci quę oblectamento
 rū tuorū oīm cā fui, honoris, pręlatiōis. coronarū, cętera
 rumq; deliciarum: propter me clarus: & famosus & ces
 lebris fuisti: qd si qd haud gratū ab adulatoribus passus es:
 non sum in causa. quin potius ego a te iniuriam passa quę
 ror, quod me maledictis uiris absq; honore submisisti: qui
 te laudibus efferebāt: & mentem tuam prestigiosis carō
 minibus alienam reddedant: mihiq;: modisq; omnib; in
 ficias ponebāt. et demū a me proditū asserebas, quū ecōs
 tra ego te possem merito criminari, q me prorsus expulisti

I V C I A N V S

deſt tua domo præcipitem ciecisti. Pro molli igitur clamo
 de hanc te circa eudromidem honoratissima tua paupertas
 dedit. Mercurius autem hic mihi testis est, quam supplex
 iouem obsecrauerim: ne ad te rursus accederem, adeo hosti
 liter a te tractata sum. Mer. sed nunc uides o diuitie: quas
 lis iam effectus est: itaq; fidenter secum obuersare: tu bidens
 tem ut potes exerce: tu uero thesaurum sub bidente subdu
 cito: nam is te uocante exaudiet. Ti. persuasum mihi cre
 de mercuri: iterum fieri diues cupio: quid enim pateretur
 qui cū dijs uim inferat. Sed uide quæſo in quas res me trus
 das infelicem: ut hætenus beate uixi: tantum repente aus
 rum quum nulli iniuriam fecerim, accipiam tantarūq; cus
 rarum mole premendus sum. Mercurius. mei gratia quæſo
 patienter feras timon: q̄q̄ durum hoc sit, & intolerabile
 ut adulatores illi ob inuidiam crepent: ego autem per ætñā
 in cælum reuolabo. Diui. ille ut uidetur abiit: hoc autē ex
 remigio alarum coniicio: tu hic mane, ego uero quum abie
 ro thesaurum tibi mittam quin fode, tibi autē auri thesaus
 re dico huic timoni obsequere: teq; ipsum permitte capi: bis
 dente percutite timon altum deferens ego a uobis abero. Ti.
 age o bidens nunc mihi tuum robur ostende: neque defatig
 geris ab intimis terræ uisceribus thesaurum eruere. O mi
 re iuppiter exultantesq; amici: & mercuri lucifer inde tā
 tam auri. Somnia ne sunt hæc? Vereor ne quum excitatus
 fuero, carbonem inueniam: sed aurum quidem est insigne,
 subruffum, graue, pulchrum uisu. O aurum dextra optima
 maq; res mortalibus: ardens ignis: utpote qui nocte dieq;
 fulges. uenio o amantissime: niniumq; dilecte. Nunc equis
 dem credo iouem aurum factum esse: nam quæ uirgo alia

quando non accepisset tam preciosum amator em per teſta
 dilabentem? O miſe: & croeſe: & uota delphica, quā nihil
 fuſtis quantum ad timonem: & timonis opes, cui nec perſa-
 rum rex par fuit, o uidens amantiffimaq; endronis: bo-
 num mihi uiſum eſt: ut uos huic pani offeram. Ego uero em-
 pta uniuerſa regione hac: ſuperq; theſaurum ſtructa turri
 ſoli mihi ſatis uiuam ipſum quaq; ſepulchrum moriens hoc
 in loco uiſum habere eſt mihi. Fixa ſunt hæc: & p legibus
 ad uitæ reliquias cum nullo uerſari: neminemq; cognosce-
 re: aſpernarique omnes. Amor uero: & hospitalitas: & am-
 citia: & miſericordiæ ara: ceu nugæ quædam, commiſerari
 autem lachrymantes: uel indigentibus auxiliari prænarica-
 tio legis morūq; ſubuerſio: uita uero ſolitaria ceu lupis: &
 amicus unus timon. Alij autem omnes inimici: & inſidias-
 tores: conuerſari cupiam abominationis inſtar: & ſi quid
 uidero ſiniſtri omnis dies illa ſit, ut breuiter dixerim, a ſta-
 tuis lapideis uel eneis, nihil diſtet, nullum inter nos pacis
 ſœdera procurantem admittamus, æternum nobis nullum
 perpetua ſolitudo terminum inter nos ponat, contribules
 quoq; atque cognati: patriaq; ipſa frigida quædā, & in-
 fruſtuſa ſint nomina dementium uana iactantia. Timon:
 ſolus dux eſto cunctoſq; deſpiciat, inq; ſe tantum delitijs
 gaudeat, blanditiarum landūq; ponderibus liberatus dijs
 immolet, conuiuia celebret, ſolus ibi, & uicinis, & affinis
 bus excluſis reliquis ſemel ſeiſum dexterum faciendo. Si
 mortem obierit, ſibi met inſcribatur hæres: ad eum corona
 perueniat, nomēq; prædulce ſit. O ſors hominum & morū
 inſignis difficultas aſperitas, ruſticitas, ira, inhumanitas.
 At ſiquem uidero igne ſagrantem: & ut extingnam incē-

LVCIANVS

dium supplicantem oleo: piceq; succurram. Siquem uero
 byeme cum impetu torrens trahat. isq; proiectis manibus
 aqualium poposcerit: huncmerso deorsum capite trudam:
 erepta illi sursum leuadi uerticis facultate aequitate iudicij
 reportet Timon echecratides colitteus: si recursum ad
 leges habuerit: timon ipse acclamante populo sententiam
 tulit. Hæc hætenus nobis rata sint istis uiriliter pseueret.
 Sed satis: superq; nota omnibus facta sunt: quia prædices
 sum: ipsa quippe res illis forsan laqueus fiat. Sed quid hoc
 o uelocitatem undiq; concurrunt puluerulenti: et anhe-
 lantes: nescio unde aurum adorati sunt: uerum igitur hoc
 cliuo trāscenso insequar dextra lapides iaculando. An sic
 cōtra leges iagemus qui sumus eis amicitie glutino semel
 iuncti: ut despecti maioris tristitie stimulis crucientur.
 Hoc em præstare arbitror: iam itaq; illos patienter admit-
 tam. Eia ergo uideamus: quis hic eorū primus est, Gnato-
 nides adulator: a quo quum pauloante quippiam postula-
 sem: laqueum porrexit: qui apud me sæpenumero tota uas-
 sa uomerat. sed benefecit ad me uenire: nam præ alijs uis-
 labit. Gna. Nōne dicebam qd dū timonem haud negliges-
 rent uirum bonū. Salue formosissime: et gratiosissime: ac
 liberalissime timon. Ti. prob iuppiter: tu ne ille es gnato-
 nides uulturum: omniū edacissimus et præ omnibus mor-
 talibus consumptor? Gna. semp fuisti mordacitatis ama-
 tor: sed ubi cōuiuium nouū tibi cantici dithyrambum a me
 nuper editum deferens uenio. Ti. hoc pulsatus bidēte cāta
 bis elegos. Gna. quid est: hoc me nerberas timon: te hercu-
 les testem uoco: e heu accusabo te uulneris ariopago. Ti. si
 paulisper tardus fueris: homicidiū forsitan me accusabo

rus, Gna. absit sed sana uulnus modicum superfundens auri: est eni ualde restrictiua sanguinis medicina. Ti. ad hoc manes? Gna. ab eo: tu autem minime gaudebis: adeo agrestis ob aurū factus. Ti. quis est iste caluus: qui uenit philiades adulatorum omnium spurcissimus: hic autē agrū totum a me cum accepisset: ac filiae dotē duo talenta mercedem laudis: quia me cantantē tacentibus cūctis solus prae laudasset: iuramento affirmans me cygnis conciniorē fore: quem languentē me pridē uidit: qui ad illum accesserā auxiliū iploraturus: mihi uir egregius plagas dedit. Phi. o decus nunc timonē agnoscitis: nūc gnatonides amicus: et cōiucia merito quidem passus est: quum adco ingratus sit: ego uero qui olim eius familiaris coetaneus: cōiucaneusq; fui: mediocriter cum illo agam: ne illi uidear insultare. Sal ne mi domine: attendas oro quemadmodum ab his adulatoribus te custodias: qui in mensa solum tibi assistunt non dissimiles coruis ad cadauera. Amplius uero non est credendum huius temporis mortalibus: omnes enim ne quā et ingrati sunt: ego uero talentum attuli tibi certe illo tibi opus sit. In itinere uero constitutus intellexi te ingentium opum copia redundare. Venio itaq; moniturus: quā p te ipsum sapias: in nullo forsantibi uerbis meis opus erit: qui etiam nestorem ipsum moniturus sis. Timon. sint ista philiades: uerum accede: teq; benigne eum bidente recipiam. Philiades. accurrite uiri ingratus hic homo: mihi ceruicem fregit. quando ipsi sane consulebam. Timon. en tertius hic orator demeas adit: libellum dextra gerens: qui cognatum mihi se fore iactitat: hic quum a me quadam die sex et decem in urbe accepisset tē

LVCIANVS

lenta condemnatus quippe fuerat: uictusq; illis nō redditus: ego misericordia motus ipsum absolui. Nam pridē arariū in erectheidē tribū sorte diuidendū acceperat. Ego uero quum illū adiens postulassē debitū reddi: ait se haud quaquā nosce me ciuem fore. De. salue o timon precipuis fructus generis: cōlumen ciuium: tutē la patrie. Iāctudum plebs cōgregata est teq; tuūq; cōsiliū expectat. primo tamē audi sententiā quā de te scripsi. Timon echecratides colytteus uir non modo bonus: atq; optimus: sed et prouidens adeo: ut nullus in græcia, per omne tēpus perscueratior fuerit: agens bonū patrie: pugnādo et luctando: et currēdo in olympia: profecto curruū atq; biga uictor euasit. Ti. at ego nunq; olympiam uidi. De. quid ergo? postmodum uisurus es: multa uero huiusmodi addere prestat: uiriliter quoq; se pro patria priore anno gessit uersus archaneas, stravitq; duas peloponēsum acies. Ti. quō pacto ob id forsan: q; arma non habui: uel in catalogo scriptus non fui. De. mediocriter de te sentis: nos uero ingrati essemus si non memoria teneremus. Item et sentētiās proferendor: et cōsiliū dādo: ac militando patrie nō modicū profuisti. Pro his utiq; oībus cōsilio uisum est: populoq; ac iudicū ordini: patribus priuatimq; plebi: et cōmuniter omnibus: aureum iuxta palla: dem in arce timonem fabricare: fulmen habentem dextra: et radios circa caput septemq; illum ex auro ornare coronis, ac hodie coronas ipsas i diuinijs per nouos trōgedos declarari. Hodierna quippe ob illum bacchi solēnia celebrari opus est. Cognatus demeas orator sententiā dixit: eius proximus: atq; discipulus, orator quippe optimus. Timon et oīa quacūq; uoluerit ista
quippe

quippe de te sententia est: filium quoq; meum ad te mecum ducere nolui: quē tuo noīe timonem appellavi, Ti. quomodo de mea quū sicut accepi nōdum uxorem duxeris. De. est si concesserit deus anno secuturo nuptias celebrabo: pcreaboq; filios: ac enim qui nasceretur: masculus quippe erit: timona nominabo. Ti. utrū nuptias celebraturus sis nescio: sed interm hāc a me plagam assumito. De. heu me quid hoc est? tyrannus est timon: liberos cedis: qui non ex omni parte liber: aut ciuis: sed breui poenas dabis: & ppter alia & ob illud: qd arcē combussisti. Ti. sed o scelus ars nequaq; igne succēsa est: quo fit te manifestā ppetras se calūniā. De. at dives effectus es psoffo sacrario. Di. etiā illibatū manet: ex quo sequitur uera nō esse: quae dicis. Da. perfodietur quidem postea. itm enim omnia in ipso habes. Ti. aliā agitur sūme. De. hei. tenes. Ti. Ne clames tertiam equidē tibi dabo: quoniā prorsus ridicula paterer: ego qui geminas lacedaemoniorū acies inermis fudi: unū hominem non conteram? frustra? quippe in olympia: & pugnando: & luctādo uictor euaserim. Sed quid istuc? nunquid non trasycles philosophus hic est: imo non alius promissa barsba: & supcilijs ptēsis: in se ipso meditabūdus uenit: toruū intuēs: hirsutā a fronte comā repellens boreae hauri absimilis: uel tritoni: quales Zeuss pinxit hic honestus & habitu compositus gradu ueste sobrius: sub ipsum diluulū de uirtute: quae dici possunt: explicat: uoluptatibus gaudentes accusat: & fugalitatē praeicat: quum lotus ad coenam ueniat: puer quoq; illi foecundum calicem porrigat: puro diluitur mero: ceu lethēs aquam absorbens: multum sibi inimicem aduersa sermonibus illis matutinis ostēs

LUCIANVS

tans. Dapes haud aliter q̄s edax uultur præripieus & proximū admonens: quū habeat unguentis: & aromatibus barbam plenam: se more canino replens: & incuruus sperans in sartaginibus inuenire uirtutem: patinis: atq; catinis pollice diligenter extersis, ita ut ne parum quidem intrite relinquat: semper querelus, licet placentas integras, totumq; suum præ alijs solus acceperit. Quidquid leacacitatis, & insatietatis fuerit illi & ingens utilitas: ebriosus & temulentus, non ad cantum usque: saltumq; modo, sed etiā ad maledicta, & iram, ad hæc & sermo copiosus ad calicē. Tunc enim præcipue de sobrietate: honestateq; & a cæteris huiusmodi uerba dicit: iam tunc ebrietate uictus ridiculose balbutit, præterea putentes sequuntur uomitus. Deum quidam illum eleuantes de symposio tibicinae ambabus manibus apprehensum exportant. Cæterum quū sobrius est, nulli primorum cedendum putat ob mendaciam uel temeritatem, aut auaritiam, & tamen adulatorum est primus, & ad periurium promptissimus: ac ueneficii princeps: in illo pudor sumus: & tota prudētia, & in omnibus exacta diligentia: & consumata perfectio. plorabit tamen ad lōgum spatium temporis non existens bonus. Quid hoc est: pape nobis tardus est thrasicles. Thra. non ut multi uenio ad te timon ob diuitias tuas: quodam modo in stuporē uersi, argenti quippe uel auri sumptuose uel cœnæ illecti concurrunt, blanditias multas præseferentes: ad te uirū utpote simplicem facultatesq; tuas communicantem. Nosti enim, aut aridus panis copiosa mihi sit cœna: delicatæque epulæ porrum, aut cardamum, aut siquando exculentius parum: salis potus uero fons nouem fistularum. Hæc nero

rudis tunica: quavis purpura carior. Atqui durum nō preciosius mihi uidetur q̄ litoris lapilli: tui uero gratia ueni timon: ne te corrumpat pessima hæc: insidiosaq; possessio diuitie, quæ multis intolerabilium damnorum sepe uis inero causa fuit: q̄ si mihi dederis fidē, totas in mare deiseris: ceu minime necessarias uiro bono, qui potest uarias philosophiæ diuitias contemplari, non tamen optime timon dallas in profundum demerges: selusq; ad pubem ingressus parum ante terram fluctuosam me solo uidente. Si autem hoc nō placet: tuq; alium potiorcm modum inuenisti: celeriter de domo illas eijcias nec uno tibi esse relicto distribuens cunctis indigentibus: huic quidem drachmas quinq;: illi autem minam, alij uero medium talentum. Si quis autem philosophus fuerit, dignus est ut duplam accipiat partem: mihi uero non mei gratia peto, sed, q̄ amicorum necessitatibus tradam: satis est si peram hanc opplens tribuas duorum caprinorum uberum uix capacem: frugi enim & meo diocritatis amicum deoet esse philosophum, & nihil ultra peram sapere. Ti. laudo ista trasycles, sed ante peram (se uidetur) eia tuum caput pugnis implebo illos bidente connumerans. Thra. o magistratus: o leges, oh a blasphemio in libera urbe cedimur. Ti. quid indignaris uirorum optime. Thra. repecutiam te timon. Ti. Edopol ultra numerū quatuor addam: sed quid hoc est, multi conueniunt, blepsias ille, ac laches: & eniphon, peniteusq; ordo eorum, qui ploraturi sunt. itaq; iugū hoc ascēda, & iā lassum bidetem aliquāti per pauare sinā. Ego autē quādo quidē multos congeffi lapides in modū gradinis pcul iaciā. Blep. ne iacias timō abimus cñi. Ti. sed nec in cructi, nec i uulneribus sine.

LUCIANVS

Luciani sermo de calumnia.

Q. Rarus: ac molesta res est ignorantia: & mul-
torum malorum hominibus causa: tanquā
caliginem quandā infundens rebus: & ue-
ritatē obscurās: & uniuscuiusq; uitam ob-
strans. In tenebris igitur extantibus om̄es
similes sumus: immo potius cecis familia patimur: nūc ober-
ramus quidem temere. nunc uero ulterius q̄ oporteat las-
bimur: & quod prope est: & ante pedes non cernimus.
Quid autem longe: & ualde distans tanq̄ molestiam alla-
turum timemus: & omnino in rebus agendis omnibus las-
bi non desistimus. Itaq; infinitas iam tragœdis occasiones
ad fabulas hæc ipsa res præbuit: abdacidas: & pelopidas
& his similia. ferme enim plurima ex his: quæ in scenā uo-
nunt malis: inueniret aliquis ex ignorantia tanq̄ quodam
tragico numine suppeditata. Hoc autem dico etiam ad alia
quidem respiciens: sed maxime ad non ueras contra fami-
liares & amicos calumnias, a quibus iam & domus delete
fuerunt: & ciuitates funditus perditæ sunt, & parētes cō-
tra filios suos insanierūt: & fratres contra cōsanguineos.
& filij contra parentes: & amatores contra amatos, mula-
te autem amicitie cōcise sunt, & domus confusæ ex eo q̄
calumnie fides habita fuerit. Vt igitur q̄ minime incidas
mus in ipsas: demonstrare uolo oratione tanq̄ in quadam
pictura: qualis res sit calumnia, & unde procedat: &
qualia efficiat. Magis autem appelles ephesius pridē hanc
proposuit imaginem: & enim hic quoq; calūniatus apud
ptolemæum regem tanq̄ particeps fuisset coniurationis,
que cum theodota in tyro conflata est. Appelles uero neq;

in quā uiderat tyrum, neq; quis esset theodota norat, nisi
 q̄ audierat ptolemæum quendam principem esse curantē
 res phœnicia. Veruntamen emulorum quidā nomine anti
 phyllus ex inuidia honoris: quē ille apud regē obtineret: &
 zelotipia in arte: accusauit cum apud ptolemæum: q̄ ipse
 omnium rerum societatem inisset: quodq; ipsum uidisset qui
 dam in phœcutia conuiuante cum theodota & per totā coe
 nam ad aurem eum alloquentē. & demum ostēdit tyrii des
 sectionē & pelusij captiuitatē ex apellis cōsilio factā. Pto
 lemæus autē, ut qui neq; in alijs rebus ualde mente captus
 esset: sed in adulatione regali nutritus: sic accensus est: &
 perturbatus ex hac incredibili calumnia, ut neq; uerisimo
 lem ullā ducens rationē neq; q̄ æmulus artis erat calūniae
 tor: neq; q̄ pictor minor erat ut tantā proditiōē posset sus
 cere: & hæc beneficijs ab ipso: & supra quēcūq; eiusdē ar
 tis honorata, sed neq; q̄ omnino appelles in tyrum nauiga
 uerit per scrutatus ira statim correptus est, & clamore res
 pleuit regiā: ingratum uociferans: & insidiator em: & cō
 iuratore m appellē & nisi ex captiuis quidā egre ferēs an
 tiphili impudentiā & miserū appellē miseratus: dixisset:
 nullius rei ipsis coniuratoribus participē fuisse: hominem
 illū obtruncatus capite esset: & particeps fuisset malorū:
 quæ fuerunt in tyro: quū ipse nihil causā fuisset. Ptolemæus
 igitur adeo dicitur poenitentia captus super his quæ facta
 fuerant, ut appellem quidē centum talentis donauerit, an
 tiphilum autē ut seruiret ipsi tradiderit. Appelles autem
 memor periculorū: quæ adisset, tali quadā tabella calūniā
 ultus est. Id dextra quidē uir sedet permagnas habens au
 res: ferme auriculis mīda similes manū ptendens lōge ad

I V C I A N V S

calumniam adhuc accedentē. Circa ipsum uero stant duæ mulieres: ignorantia mihi esse uidetur: & suspitio: ex alia parte accedit calumnia: muliercula supramodū pulchra: ardens autē & concitata: sicut per rabiem & iram ostens dens: sinistra quidem facē accēsā tenens altera uero adoleſcentē quendā per capillos trahens: manus tendentem in cælum: & testantē deos. Præcedit autē uir pallidus: & deſormis acute intuens: & ſimilis his, q̄ ex longo morbo ſunt exiccati. Hic igitur eſſe inuidiā aliquis coniectaret. At qui & quedam aliæ duæ ſequuntur: dirigentes: & adornātes calumniā. Poſtq̄ autē ut mihi interpres imaginis ſignificauit, altera quidē inſidia erat: altera autē fraus. poſt tergū uero ſequēbatur ualde lugubriter quedam adornata: pulchris ueſtibus induta, lacerāq̄: poenitentia: & hæc dicebatur retro igitur fleſcebatur lugens: & cum uerecundia ualde ueritatem aduenientem aſpicebat. Hoc modo apelles ſuū periculum in tabula eſt imitatus. Eia autem & nos: ſi uidetur: ſecundum Ephēſū piſtoris artē percurramus: quæ ad ſunt, calūnie. Prius autē diſſinitione quadam deſcribentes: ipſam (ſic enim nobis imago fiet) Eſt igitur calumnia accuſatio quedā ex ſolitudine facta: latens accuſatū: ex una tantum parte ſine cōtradictione credita: tale quidem argumētum eſt orationis. Quū autē ſunt perſonæ ſicut in comœdijs calumniatoris & calumniati: & apud quē calumnia fit: ſecum unā quāq̄ ipſarum conſideremus: qualia uerifimile eſt ea eſſe: quæ ſunt. Primū ſi uidetur traducamus fabulæ aſtorem. Dico tamen faſtorem calūnie. Hic autē: q̄ quidem non ſit homo bonus: omnibus notum puto. Nemq̄ enim quū bonus exiſtat, malorum cauſa fieret pximo ſuo, ſed eſt bo-

morum uirorum ex his quæ bene faciunt ipsis amicis: non
 aut ex ijs: quibus alios iniuria afficientes accusant: Et odio
 haberi: parant probari: opinionem benivolentiae uendican-
 tes. Postea autem quod iniustus: Et iniquus est: Et impius, Et
 utentibus damnosus: facile est perdiscere. Quis enim non
 fateretur equitatem in omni re: Et nihil plus iusticie ope-
 ra esse. iniquum autem Et improbū iniusticie esse, qui aut
 calumnia aduersus habentes furtim utitur: quomodo non
 impium totum auditorem sibi uendicans Et præoccupans
 eius aures Et obturans: Et secunde orationi omnino inaca-
 cessibiles parans: ipsas calumnia prius impletas: extremæ
 iniustitie tale, ut dicerent optimi legumlatores solon Et
 draco in iurādū iudicibus faciētes: ut abos similiter audiāt
 Et parē beniuolentiā reus tribuāt: donec alterius oratio cōs-
 parata peior altera, aut melior apparuerit: antequā autem
 per scrutati fuerint defensionē cōtra accusationē: impiū ois
 no Et impurū arbitrari sunt fore iudiciū. Etenim etiā deos
 diceremus moleste ferre: si accusatori cū licētia: quæ uellet
 dicere pmitteremus: obturātes aut aures accusato, aut ore
 siles cōtra eū suffragia ferremus priori capti oratiōe, ut
 secundū iustitiā Et secundū iurādū iudicis quispiā dece-
 ret calūnias fieri. Si cui autē legūlatores fide digni nō uidē-
 tur laudātes sic iusta Et sine altera parte fieri iudicia: pos-
 sam mihi uideor optimū inducere oratione: qui de his optis-
 me locutus est, immo autem legem posuit. Dicit autē neq̃s
 litē iudicaueris: priusq̃ amborū audieris orationem: nos
 uerat enim puto Et hicq̃: quum multe sint iniurie in uita
 nullā quispiā inueniret peiorē: neq̃ iniustiorē: q̃ indicta
 causa: quæpiā cōdemnari. Quod qui calūniatur: facere om̃i

nino aggreditur absq; iudicio: subūciens rerum ire audiē-
tis, & latebris accusationis defensionē detrahens. Et cū
sine audacia sunt: & timidi omnes huiusmodi hoīes: qui
in lucem nihil educāt: sed quoniam admodū insidiantes ex
obsuro alicunde sagittas mittentes: ut neq; cōtra instrui
quisq; possit: neq; repugnare: sed in difficultate: & igno-
ratione belli corrumpatur. Quod maximū est signū calū-
niātr̃s nihil uerū dicere, quin si q̃s sibi ipsi cōsciū esset: q̃
uere accusaret: hic (p̃to) manifeste argueret eū faceret
et: oratione ita perscrutaret. Quēadmodum nemo: q̃ ma-
nifeste posset uincere: in solijs nunquā & fraude uteretur
contra hostes. Maxime autem aliquis posset hos uidere in
regum aulis: & ijs: qui circa amicitias eorum: q̃ imperāt,
& potentes sunt p̃bantur: ubi multa inuidia: infinite sus-
spitiōes: p̃ multe adulationum & calumniarum materiae.
Vbi enim maiores sunt spes: hic & inuidiae difficiliores:
et odia suspectiora: simulationes, ad malas artes inueniē-
das acutiores, & ingeniosiores, omnes igitur acute sese in-
uicem spectant: & quēadmodū singuli certamine pugna-
tes obseruāt: si quā corporis ptē nudatā uiderit et unusq; q̃
uolēs ipse primus esse de pellit: & cōtra p̃ximum luctat,
& quē ante se habet, diuellit: si possit supplāt: ubi & bo-
nus manifeste statim subuertit & lacerat et postremo igno-
miniose extruditur. Assentator autē & ad hmōi prauos mo-
res uerisimilior probat: & oīno praeueniens uincit, quo-
niam ea homeri sunt uera: q̃ cōis hostis mars & interficiē-
tem interficiat. Igitur tanq̃ non de paruis rebus sit certas-
men uarias inter se uias excogitant: quarum celerrima et
tutissima ē calūniatiōis. quae principū qdē capit ab inuidia

spei diuidiatæ: sed miserabiliores et tragicos inducit fines
 & multarum calamitatū plena est: neq; tñ paruum est hoc
 neq; simplex: ut aliquis suspicaretur. Sed multæ artis sag
 gacitatīq; non parua, & q̄ certioris cuiusdā indigeat di
 ligentia. Nō enim tot dānis afficeret calūniā: nisi uerisimi
 li quodam modo fieret neq; contra ueritatē quæ oībus re
 bus ualidior est, ualeret: nisi multa quæ inducerent: et p
 babilia essent. Et infinita alia cōtra audientes pararētur.
 ut plurimum igit maxime calumnijs circumueniūt is q̄ hos
 norat & propter hoc his qui post ipsum reliquunt: est in
 iudiæ. Omnes enim in hunc sagittas iaciunt, eum tāq; rem
 quādam, quæ prohibebat, & impedimēto sit prospiciētēs.
 Et unusquisq; putat seipsum primū fore si illum: q̄ sum
 ntus est: per obsidionem expugnauerit. & ab amicitia ab
 straxerit, quale quidā. & in gymnicijs certaminibus inter
 cursores sit. Illic eum bonus cursor, ut primum repagu
 lum cecidit, primum locum cupiēs. & mētē dirigens ad
 finem. & impedibus spem uictoriæ habens. cōtra proximū
 nulla utitur calliditate: nec quicq; quod sit secundum ad
 uersarios: curiose agit. At malus ille, & imbellis aduersa
 rius. spe celeritatis amissa, ad prauitatē artis conuertitur
 & hoc solum ex omnibus considerat, quō currentē inhi
 bens: aut impediens frenet, & supprimat, tanq; si ab hoc
 aberrauerint, magis possit uincere. Similiter autem, &
 in amicitijs horum, qui beati sunt: contingit. Qui em̄ ex
 cellit: hic statim insidijs petitur, & sine custodibus in me
 dio malinolorum deprehensus discerpitur. Si autē amantur,
 & amici uidentur ex his, quibus alios dānis uisi fuerint
 effecisse: id, quod dignum sit: cur caluminiæ credatur

LUCIANVS

excogitant: non ut contigerit: sed tanq̃ in hoc eis tota res consistat: ueriti neu quid absonum attingant: Et alienū, Vertentes igitur in peius: ut plurimum ea, quæ adsunt ei quem calumniantur: non improbables faciunt accusatōnes sicut medicum calumniantur tanq̃ ueneficum: diuitem autem tanq̃ tyrannum: tyrannicum uero Et familiae rem regis tanq̃ proditor em. Interdum tamē auditor ipse subiicit calumnie differentias, Et ad illius mores malis præditi moribus ipsi se accommodantes coniectant. Si em̃ ipsum zelotypū uiderint esse, inuiuit (auit) uxori tuæ in coena: Et ad ipsum aspiciens ingemuit: Et suspirauit. Et stratonica ad eum non ualde iocunde, Et omnino amatorie: Et quædam, Et adulterinæ ad ipsum calumnie. Si autem arti poetice sit deditus, Et in hoc ualde se efferrat per ionem subsanauit phylosenus tuos uersus, Et carpsit: Et sine mensura dixit ipsos Et male compositos ad pium autem Et deorum amantem amicus accusat tanq̃ qui deum repellat, negetq̃ providentiam. Qui autem audiuit tanq̃ stimulo aure percussus incensus est tanq̃ uerisimile: sit Et amicum auersatur non expectata certiore probatione. Ommino enim talia excogitant et dicunt: quæ maxime nouerunt posse ad iram prouocare audientem, Et sciens ubi unusq; quisq; sit primus: ad illum sagittas mittunt, et in ipsum iaculantur: ut statim ira perturbatus, ocium amplius nō habeat ad ueritatem exquirendam. Fuit olim Et apud ptolemæum, qui dionysius cognomento est appellatus. qui demetrium platonicum calumniaretur, q̃ et aquā biberet: Et solus ex omnibus scæmineos habitus nō indueret in bacchanalibus, Et si diluculoneq; biberet spectanti

bus omnibus, neq; ueste, idutus subtilissima pulsasset cymbala: & saltasset. perisset utiq; , p regis iuta nō delectaretur. sed esset sophista grauis, & ptolemæi deliciarū annulus. Apud uero alexādrū maxima omniū calumnia fuisset habita: si quis hephestionem neq; colere: neq; adorare constituisset. nam postq; hephestion ex amore interijt: uel hoc addere magnificentie uoluit alexāder: ut deum faceret hephestionē mortuū. Tempła igit statim cōstruxerūt urbes, cōsecrebant: lucisare sacrificia: ac nouo huc deo dies des festis procurabant maximumq; iusiurandum erat omni- bus hephestion. Si quis uero uel surrisisset ad ea: quæ fierent uel nō sane q; pius & religiosus uisus fuisset: morte moriebatur. Cum ergo assentatores hanc puerilem alexādrī cupiditatem cognoscerent: accedebāt illico & inflabant de hephestione narrantes insomnia: eiq; & uisiones quasdā. & curationes attribuebāt, & predicabant oracula, & postremo presenti: morborumq; expulsi deo sacrificabāt. Delectabatur aut alexādor audire. & demū credebat: ac multū gloriabatur, q non solum esset dei filius, sed q facere etiam deos ualeret. Quot igit existimamus ex amicis alexandri cepisse fractum ex diuinitate hephestionis tpibus illis? insimulatos qd cōem omnium deū non colerent, ob eamq; causam expulsos, ac regiū beniuolentiam perdidisse. Tunc & agatocles samius præfectus militum apud alexandrum, & qui honore afficiebatur ab eo plurimum: una cum leone ferme conclusus est: accusatus quoniam ad sepulcrum hephestionis profectus ille chrymauit. Verum illi attulisse opem perdicas dicitur iuratus deos omnis & hephestionem: uenanti sibi mas

LUCIANVS

nifeste apparuisse deum. ac inuasisse ut diceret alexandro,
 q̄ agathocli ignosceret, quādoquidem neq; ut incredulus:
 neq; ut in mortuo illachrymasset: sed q̄ antiquae consuetus
 diuis meminisset. Assentatio igitur et calumnia locum tūc
 habuit: maxime ad alexandri composita passionem. Quae
 admodum in urbis expugnatione non ad excelsa loca, et
 munita muris. eoq; unde ruant praecipites se hostes. con-
 ferunt, uerum ubi quid incaustoditū: debile ue, aut depresso
 sum senserint. Illuc enim totis uiribus una omnes. conuo-
 lant tanquā facillime inuadere: et capere queant: sic etiam
 calumniatores eo impetum faciunt: adnouentq; machinas
 ac expugnant tandem. obstante nemine? et prohibente in-
 gressum quod animo infirmum, ac imbecillum, et accessu
 facile intellexerint. Deinde ubi intra muros semel ingressi
 fuerint: astant ignes, et incendunt: omnia iugulantq; et
 exterminant, qualia si captus animus et in mancipium re-
 ductus fuerit: par est et decēs ut sint opera. Calumniatorū
 uero contra absentem haec machinae, doli, mendacium, pera-
 iurium, preces, impudentia, et caetera id genus infinita
 scelera, et callida opera. Sed omnium maxima, quae est cō-
 sanguinea, immo quaedam potius calumnie foro, assentia-
 tio. Non est quisq; adeo generosus: ac adamantino muro;
 accinctus, animum, qui calumniosae assentationibus nō ar-
 rigat aures: et praecipue si fundamenta effodit, surripitq;
 calumnia. Quae foris fiunt sunt huiusmodi. At intus prodi-
 tiones plurimae adiuant: quae manus extendunt, et porri-
 gunt, portas recludunt atq; multifariam, ut capiatur audi-
 tor se accommodant primum quidem cupiditas rerum no-
 uarum qua hominibus omnibus a natura innata est. Simili

ter & satietas, ac illud deinde, q̄ ea, quæ præter opinionē
audita sunt consequitur. Nam quo nam modo lætemur. oēs
quotiens occulte dicta, & plena suspicionis audimus, igno-
ro equidem. Itaq; noui nōnullos: quibus ita suauiter ex cas-
lumnijs pruriunt aures, ac si pennis leuiter attingantur.
Postquā igitur ab his omnibus expugnati ceciderint, omni-
no puto, capiūt, ac destruunt, neq; difficilis sit uictoria ne-
mine contra instructo. & repellente impetum, uerum aus-
ditor quidem seipsum cum sponte præbeat, ignoretq; accu-
satus insidias. Sicut enim nocte, urbe capta, dormientes ac-
cusati pereunt. Et quod est omnium miseratione dignissimū:
ille quidem, qui accusatus est accedit ad amicum phyllaris,
ut qui nihil sibi mali factum intelligit, & quæ consueuerat
& dicit, & facit circumuētus miser omnibus modis. Is uer-
o, cui accusatus est, si quid generosi habeat, & liberi, &
audaciæ statim prorumpit in iram, atq; effundit bilem. &
tandem ubi amici excusationem percepit, ne quicq; iratum
se amico fuisse cognouit. Quod si ignobiliore: & abiecto sit
animo, accedit quidem, & summis aridet labris, sed odit
& clā defecat dentes, & æacuit, & (ut inquit poeta) pre-
mit iram corde profundam, quo equidem nihil esse puto in-
iuste. neq; seruile magis, ut labrum quis mordens clam bia-
lem nutriat, atq; odium in seipso inclusum exaugeat, aliud
quidem sentiat, aliud dicat. & hylari, ac iocūda facie agat
tragœdiam aliquam, & doloris, & luctus plenam. Hoc au-
tem patiuntur maxime, quādo inter calumniantem, & eū
qui accusatus est antiqua esse uidetur familiaritas, faciat se
militer. tunc enim ne uocem quidem accusatorum: excusare
tium ne audire uolunt. Adhibendam esse fidem accusatioi

LYC IANVS

idcirco existimant quoniā accusatori cum accusato uetus
 intercedat familiaritas. Et nō consulerant plurimas odiū
 causas: latentes ceteros sepe inter amicissimos incidisse:
 ac interdum quibus ipsemet obnoxius est aliquis: hac ipsa
 re praeueniens: & confisus accusauit propinquum: effuge
 re hoc modo conatus calūniam, Et omnino inimicū quidem
 calūnari nemo audet, Incredibilis enim esset ibi accusa
 tio habens manifestam causam. eos autem maxime inua
 dunt: qui amicissimi esse uideātur. Innatam sibi esse erga
 audientes beniuolentiam: sic uideri uolunt: quoniā ad illo
 rum utilitatem: ne ab amicissimis quidem abstineāt: sunt
 autem qui & si sciunt postea sibi fuisse amicos iniuria ac
 cusatos: pudore tamen eorū: quae crediderant: neq; admits
 tere amplius: neq; aspicere eos audent tanq; affecti ini
 uria: quoniam nihil fecisse illos cognouerunt iniurie. Itas
 q; multorum malorum resecta uita est ex calumnijs: quae
 facile, & sine inquisitione creduntur. Antea enim inquit.
 Intereas, Praetor: aut interfice Bellerophontem. Qui uos
 luit me cum coisse, nec ipsa uolebam. cum tamen ipsa
 prior aggressa fuisset. et despecta & ferme perit adoles
 scens in congressu contra chimerā: cum continentia ser
 uaret: & reuerentia erga hospitem passus est a muliere ma
 la insidias. Phœdra uero & ipsa similiter calūniata priui
 gnum fecit, ut execrabilis fieret a patre Hippolitus, cum
 nihilo dei fecisset ille impij, sed est certe: dicat quispiam in
 ter dum calūnianti credendum: qui & iustus & prudēs es
 se uideatur in rebus ceteris: & si idem ei adhibere oportet:
 & tale qd machinatus alias minime fuerit. An igit aristi
 de alijs iustior? Sed et ille qdē cōspirauit cōtra temistocle:

Et concitauit populum. Laborabat enim ille (ut aiunt) cōuili ambitione iustus quidem quoad alios aristides: sed homo et ipse fuit: irascebatur: amabat: oderat. Et si uerū est quod ferē de palamede: qui græcorū prudentissimus fuit: atq; alijs in rebus optimus infidias ex inuidia composuisse dicitur contra consanguineū: et familiarē uirum: et qui ad idem periculum cōnauigauerat sic huiusmodi in rebus naturale omnibus est hominibus uitium. Quid dixerit q̃s piā: uel de socrate: qui iniuste apud athenienses accusatus fuit: ut ipius et insidiator? uel de themistocle: aut milatiade: qui post tales tantasq; uictorias suspecti facti sunt græciæ prodicionis? Infinita adduci possent exempla: et plurima fere iam cognita. Quid igitur ei faciendum est: qui mentem habeat: qui ue de uirtute: aut de ueritate disciplet. Quod et homerus (existimo) ubi de sirenibus cōs fingit fabulā interpretatus est: quādo prætērnauigare iubet: perniciosas has auditus uoluptates: auresq; occludere nec eas fluxe reserare passione affectis. Sed ad ea: quæ discuntur: diligentē hostiariā cōstituere rationē. et quæ digna sunt: admittere: et cōparare: quæ uero praua et turpia excludere: atq; repellere. Effet enim sane ridiculum si domus ianitorē quis cōstituāt: aures uero et mentē patere pmittat. Qñ igit accesserit aliquis: qui narret huiusmodi: oportet eū qui audit ita sit necne: secū diligēter inquirere? et cōsiderare etiā: atq; etiā: ac mente euoluere: neq; dicentis etatē: neq; ante actā uitā: neq; illius in dicendo solertia uidere: atq; prospicere. Quāto enim aliquis aptior ad persuadendū, tanto diligentior opus est examine. Nō est ergo fides adhibenda alieno indicio: uel odio potius accus

LVCIANVS

santi: sed ipse secum adiutor studiosè ueritatē inquirat, sci-
atq; ut rumpatur calumniator inuidia. Et cum utriusq;
animi manifestauerit argumētum, et amet, et oderit. si
priusquam id fecerit, moueretur prima callumnia. O her-
cules q; puerile, et abiectum atq; iniquum est (ut ab
initio diximus) ignorantia: et in tenebris promoluti mor-
res. Quod si deus uelamē auferet ex oculis hominum ab-
iret statim calumnia in baratrum, quæ nullum habens loc-
cū profugeret. illustratis rebus a ueritate.

Luciani laus Muscæ.

Musca est sic minima uoluerum, ut possit cū
muscelis et culicibus comparari: sed tātō
illis est maior, quantum ipsa ab ape relin-
quatur. Pennata est autem, non eo modo,
quo ceteræ uolueres: quarum hæc quidem
pennas in toto habent corpore, hæc uero uelocibus utuntur,
et pernicibus alis. Sed ex pelliculis sunt illi pennæ: quæ ad
modum locustis, et cicadis, et apibus, sed tanto mollior
res habet pennas, quāto græca ueste tenuior et mollior ē
indica. Siquis muscam diligenter inspiciat, quando in sole
alas expandit, et concutit: uariis eam pictam coloribus,
ut pauones uidebit. Est illi uolatus nō cōtinuo pēnariū res
miglio: ut uespertiōibus. neq; saltus ut locustis neq; cū stri-
dore, ut uespis, te crabronibus, uerū, flexibilis ad quācūq;
p̄tē semoueat. Adde qd nō uolat q̄tē et cū silētio, sed cū
cantu. et melodia. non item immitte, et sæue quemadmo-
dum culices, et muscellæ: neq; cum graui fremitu apum:
aut uesparum horribilem ostentans sonum, et minacem:
sed tanto uolat his suauius musca, quāto sunt tuba et cym-
balis

balis tibiæ dulciōres. In reliquo uero corpore caput quie-
dem tenuissimum collo continetur, & est uersatile; nō cō-
pactum, & affixum humeris, ut est locustarum. Oculi ue-
ro p̄minent: q̄ cornu plurimū habēt pectus est bene com-
pactum: sunt ei inati pedes, nō ut uespis astritti ualde: &
cōplexi. alius aut̄ minuta est: & ipsa: & thorasci similiss-
zonas latas, & squamas habēs, ulciscitur tñ nō uenleo: ut
apis, et uespas: sed ore et p̄boscide: q̄ et ipsa eodē mō habet
uel elephāti: p̄pascitur q̄: & assumit, et inherēs cōtinet
cōcauo uase in summitate proboscidis: ex ipsa uero dēs fos-
ras p̄minet: quo p̄lgēs hībit & lac sed dulcis & suauis est
ip̄si uel sanguis nō magno cū dolore haustus eorū quos pu-
pugit, Sexipes uero est, quattuor solis incedit, duobus au-
tem anterioribus etiam ut manibus utitur. Videres igitur
ipsam gradientem quattuor: atq; edulium aliquod tenens
tem sublime, manibus more ualdeq; humano: atq; ut nos.
Nascitur autem non statim talis. sed uermis ab initio uel
ex hominibus mortuis, uel ex alijs animalibus deinde sen-
sim & pedes effert, & producit alas. Fitq; ex reptili, uos
lucris, & cōcipit paruum uermen: qui musca fit postea cō-
mua autem: & contubernalis, & communis salis hominum
degustat omnia: p̄ter oleum: morte q; enim ei affert epo-
tū oleū: et tñ breuis est uitæ. ualde enim angusta data est
illi uita. luce plurimū gaudet: et i hac ciuilit̄ uersat̄: mo-
ste uero quiescit, & silentium: & neq; uolat, neq; cantat
sed contrahit se: & non mouetur. Non paruam esse eius in-
telligentiam queo dicere, cum insidiatorem et hostē suū
araneū effugiat: insidiantem enim & obseruat & cons-
tra intuetur declinans illius impetum, ne capitur irretita

LVCIANVS

Et in bestiola incidēs casses? fortitudinem enim et robur
 ipsius nō oportet dicere, sed homerus postarum maximus
 cum quererets quonā modo laudaret heroum optimum: nō
 leoni: pardo uel: aut apro cōparat robur illius: sed audacie
 muscæ: Et intrepiditati: Et conatus magnitudini: neq; enī
 audaciam: sed fiduciam: esse illi refert: quāq; est (inquit)
 repulsa: non desistit tamen. sed est appetens morsus: sic au-
 tem laudat magnopere muscam: Et amplectitur ut non sca-
 mel: neq; paucis in locis de ea meminerit: sed sepe exornat
 sic carmina: commemorata musca: nunc enim gregarium
 eius uolatum ad lac exponit: nunc autem nūmerum curā-
 ti matri dormientem infantem comparans: quando a Mes-
 nelao telum repellit: ne ad letalia loca incidat, muscam rur-
 sus ducit in exemplum. At qui pulcherrimo eas adiectiuo
 ornatuit cantatrices appellans: Et cum gregem earum gēs-
 tem uocat: sic autem fortis est: q̄ mordens. aliquid uulnerat
 non hominis solum pellē: sed Et bonis: Et qui elephan-
 tem quoq; mœrore afficit in illius ingressa rugas Et pro
 magnitudine proboscidis lacerans. Coitus uero: Et uenes-
 reorum: Et nuptiarum est ipsis multa libertas: nec ut gale-
 li: cum inscenderit mas statim resiliuit: sed uehitur a facmis-
 na diu: fertq; illa sponsum: conuolantq; nec aerium illum
 coitum uolatu destruunt: obtrūcata uero capite musca plu-
 rimum uiuit parte reliqua corporis: respiratq;. Quod au-
 tem est maximum in natura ipsarum: non est silentio præs-
 tereundum: quod Plato: in sermone de anima: deq; animos-
 rum immortalitate solum præterisse mihi uidetur. mors
 tua enim musca superinfuso cinere reuiuiscit: Et noua ci-
 generatio quedā: atq; ab integro alia fit uita. ut uere per-

fuasum sit omnibus. & illarum quoque immortalis est animus
 siquidem & digressa reuertitur iterum: & agnoscit & su-
 satat corpus muscæque volare facit: & tuerificat de hermos-
 tino clazomeno fabulam: & sepe eum reliquisset cum ania-
 ma per seipsam ibat peregre: deinde reuersa implebat ite-
 rum corpus: & suscitabat hermotinū. Et quæ ociosa & re-
 missa est musca uescitur tamen quæ laborantur ab alijs: &
 plena ubique est ei mensa: nam ipsi & capra mulgentur &
 apis non minus muscis laborat quæ hominibus, atque huic co-
 ci obsonia condiunt. & degustat antequam ipsi reges deambre-
 lansque per mensas una cum ipsis conuiuat: & simul ues-
 citur omnibus. Tuguriū autem seu nidū non in uno loco con-
 stituit, sed errabundū uolatum tollens more scytharum:
 ubi a nocte deprehensa fuerit, ibi & domū facit & lectum.
 In tenebris uero: ut dixi nihil operatur. neque dignū putat
 aliquid latens efficere. neque quid turpis facere existimat.
 quod in luce factum sit ipsi dedecori. Ait uero fabula ppu-
 dram olim mulierē fuisse muscā: loquacē tamē & garru-
 lam: & cantatricē: & in amore contendisse cum luna am-
 bas eodē tempore Endimionis: deinde cum dormientē ados-
 lescentulum assidue excitaret: friuola loquens: & cantans
 & circa ipsum lasciuens: ægre illum tulisse. lunā uero iras-
 tā in hoc animal transmutasse muscā. Et nūc propterea ois-
 bus inuidere somnū qui dormiūt. Endimionis memorē &
 adolescentulis: præcipue & teneris. Morsus autē ipse: &
 cruoris: auuiditas non rusticitatis sed amoris est: & humani-
 tatis signū: nā eo quo potest modo fruitur & ex pulchritu-
 die decerpit aliqd. Fuit etiā apud antiquos mulier quædā co-
 gnomēto musca poetria p̄q̄ formosæ & doctæ & alia pinsis

LVCIANVS

guis atheniēſū meretrix: de qua ait: poeta comicus, ad cor
uſq; eian muſca mordebat. Sic autem neq; comica gratia
designata eſt: neq; muſca nomen excluſit a ſcena: neq; pu
debat parentes hoc nomine filias appellere. Tragedia uer
o magna etiam cū laude de muſca meminit ſic in his. Gra
ue quidem & moleſtum eſt forti robore ſaltare muſcam in
uironum corpora: ut cede impleatur. uiros autem armatos
hoſilem baſtam timere. Multa etiam de muſca pythagora
poſſem dicere niſi nota omnibus eſſet hiſtoria. Naſciuntur
& maxime quedam muſca, quas militares multi appellāt
nonnulli uero canes ſonitu aſperrimae: & uolatu: uelociſſi
mae uita ſunt: & tota hyeme incibata perdurant: contras
tae preſertim: & cōnexae tellis: & culminibus. In quibus
& illud eſt admiratione digniſſimum, qd utriq; & focis
narum & marium faciunt conſcenduntq; uiciſſim, ut mer
curij & ueneris filius, qui miſta natura ſuit & duplici for
ma. Poſſem etiam adhuc multa dicere: ſed finiam orationē
ne uidear ſecundū prouerbiū ex muſca elephantē facere.

DE AVLICORVM ERV MNIS.

Pierius Valerianus Lucæ Bonfilio Patavino.

S. P. D.

Ide quo me adegeris periculi Bonfili do-
ctiss. Qui Luciani opusculum de calamitos-
sa eorum sorte. Qui mercede conducti in
alieno cōtubernio degunt, a me olim: quos
rurandam amicorum impulsu, traductū, pu-
blicari iusseris. Quod quidem non tam mea, q̃ ipsius Aus-
toris causa hactenus fieri phibueram. Scis enim multos
quos quidem opinor bene sentire, infelicias esse ingenij pu-
tare, hoc se lucubrationis genere execere: quod paucissimis
es & aliqua cum laude concessum. Accedit indignitas quæ-
dam, q̃ quæcūq; transferuntur multum Auctoribus orna-
menti detrahunt. Quia multa sunt (ut optime nosti, Qui
utrāq; linguam tam absolute cālles) adeo Græcorum pros-
pria, ut ea uix Latinus sermo explicari possit, nonnulla ue-
ro, quæ proprio in Idiomate summam & gratiam & digni-
tatem præ se ferunt, uel Ciceronis de se testimonio, in alie-
no dignitatem amittere, & quodammodo fordescere uidē-
tur. Malui tamen fama periclitari, q̃ tibi amico tam probò
tam erudito, tãq; officioso non obsequi. Fuerit enim mihi
uoluntas tua rationis loco: Qui ob singularem doctrinam
& incomparabilem integritatem tuam, tanti es apud me:
ut, etiam siquid precando petas, imperare uidearis.

Vale.

LVCIANVS
LVCIANVS SAMOSATEVS.

De Vita Erummosa eorum, Qui salario con-
ducti in potentiorum aedibus degunt.
Ad Timoclem.

PIERIO VALERIANO
INTERPRETE.

S Quid tibi primum o Amice, uel quid po-
stremum, ut aiunt recensebo eorum, quae
pati, uel facere necessum est eos, Qui mer-
cede conductim alienis aedibus uisitant,
etiam in potentiorum amicitias admissi, si
modo seruitutem ipsarum amicitiam appellare decet,
Nonne quidem multa, ac plurima propemodum, quae illis
accidant: quum ego tamen nihil horum mediussidius ex-
tus fuerim: experiri siquidem nulla mihi necessitas fuit, ac
ne unquam eueniat Deos omnes deprecor. Ceterum plerique
in huiusmodi uitam prolapsi haec mihi retulerunt.
Alij uel adhuc in erumnis afflictati, quae, et qualia perpe-
ti cogantur non sine lachrymis conqueruntur.
Alij uero tanquam ex aliquo carcere sibi profugisse uisi, non
iniucunde, quae tulerint mala commemorant: considerans

tes: non sine letitia. qualia pericula euaserint: Qui quidem
 mihi uisi sunt fide digniores, propterea p̄ toto, ut ita dis
 cam. sacro perlustrato, omnia a principio ad finem usq; per
 spexerint. Non igitur aliud agens, neq; segniter audiri il
 los. Naufragium aliquod, & salutem insperatam commemo
 rant. Cuiusmodi sunt, Qui multi simul pro templis
 raso capite foedissimas tempestates explicant, tum procel
 las: & promontoria, & iacturas, & malos fractos: &
 demones excussos enarrant: postremo uero Castores (sunt
 enim hi in erummosis huiusmodi calamitatibus familiares)
 uel alium Deum, quem piam conuersa machina carchesys
 insecuisse, uel inhaesisse clauo: nauemq; ad litus aliquod res
 quum, & molle direxisse: quo ciecta illa quidem sine fra
 gore contanter dissoluta sit, ipsi uero, q̄ absq; nocumento
 prosilierint benignitate opeq; Dei factum praedicant. Tas
 lem quidem illi scanam in utilitatem suam recitant, ut nū
 mos a pluribus accipiant, si non modo infortunati uideant
 tur, uerum etiam amicos ex hoc sibi fuisse Deos ostentēt.
 Hi uero procellas, quas in aedibus illis patiuntur, tribus
 nonnunquam uentis, maximo quippe omniū periculo hinc
 inde saeuientibus, plerumq; uero quinq; postremoq; decus
 manis etiam illis fluctibus se obrutos assenerant. Quoq;
 pacto inito nauem conscenderint tranquillo apparente
 mari: quot incommoda, quotq; infortunia tota nauiga
 tione tolerarint, nunc sitientes, nunc nauscentes,
 nunc nimie salcedinis haustu ingurgitati: quoq; modo
 deniq; in cauentem, aliquem subaquaneam, uel in praeu's
 ptum scopulum ratem illiserint infelicem. miseriq; fue
 rint erumnose ciecti, nudiq;, & necessariorum omnium

egenia in quorum relatione hi mihi uidebantur per multa
 prae uerecundia dissimulare, ultroq; obliuisci. Verum
 ego quum et ea, et alia quaedam, ex illorum sermone col-
 legerim, comperta habeo et illa, et nonnulla alia in his co-
 tubernijs adhaerentia: quae omnia tibi bone Timocles com-
 memorare nil dubitabo. Multo siquidem abhinc tem-
 pore perspexisse uideor te omni studio ad huiusmodi uitam
 aspirare. Et primo quidem, quae de rebus his sermo incis-
 disse: ac subinde, qui quidam ex ijs, qui aderant, mercenari-
 am hanc uitam impendia laudaret, et esse beatos asseres.
 eos, quibus contigisset, praeter quod amicos Romae potetio-
 res habeant, patinas lantae, sumptuosas, ac opiparas nul-
 la impensa comitare: in speciosis, et amplis edibus habita-
 re: peregrinari demum omni comoditate, et uoluptate, in
 alborum iugatorum uehiculo, et si adlibuerit supino etiam
 corpore accubare: ad haec, et huiusmodi amicitiae, et con-
 modorum, quibus fruatur, mercedem aliquam accipere, non
 parum existimandum. Etenim uere omnia his non facta
 semente, et sine cultura nascuntur. Quum itaque, et
 haec, et huiusmodi pleraque auscultares, animaduerti ego
 quanto opera ad illa inhiareres, maximeque ad apertum os
 ad escam exporrigeres. Igitur, ne culpam in nos aliquas-
 do reijcias, neue dicere possis: nos, quum uideremus te
 tam magnum una cum esca hamum deuorare, non prohi-
 buisse, neque prius uel euulsisse, uel saltem praemonstrasse
 quod in guttur incidisset, operientes quippe, donec eo redus-
 cto, atque in pacto trahereris, teque in eam necessitatem ada-
 ctum spectantes incassum iam desleremus. Haec inquam ne
 quando dicat mox ante probabilia olim, si praedicta fuissent,

nobisq; plane insolubilia ad refellendum nil nos reticēdo peccasse, au. li iam omnia ab initio: simulq; retia, meatuq; nassarum irremediabiles foris per oculum: non autem in iniis recessibus inclusus, contemplare: ipsamq; adunci hami pinnam. Et quoniam illam pacto aliorum a palo reflectere, ac retorquere possis, diligenter aduerte: fuscinae demum cuspidem in manus capiens, tuas ipsemet genas inflatas affigere tentato: quae, nisi ualde acutae fuerint, nisi inextinguibiles inheruerint nisi quā ui retrahere uolueris: maiora, molestioraq; indura fecerint: Et nullis potuerint inde uiribus auelli. nos tunc inter timidos: Et hac ipsa de causa famelicos adscribe. Tu uero sume animum: Et audacter ad preclaram accingere, sisq; ueluti Cania escetotius abhurgitor. Nostra uero omnis lucubratio tua potissimum causa fortasse excogitata est, uerumtamen non de notae nostrae Philosophantibus tantum differet: deq; ijs: qui potiore uitae conditionem secuti fuerint: uerum etiam de Literatoribus, Et Rhetoribus. Et Musicis: deq; omnibus, Quia doctriinae alicuius nomine, merere uolunt.

Sed enim: quum haec omnino communia sint, eademq; sit omnium conditio, manifestum est profecto, licet eade sint. nihilo tamen honestiora, quinimmo faciora ipsis Philosophis fieri, si in aliorum turba aggregentur: neq; eos munifici Principes paulo benignius: Et honorificentius tractarint. Eorum igitur quae dissertationis nostrae processus reuelabit culpa sit penes eos. Qui talia faciunt: deinceps eorum: quos talia pati iuuat. Ego uero extra culpam, nisi ueritas, ac loquendi libertas aliquid habeat. quod reprehendi mereatur. Ceterum uero reliquum: Scenicos quosdam

LVCIANVS

homines: & adulatorum imperitos rerum: demisso animo
 ut suopte ingenio uilissimos: neq; quidem ab eiusmodi cōs-
 tubernijs auertere dignum est: neq; illis, ut hoc faciāt:
 ulla possit ratione persuadere. Neq; porro honestum est
 ut eos redarguamus, q̄ a Regibus ipsis diuellimāq; p̄se-
 sint: tam & si indignis ab eis contumelijs sapius affician-
 tur. Sunt enim ad huiusmodi commercia perq; idonei, ne-
 q; quidem indigni. Quae si adimas illis, nihil prorsus ha-
 bent, cuius auxilio nissi: per ignamiam, qua praediti sunt,
 degere possint: uerum euestigio inertes, ac omnium abies-
 tissimi deprehendantur. Quo circa nihil illis immerito
 acciderit: neq; hi contumeliosi iudicentur, in Matulam,
 ut aiunt, mēdo, ad huiusmodi em ludibria initio se in cli-
 telam conferunt: atq; illam norunt artem, quaecunq; fiat
 perpeti. Quos uero liberalibus disciplinis initiatos dixi,
 eorum indignitas non ferenda, tentemus itaq;: quod fieri
 potest. ut eos traducamus. & in libertatem asseramus.
 Opere pretium uero mihi facturus uideor: si causas, quo-
 bus nonnulli ad huiusmodi uitam appelluntur. ordine quo-
 dam recensuero: atq; itidem illas: neq; ualde urgentes. ne-
 q; necessarias esse comprobauero, quore fellendi facultas
 omnis eis praeripiatur. Primumq; illud argumētum de
 uoluntaria seruitute. Multi siquidem paupertatem: et
 necessariorum indigentiam praetendentes: idoneum hoc
 uelamentum arbitrantur, quo causam tueant suā: ad eiu-
 smodi uitae genus, tanq; aliquo transfugio se conferre coas-
 ctos asserentes: satis q; sibi esse iudicant: si respondeant,
 dignam uenia rem fecisse se: quod paupertatem, malum
 in tota uita grauissimum: fugere quaesierint. Deinde his

Theognis in promptu: Et id plurimum iactant.

Omnis enim ut ille inquit, domitijs p̄ir paupertate. nota sunt que sequuntur: ac quecunq; alia terriculamenta. sup̄ egestate. Poetarum quidem abiectissimum comminiscuntur. Ego uero. si uiderem eos re uera fugam a paupertate alia quā enancisci: dū huiusmodi contubernia clientelas ne cap̄tant, non admodum solícite aduersus hos de mera libertate differerem. Sedenim, quia ut præclarus Orator ait, que accipiunt similia sunt ægrotantium esculētis: quæ tergiuersatio relinquit illis, ne male sibi consuluisse uideantur, quum in eadē semper similitudine uitæ huius perstet argumentum? Perpetuæ quidem paupertati emancipati sunt. rei q; alicuius semper indigi: quibus si quidpiam erogetur, nihil tamen quod reponere, Et in alios usus parceret: Et asseruare possint assequuntur, siquidem largitiones: si dentur. si semel cumulate depromantur: q̄trecunq; sunt: summa adhibita diligentia. pro ratione usus perparace impendunt. Quos circa lōge satius fuerat occasiones hūmōi nunq; excogitasse, que paupertatem perennare facerent: atq; illi tantum, ne pessum iret. opem afferrent, sed eas potius, que illam funditus aliquando summonerent. Quid quidem ut assequaris non absurde forsā dixeris o Theogni.

Est opus ad sulcare imi maria alta profundi,

Atq; altis sese mergere de scopulis.

Si uero quis pauper semper, Et inops, Et mercedus læ obnoxius existens paupertatem tamen ex hoc se putet euasisse, nescio quonam pacto, quisquis is est: seetipsum fallere non animaduertat. Sunt qui pauper

LVCIANVS

tatem ipsam non timere seneq; tantillum exhorrescere p
fiteantur: si modo uictum sibi aliorum hominum in morem
comparare possent: ceterum quia uel senectute: uel morbi
alicuius, quo grauentur, indignitate confecti sunt, ad sti
pendiarium id cōtubernium, utpote facilioris uitae recepta
culum, se cōtulerunt, Age igitur uideamus num uera pra
dicent, Et an ex facili, quae dantur illis suppetant: nisi Et
plurimum affligantur, Et diutius, Et assidue magis, q̄
alii, laborent. Namq; haec ijs quae uotis expetuntur similia
essent: si sine labore serui, sine anxietudine promptuariū
argentum acciperent. Verum hoc uero uerius est, quod ne
mo pro dignitate satis explicaret, adeo illos in his contu
bernij laboribus, Et erumnis ad extremam usq; animiden
xietatem fatigari, Et angī, ut maiori prorsus indigentia
laborent, Et longe firmiore indigeant ualitudine. Infinita
siquidem ea sunt, quae corpus in dies magis infestant; Et
ad extremam usq; desperationem excruciant: uerum hoc
opportuniore loco referemus, quum ceteras quoq; illorū
erumnas enumerabimus. Nūc enim satis superq; est, quod
argumētū illi Cōmēti fuerant, alienū a ueritate redargui.
Reliquum itaq; est, atq; id porro uerissimum quod ipsi mi
nime confiteri uolunt, eos uoluptatis multaq; Et immens
se spei gratia in eas domos praecipites irrupisse, quod ingē
tes auri, Et argenti cumulos admirarentur: beatissimosq;
eos iudicarent, quibus in tanta conuiuiorum lauticia lices
ret: accumbere sperarētq; insuper, quum apparatus opus
lentum adeo uiderent, nemine inhibente posse se ex auro
bibere. Haec dubio procul eos illexerunt, haec eos a libertas
te in seruitutem insignem adeo redegerunt, neq; uero nec

cessariorum indigentia: quam causabantur, sed eorum, quæ minime necessaria sunt, appetitus, ac gemma deniq; multarum rerum, & earum quidem locupletium auiditas. Eos itaq; tanq; infœlices amatores aliquos, ingeniosi quidam, uasri, callidiq;. Amasij curæ suæ creditos in ludibrium, & despicatum superbe nimis uersant, ut ab ipsis perpetuo famulatu, & omni affectu colantur. Quos tantum abest ut uoti cōpotes reddant, ut ne minimo quidē suauolo impertiant. Norunt siquidem, ubi amatores, quod appetebant assequuti fuerint, amoris inde diffidium futurū. Hoc igitur impendio cauent, hoc omni studio, hoc omni diligentia conatuq; ne fiat, observant quodq; reliquum est amatorem perpetua spe lactant: quum uereantur: ne tam magnæ concupiscentiæ desperatio eum auertat, & ab amore disseparet. Subrident igitur, & pollicētur, semperq; facturi uidentur: gratumq; animum iam iam ostensuri, reiq; nostræ liberaliter consulturi, donec in senium repente obrepere se minus intelligentes et deuenerint, ut exhausto iam maturitatis tempore. neq; ille ad amandum, neq; hic ad obsequendum sit amplius idoneus: atq; ita nihil ab his in tota uita factū: excepta spe. At qui forte uoluptatis causa uota sua fouere nō ualde culpæ obnoxium uideatur det itaq; uenia, si quis noluptuose addictus uitæ, ut uoluptates nascisci possit, eas undecūq; uenatur: q̃q̃ turpe omnino, ac obscenum, & seruire admodum habetur, eius delectationis gratia, semetipsum uenum dare: quum præsertim, ex libertate dulcedo longe suauior oriatur. Detur tamen illis alia qua uenia: si uoti compotes fiant. Verum enim uero propter unius, & tam exiguae uoluptatis speculam multas & ina-

LVCIANVS

gentes adeo amaritudines perpeti, ridiculum arbitror: et insane propemodum fatuitatis opus. quum præsertim labores ad apertos, per manifestos: & necessarios intueantur: illud uero suauē quod sperabant, quicquid id est, ut degustarent, tam longo temporis intervallo nunquā enī re potuerit: nequē posthac euenturum esse uideatur: si quis rem ex uero uoluerit examinare. Socij quidem Vlyssis, quum suauem quandam Lotum degustassent: reliqua oīa neglexere: præquē dulcedine, quæ in prōptu erat: honesta etiam aspēnabantur. At non omnino præter rationē obliuio beatitudinis illos inuaserat: quum circa suauitatem illam eorum animi detinerentur. Quod uero quis fame confectus apud quempiam uitam trahat, assistens alteri: qui Loto sacietur: nequē quicquē impertiar: dum per suasionem tantum habet datum iri sibi copiam inde gustandi aliquid: si eorum, qui honeste, & recte uiuunt, obliuiscatur: ut Hercules pernicidiculum: & profecto flagris quibusdam Homericis maxime dignum censeatur.

Quæ igitur hos in conturbemia diuitū adducant: quæquē in causa sint, cur se potentioribus in tutelam dedāt: curquē ex eorum libidine se utendos exponant, hæc sunt: uel ab his haud multum diuersa. Nisi tamen quispiam: & de illis faciendam esse mentionem dixerit, qui sola gloria effeuntur: quippe ut generosis præclarisquē uiris adhærēat: sunt enim qui hunc uitæ colorem: ut potē magnificum: & excellentem non in ultima laude ponendam iudicent.

Ast ego: ut quid de me sentiam ingenuē fatear: nequē magni quidem Regis familiaritatem mire: dumquē cum eo uersarier: ab alijs conspici nunquē assentirem: nisi fructum: &

utilitatem aliquam ex eo contubernio perciperem, Verum illis hoc vitæ propositum secutis: ipsimet nobiscum reputemus: consideremusq;: anteaq; admittantur: et uoti compotes fiant: qualia nam tolerent: qualia insuper, quum iam recepti fuerint: perpetuantur: ad summam deniq;: quæ Catastrophe sit: quoq; ultimus actus eueat. Neq; enim illud sanè dicere licet: utq; his hæc quoq; mala sint: facile tamen contingere possint: utpote, quæ laborem haud qua; diuturnum exigant: ac diuinos do uelis, omnia tibi leniter successura. Quinimmo plurima opus est excursionis: non intermissaq; luminum frequentatione: exurgentem diluculo iam, adesse: non admissum foris expectare: nonnunq; excludi: & impudentem haberi: & importunum existimari ianitori cuiuspiam male Syristanti: nomenclatori Lybico se subijcere: utq; nominis recordetur tui mercedem aliquam percipi. Ad hæc, eam præcipue curam habere oportet, ut supra q; uires ferant uestiaris: ac pro ut illius: quæ colis: dignitas exigere uideatur.

Coloresq; seligere: quibus cum delectari noueris: ne quum ante conspectum astiteris dissentire iudicaris: & tanq; aduersæ factionis inuisus habearis. Herum quoq; patienter sectari: immo uero deducere: quia seruitus familiaribus ante alios extruderis: ut comitatus illius numerum adaugeas. Hic nero te uix multas post dies semel intuetur: q; si aliquando tecum optime actum sit: teq; uiderit: accersiriq; iusserit: de his quæ tunc præ manibus se temere offerant quippiam perfuncturus: tunc plurimus tibi sudor, ingensq; oculorum

LVCIANVS

uertigo. Et repentina trepidatio. Et astantium risus ex
 hesitatione suboritur. Ac sepenumero, quum responden-
 dum sit, quis nam fuerit Achiuorum Rex. Mille eos has-
 buisse naues asseris. Id quod probi quidem viri ueracius
 diu appellarent, temerarij timiditatē, improbi maleq;
 instituti imperitiam.

Tu igit, nō sine maximo piculo, primā exceptus effabilitatē
 proripis temetipsum tuā tā ingentē animi desponsionem
 grauiter incusans, multasq; inde noctes infomnes cubis-
 tas, neq; ullā niebris dat cura quietā, Sanguineosq; dies
 peragis, non equidem Helenę causa, neq; pro Priami
 Pergamis, sed pro obolis quos sperabas quinq;

Quod si fortuna, Et Tragicus quispiā Deus te illi cōmen-
 dauit: interrogaris deinceps, an disciplinas p̄fitearis:
 hec cū Cōuersatio Beato illi tuo nō ingrata est: dum laus
 datur: Et fortunatus habet. Tunc uero tibi super oīa ceto-
 tamen, ac de totius deniq; uitę tuę summa, p̄positum eē
 uidetur: quī suspicaris, ac merito quidē, futurum ut nemo
 aliuste inde admittat si ab hoc reiectus fueris, ac nullius
 existimationis iudicatus,

Tūc animū immeras in partes diuidere necessum est: quū
 eorum soliciteris emulatione, qui tibi cōparant. Eac enim
 alios esse: qui super ijsdē rebus tecum certamē in eant. Te
 uero omnia parcius equo dixisse, timētem in super Et spe-
 rantem deq; illius uultu prorsus pendentem.

Actum, itaq; de re tua putas: siquid eorum, quę dixeris,
 reprobauerit. Sin arridens auscultauerit, hilarem te, Et
 in bona spe collocatum reddet,

Esse uero plerōsq; uerisimile est: qui iam aliquid aduersus
 sum te

funt te machinentur: alios: qui se tibi in certanē opponāt. qui tibi manus innotescant: uerum tanquam ex insidijs in te singuli iaculentur. Proinde animaduerte quale sit

illud, Virum usq; adeo barbatum & cano capite examinari: nunquid boni nouerit. Esse qui nonisse putent: esse qui minime. Superior interim etatis tue conditio antea teq; omnis uitae ratio perperditur: ac curiose perquiritur. Et si forte quis plauis: uel Cuias: ob inuidiam: uel Vicinus: maxima quaq; de causa tibi infestus: interrogatus, te uel Adulterū uel Puerarium appellet. Hoc illud qd̄ prouerbio dici solet. Ex Iouis tabulis testis.

Quod si uno omnium praeconio commendatus fueris, suspecti, ambigui. & pecunia corrupti uidebūtur. Itaq; multa tibi feliciter cedat oportet: ut nihil omnino aduersetur, hactenim sola ratione euincere poteris.

Age uero sis Fortune maioris nutu omnia cōsecutus Ipse enim: ac honoratissimi quāq; Amicorum sermones tuos approbauerunt: neq; illi cōtrate steterint, quorum consilio: & auctoritati plurimum Herus acquiescit. Vxor etiam assentitur, neq; quidem ille: qui rerum agendarum Arbiter est: neq; ille. cui domus cura credita est, tibi quicq; contradiciunt. neq; est qui squā qui uis tam tuam insimulare tantillum aufit: quin Sacra: omnia tibi prospera: & undecunq; commoda atq; dextera pollicentur. Vicisti o Beate: Olympia coronatus es. Immo uero Babylonem expugnasti: uel Sardorum arcem euertisti. Erit presto tibi Amaltheae Cornu. gallinaceum lac emulgebis. Par uero est: ut protantis laboribus maxima dona consequaris: ne coronā tantum frondea redimitis exantes: atq; etiam praeuiū tibi haud quāq; aspernabile

le destinandumque quum usus postularit citra molestiam
 largiendum malius in super honos supra reliquum gregem
 constituendus. Illorum uero laborum, et luti, et excursio
 num, et excubiarum impetranda uacatio: ut illud denique,
 quod in uotis omnium est, extensis pedibus tandem accu
 bare possis, atque ea tantum facere: quorum causa fueris in
 itio admissus, stipendioque conductus. Sic enim o Timocles
 fuerat faciendum, nullumque fuisset malum adeo graue cas
 ptium collum iugo tam leui, tanque habili submittere, et
 quod maximum est ex auro conflato: sed multum abest, im
 mo plurimum, quum innumera sint intolerabilia: quae libe
 ro homini in huiusmodi contuberniis accidunt. Obsecro ue
 ro: ubi audietis: ipsemet perpendas, an quispiam ea ferre
 possit: qui uel minimum in ingenua aliqua disciplina uersa
 tus fuerit. Ordiam itaque si placet a prima cena. quod con
 grauum uidetur futurae hospitalitatis initium esse cenam.
 Statim igitur ecce accersitum te uenerit Seruus aliquis non
 inaffabilis quem: prius opus est tibi fauorabilem reddas,
 immitens in eius manum, ne munificus esse uidearis.
 drachmas ad minimum quinque. Ille uero, quum intra se ue
 hul magis cupiat, recusanda absit, inquit: a te ne ego quicquam
 non heredesit. demum acquiescet, mox abiens te affatim des
 ridebit. Tu uero ueste nitida comparata, teque uenuste com
 ponens: lotus progredieris: sed contabundus; ueritus: ne
 alios praecunias: importunum enim hoc: uti etiam ultimum
 aduenisse incommodum est. Obseruata igitur temporis
 oportunitate peruenisti: susceperuntque te satis honorifice:
 aliquisque te ductans paulo supra iuxta diuitum collocant cum
 duobus uel circiter amicis antiquioribus. Tu uero eque ac

si ad dōmum Iouis accesseris admiraris omnia; suspensō
 animo quicquid fiat obstupefcens. Exterua siquidem, &
 incognita tibi singula uidentur. Seruitia nero in te respic
 ēnt, ac astantium unusquisq; quid agas: obseruat. Neq;
 uero diues incuriosus est te super: sed aliquibus ex famulis
 praeceperit aduertant quonam pacto uel ad pueros: uel ad
 uxorem: & si frequenter ex obliquo respicias. Reliqui uer
 o conuiae attonitum spectantes fatuitatem hanc ex impe
 ritia causantur: coniecturā ex hoc facientes: te nunq; antea
 apud alium quempiam coenasse, nouamq; esse mappam,
 quae tibi sit apposita. euenit uero ut pre consiliū inopia suo
 dare cogaris: quippe qui neq; sitiens poculum petere au
 des, ueritus ne temulētus quispiam esse uidearis: neq; quā
 multa uariaq; obsonia ordine quodam instructa sint, ad
 quodnam prius: aut posterius manum inuicias noris: quare
 quid proximior faciat aspiciendum est tibi, ut imiteris illū:
 ab eoq; discas: quae nam sit eduliorum sequela. Ceterā uas
 rius: & formidine quadam plenus animum, haesitas, ob
 unumquodq; eorum: quae fieri uides: obstupefcens. Ac diu
 tem quidem hunc nonnūq; beatum iudicas propter aurum
 eburq; & huiusmodi delicias: nonnūq; uero temetipsum
 miserum: ac erummosum asseris: qui quum nihil fis, tamen
 uiuere te existimes, aliquando uero illud quoq; subit: expec
 tendam te: atq; beatam quandam uitam uiuere. qui delictis
 illis omnibus fruarē: pariq; cum illis portione sis in partici
 patum admissus: putasq; Bacchanalia te semper epulas
 turum. Quinetiam formosi pueri tibi ministrantes clancu
 lum aridentes iucundius futurum hospitium spondent
 ut prorsus illud Homericum assidue iactes.

I V C I A N V S

Haud equidem inuidia est Teucros: graiosq; feroces.

Multa pati: & tantos demum perferre labores: ut talē tās tamq; beatitudinem assequatur. Ab hoc libationes illae succedūt, quibus uicissim alter alterum ad potum inuitat: hic ubi quispiam ingētem scyphum poposcerit tibi propinquit magistrum, uel aliquid huiusmodi dicens. Tu autem poculum capiens, quid respondere te oporteat, ignaras, & propter imperitiam deprehensus es his mensis nunquam assueuisse ac perinde rusticitatis notam euestigio subisti. Interim illa propinatio ueterum amicorum inuidiam aduersus te plurimam concitauit. At qui iam initia eorum quosdam dolore affecerat ex discubitu: quia quum hadie uenerit praelatus sis uiris: qui multorum amorum seruitutem hanc exantlarint. Statimq; inter ipsos de te sermo talis oritur. Hoc nobis reliquum erat, prater alia misera, quæ tulimus, ut ijs etiam: qui nuper in domum admittuntur: post haberemur. Atq; his tantum Græcis patebit Romana ciuitas. Est quid nam illud est, cur nos antecellere uelint? nunc quid eo quod inopta quædam uerbula fabulentur magnū quiddam præstare se arbitrantur. Alius uero suscepit: non sanè uidisti quantum is epotarit: quoq; pacto cibos appositos corripuerit: & q̃s auide deuorauerit homo modestie tantius expertus, & famelicofus: qui pane candido, nec per somnum quidem satiari potuit, nedum Numidica, atq; Phasiæna altili: quarū uix ossa nobis derelicta. Tertius uero aspiciens stolidi inquit, quinq; neq; uero integros dies opperiamur illum uidebimus hæc eadem execrantem huc apud nos in ordinem redigi. Nam nunc ueluti nauis calcei habetur in pretio: & diligēter custoditur: quum uero sæpius attritus,

de cœno contaminatus fuerit subter lectulum negligenter
 abijcietur ciminibus perinde ac nos oppletus. Talia quidē
 illi complurima contorquent aduersus te. Et ex eo iam eorū
 aliqui ad calumnias præparantur, totumq; symposiū
 deniq; tuum est atq; de te bona sermonum pars. Tu uero
 conuiuijs huiusmodi nihil quicq; assuetus. uino suauis auste
 roq; plaq; satis esset epoto, uentre diu distento grauer
 habes. neq; ante alios surgere tibi decorum est, neq; mane
 re tutum, tracta longius compotatiōe. Dumq; interim sers
 mones sermonibus annectuntur, Et spectacula spectaculis
 adiunguntur (omnia enim sua tibi ostentare hult) tormen
 tū haud paruum pateris: ut neq; quid fiat aspicias, neq; qū
 quispiam canat, aut quid speciosus Adolescentulus citha
 ra modulet, audias: sed ea tamen cogaris approbare prece
 risq; ut uel ea omnia tremotu corruant, uel incendium
 aliquod obnuncietur, ut aliquādo conuiuium dissoluatur.
 Prima quidem hæc o Amice Et suauissima illa cœna est, nō
 equidem mihi Thymo, Et albo sale suauior: qui, Et quando
 Et quatenus libet libere uescor. Vt uero scintillationē
 illam acidam, quæ subinde sequitur: prætermittam, Et no
 sturnum uomitum, oportebit uos mane de mercede conue
 nire: quantum: Et quo anni tempore accipiendum sit. duo
 bus igitur, uel tribus amicis adsistētibus accersit te: quem
 ubi sedere iusserit, inceptat dicere. Nostra quidem qualia
 nam sunt iam aspexisti, utq; nulla prorsus superbia, uerum
 ex æquo omnia procedant: citra fastum Et ostentationem
 tragicam: sed pedestria propemodum omnia, Et plebea.
 Ita uero tibi persuadeas uelim. omnia nobis communia for
 re: ridiculum enim esset, nisi te pariter facultatum etiam

aliorum dominum arbitrarer, quæcum omnium carissimum
 animum quippe meum, uel filiorum si filij fuerint institue-
 di, curæ tue crediderim, & præcipue commendârim. Sed
 enim merces aliqua præscribenda. Licet uero mores: & cõ-
 sentitiam tuam uideam: intelligamq; te, non spe lucri huc
 stansse: sed aliorum quorundam ratione: beneuolentie. s. & ho-
 noris: quæ tibi ab omnibus præstabuntur, tamen aliquid
 præscribatur, atq; ipsemet quid uelis dicas: eorum etiam
 memoro carissime quæ nos infestis solemnibus erogare de-
 cet: neq; enim ullam illorum curam habebimus: tametsi
 nunc sup illis minime pasciscamur. pluresq; uero: uti nosti,
 toto anno eueniant occasiones huiusmodi: quarum aliqua
 ratione habita: castigatiorem nobis mercedem iniungas.
 Præterea conuenit eruditis, sicut es tu, pecuniæ imperare.
 Itaq; hoc locutus totum te multiplici spe concussit sibiq;
 mansuetum: atq; tractabilem efficit. Tu uero: qui talenta
 alim: & Myriadas in somnio conoeperas: quin etiam agros
 integros: atq; familias tecum iam eius per simoniã: & soro-
 des paulatim intelligis: & tamen pollicitationibus adblã-
 diris: illudq; omnia nobis communia: firmum: ratum: ue-
 rumq; futurum existimas: ignarus quod dicta eiusmodi.
 Labra humectarunt at non tetigere palatum, præ uerecũ-
 dia demum rei summam in eius arbitratu collocas. Is uero
 ut qui se dicturum neget, alicui ex astantibus iubet, ut rei
 se arbitrum exhibeat: idq; dicat: quod neq; sibi graue sit
 alijs quoq; sumptibus magis necessarijs implicito: neq; ni-
 mis exiguum & illiberale accepturo. Erit uero is arbiter
 uir, quispiam crude senectæ: qui ab infantia apud eum adu-

lationis ergo conuixerit: Atq; is. Tu inquit: quam onaniam
 qui urbem incolunt, fortunatissimum te esse profitearis
 nunq; inficiaberis: cui primum id obtigerit, quod multo-
 rum uoto expetitur: si eueniat: satis sibi factum o fortuna
 uideatur: tali quippe dignari consuetudine: in eorum lau-
 rium participatum admitti: & in primam eorum domum:
 qua principatum in urbe possident: susceptum esse. Hec si
 sapias: & crece si talentis: & Mide opulenta praestantiora
 esse cognoscas. Naui uero plerosq;: uel opinatissimos ho-
 mines optasse: uel si etiam id precio conducendam esset: so-
 lius famae gratia in familiaritatem istius recipi: spectariq;
 in eorum numero: qui uel hinc comites: uel amici sint: neq;
 mihi satis in promptu est: quibus uerbis te ob felicitatem
 huiusmodi beatum dicam: qua, praeter hanc beatitudinem
 mercedem sis insuper accepturus. Tantum igitur suffer-
 eturum iudico: nisi omnino improbus es, dicens aliquid
 minimum: praesertim ad spes illas tuas, & tamen acqui-
 scere necessum est: nulla siquidem effugiendi facultas tibi
 iam reliqua uidetur: qui sis iam retibus implicatus.
 Frenum itaq; oculis ad terram deiectis admittis: teq; illi
 primo tractabilem praestas: quippe qui non ualde an-
 gat neq; ualde stimulum affigat: donec nescius ad arbitra-
 riam eius assuetudinem sis prorsus accommodatus. Homi-
 nes uero, qui foris manent: suspiciunt te: & beatum pu-
 tant quem intra cancellos uersari uident, ingrediq; nec
 minime prohibente, in eorumq; numero cooptatum, qui
 sunt ualde intimi. Tu uero non dum aduertis, qua de
 causa beatus illis esse uidearis: ueruntamen: & gaus

LUCIANVS

des: & temetipsum decipis: que uero succedent meliora fore semper existimas. uerum secus accidit q̄ sperabas. & ut in prouerbio est, Mandrabuli de more res succedit quā in singulos dies res: ut ita dicam: tibi sit minor, tuq; in peius retrocedas. Paulatim igitur: quēadmodum sub incerta luce, primo statim obtutu discernere incipis aureas spes illas nihil aliud fuisse q̄ inauratas bullas, labores uero graues: manifestos, & inuitabiles: & assiduos tibi semper esse. Qui sunt isti labores: dicet aliquis. Non equidem uideo, quid nam adeo laboriosum in his hospitij habear: tur: neq; quidem discerno: quae tu erummosa dixeras, & intolerabilia. Audias igitur generasse uir, non solum discutiens: siquid inest laboris: sed etiam siquid turpitudinis. humilitatis: & seruitutis. hoc uel maxime agens. Illudq; primum memineris ex eo tempore te neq; ingentium neq; nobilem censeri posse: noueris enim omnia haec: genus libertatem: maiores extra limen amittere. posteaquā in huiusmodi seruitutē temetipso uenundato cōmigrasti. ingenuitas suadetecū ingredi minime patietur, qui ad abiectas adeo: tamq; obsoleta negocia ingrediaris. Seruus igitur & si nomen hoc grauitur feras. & non unius tantum, uerum etiam plurium eris necessario seruus, & ob stipendia caspite seruale opus exercebis a diliculo ad uesperā usq; mercede haud quāq; digna. Quoniam uero in ea seruitute nō fueris a pueritia nutritus. & coalitus, sero uero didiceris & grandiore iam etate in ea ceperis erudiri, non alicuius erit existimationis. neq; magni te faciet Dominus. Corodit uero te libertatis recordatio: quae surrepit clanculum. Teq; resiliere nonnumq; facit, & hac praecipue de cau

si non sine iactura pedem a servitute retrahere. Nisi fors
 te satis ex eo tibi factum: quantum pertinet ad libertatem.
 indicas. quod neq; Pyrrhiæ neq; Topyrionis filius habeas
 vis neq; tanq; Bithinus quispiam a clamoso præcone ves
 num expositus. Sed quando bone viri: instante noialunio:
 Et Pyrrhiæ Et Topyrioni aggregatus manum porrigis:
 perinde ac ipsi servi: capisq; illud: quodcunq; est. quod ero
 gatur: hæc ipsa uenditio est: neq; enim præcone opus est
 homini. qui suum et ipsius præco sit, diuq; sibi dominum
 exquisierit. Præterea: o piacularis scelus: ad eum enim præ
 cipue loquar qui philosophari se profiteatur: si quis tenas
 nigrantem uel Pirata: uel Prædo cepisset, alienassetq; nūc
 quid tuam ipsius miseriam lamentareris: quod isfortuniam
 illud indignetibi euenisse ferres impatienter. Aut si quis
 te captum abigat: seruum te suum dicens clames o leges:
 Et grauiter ferax: Et uehementer excrucieris: Et o terra:
 o dei imagno clamore uocifereris. At qui temetipsum pau
 cis abolis: in hac ætate: in qua: etiam si natura seruus has
 bereris: par esset, ut iam ad libertatem respiceres nuna cū
 ipsa uirtute Et sapientia uendidisti: neq; tantillum crube
 scis tot illa dicta: quæ bonus ille Plato: uel Chrysippus
 uel Aristoteles distitare soliti sunt: dum in disceptationis
 bus libertatem impendio laudant: seruitutem uero uitua
 perant: neq; nec emendaris inter assantatores: circumforas
 neos: scurras: Et balatrones esse: Et q; in tanta Romanorū
 frequentia solus in pallio peregrino conspiciaris: Et
 in Ramonæ uocis pronuntiatione barbarus habearis: Cœ
 nam deniq; cœmates tumultuosam multis hominibus incul
 catam: quorum aliquid collecticij sint. pleriq; etiam flagi

I V C I A N V S

tioſi. Inter hoſ tu & in laudando nimius: ac importunus:
 & in bibendo immodicus es. Summo uero mane ad aeris
 ſtrepitum excitatus ſuduiſſimam ſumni partem interrumpiſ:
 ſurſum: & deorſum una cum eo circumcurſitas: cruci-
 ribus externo adhuc luto illitis. Uſq; adeo ne te lupinos-
 rum, aut agreſtium olerum penuria in anguſtum egreſſus
 defueruntq; tibi fontes aqua gelida manantes: ut ad hęc
 inopia conſilij deuenires? Caterum manifeſtum eſt te
 non aquę: non lupinorum egeſtate coactum. ſed bellarios
 rum, & obſoniorum: & odoratioſis uini cupiditate illes-
 ſum in captiuitatē huiusmodi deueniſſe: qui ueluti lupus
 piſcis: ipſum non immerito tuo guttur: quod hęc appetere-
 ret: tranſfixum habes. Ante pedes igitur tibi propoſita
 ſunt ingluuię huiusmodi pręmia: merceſq; non indigna.
 Ergo tanq; Simius ſperule: ut ſit: uel trunco cuiſciam alli-
 gatus, alijs quidem riſum incutis: tibi uero in delicijs ha-
 beri uideris: propterea qđ ubertim: & copioſe caricis tibi
 uel ſci liceat, Libertas uero: & ingenuitas: ſimulq; tribus
 les, & neceſſarij penitus euanuerunt: nullaq; eorum reco-
 ratio ſuper eſt. Sedenim tolerabile quidem foret: ſi turpis
 tudo tm̄ hęc rem huiusmodi comitaretur e libero uideri
 ſeruum: dummodo labores æqua cum ſeruis cōditione tui
 non eſſent, Verum age diſpice an æquiora imperentur ti-
 bi, qđ dromoni, & Tybio. Nam quarum diſciplinarum ſe-
 mulatione te conduxerat, eas parum curat ille: quid enim
 Aſino cum lyra? nunquid non uides? Scilicet deſiderio de-
 liqueſcunt ſapientię illius Homerice, uel quod Demothe-
 nis uim, uel ſublimen Platonis doctrinam affectet. Immo
 uero, ſiquis uel aurum, uel argentum, aut ſtudium in his

comparandis ex eorum animo dempscrit: reliquum est tñ
 superbia, mollicies, nequicia, incontinentia, contumelia,
 & ineruditio: quapropter tui nullus huic usus est. Quod
 uero promissam habeas barbam: & uenerabili quodā aspe
 ctu grauitatem præ te feras, græcoq; sis decenter pallio
 adornatus, noruntq; omnes te, uel Grammaticum, uel
 Rhetorem, uel Philosophum, pulchrum illi uidetur, si res
 liquis admiscearis, & huiusmodi quempiam habeat des
 ductorem & antecambulonem: ut ex hoc græcarum dis
 ciplinarum amator: reliqueq; omnis doctrinae studios
 sus esse iudicetur.

Quare uerco Generose Vir,
 ne pro admirandis dictis: quæ professurus accesseras: sis
 deniq; propter barbam: & pallium eo salario cōductus.
 Proinde opus est: ut assidue cum eo conspiciaris: neq;
 hominem unq; derelinquas: sed cum diluculo surrexeris
 necesse est: ut te ipsum in famulari officio spectadum præ
 beas: neq; locum qui tibi constitutus est unq; deseras. Is
 uero nonnunq; tibi manum imponens: de quacunq; re,
 ut tunc in buccam uenerit: tecum uigabitur: quippe ut
 ostentet obuijs: q; neq; cum in itinere progreditur: mus
 farum unq; intermittat curam: sed quod interambulans
 dum dat oçij: id recte collocet. Tu uero miser nonnunq;
 cursu: nonnunq; ambulatione delassatus: sursum deors
 sumq; p acclinia: atq; declinia (sic enim urbs posita est)
 obambulans & exudasti & hanelasti plurimum, Mox
 dum ille ab amicorum quopiam: ad quem accesserit: ad
 missus intus fabulatur: tu interim ubi sedeas: nusq; has
 bes locum: atq; ita uolens uolens cogeris stan's librum:
 quæ præ manibus habes: lectitare, Inde ubi te impransum

LVCIANVS

impotunq; nox deprehenderit, nocte ita intempesta laus-
 tus. uix equidem sub ipsam noctem mediam, ad coenam ac-
 cedis, non eo quidem modo uenerabilis, neq; ab astantibus
 circumspectatus: sed si quis alius a te nouicius magis adue-
 tarit, ipse deiiceris in regem despicatissimum: apud quos
 detrusus in angulum discumbas, testis tantum eorum quae
 apponuntur ossa, si modo ea quoq; ad te usq; perlata fue-
 rint, tanq; canis abrodens: uel ustulatum maluae folium,
 quo relinqua obuoluunt (si modo, qui superiori loco discus-
 bunt, id ueluti neglectum dereliquerint) libeti animo prae
 fame esitans. Neq; tamen aliae quoq; absint contumeliae,
 nam neq; solus habes ouum: non enim est operae premium,
 ut tu semper pari condicione cum ijs, qui sunt hospites, &
 ignoti, tracteris, quod improbitati tibi dar etur: neq; qui-
 dem altis tibi apponitur, qualis alijs: sed Diuiti obesa pin-
 guisq; tibi uero semesius pullus, uel palumbus aliquis suba-
 ridus, & exsuccus, quippe in uituperium, & opprobriū.
 Plerumq; uero alio quopiam de improviso supernuente,
 minister portionem tuam illi apponet, ita tacite submura-
 murans. Tu quidem noster es. Quod si quando dissecetur
 in medio uel suile sumen, uel ceruus: aut opus est eum qui
 partitur propitium habeas, aut Promatheï portionem.
 Ossa quidem pingui circumuelata repones.
 Illud uero, quod patina superiore loco posita tandiu per-
 maneat, donec is, qui superior est: satiatus fuerit, quum ue-
 ro tibi apponitur, tam uelociter praetercurrat, cuiusmodi ne
 uiro libero tolerabile esse possit: uel si etiam is non maiori
 q; Cerui bile praeditus habeatur. Sed neq; adhuc illud ate-
 tigi: quod suauissimum, & uetustissimum uinum alijs por-

tantibus: tu solus malum aliquod & turbidum bibas: id uero curas ut argento, uel auro tibi ministretur, ne cuiquam ex calore uini, quod tibi propinatur, despicabilis adeo conuina esse deprehendaris. Atque utinam ex illo quoque, qualem cumque sit: possis ad satietatem haurire. Puer siquidem sex penumero requisitus nihil ad te respiciens se audisse dissimulat. Multa ad hæc sunt: quæ te male habeant: innumeraque, & propemodum omnia: præsertim cum Cinxidus aliquis tibi præponitur, maiori quæ tuæ estimationi habitus: uel etiam saltationis institutor, uel qui sciat modos Ionicos lubricare Alexandrinus homunculus. Age uero, quoniam pacto tu ijs qui amatoria id genus subministrant; quique tas bellas in sinu gestitant, parem in conuiujs locum assequi possis? Proinde in triclinij recessu aliquo, præque uerecundia: ut par est: abstrusus: temetipsum suspiranda conficis: te deploras: fortunam incusas, quippe quæ ne minima quisdem lepiditatis guttula te uelit irrorare: illudque præcipue exoptare uideris: ut amatoriarum modulationum auctor fieri possis: uel saltem ea quæ alij componant, decenter emodulari, uides enim quæ sit in assequendis honoribus conditio quidque illud sit: quod aliquod tibi nomen sit allaturum. Quin etiam illud sustineas: te uel Magnum: uel fatidicum si uis uenerit, simulare: sed eorum more qui diuitias opus lentissimas, & principatus: & cumulatissimas opes pollicentur: quandoquidem hos in huiusmodi contubernijs bene tractatos: multisque dignitatibus honestatos uides, in horum quippe gregem recipite discupis, ne despicabilis, & inuialis prorsus habearis. Sed enim o male fortunatus: neque quidem ad hæc idoneus, aut aptus es. Proinde necesse est

LVCIANVS

portione franderis, dolorem tacitus feras, subsingultias
 Et neglectui habitus excrucieris. Quod si forte Sers
 uus quispiam susurro de te oblocutus fuerit: quod solus
 Herae puerulum uel saltantem: uel cithara sonantem mi
 nime commendaueris: magnum ex ea re tibi imminet pe
 riculum, qua propter necesse est te Ranae terrestres instar
 fitiētem uociferari: ita ut inter laudatores alios egregius
 habearis: idq; operam dare: ut omnino alios excellas. Ple
 runq; uero tacentibus alijs confingere laudem aliquam
 accurate ad modum excogitatam: Et adulationē nō exi
 guam praesferentem. Illud uero q̄ fume confectus; ac su
 ti etiam mehercle, unguento inungaris, caputq; coro
 nes, subrepere sensim risum facit; tunc enim simulis habe
 ris cippo cuiuspiam maridi cadaueris libamina superfusa
 de more gestanti: parentantibus enim mos est. ut unguen
 tato cadauere, coronatoq; ipsi bibant: structisq; conui
 uijs discumbant. Si uero quispiam suspiciosus fue
 rit, formosiq; affint pueri, uel iuuenis uxor; tuq; nō om
 nino sis a uenere, Et gratijs alienus; non nisi laboriose
 res succedet. Aures enim Oculi Regis plurimi sunt: ne
 q; tantum quae uera fiant uident, uerum etiam ulterius ad
 dunt superpondio: ne dormire uideantur. Oportet itaq;
 q; ut in Persarum conuiuijs fieri solet, oculis solo fideis
 accumbere te: qui uerearis, nequis Eunuchus te deprehen
 dat ad aliquam ex concubinis aspectantem. Alius in super
 Eunuchus intento iamdudum arcubus obserrat. ut ti
 bi malas: quod ea quae minime licet aspexeris. interbibena
 dū sagitta trāffigat. Postea uero quū surrexeris a discubi
 tu. paullū qd lectulo acquiescis, mox sub gallicinū excitas

tus: O me infelicem dicis. Et miserum, quas ego consuetudines amisi. quos socios, quā uitā ociosam quem somnū ex arbitrio dimēsim: q̄s liberas, deambulationes/et in quā uoraginem me met ipsum deturbauī, Et cuius tandem rei gratia, o Dei. Numquid ulla est splendida ac liberalis laborum remuneratio? numquid alia ego rationē longe plurā his non poteram indipisci: Et simul in libertate esse, Et arbitrio meo omnia disponere? Nūc uero quod dici solet. Leolicio religatus sursum atq; deorsum distrahor, quodq; mihi est miserrimum, neq; quo pacto clarescere possim uideo: neq; qua ratione gratiam inire deū aspicio. Horum siquidem morum ignarus prorsus. Et imperitus sum: praesertim actū genus hominum comparatus, Qui tantum in rebus agendis uersati, earum artem quandam profitentur, proinde inuicundus habeor: neq; amplius in conuiniū affabilitate. comitateq; delectabilis: neq; tantillum quidem ciere risum idoneus. Intellego uero: q̄s molestus aliquando sim uisu, quum praecipue me ipso suauior, ac hilarior haberi uolo: namq; illi tristis. Et odiosus uideor: neq; denuim habeo: qua ratione componar: ut illi non inuisus occurrā. Nam, si seuerō quodam perseuerent habitu, insuauis aestimor: Et propemodum euitandus, sinuero risu quopiam ex hilarer. personamq; ad iocundum admodum tenorem ac comodem. statim aspernatur. Et expuit: pariq; modotres mihi succedere uidetur, ac si Comœdiam quis agat Erasgicam personam indutus. Deniq; stultus quam aliam mihi ipsi uitam uinam? quando iam antea tantam hanc in alterius gratiam uixi.

Dumq; interim haec

LUCIANVS

tecum differis. Tintinabulum insonuit: opusq; est ut ad eadem officia reuertaris: surgas, & inguen, & poplites obungas, si uelis tantis excursionibus sufficere. Demum coena eadem est, & in eandem horam prorogata.

Atq; hæc uiuendi ratio priori uitæ contraria: & uigiliæ sudoresq; & labores clanculum tibi: uel phthisim: uel pulmonis uicium: uel cruciatus colicos, uel articulares morbum exerunt: nunc hoc: nunc illud intentantes. Obduras tamen, & plerūq; lecto decumbere cum necessum esset: neq; id quidem tibi conceditur, Quinimo iudicaris hoc morbi pretextu: quæ tibi iniuncta sunt munia subterfugere: pallidus itaq; semper præter omnes: & iam iam mortuuro similis haberis. Hæc tibi domi accidunt, Quod si peregre fuerit eundem ut reliqua dissimulem: celo plerumq; pluuio. Qui ultimus adueneris, hoc enim tibi forte obtigit: uehiculum opperiri: donec occupatis locis: non facta tibi conuictandi copia: uel coquo: uel Domine comptori comes adtrudaris: neq; est: qui uel arida tibi sarmen ta substernat: quæ sufficiant. Sed enim non pigebit: tibi recensere: q̃ mihi Thesmopolis iste Stoicus enarrauit: accidisse sibi: ridiculum ualde: neq; quidem. Iouem testor præter opinionem: quod etiam alteri cui piâ accidere possit. Hospitabatur is apud Matronam quâdā in urbe opulentam: delitijs omnibus affluentem: & preclaram admodum: cui quum aliquando usu uenisset: ut peregre proficiscendum esset: hoc quidem primo risu dignissimum se passum dixit. Cinædum. s. quēdam sibi philosopho Viro conuictandum esse datum: qui quidem haberet crura psillostro glabra: et barbam abrafam: quem illa alioquin: ut par erat magni faciebat

erat, magnificiebat: quin etiā Cinedi nomen adiecit, Chelidonū cum nocari, Id uero, primo statim ingressu, q̄ magnū tibi esse uideatur quēpiam fūco delibutū, & oculos picturatos habentem: quiq; uultum acie lubrica lasciuiter moraret, ceruice fracta, ut nō equidem Hirundo: sed Vultur aliquis barbæ pēnis auulsis uideretur: ac nisi multis præcibus is illum exorasset, flāmeum quoq; capiti insidens gesturum fuisse: illum inquā a deo examinatam assidere in eadem rheda, seuero, & grādeuo homini, & mentionem cano: nosti enim q̄ promissam: quāq; grauem: & uenerabilem barbā habeat Thesmopolis, Reliqua uero plurima fuerunt quæ per omnem uiam iniucunda: & indigna passus est: siue ille succineret: siue cicadæ more garriens obstreperet: q̄, nisi cum cohibuisset, forte etiam in uehiculo saltasset, Secundo uero loco tale quidam sibi demandatum adiecit, Quippe cum Mulier eū compellasset, Thesmopoli inquit ita te sospitent Dei, operam mihi non parum gratam nauare uelis, neq; quicq; aduersari: neq; expectes: ut hoc impensius te rogem, Eo uero, uti decebat, omnia se facturum pollicente: tua, inquit, opera mihi usui uenit. Quippe, quæ te uideam probum esse uirum: & accuratum: & imprimis beniuolum, Catellam obsecro: quam nosti: Myrrhinam in curū suscipias: & mihi asserues: cura adhibita: ne rei cui sepiam indigeat: grauem enim fert uterum infelix: estq; uicina partui propemodum, Isti autem famuli execrabiles: & contumaces nullam non tantum eius, uerum neq; ipsius quidem mei curam gerunt: præsertim in itineribus, Neq; uero paruo me beneficio demeruisse putes,

si Catellam ipsam, quæ maxima mihi curæ est, meæ delitiæ
 meum solatioium custodieris. Pollicitus est se facturum
 Thesmopolis tam multa supplicanti, & propemodum lac
 erymanti. Res uero undecumq; ridicula fuit: Nam
 Catella in Pallij sinum recepta, capite nō multo infra bar
 bam exerto, sæpiusq; micturiens, q̃q; hoc Thesmopolis nō
 addebat, quum tenui uoce allatraret (huiusmodi enim
 sunt catuli Melitei, ab insula Illyrici sic appellati) barbans
 etiam Philosophi circumlambebat, si quid præcipue iuris
 besterni illitum fuerat. Cinedus uero ille assessor
 non omnino illepide, nonnunq; in alios, Qui una secus
 in conuiuio discumbebant scurriliter illudit, demum uero
 in Thesmopolin equillum intorsit. de Thesmopolide unum
 inquires habeo, quod referam, ipsum ex Stoico factum
 esse Cynicum, Catellam uero in Thesmopoilidis Abolla
 peperisse intellexi. Ad hunc modum conuictoribus
 suis per lasciuiam, uel potius per contumeliam illudunt,
 Paulatim eos mansuetos ad contumeliam assuefacientes.
 Noni ego Rhetorem Carcharorion iussim in conuiuio de
 clamare, non in erudite sane, sed & rotunde, & cum om
 nium applausu: dumq; illi interim potarent, laudabatur
 is, non ad aquæ mensuram, sed ad uini Amphoram ora
 tione deducta: quod quidem opprobrium ob ducentas
 drachmas pertulisse ferebatur. Sed hæc forte mediocria.
 Quod si Dines Poeticus fuerit, uel historiæ scribendæ stu
 dio delectetur: dum is suas intercoenandum lucubrationes
 recitat, tunc maxime clamitanda rumpi oportet, ut qui lan
 des, & aduleris, & modos etiam in laudibus excellentio
 res excogites, Sunt uero nonnulli, Qui de pulchritudine

commendari gestiunt, necesseq; est eos Adonidas uel Hyacinthos uocites, tam & si plerumq; nasum cubitalem habeant. Quod nisi tu quoq; collaudaueris, in Dionysij lapidinas recta deportaberis, ut qui illi & inuideas, & insidias intentes. Ad hæc sapientes, & Oratores eos haberi necesse est, siquid inargute, ac rustice dixerint. Sermones porro eorum Attica, & Hymetica suauitate refertos uideri: futurumq; in posterum, ut ea sit alijs loquendi norma. Cæterum, quod ad uiros attinet, ferre possis. Quid uero de Mulieribus dicemus: quarum nonnulli eodem studio trahuntur, ut Literatos homines addicant sibi, merces deq; conducticios cooptent in contubernium: qui lecticas earum affectentur. Præcipue uero facere hoc ad cæterum cultum: & pompam, & uenustatem arbitrantur: si fama sit, eruditæ eas esse, studijsq; Philosophie deditas, uersusq; facere, qui Sapphicis minime cedant. Idcircoq; illæ quoq; Rhetores, & Grammaticos, & Philosophos mercede conductos circumducunt. Hos itaq; nonnunq; audiunt sed quod ridiculum est, uel dum ornantur, uel dum capillos circumPLICANT uel in cœna, aliter enim ocium huic non suppetit exercitio. Plerumq; uero euenit: ut, dū interim Philosophus aliquid edisserit, Ancilla aduentans tabellas ab adultero porrigat. Sermones uero illi de temperantia tantisper intermittuntur: quoad illa mœcho rescripserit, expectantes dum ad audiendum redeat. Si quando uero longo post tempore, Saturnalibus, uel Panathenæicis aduentantibus, uilis admodum umbella, uel pertrita Lacerna tibi transmittatur, tunc maxime insignis: & multiplex pompa ostentanda est. Primus itaq; qui audierit Dominum

LVCIANVS

id demandasse, præcurrens ut id nunciet ad te propere uenit, mercedemq; nunciij non exiguam accepit. Mane uero tredecim aduentant, atq; horum unusquisq; ut multa Domino de te dixerit enarrat, ut submonuerit, atq; dato sibi deligendi negotio pulchriorem acceperit: donati omnes regreduntur, ob murmurantes etiam, q̃ plura non erogaueris. Salarium uero ipsum, per duos, & per quattuor obolos si possas: & tediosus, & importunus haberis: igitur ut id exigas. Hero quidā adulteris, supplexq; fias necesse est. Dispensatoris uero fauor cōparandus, quod quidem aliud insuper est seruitutis genus: neq; ille quidem negligēdus est qui Herilium consiliorum particeps: quiq; amicus est. Ac deniq; quicquid acceperis, iam lacernarum Institori, uel Medico, uel cerdoni cuiquam debebatur: quare dona hæc intempestiua simul, & inutilia sunt: ex quibus tamen multa concitatur inuidia. Quinetiam calumnie tacite suboriuntur apud hominem. Qui ea quæ aduersus te dicuntur, iam libēter auscultet. Aduertit enim te iam laboribus affictus confectum: ac pene detritum, atq; ad obeunda seruitutis mœnia claudicantem, & iam defatigatum, ac deniq; podagram tibi surrepentem, Atq; ut semel dicam, postea q̃ id quod in te maxime expetibile, & floridorum erat sibi decerpserit, & preciosissimum ætatis fructum, & præcipuū corporis robur attriuerit, teq; pānum inutilem, & ueluti fenestellis pluribus adaperitum reddiderit, circumspicit, quia ratione te proiectum in fumum deportet, aliumq; tibi uiribus ualidum, & tolerandis laboribus idoneum sufficiat. Interim ergo, uel q̃ Puerulum etus tentaueris, uel q̃ hō ætatis iam ingrauescentis, Heræ Ancillā uirginē uicia

ueris, uel huiusmodi quidpiam insimulatus, noctu obuolutus, praeceptq; datus extruderis, desertus ab omnibus, omnium egenus bellam ipsam Podagram, in ea senectute conuictum sortitus. Atq; interim ea, quae olim sciebas, tanta temporis intervallo dedidicisti, tum etiam uentrem sacco lo maiorem effecisti: & malum improbum atq; inexorable perpetreris. Guttur enim illa quibus assueuerat, exposcit, eaq; obliuioni tradere non sine animi cruciatu potest. Quod si alterius cuiuspiam contubernium affectes, nemate recipiet, propterea q̄ equis senio confectis similis uideatur: quorum neq; corium quidem satis utile sit. Quinetiam calumnia, quae tibi de repudio iniusta est, maius quidpiam suspicari facit, teq; uel Adulterum, uel ueneficum, uel quid huiusmodi iudicari. Accusator enim uel si taceat, fide maxime dignus habetur. Tu uero Gracus & moribus uersutus, ac ad iniquitatem omnem propesius: tales enim nos esse putant, ac merito quidem. Videor quippe mihi causam intellexisse, quamobrem de nobis ita sentiat. Complures enim eorum qui haec ineunt contubernia, quod nihil aliud boni didicerint, uaticinationes, & ueneficia profitentur, conciliationem in rebus amatorijs, inimicos quoq; sibi allicere, ac suae ditionis facere profitentur: quorum se peritissimos asserentes, amicti pallijs incedunt: barbasq; haudquaquam aspernabiles nutriunt: unde fit, ut merito eandem de reliquis omnibus opinionem habeant: q̄ quos optimos arbitrabantur, tales esse uideant. precipue uero eorum assentationem tam in cœnis, q̄ in quocūq; alio negotio deprehendat atq; etiam seruilem lucri auiditatem: qua propter, & eos deuittat: & odio prosequuntur & iure quidem optimo

LUCIANVS

perquirūtq; oīno, quārōne omnes funditus euertāt, si fieri possit. Atq; horum quidē rōnē afferunt: uereri se, ne occulte illa suae naturae mysteria palam faciant: ut pote qui oīa explorauerit curiosissime, nudosq; ut fert, illos inspexerint. hoc eos iugulat, Quippe quū sint omnes pulcherrimis quibusdam libris perq; similes, quorum aurei sunt umbilici, purpureaq; membrana, quae a tergo est: intus uero uel Thiestes, qui filios depascitur: uel Oedipus, qui cū matre concumbit, uel Tereus qui sorores duas simul constuprat. Huiusmodi sunt: et isti quoq; nitiq; et undecunq; conspicui. intus uero sub purpura Tragœdiam multam afferuat. Quod si eorum unumquēq; aperueris, et explicaueris, fabulam non paruum deprehendas Euripidis cuiuspīam, aut Sophoclis: quum tamen exteriora purpuram nitecant, umbiliciq; auro splēdicent. Quorum quī sibi sint conscī, eos praecipue odijs. et insidijs insequūtur, si quis ab illis defecerit: Qui mores eorum optime calleat: ac ueluti Tragœdiam recitaturus, in uulgus haec oīa proferat. Libet uero mihi, quēadmodū Cebes ille fecit, pieturationem quadā hmōi uillae tuae describere. ut in eā aspēctans. utrum ad eam te conferre debeas, agnoscas. Maxime nero aliquo uel Apelle, uel Parrhasio, uel Aetione, uel etiam Euphranore opus esset, ad hanc descriptionem, caeterum, quum fieri nequeat, ut excellentem adeo pictorem quēpiā inuenimus, artemq; adeo numeris omnibus absolutam. nudam quodāmodo, quod fieri poterit, Imaginem tibi demonstrabo. Pingatur itaq; Vestibulum sublimē, antrūq; neq; quidē in humili terrestriq; loco, sed i edito, procul a terra: in collis apice edificatum. Accessus longus

go diductus spatium, accliusq; et anceps lubricitate, ita ut qui plerumq; ad uerticem peruenisse sperarant, aberrante uel tantillum planta, ad imum usq; ceruice fracta, precipitentur. Intus uero Opulentia statuatur, aurea prorsus: uti uidetur. formosaq; admodum, et amabilis. Amator nero uix tandem appulsus. et foribus appropinquans ad aurum respiciens admiretur. Inde spes suscipiat eum, facie illa quoq; non inuenusta. uersicolore tunica induta, quæ hanc in ingressu uehementer admirandum: et obstupescens introducat: præuiusq; illi semper adsistat. Due mox aliæ Mulierculæ. Fallacia quippe. et Seruitus ad se hominem recipiant, et Labori commendent Qui quum infelicem multis exercuerit modis Senectuti dedat: iam morbis obnoxium: et alio quodam colore uariatum. Postremo uero Cõtumelia hunc recipiat, et ad Desperationem trahat: Spes uero post hæc abuolet: nusquam amplius apparitura. Is uero: non per quas fores aureas ingressus fuerat: sed per posticum aliquid, et incognitum exitum extrudatur, nudus: uentriculosus: squalidus: senex: leua quidam pudorem obtegens: dextera uero semet ipsum complodens. Pœnitentia uero egredienti obuia fiat, lachrymis, quæ nihil profuturae sunt: perfusa: quæ miserum ad extremum usq; conficiat. Atq; hic esto picturae finis. Tu uero o Timocles optime, iam ipse tecum diligenter examina. dispiceq;: utrum pulchrum ex retibi uideatur. Qui ad Imaginem eam per fores illas ingressus fueris. postremo per alias turpiter adeo pessundari. Quicquid autem horum aggrediaris sapietis dictum illud memineris. Deum quidem inculpabilem, culpam uero eligentis esse.

Finis.

Q. iiii

DE MORTE
Thomas Regazola.

Enditione cum: luna: phœbiq; duellum.
Et castra amborum noscere quisquis auet.
Scripta legat lucis multa uigilata lucerna:
Exultisq; sales quos dedit ingenijs.
Non poterunt non blandidulos afferre cachinos.
Humanae uites, squamiferumq; pœcus.
Tandem exanclatis tot cœsibus ut Ioue natus.
Exiit arcadicis lucius ora feri.
Postremo inuictus post tartara linquit amœnis
Cecropios uates, Romuleosq; patres,

De morte carmen horrendum.

Qua mors lege capit: & magnos, atq; pusillos.
Nunc hos: nunc illos precipitando rapit,
Pauperis & regis communis lex moriendi.
Dat causam flendi si bene scripta legis.
Gustato pomone nemo transit sine morte.
Vado mori certa, q̃ nihil certius illa
Hora sit incerta, nec mora. uado mori.
Vado mori sectans alios sectandus & ipse
Ultimus & primus non ero: uado mori.
Vado mori præsul baculum: sandalia, mitram
Nolens: siue uolens desero, uado mori.
Vado mori monachus mundi moriturus amicis.
Ut moriatur amor, ueh mihi, uado mōri.
Vado mori iudex: cum plures iam iudicari

Iudicium mortis horreo: uado mori

Vado legista mori, quia fui defensor egenum

Causidicus causas defero: uado mori.

Vado mori logycus. alios concludere noui

Conclufit breuiter mors mihi: uado mori.

Vado mori medicus medicamine non redimendus

Quicquid agat medici potio uado mori.

Vado mori princeps, quid pro leſt gloria mundi

Vado mori miles belli certamine uictor

Sed mortem uincere nequeo uado mori.

Vado mori pugil doctus superare duello

Sed superare necem neſcio: uado mori.

Vado mori iuuenis, quia nil ualet ipſa iuuentus

De nece me protegi nequeo, uado mori.

Vado mori ſenior iam finis temporis inſtat.

Iamq; patet mortis ianua: uado mori.

Vado mori ſapiens, ſed nec ſapientia nouit

Mortis cautelas fallere, uado mori.

Vado mori ſtultus: mors ſtultos, nec ſapienti

Non iungit pacis fœdera: uado mori.

Vado mori diues, ad quid mihi copia rerum

Cum mortem nequeam paſcere: uado mori.

Vado mori pauper: nil mecum defero mundo

Contempto mundo tranſeo: uado mori.

Vado mori pulcher uifu, mors ipſa decori

Vel fortune neſcit parcere: uado mori.

Vado mori gaudens, non gaudeo tempore longo

Mundi dimitto gaudia: uado mori.

Vado mori cultor: collegi farris acervos

CARMEN HORRENDVM.

Quos ego pro uilli computo:uado mori.
Vado mori miser:sententia dura.beato
Grata mori:sequitur uiuere:uado mori.
Vado mori cuius in cinerem ¶ rediturus
Ordine quo coepi desino:uado mori.
Vado mori sperans per longum uiuere tempus
Forte dies hæc est ultima:uado mori.
Vado mori nescio sed,quo uel quomodo:quando
Me quocumq; loco uertero.uado mori.
Vado mori cernens,¶ mors cunctis dominatur
Tensa uidens mortis retia uado mori.
Vado mori miserere mei rex in chyte christe
Omnia dimittens debita:uado mori.
Vado mori sperans uitam sine fine manentem
Spernens præsentem sic bene:uado mori.
Annuat hoc munus qui regnat trinus ¶ unus
Mors refecat:mors omnes necat quod carne credidit
Mors fera:mors nequam:mors nulli per cit ¶ equam
Cunctis dat legem:tollit cum paupere regem
Hæc tibi sint menti carmen superare uolenti.

Opera Luciani oratoris argutissimi hac
in tabula strictim per ordi-
nem numeri sita ses-
quantur.

Luciani de ueris narratio- nibus.	2	Luciani Diogenes.	82
Luciani de asino.	24	Luciani Terpsion.	83
Luciani philosophorum uis- te.	39	Luciani hercules	84
Luciani tyrānus.	38	Luciani uirtus Dea.	85
Luciani Scipio.	55	Luciani carmina i amorē.	86
Luciani schaphidium.	57	Luciani Thimō.	87
Luciani palinurus.	59	Luciani de calumnia.	98
Luciani Charon.	74	Luciani laus muscae.	104
		Luciani de aulicorum erū- nis.	107

Registrum.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q.

Hoc præclarum opus Luciani uiri undecumq; doctissimi,
uariam ac multiplicẽ dicendi copiam complectens,
Guilhelmus huyon Lugduñ. Impressit dili
gẽterq; recognouit Anno dñi. M.
D. X I X. die uero. X. V I I I.
mensis februarij.
Impensis honesti uiri Bartholomei
Trot Bibliopole Lugduñ.